C. Kategorizace sídel

C.1 Úvod

Kategorizace sídel představuje vedle standardní dvouúrovňové diferenciace území další úroveň ochrany krajinného rázu. V rámci aktualizace preventivního hodnocení krajinného rázu CHKO Slavkovský les tvoří tento úkol jeho zásadní část.

Potřeba diferenciace sídel z hlediska jejich kvality (struktury a charakteru zástavby, projevu v krajinné scéně) a na základě těchto kritérií definice limitů jejich rozvoje má nesporné opodstatnění. Většina investiční záměrů je realizována přímo v zastavěném území či ve vazbě na něj. Ve velkoplošně chráněných územích (národní parky, CHKO) není z hlediska legislativy i samotné podstaty jejich existence v současné době předpoklad hojnější investiční aktivity mimo zastavěné území sídel – např. těžebních záměrů, staveb technické infrastruktury či jiné výstavby.

Stanovení podmínek ochrany krajinného rázu na úrovni vyšších jednotek – vymezených oblastí krajinného rázu či míst krajinného rázu nemůže adekvátně postihnout požadavky této ochrany ve vztahu k sídelním útvarům. Požadavky ochrany krajinného rázu vyžadují v případě sídel mnohem více individuální přístup.

Oproti prostorové diferenciaci území (část B) vymezení sídel nevyžaduje analytický vklad, jemuž předchází studium celé řady jevů přítomných v území. Vlastní vymezení sledovaných jednotek – sídel vychází z aktuálních mapových podkladů se znázorněním plošného rozsahu zástavby. Zjištění charakteristik, na jejichž základě jsou definovány limity rozvoje sídla, je však nutno oproti prostorové diferenciaci území provést s větší důkladností a ve větším detailu.

Jako sídlo je v této studii uvažováno zastavěné území čítající větší počet obývaných staveb. Sídlem pro účely této studie není izolovaná účelová zástavba (typicky zemědělská), samota (hájovna, rekreační objekt či účelový objekt) či osamocený nevyužívaný relikt dřívější zástavby (např. ruiny bývalých hospodářských usedlostí). Za kategorizace sídel jsou také vyloučeny chatové osady. Pro tyto lokality se zástavbou nelze stanovit regulativy či limity ochrany krajinného rázu, které by byly kompatibilní s regulativy či limity v případě typického obývaného sídla. Přehled nejvýraznějších izolovaných objektů či jejich skupin je uveden se stručným popisem v závěru této kapitoly. Většina sídel v této studii reprezentuje zřetelně vůči okolí vymezenou krajinnou enklávu se zástavbou – obec či její část. V několika případech došlo k agregaci více jednotek – v situaci, kdy sídelní enklávy jsou v blízké prostorové vazbě, resp. jejich vizuální uplatnění v širším krajinném rámci (dálkových výhledech) je společné, výjimečně také z titulu administrativního dělení území (obec či její část tvořená více sídelními enklávami). Kategorizována byla všechna sídla, jejichž zástavba alespoň částí zasahuje do vyhlášené CHKO Slavkovský les. Do kategorizace nebyly zařazeny větší sídelní útvary – města (viz kapitola C.2)

Z výše uvedeného vyplývá, že pro studovanou jednotku je v této studii používán termín sídlo, byť z metodického hlediska by zřejmě lépe vyhovovala kategorie „lokalita se zástavbou“ (viz Atelier V, Preventivní hodnocení území CHKO Broumovsko z hlediska krajinného rázu, 2010). Kategorie „lokalita se zástavbou“ by však díky výskytu výše uvedených specifických míst s výskytem zástavby s obtížně stanovitelnými limity jejich rozvoje mohla být v zájmovém území zavádějící.

C.2 Kategorizace sídel

Sídla v CHKO Slavkovský les, pro která jsou dále v textu stanoveny regulativy a doporučení z hlediska ochrany krajinného rázu, jsou zařazena do 4 kategorií. Tato kategorizace se opírá o dvě základní kritéria, kterými jsou:

- Působení sídla v širším krajinném rámci (místu krajinného rázu, popř. i v širším územním rozsahu) dané především jeho pozicí, determinující jeho vizuální uplatnění, celistvostí, přítomností dominant (pozitivních i negativních) a začleněním do svého okolí (přechodem do volné krajiny)
- Dochovanost urbanistické struktury sídla, přítomností hodnotné architektury (dochovaná historická zástavba), jednoty zástavby z hlediska architektonického vzhledu (měřítko, tvar), popř. i funkčního

Sídla zařazená do **I. kategorie** jsou charakteristická harmonickým projevem a příznivým estetickým působením danými souladem především s přírodními dispozicemi – reliéfem a vegetací, plynulostí přechodu do nezastavěného území, organickým usazením v krajinném rámci, čímž spoluvytvářejí typický charakter území. Tato sídla se vyznačují dochovaností struktury typické pro historickou etapu osídlování území, způsobu života v území, dále vnitřní jednotou forem – měřítka a výrazu zástavby, přítomností architektonických hodnot nebo dominant, jež významně překračují měřítko sídla a spoluformují charakter krajiny dalece za jeho hranice.

Sídla zařazená do **II. kategorie** se vyznačují rovněž výraznou krajinotvornou hodnotou, vystupují jako významný spolutvůrčí krajinný prvek s příznivým projevem v kontextu širšího krajinného rámce. Sídla zařazená v této kategorii nemusí vynikat přítomností zásadních architektonických hodnot či chráněných památek. Zástavba v sídle odráží jeho dřívější status bez výraznějších prvků vybočujících mimo kontinuum historického vývoje – jak ve smyslu měřítka tak také funkce.

Sídla zařazená do **III. kategorie** dosahují běžného působení v širším krajinném rámci bez zásadnějších pozitivních či negativních projevů. Zástavba sídla se nevyznačuje přítomností architektonických či památkových hodnot ani dochovaností původní struktury zástavby. Charakter zástavby v sídle je různorodý, v měřítku či vzhledu nejednotný. Typická je absence tradiční dominanty, zřetelný kontakt (promíšenost) starší a novodobé zástavby, hojnost rekonstrukcí starších objektů s realizací přístaveb, výskyt opuštěných či zchátralých objektů, celková nevyváženost stavebního fondu.

Sídla zařazená do **IV. kategorie** reprezentují sídla s negativním či rušivým, popř. velmi kontrastním působením v širším krajinném rámci. Charakteristické pro sídla zařazená do této kategorie je výskyt netradičních, cizorodých či viditelně rušivých prvků v zástavbě, které vybočují z běžného měřítka, abstrahují od architektonických zvyklostí či narušují původní historickou strukturu sídla. Absentují zde cenné architektonické či památkově chráněné objekty.

Vedle menších sídel – obcí a jejich částí se na území CHKO Slavkovský les či na jeho okrajích nacházejí sídelní útvary většího měřítka – města, která jsou charakteristická rozvinutou územní strukturou zahrnující historické jádro, přechodovou a okrajovou zástavbu včetně sídlišť a účelovou zástavbu – výrobní provozy, dopravní stavby aj. Zcela specifická situace nastává v případě lázeňských center (Karlovy Vary či Mariánské Lázně). V souladu s přístupem autorů metodických pokynů v oblasti ochrany krajinného rázu (Vorel a kol.) a inspirací na případové studii byla tato sídla zařazena do zvláštní kategorie – segment urbanizované krajiny (SUK).

Pro tato sídla nebyly individuálně definovány regulativy a doporučení. Ochranu krajinného rázu v těchto sídlech je třeba uplatňovat (viz Atelier V, Preventivní hodnocení území CHKO Broumovsko z hlediska krajinného rázu, 2010) na základní úrovni (nikoliv zvýšené), specifickým způsobem s ohledem na dané krajinné podmínky a na specifický charakter zástavby. V segmentech urbanizované krajiny (SUK) je třeba zejména:

- věnovat pozornost negativním dopadům výstavby na krajinná panoramata a na změny v siluetě měst
- podporovat opatření odstraňující nebo minimalizující existující negativní projevy zástavby a využití území v krajinné scéně (negativní dominanty a negativní dominantní rysy krajiny).

Na území CHKO Slavkovský les byly vymezeny celkem 4 segmenty urbanizované krajiny – Horní Slavkov, Karlovy Vary, Loket a Mariánské Lázně.

Dále v textu je pro každé sídlo v CHKO zpracován strukturovaný dokument popisující jeho základní charakteristiku – přítomnost památkové ochrany, pozici sídla v širším krajinném rámci, základní historické souvislosti a vizuální projev zástavby. Ke každému sídlu je rovněž hned v úvodu přiřazena faktografická část obsahující jeho zařazení podle v kapitole B provedené prostorové diferenciace území (OKR a MKR) a také demografické statistiky převzaté z Lexikonu obcí České republiky (ČSÚ). Plošný rozsah sídla dokladuje aktuální snímek (výřez) ortofotomapy, který je konfrontován s rozsahem zástavby z cca třetí čtvrtiny 19. století zachycený v rámci III. vojenského mapování. Snímky III. vojenského mapování byly poskytnuty Laboratoří geoinformatiky Univerzita J. E. Purkyně z Ústí nad Labem (©).

obr. č. C. 1: Sídla v CHKO Slavkovský les na podkladu vymezených oblastí krajinného rázu

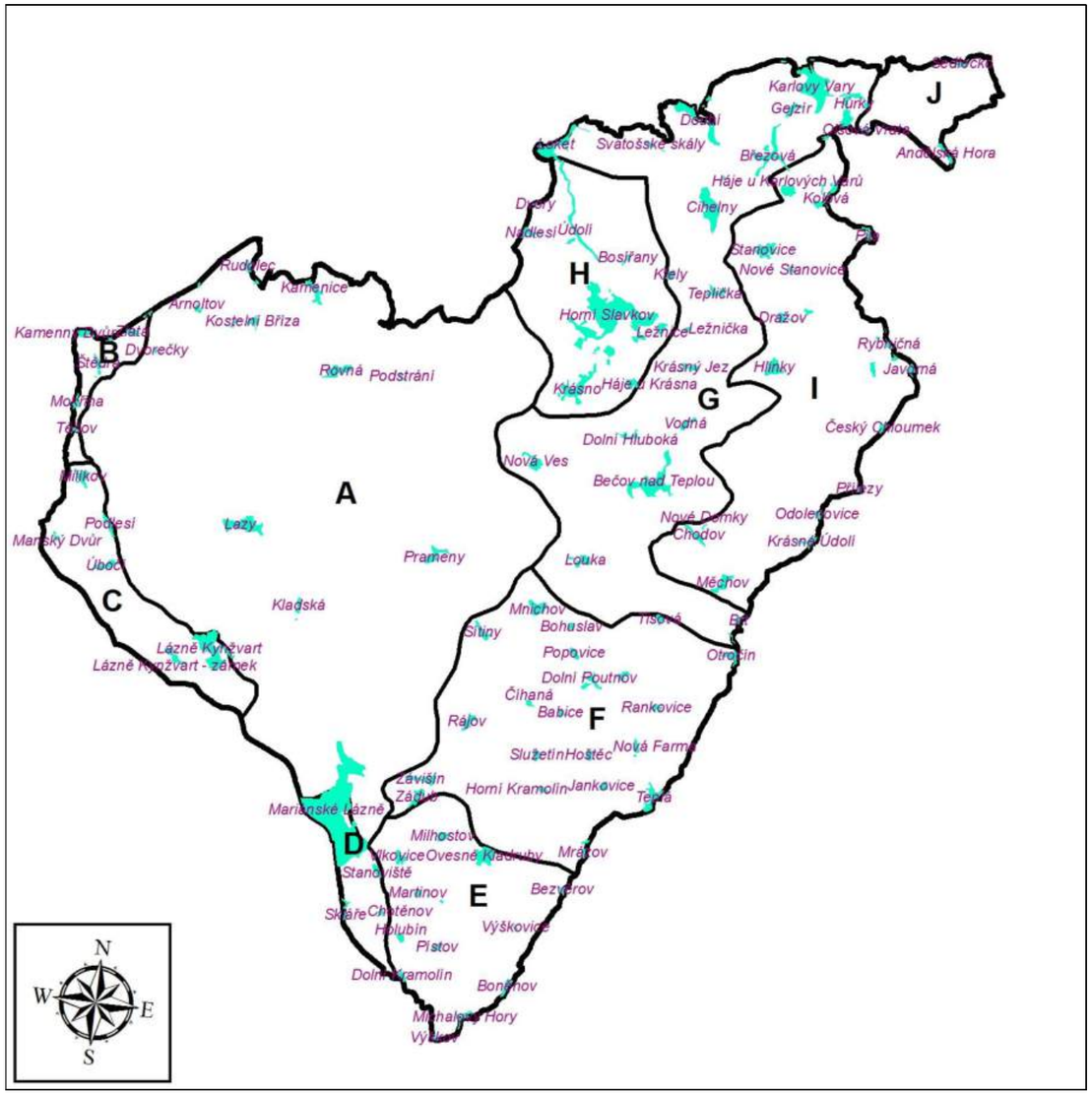

tab. č. C.1: Přehled sídel, jejich kategorizace a zařazení podle prostorové diferenciace

OKR A – Centrální část			Kategorie			
MKR		Sídlo				
A.1	Arnoltov	Arnoltov	I.	II.	III.	IV.
		Dvorečky	I.	II.	III.	IV.
A.2	Kostelní Bříza	Kostelní Bříza	I.	II.	III.	IV.
		Rudolec	I.	II.	III.	IV.
A.3	Kamenice	Kamenice	I.	II.	III.	IV.
A.4	Vranov-Lobzy		I.	II.	III.	IV.
A.5	Rozhledy		I.	II.	III.	IV.
A.6	Čistá	Podstrání	I.	II.	III.	IV.
A.7	Těšovská hájenka		I.	II.	III.	IV.
A.8	Studánka		I.	II.	III.	IV.
A.9	Zadní Domky		I.	II.	III.	IV.
A.10	Rovná	Rovná	I.	II.	III.	IV.
A.11	Ostrov		I.	II.	III.	IV.
A.12	Půlnoční louka		I.	II.	III.	IV.
A.13	Smrkovec		I.	II.	III.	IV.
A.14	Lazy	Lazy	I.	II.	III.	IV.
A.15	Lesný		I.	II.	III.	IV.
A.16	Lysina		I.	II.	III.	IV.
A.17	Kladské rašeliny	Kladská	I.	II.	III.	IV.
A.18	Prameny	Prameny	I.	II.	III.	IV.
A.19	Obora		I.	II.	III.	IV.
A.20	Mariánské Lázně – okolí		I.	II.	III.	IV.
A.21	Polom		I.	II.	III.	IV.
A.22	Mariánské Lázně – centrum	Mariánské Lázně (centrum)	SUK			
OKR B – Západní svahy			**Kategorie**			
MKR		**Sídlo**				
B.1	Zlatá	Kamenný Dvůr (Podlesí)	I.	II.	III.	IV.
		Zlatá	I.	II.	III.	IV.
B.2	Štědrá	Kamenný Dvůr	I.	II.	III.	IV.
		Štědrá	I.	II.	III.	IV.
B.3	Mokřina	Mokřina	I.	II.	III.	IV.
		Těšov	I.	II.	III.	IV.
OKR C – Jihozápadní svahy			**Kategorie**			
MKR		**Sídlo**				
C.1	Milíkov	Manský Dvůr	I.	II.	III.	IV.
		Milíkov	I.	II.	III.	IV.
		Podlesí	I.	II.	III.	IV.
C.2	Úbočí	Úbočí	I.	II.	III.	IV.
C.3	Kynžvart – zámek		I.	II.	III.	IV.
C.4	Kynžvart – lázně		I.	II.	III.	IV.
OKR D – Údolí Kosího potoka			**Kategorie**			
MKR		**Sídlo**				
D.1	Mariánské Lázně – město		SUK			
D.2	Chotěnov-Skláře	Chotěnov-Skláře	I.	II.	III.	IV.
		Stanoviště	I.	II.	III.	IV.

OKR E – Údolí Kosího a Jilmového potoka			Kategorie			
MKR		Sídlo				
E.1	Soutok Kosího a Jilmového potoka	Boněnov	I.	II.	III.	IV.
		Dolní Kramolín	I.	II.	III.	IV.
		Holubín	I.	II.	III.	IV.
		Michalovy Hory	I.	II.	III.	IV.
		Pístov	I.	II.	III.	IV.
		Výškov	I.	II.	III.	IV.
E.2	Výškovice	Výškovice	I.	II.	III.	IV.
E.3	Ovesné Kladruby	Bezvěrov	I.	II.	III.	IV.
		Ovesné Kladruby	I.	II.	III.	IV.
E.4	Vlkovice	Martinov	I.	II.	III.	IV.
		Milhostov	I.	II.	III.	IV.
		Vlkovice	I.	II.	III.	IV.
OKR F – Tepelsko			**Kategorie**			
MKR		**Sídlo**				
F.1	Rájov	Rájov	I.	II.	III.	IV.
		Zádub-Závišín	I.	II.	III.	IV.
F.2	Podhora	Horní Kramolín	I.	II.	III.	IV.
		Mrázov	I.	II.	III.	IV.
		Služetín	I.	II.	III.	IV.
F.3	Sítiny	Číhaná	I.	II.	III.	IV.
		Sítiny	I.	II.	III.	IV.
F.4	Teplá	Babice	I.	II.	III.	IV.
		Hoštěc	I.	II.	III.	IV.
		Jankovice	I.	II.	III.	IV.
		Nová Farma	I.	II.	III.	IV.
		Popovice	I.	II.	III.	IV.
		Poutnov	I.	II.	III.	IV.
		Rankovice	I.	II.	III.	IV.
		Teplá	I.	II.	III.	IV.
F.5	Mnichov	Bohuslav	I.	II.	III.	IV.
		Mnichov	I.	II.	III.	IV.
F.6	Tisovský vrch	Otročín	I.	II.	III.	IV.
		Tisová	I.	II.	III.	IV.
OKR G – Střední a dolní tok Teplé + Údolí Ohře			**Kategorie**			
MKR		**Sídlo**				
G.1	Pramenský potok		I.	II.	III.	IV.
G.2	Louka	Louka	I.	II.	III.	IV.
G.3	Soutok Teplé a Otročínského potoka		I.	II.	III.	IV.
G.4	Údolí Otročínského potoka	Brť	I.	II.	III.	IV.
G.5	Nová Ves	Nová Ves	I.	II.	III.	IV.
G.6	Údolí Sádky	Dolní Hluboká	I.	II.	III.	IV.
G.7	Bečov nad Teplou	Bečov nad Teplou	I.	II.	III.	IV.
		Vodná	I.	II.	III.	IV.
G.8	Teplička	Kfely	I.	II.	III.	IV.
		Krásný Jez	I.	II.	III.	IV.
		Ležnička	I.	II.	III.	IV.
		Teplička	I.	II.	III.	IV.
G.9	Cihelny	Cihelny	I.	II.	III.	IV.
		Doubí (jih)	I.	II.	III.	IV.
G.10	Březová	Březová	I.	II.	III.	IV.
G.11	Údolí Ohře	Loket	SUK			
		Svatošské skály	I.	II.	III.	IV.
G.12	Karlovy Vary – okolí	Gejzír park	I.	II.	III.	IV.
		Hůrky	I.	II.	III.	IV.
G.13	Doubí	Doubí (sever)	I.	II.	III.	IV.
G.14	Karlovy Vary – centrum		SUK			
OKR H – Hornoslavkovsko			**Kategorie**			
MKR		**Sídlo**				
H.1	Kozí hřbety	Údolí	I.	II.	III.	IV.
H.2	Nadlesí	Dvory	I.	II.	III.	IV.
		Nadlesí	I.	II.	III.	IV.
H.3	Horní Slavkov	Bosířany	I.	II.	III.	IV.
		Háje u Krásna	I.	II.	III.	IV.
H.3	Horní Slavkov	Horní Slavkov	SUK			
H.4	Horní Slavkov - okolí					
		Ležnice	I.	II.	III.	IV.
H.5	Krásno	Krásno	I.	II.	III.	IV.
OKR I – Východ			**Kategorie**			
MKR		**Sídlo**				
I.1	Měchov	Chodov	I.	II.	III.	IV.
		Měchov	I.	II.	III.	IV.
I.2	Krásné Údolí	Krásné Údolí	I.	II.	III.	IV.
		Odolenovice	I.	II.	III.	IV.
		Přílezy	I.	II.	III.	IV.
I.3	Hůrka	Český Chloumek	I.	II.	III.	IV.
I.4	Hlinky	Dražov	I.	II.	III.	IV.
		Hlinky	I.	II.	III.	IV.
		Javorná	I.	II.	III.	IV.
		Nové Kounice	I.	II.	III.	IV.
		Rybničná	I.	II.	III.	IV.
I.5	Stanovice	Nové Stanovice	I.	II.	III.	IV.
		Pila	I.	II.	III.	IV.
		Stanovice	I.	II.	III.	IV.
I.6	Kolová	Háje u Karlových Varů	I.	II.	III.	IV.
		Kolová	I.	II.	III.	IV.
		Vítkův vrch	I.	II.	III.	IV.
OKR J – Severovýchod			**Kategorie**			
MKR		**Sídlo**				
J.1	Andělská Hora	Andělská Hora	I.	II.	III.	IV.
		Olšová Vrata	I.	II.	III.	IV.
J.2	Bukový vrch		I.	II.	III.	IV.
J.3	Sedlečko	Sedlečko	I.	II.	III.	IV.

Sídlo	Andělská Hora				obec	Andělská Hora			
					k. ú.	Andělská Hora			
OKR	J	Severovýchod			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	J.1	I.	II.	III.	obyvatel	1002	792	221	294
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	152	136	80	97

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

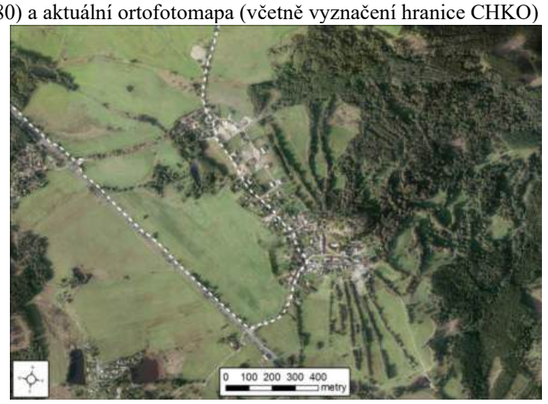

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	hrad Engelsburg (zřícenina), kostel Archanděla Michaela, kostel Nejsvětější Trojice – vše vně CHKO

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

V kontextu (nejen) CHKO Slavkovský les atypická sídelní enkláva – historicky lokalizovaná na exponované úbočí izolované sopečné elevace v blízkosti královské cesty z Prahy do Karlových Varů, později rozšířená i do nižších rovinatých partií. Na vrcholu elevace stojí zřícenina hradu. Vrch se včetně výše položené staré části obce uplatňuje v četných dálkových pohledech. Obec leží na hranici CHKO, do níž zasahuje pouze okrajovou částí – jižně od průjezdní komunikace. Neobvyklým prvkem jsou zachovalé meze jdoucí po spádnici po svazích hory.

Základní historické souvislosti:

Sídlo na úpatí kopce s již stojícím hradem bylo založeno v roce 1418. Hrad na vrcholu byl vybudován koncem 14. století. Základ ekonomické aktivity obyvatel Andělské Hory tvořil obchod, řemesla a zemědělství. Život zdejšího obyvatelstva dále ovlivnil rozvoj a potřeby blízkého lázeňského místa Karlových Var. Městečko se stalo oblíbeným výletním místem karlovarských lázeňských hostů, mezi něž patřil i J. W. Goethe. V letech 1720 - 1790 zaznamenává městečko maximální rozkvět. V tomto období zde žilo kolem 2000 obyvatel. Původní podoba městečka byla zničena za velkého požáru roku 1887. Po II. světové válce bylo původní obyvatelstvo vysídleno, což mělo na chod města zásadní vliv. Současnost města provází čilý stavební rozvoj, orientovaný především na individuální bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Jádro sídla tvoří obdélné náměstí na severním úbočí kopce. V jeho horní části stojí barokně přestavěný kostel sv. Michaela Archanděla, obklopený mohutnými listnáči. Tato dominanta společně s vrcholovou zříceninou hradu mají značný vizuální dosah. Po stranách náměstí stojí zděné domy městského typu, pocházející z 19. století, které však prošly později stavebními úpravami. Starší zástavba je dále v ulicích kolem náměstí. V nižších partiích je soustředěná převážně rodinná přízemní zástavba. Severovýchodním směrem je aktuálně rozšiřováno zastavěné území sídla ve značné ploše o individuální rodinnou zástavbu v novodobém stylu.

Výrazný architektonicky hodnotný a esteticky působivý prvek reprezentuje trojboký kostel Nejsvětější Trojice se hřbitovem stojící jižně od sídla u silnice I/6 (viz foto).

K sídlu náleží dvě chatové osady jižně a jihozápadně od sídla za silnicí I/6 (vně území CHKO).

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla v rámci CHKO vyloučit, zachovat obytný charakter sídla
- Novou obytnou výstavbu v rámci CHKO situovat ve vazbě na stávající charakter zástavby lokalizovaný podél průjezdní komunikace, respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Obytnou zástavbu vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Další kompaktní kobercovou zástavbu rodinných domů umisťovat zejména do severních a severozápadních poloh při zachování stávající struktury mezí po svazích hory
- Novostavby nesmějí rušivě ovlivňovat působení historických dominant a charakteristického panoramatu sídla

obr. č. C. 2: **Pohled z vrcholu Andělské Hory k jihozápadu; dole obec Andělská Hora; v pozadí Slavkovský les**

obr. č. C. 3: **Náměstí v Andělské Hoře**

obr. č. C. 4: Zrekonstruovaný kostel nejsvětější Trojice těsně u silnice I/6

obr. č. C. 5: Lokalita soustředěné výstavby nesourodých rodinných domů typu „podnikatelské baroko“ s četnými arkýři, vikýři a členitým půdorysem se naštěstí při exponovaných dálkových pohledech na sídlo z jihu neuplatňuje

Sídlo	Arnoltov				obec	Březová			
					k. ú.	Arnoltov			
OKR	A	Centrální část			ČSÚ	1869	1930	1970	2011
MKR/pásmo	A.1	I.	II.	III.	obyvatel	627	631	81	40
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	102	106	18	19

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	zájezdní hostinec Spiegel (č. p. 52), smírčí kříž (dále od vsi)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Drobné sídlo tvořené dvěma enklávami. Výše položený Arnoltov je situován v mělké sníženině drobného pravostranného přítoku Ohře. Od západního okraje sídla (příjezdové cesty) se otevírá daleký výhled k severozápadu do údolí Ohře. Vlastní sídlo je však skryto pod hojnou vzrostlou zelení a zřetelněji se v dálkových výhledech neuplatňuje. Níže při hlavní silnici II/606 se nacházející Silnici tvoří několik staveb s vizuálním dosahem pouze v nejbližším okolí.

Základní historické souvislosti:

První písemná zpráva o vsi se datuje z doby kolem roku 1360. Kromě zemědělství nacházely později místní obživu v okolních závodech, řada živností byla i ve vsi. Níže položená Silnice vzniká až později v souvislosti s výstavbou císařské silnice z Karlových Varů do Chebu v roce 1830.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavbu Arnoltova tvoří z větší části novější přízemní objekty menšího měřítka uspořádané podél vedlejší cesty. Výše do svahu zástavba postupuje již podél silnice. V ohybu cesty na záp. okraji sídla dominuje hmotná hospodářská usedlost zachovalého dobového vzhledu (viz foto). Na sídlo je vázána hojná vzrostlá zeleň včetně památné lípy u cesty.

Dolní část zvanou Silnice tvoří několik přízemních objektů, mezi nimiž vyniká u hlavní silnice stojící zámeček Spiegel, někdejší zájezdní hostinec. Zámeček je opuštěný a jeho stav není uspokojivý (viz foto).

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby, respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 6 a C. 7: Malé jednoduché hmoty přízemních chalupnických domů ve štítové poloze

obr. č. C. 8: Rozlehlá zemědělská usedlost s polopatrovým obytným domem, kůlnou a stodolou se stájemi

obr. č. C. 9: Přízemní přístavby narušily jednoduchou prostou hmotu přízemního domu s podkrovím pod sedlovou střechou

obr. č. C. 10: Hmotná dominanta zámečku obklopená vzrostlou sídelní zelení

obr. č. C. 11: Opuštěný patrový zámeček Speiegel, dříve zájezdní hostinec, s předstupujícím rizalitem v ose uliční fronty zakončeným hladkým tympanonem, celé přízemí a nároží patra zvýrazněny bosáží, vysoká strmá valbová střecha

Sídlo	Babice				obec	Teplá			
					k. ú.	Babice u Poutnova			
OKR	F	Tepelsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.4	I.	II.	III.	obyvatel	151	133	63	16
kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	22	24	21	6

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Malá sídelní enkláva lokalizovaná do značně exponovaného prostoru na jihozápadním úbočí v blízkosti vrcholu Bučky. Celé sídlo čítající několik stavení je uzavřeno v bujné vzrostlé zeleni a díky tomu se výrazněji vizuálně neuplatňuje.

Základní historické souvislosti:

Stará osada původně přináležející k Poutnovu, prvně připomínaná jako majetek tepelského kláštera roku 1273. Trvale zemědělsky zaměřená obec, v současnosti slouží hlavně k bydlení.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Původní půdorys okrouhlice lze z pozice zbylých stavení doposud rozeznat. Zástavbu reprezentují patrové i přízemní zčásti renovované statky, často velkého měřítka. U některých stavení jsou zachovány původní architektonické prvky (mj. pavlač v bočním průčelí u jednoho z objektů). Sídlo je protkáno velmi bujnou zelení, často neudržovanou. U cesty uvnitř sídla stojí zanedbaný pomník.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Při renovaci zbytků obslužného areálu na jihu sídla přizpůsobit hmotové řešení hospodářských budov měřítku okolní zástavby s možností dalšího rozšíření obslužného areálu i dále jižním směrem za hranici sídla.
- Novou obytnou výstavbu u sídla s dokončeným plošným rozvojem lze připustit pouze jako dostavbu severních a západních poloh sídla, situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), při výstavbě respektovat historickou parcelaci, zachovat celistvou siluetu sídla
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost, použití materiálu, barevnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys obytné zástavby)

obr. č. C. 12: Patrová zděná usedlost mohutného objemu se štítem členěným horizontálními i svislými lisénami, obklopena předzahrádkou a venkovským plaňkovým plotem

obr. č. C. 13: Zemědělská usedlost charakteristicky zasazená do okolního terénu, původní brána zazděná pouze na branku pro pěší

Sídlo	Bečov nad Teplou				obec	Bečov nad Teplou			
					k. ú.	Bečov nad Teplou			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + Bečovsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G.7	I.	II.	III.	obyvatel	2 325	2 384	1 035	832
kategorie sídla	I.	II.	III.	IV.	domů	331	404	363	253

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

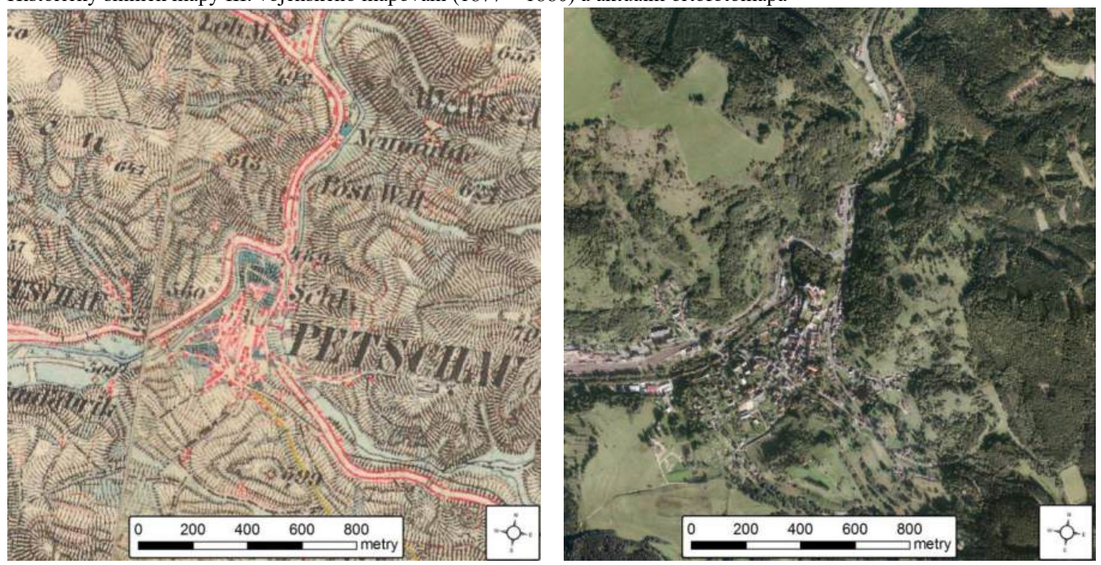

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	městská památková zóna
památkově chráněné objekty:	hrad Bečov nad Teplou – národní kulturní památka, ostatková skříň sv. Maura – národní kulturní památka, hrad a zámek, kostel sv. Jiří, popraviště - relikt kruhové šibenice; Šibeniční vrch, boží muka, smírčí kříž (při silnici na Chodov), sloup se sochou P. Marie Immaculaty, fara, radnice, 5 x měšťanský dům, rodinný dům, železniční stanice, škola – Základní umělecká škola Josefa Labitzkého

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Rozlehlé sídlo situované v hluboké sníženině údolí Teplé nad soutokem s Bečovským potokem. I přes rozšíření zástavby výše do svahů zůstává vizuální uplatnění sídla omezeno na daný segment údolí Teplé.

Základní historické souvislosti:

Počátky Bečova souvisejí s důležitou zemskou komunikací z Čech do Německa. Vedla směrem od Žlutic do Chebu. K její ochraně byl na skalní ostrožně nad Teplou ve 13. století založen opevněný objekt se strážní a celní funkcí. Důležitým faktorem rozvoje sídla se stalo rudné hornictví (cín, drahé kovy) v centrální části Slavkovského lesa mezi 13. – 16. stoletím. Osada v podhradí získala městská práva r. 1399 a r. 1482 byla povýšena na město s právem hradeb a dalšími privilegii. Později se přidal také rozvoj širokého spektra řemesel. V 19. století znamenalo pro Bečov významný posun vybudování dvou železničních tratí, které město více otevřely do okolí. Zřetelný vliv na město měly události po I. a především pak po II. světové válce – nahrazení tradiční lidové architektury a odsun obyvatelstva.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Město vzniklo v souvislosti se středověkým hradem v ostrožní poloze nad řekou. Má kompaktní urbanistickou strukturu s dobře čitelným půdorysem, který dokládá dobu vzniku. Pozdější zástavba se rozvíjela jihozápadním směrem od jádra a rovněž podél Bečevského potoka. Část zástavby sleduje silnici I/20 severním směrem až k odbočce na Horní Slavkov.

Centrum města si uchovalo do dnešních dob svůj charakter, kde odpovídající měřítko staveb v kontextu s dominantami hradu a kostela sv. Jiří vytváří jedinečný urbanistický celek.

V okrajových částech sídla došlo v druhé polovině minulého století k narušení výrazové jednoty sídla, především v prostoru u železničního nádraží (bytovky aj.) a také v jižní části sídla nad pravým břehem řeky nevhodnou rodinnou zástavbou.

V okrajových částech, podél toku i uvnitř sídla je koncentrována hojná zeleň. Členité lesní porosty navazují na sídlo rovněž v okrajových převážně svažitých partiích.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Vyloučit zásahy s potenciálem narušit jedinečnou městskou siluetu tvořenou historickými dominantami hradu, zámku a kostela
- Novou obytnou výstavbu lze připustit výjimečně, situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky); zástavbu nerozšiřovat výše do svahů
- Uplatňovat důslednou ochranu dochovaných historických staveb a cenných památkově chráněných objektů
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla
- Kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C.14: **Stávající historicky utvářená veduta města**

obr. č. C. 15: **Pohled na Bečov nad Teplou ze sinice do Nové Vsi** (od západu)

obr. C. 16: Pohled na areál hradu ze 14. století a zámku se zámeckou kaplí z 18. století, uprostřed novorenesanční terasovitý park na ostrohu nad řekou Teplou

obr. č. C. 17: Uliční, řadová zástavba domů na náměstí již nedrží jednotnou výšku korunní římsy ani hřebene střechy

obr. č. C. 18: Dominanta třípodlažní budovy zámku se zámeckou kaplí v průhledu zužujícím se náměstí

obr. č. C. 19: Barokní patrová budova školy J. Labitzkého s valbovou střechou, s širokým rizalitem v ose podélného uličního průčelí s bohatým eklektickým členěním včetně bosáží na nároží

obr. č. C. 20: Hmoty třípodlažních bytových domů se sedlovou střechou zcela ovládají vjezd do města od nádraží a snižující pozici věže kostela sv. Jiří

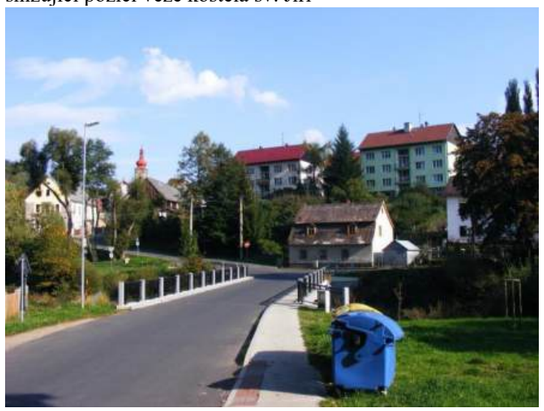

obr. č. C. 21: Malé patrové obchodní středisko z doby socialismu s plochou střechou bez jakékoliv vazby na kulturní hodnoty území

Sídlo	Bezvěrov				obec	Teplá			
					k. ú.	Bezvěrov u Teplé			
OKR	E	Údolí Kosího a Jilmového potoka			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	E.3	I.	II.	III.	obyvatel	289	218	31	3
kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	44	46	24	3

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Vysoko položené drobné sídlo lokalizované v pramenné oblasti Teplé na hranici CHKO, která zde prochází při silnici z Boněnova do Mrázova. V zeleni skrytá sídelní enkláva je viditelná v poměrně širokých výhledech v odlesněném okolí. Vlastní zástavba se díky hojné zeleni v sídle uplatňuje sporadicky.

Základní historické souvislosti:

Obec připomínaná roku 1273 s dlouhodobým zemědělským zaměřením. V současnosti obec s několika domy slouží k bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Drobné sídlo tvořené asi 5 staveními na hranici CHKO, kterou tvoří průjezdní silnice mezi Mrázovem a Boněnovem. Zástavbu v sídle reprezentují bývalé zemědělské usedlosti štítem orientované k cestě, které prošly ve značné míře pozdějšími stavebními úpravami.

V celém sídle se vyskytuje velmi hojná vzrostlá zeleň, vesměs neudržovaná, včetně náletů a nevhodných druhů.

Na jihovýchodním okraji odděleně od zástavby sídla stojí hospodářský objekt.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obslužnou zástavbu na území sídla lze připustit výjimečně na severním okraji sídla mimo pohledově exponované dálkové pohledy
- Novou obytnou výstavbu u sídla s dokončeným plošným rozvojem lze připustit jako dostavby proluk na jihu sídla, při výstavbě respektovat historickou parcelaci; zachovat celistvou siluetu sídla
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost, použití materiálu, barevnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys obytné zástavby)

obr. č. C. 22: Přízemní statek zasluhující renovaci s dosud zachovalými architektonickými prvky

obr. č. C. 23: Nevhodná renovace objektu; štítové okno mimo osu štítu, rustikální mohutný balkon ve štítě, vrata garáže, odlišný rozměr oken.

obr. č. C. 24: Bohaté hospodářské zázemí patrové zemědělské usedlosti s klenutou zděnou bránou.

obr. č. C. 25: Nevhodná renovace toho samého objektu: přerušená korunní římsa a jiný počet a umístění oken ve štítě

Sídlo	Bohuslav			obec	Teplá			
				k. ú.	Bohuslav u Poutnova			
OKR	F	Tepelsko		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.6	I.	II. III.	obyvatel	157	126	25	5
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů	22	29	13	11

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

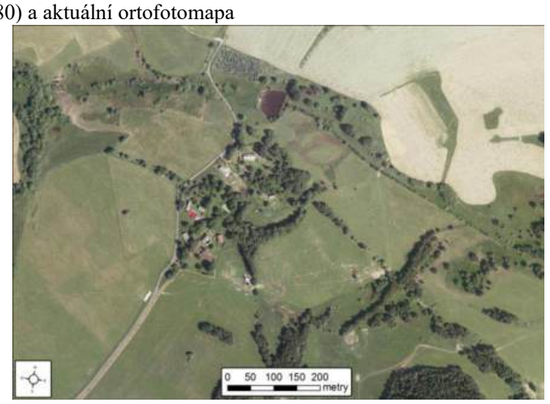

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	boží muka, socha sv. Jana Nepomuckého

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší sídlo zaujímající nižší severně orientované partie údolí bezejmenného přítoku Pramenského potoka. Prakticky celé sídlo je uzavřeno ve vzrostlé zeleni. Ve spojitosti s kotlinovou polohou tak je vizuálnímu uplatnění sídla omezeno na údolní sníženinu.

Základní historické souvislosti:

Obec prvně připomínaná v listinách kláštera v Teplé roku 1233. Ryze zemědělsky zaměřená obec představuje v současnosti rekreačně využívané sídlo.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavbu dříve podstatně většího sídla dnes tvoří několik stavení – zčásti zrekonstruovaných bývalých hospodářských usedlostí v blízkosti stávající příjezdové cesty. V okolí se nachází několik božích muk.

Sídlo doprovází bohatá vzrostlá zeleň, která napomáhá jeho uzavřenosti před okolím. Téměř ukrytá v zeleni uvnitř sídla stojí socha sv. Jana Nepomuckého (viz foto).

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Zachovat obytně rekreační charakter sídla
- Novou obytnou výstavbu u sídla s dokončeným plošným rozvojem lze připustit pouze jako dostavbu sídla zejména na jihu a východě okrouhlé návsi, situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), při výstavbě respektovat historickou parcelaci; zachovat celistvou siluetu sídla; vyloučit umístění nebo připojování nových a vybočujících satelitních částí sídla popírajících dosavadní komunikační síť a strukturu sídla
- Novou účelovou zástavbu na území sídla realizovat pouze při respektování stávající výškové hladiny i hmotové skladby historické zástavby sídla

- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – orientace dle převažujících staveb vůči uliční čáře; v sídle obvyklý tvar střechy, půdorys, podlažnost; přízemní stavby realizovat pouze s podkrovím (půdou) s odpovídající světlou výškou podkrovního prostoru a výsledného sklonu střešní konstrukce
- U doplňkových staveb ke stavbám hlavním (kolny, garáže atd.) ctít tradiční provedení a jednotný rámec se stavbami hlavními s odpovídajícími požadavky na půdorys objektu, podlažnost, tvar střechy
- Zachovat, popř. kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 26: Uzavřený areál neoklasicistní zemědělské usedlosti – patrový dům s úzkými lisénovými rámy ve štítové fasádě pod polovalbovou střechou menšího sklonu, s klenutou bránou a branka pro pěší; pilířová kůlna, ve štítové poloze se svislým bedněním; velká hmota stodoly uzavírající dvůr

obr. č. C. 27: Socha sv. Jana Nepomuckého

obr. č. C. 28: Renovaci zasluhující usedlost s cihlovou přístavbou značné hmoty

obr. č. C. 29: Bývalá usedlost s citelnými zásahy do fasády bez vazby na výšku oken.

Sídlo	Boněnov			obec	Chodová Planá			
				k. ú.	Boněnov			
OKR	E	Údolí Kosího a Jilmového potoka		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
KP/pásmo	E.1	I.	II. III.	obyvatel	571	578	169	67
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů	94	113	74	21

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

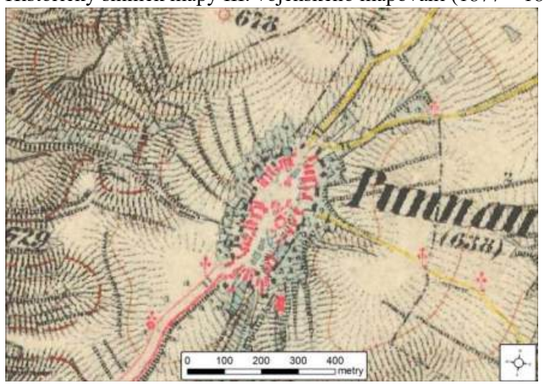

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kaple Nejsvětější Trojice (u hřbitova), venkovská usedlost č. p. 26

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Kompaktní sídlo výše v mírném svahu položené na hranici CHKO. Východní část sídla obklopuje vzrostlá zeleň, západní okraj sídla je otevřený. Sídlo se tak značně se vizuálně uplatňuje do údolí Kosího potoka a také směrem k severu – z úpatí Boněnovského vrchu. Hranici CHKO tvoří silnice z Michalových Hor do Bezvěrova procházející sídlem.

Základní historické souvislosti:

Boněnov náleží mezi starobylé obce v území. Jeho počátky snad souvisejí se zaniklou tvrzí Hradčan, která ležela na svahu na levém břehu Kosího event. Jilmového potoka. Nejstaršími majiteli obce byli klášter Teplá a Stupko z Boněnova. Dlouhodobě zemědělsky zaměřená obec, v jejím okolí rovněž těžily rudy (antimon).

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Větší část ucelené zástavby sídla je rozmístěna podél průchozí silniční komunikace. Starou zástavbu reprezentují převážně patrová hospodářská stavení z 19. století s vjezdovými branami. V centru sídla stojí novorenesanční kostel Všech svatých z let 1887-78, aktuálně rekonstruovaný. U dominanty kostela se nachází okrasná vzrostlá jehličnatá zeleň. Věž kostela se uplatňuje i z některých dálkových pohledů. Jižně od sídla při silnici do Michalových hor stojí zdevastovaná kaple Korunování Panny Marie z 1. poloviny 18. století. V nejvyšší části sídla stojí třípodlažní bytovka, objevují se katalogové domy. Severně od sídla se nacházejí relikty areálu zemědělské výroby. Obraz sídla v intravilánu je nepříznivý, většina objektů v sídle vyžaduje rekonstrukci či renovaci.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Chránit dochovanou kompaktní siluetu sídla – vyloučit umístění objektů s neodpovídající vertikálou; uchovat dominantní pozici kostela Všech svatých v siluetě sídla
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu, respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu dalších bytových domů;
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 30: Věž opraveného novorenesančního kostela Všech svatých zvýrazněna nárožními pilastry

obr. č. C. 31: Přízemní a patrové zemědělské usedlosti na návesní silnicovce ve štítové poloze, usedlost v popředí je v uliční frontě netradičně doplněna sýpkou.

obr. č. C. 32: Klasicistní kaple Korunování Panny Marie s bohatě členěnou fasádou pilastry vyžadující renovaci

obr. č. C. 33: Nedostatek jakéhokoliv obytného zázemí včetně kvalitní sídelní zeleně u bytového domu postaveného bez vazby na historickou strukturu sídla zvýrazňuje degradaci hodnot tradičního venkovského prostoru

Sídlo	Bosířany				obec	Horní Slavkov			
					k. ú.	Bosířany			
OKR	H	Hornoslavkovsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	H.3	I.	II.	III.	obyvatel	-	-	-	5
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	-	-	-	2

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

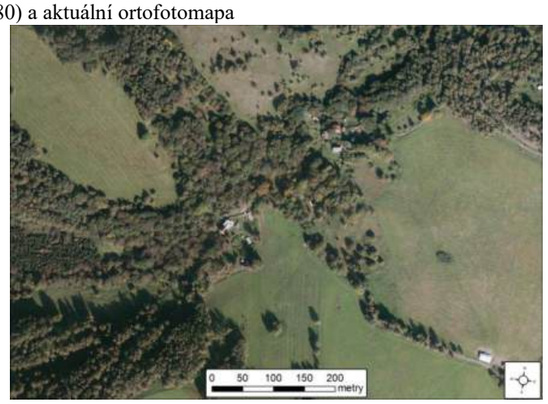

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Malé sídlo s nesouvislou zástavbou čítající několik stavení lokalizované do svažitého terénu v údolí Bosířanského potoka. Vizuálně se sídlo nacházející v terénní sníženině s hojnou zelení významněji neuplatňuje.

Základní historické souvislosti:

Původně česká obec vždy náležející k Hornímu Slavkovu je prvně zmiňována roku 1489. Obživou místních bylo zemědělství a později také blízká výroba porcelánu. V současnosti sídlo poskytuje bydlení a možnost rekreace.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Pozůstatek někdejšího sídla dnes tvoří necelá desítka objektů v nesourodém uspořádání. Hojná náletová zeleň v sídle poukazuje na někdejší rozšíření zástavby. Stávající rekonstruované objekty většího měřítka slouží především rekreaci.

Prakticky celé sídlo je ukryto v plošné vzrostlé zeleni.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu na území sídla vyloučit a nadále zachovat obytně rekreační charakter
- Novou obytnou výstavbu lze připustit výjimečně, situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), při výstavbě respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů a typových rekreačních staveb (chat)
- Kultivovat vnitřní zeleň, vyloučit výraznější zásahy do plošné zeleně ve vazbě na sídlo
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys)

obr. č. C. 34: Bohatá veřejná a vyhrazená sídelní zeleň, ve které i nesourodé objekty vytvářejí harmonický celek

obr. č. C: 35: Nevhodná rekonstrukce vesnického domu popírající jeho veškeré kulturní hodnoty (asymetrická sedlová střecha malého sklonu, přístavby, nevhodně zvolená okna, terasa s přístupovým schodištěm ve štítě domu)

Sídlo	Březová				obec	Březová			
					k. ú.	Březová			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G.10	I.	II.	III.	obyvatel	1 287	1 726	627	549
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	94	143	138	112

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

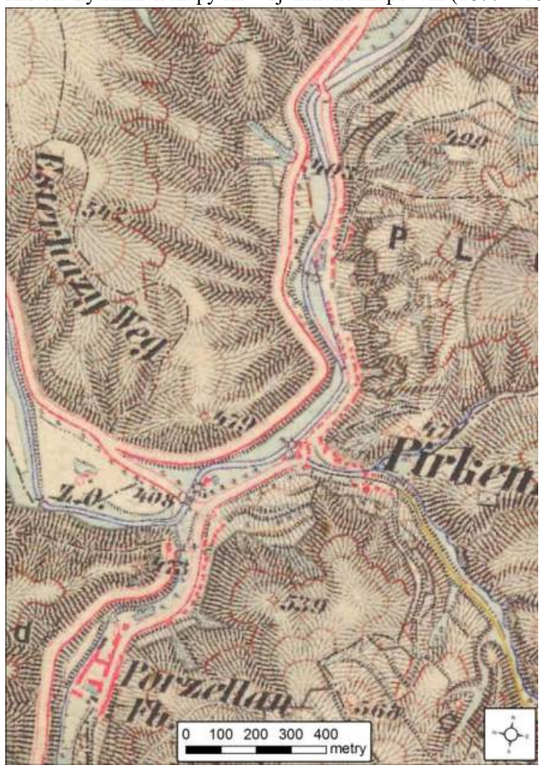

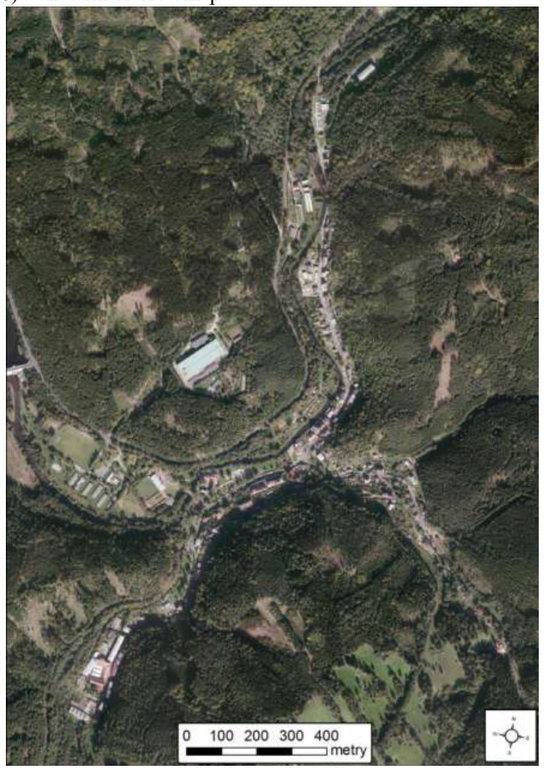

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	venkovská usedlost v ul. Keramická č. p. 5 (ve střední části obce); vodní mlýn-Starý mlýn, č. p. 26

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Protáhlá sídelní enkláva predisponovaná úzkým a hlubokým údolím Teplé. Zástavba zasahuje také do svahů podél přítoků – Cínového a Lomnického potoka. K lokalitě náleží dvě menší enklávy – vodárenská úpravna výše ve svahu na západním úbočí a chatová osada jižně od obce. Vizuální uplatnění sídla je možné pouze z prostoru údolního dna.

Základní historické souvislosti:

Obec je připomínána až roku 1543. Důležitým milníkem života obce se stal vznik porcelánky roku 1803 pojmenované stejně jako obec – Pirkenhammer, provozované i v současnosti. Od té doby dochází v obci k výstavbě kostela a také výletních restaurací či hotelů. Obec se stává letoviskem, cílovým místem návštěvníků z nedalekých Karlových Varů. Po II. světové válce a odsunu německého obyvatelstva se obec značně vylidnila.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Do současné doby lze sledovat úlicové uspořádání sídla, predisponované sevřeností hlubokého údolí. Naprostá většina zástavby je situována na pravém břehu řeky. Již v době největšího rozvoje obce byla zástavba rozšířena do bočních údolí Cínového a Lomnického potoka. Mezi oběma soutoky byl v roce 1893 postaven na vyvýšené terase pseudogotický kostel Panny Marie, dominanta sídla, uplatňující se také v průhledech údolím. Nedaleko kostela proti proudu stojí hodnotná bohatě hrázděná stavba – Starý mlýn, využívaný v současnosti jako hotel. Ve štítové stěně Starého mlýna je umístěn Kristus na vysokém kříži. Při hlavní komunikaci (Hamerská) stojí větší počet vícepodlažních – měšťanských domů s historizujícími prvky na fasádě, pocházejících z druhé poloviny 19. století. Zajímavé jsou rovněž budovy bývalých koníren na severním okraji sídla. V centrální části sídla (Keramická ulice) se zachovala starší zástavba.

Kromě řady hodnotných staveb se v zástavbě sídla vyskytují i kolizní prvky, a to často v bezprostředním kontaktu s hodnotnější architekturou. Mezi nimi je třeba uvést řadovou zástavbu výše ve svahu v jižním sousedství kostela, panelovou bytovku na hlavní ulici či novodobé izolované a bohužel individuálně řešené rodinné domy bez respektu k okolní kvalitní zástavbě – domy při hlavní ulici (Hamerská) naproti měšťanským domům z 19. století. Naopak poměrně decentně působí nová bytovka v horní části Cínové ulice (č. p. 13).

V okrajových částech sídla jsou lokalizovány účelové areály. Na severním okraji se jedná o nevelký areál pily, na protějším břehu Teplé zahradnictví se skleníky a výtopnou v minulosti provozované hotelem Pupp. Na jižním okraji stojí již více než 200 let závod na výrobu porcelánu – Pirkenhammer. Západní okraj sídla pod hrází vodní nádrže Březová vyplňuje sportovní areál s vícekapacitními ubytovacími zařízeními. Při silnici k hrázi nádrže (naproti Starému mlýna) stojí rozměrný restaurační objekt včetně kasina (přestavba historické střelnice). Příznivou skutečností je, že vizuální působení těchto areálů je i v měřítku sídla lokální. Podobného účinku dosahuje také hmotný objekt vodárenské úpravny nacházející se v lesnatém svahu nad obcí na levém břehu řeky.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na historickou strukturu zástavby, využít historickou parcelaci (proluky), zabránit rozšiřování sídla dále od jádra obce
- Novou obytnou výstavbu přizpůsobit proporcím stávající historické zástavby
- Zachovat stávající esteticky příznivé působení dochovaného objektu lidové architektury – Starého mlýna a jeho pozici v zástavbě
- Vyloučit výraznější zásahy do plošné zeleně ve vazbě na sídlo (rozšiřování zástavby do svahů)
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 36: Pohled na centrum obce s kostelem Panny Marie a dvoupatrovým měšťanským domem s arkýřem přes 2 patra v ose uliční fronty oboustranně doplněný balkóny a dalšími historickými prvky, zastřešeným mansardovou střechou

obr. č. C. 37: Starý Dvůr - rozsáhlý uzavřený areál patrové zemědělské usedlosti se zděným přízemím a hrázděným patrem přístupným venkovním schodištěm a pavlačí, doplněný dalšími hospodářskými objekty

obr. č. C: 38: Bývalé konírny a později garáže hotelu Pupp přimknuté ke svahu údolí řeky Teplé, vzájemně propojené jednotlivé hmoty areálu jsou bohatě členěny plochými lisénami a parapetními římsami

obr. č. C. 39: Novodobá administrativní část porcelánky Pirkenhammer s výraznou dominantou komína od plynových pecí

Sídlo	Brť			obec	Otročín			
				k. ú.	Brť			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G.4	I.	II.	III.	obyvatel	433	336	100	95
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	61	65	44	31

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší poměrně kompaktní sídlo lokalizované na jižně orientovaném svahu nad pravostranným přítokem Otročínského potoka. I přes poměrně hojnou zeleň se sídlo díky své exponované poloze značně vizuálně uplatňuje do údolí Otročínského potoka. Sídlem prochází hranice CHKO – podél průjezdní komunikace do Otročína.

Základní historické souvislosti:

První zpráva o obci je z roku 1380, kdy se mluví o lenících bečovského panství. Dlouhodobé zaměření obce spočívalo v zemědělské výrobě. V současnosti již slouží převážně bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavbu sídla tvoří ve většině hmotné patrové objekty bývalých hospodářských usedlostí v souvislé zástavbě, orientované štítovým i okapovým průčelím k průjezdní silnici. V dolní části sídla je zástavba více rozvolněná. Stav objektů často zasluhuje renovaci. Do vizuálně exponovaného prostoru na terénní hranu byly umístěny dvě třípodlažní bytovky, které viditelně narušují jinak vcelku jednotný charakter zástavby sídla.

V sídle i při jeho okrajích se vyskytuje hojná vzrostlá zeleň. Důležitý prvek představuje rybník pod obcí (vně CHKO), viditelný z různých míst v intravilánu sídla. Sídlo postrádá tradiční dominantu.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu lze v sídle s dokončeným plošným rozvojem připustit výjimečně, situovat ve vazbě na stávající uspořádání zástavby, při výstavbě respektovat historickou parcelaci (proluky); vyloučit umístění nebo připojování nových a vybočujících satelitních částí sídla popírajících dosavadní komunikační síť a strukturu sídla
- Chránit siluetu sídla – vyloučit umístění objektů s neodpovídající vertikálou
- Novou účelovou zástavbu na území sídla realizovat pouze při respektování stávající výškové hladiny i hmotové skladby historické zástavby sídla
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – orientace dle převažujících staveb vůči uliční čáře; v sídle obvyklý tvar střechy, půdorys, podlažnost; přízemní stavby realizovat pouze s podkrovím (půdou) s odpovídající světlou výškou podkrovního prostoru a výsledného sklonu střešní konstrukce
- U doplňkových staveb ke stavbám hlavním (kolny, garáže atd.) ctít tradiční provedení a jednotný rámec se stavbami hlavními s odpovídajícími požadavky na půdorys objektu, podlažnost, tvar střechy
- Vyloučit další výstavbu vícepodlažních bytových domů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Rozvíjet funkci zeleně uvnitř sídel a také s ohledem na přechod sídla do nezastavěného území

obr. č. C. 40: **Pohled na Brť od západního okraje Otročína**

obr. č. C. 41: Postupně rekonstruovaná zástavba oboustranně podél návesní silnicovky si zachovala původní jednoduché hmoty i stavební autentické detaily

obr. č. C. 42: Detail zděných přízemních částečně podsklepených zemědělských hospodářských budov v horní části návsi, které svým objemem respektují měřítko okolní obytné zástavby

Sídlo	Cihelny			obec	Karlovy Vary			
				k. ú.	Cihelny			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G	I.	II.	III.	obyvatel	146	146	83	21
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	13	17	16	17

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídelní enkláva s převážně rozvolněnou zástavbou lokalizovaná z většiny pod západním lesnatým svahem v širokém otevřeném úseku údolí Teplé. Větší část zástavby se rozkládá dále od řeky.

Základní historické souvislosti:

Ves zmíněná prvně roku 1598 zaměřená na hospodaření v údolní nivě dnes slouží především rekreaci, které slouží rozlehlé golfové hřiště.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Lokalita rozkládající se v cca 2 km dlouhém úseku údolí s dominantou přibližně ve střední části – vilou Zámeček, pocházející z konce 19. století v historizujícím stylu, nyní hotelem. V okolí vily se nachází menší park. Dominanci Zámečku podporuje také kontrastní barevné provedení. V sousedství vily Zámeček stojí esteticky hodnotné hrázděné patrové stavení, před ním kříž a chráněný jilm. Od Zámečku k jihu stojí souvislá zástavba obytných staveb. Dále zde stojí další bývalá hospodářská stavení, rekonstruovaná na zázemí golfového hřiště. Dvě golfová hřiště s řadou vybudovaných menších vodních nádrží, bunkerů a typicky modelovaného a ošetřovaného greenu vyplňující prakticky celý prostor mezi zástavbou a tokem Teplé významně determinují celkový projev místa i sídla.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou zástavbu v lokalitě lze připustit výjimečně za předpokladu lokalizace při cestní síti a ve vybraných partiích při zachování rozptýlenosti zástavby
- Zcela vyloučit výstavbu nových účelových staveb (sklady, výroba) a bytových domů
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem zástavby v regionu – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost, použití materiálu, barevnost; vyloučit výstavbu katalogových domů či bytových domů
- Uplatňovat důslednou ochranu dochovaných staveb lidové architektury
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Pro zamýšlenou výstavbu zpracovat v projekční fázi kauzální posouzení vlivu na krajinný ráz

Obr. č. C. 50: Zámeček v Cihelnách si i po rekonstrukci zachovává svoji původní hmotu i detaily architektonického řešení

obr. č. C. 51: Rozsáhlý obslužný komplex golfového hřiště se snaží schématickým opakováním architektonického detailu navázat na historický potenciál lokality, bohužel při naprostém nepochopení základních hodnot venkovské zástavby

obr. č. C. 52: Udržovaná usedlost s hrázděným patrem a obedněným štítem s dobře zapojenou sídelní zelení, která volně přechází do kulturní krajiny. V popředí litinový křížek na kamenném podstavci

obr. č. C. 53: Novostavba rekreačního objektu se všemi nešvary současné architektury: balkon ve štítu, velká prosklená plocha francouzského okna, členitý půdorys kopírovaný sedlovou střechou o malém sklonu

Sídlo	**Český Chloumek**				obec	Útvina			
					k. ú.	Český Chloumek			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.3	I.	II.	III.	obyvatel	288	267	71	11
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	42	47	31	7

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Malá sídelní enkláva situovaná na vizuálně exponovaných svazích Chlumeckého kopce. Vizuální uplatnění sídla nastává do jižních (Přílezy) a jihovýchodních směrů. Sídlem prochází hranice CHKO, kterou tvoří silnice mezi Javornou a Přílezy.

Základní historické souvislosti:

Ves je prvně zmiňována roku 1419. Vznik obce souvisel se zemědělským hospodařením, později byla v blízkosti dolována železná ruda. Stávající sídlo slouží bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

V místě kdysi mnohem většího sídla čítajícího desítky domů dnes stojí cca 10 objektů. Starší zástavbu představují patrové domy, v některých případech přestavěné. Dřívější zástavba byla u hlavní silnice později doplněna o rekreační objekty neodpovídající tradičnímu charakteru místní zástavby. Výše do svahu na sídlo navazuje spíše extenzivně udržovaná zeleň, po svahu se zástavba sídla otevírá pohledům z údolí.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu (proluky); respektovat historickou parcelaci
- Chránit siluetu drobného sídla lokalizovaného ve vizuálně citlivém prostoru – vyloučit umístění objektů s neodpovídající hmotou či vertikálou
- Při nové výstavě dodržovat alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace s terénem, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Zcela vyloučit výstavbu nových účelových staveb (sklady, výroba) a bytových domů; nerozšiřovat zástavbu o další chatové objekty
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 43: **Pohled na Český Chloumek od Přílez**; v levé části snímku Chloumecký vrch

obr. č. C. 44: Rozvolněná zrenovovaná historická zástavba sídla uprostřed neudržované sídelní zeleně, která bez ohraničení plynule přechází do volné kulturní krajiny

obr. č. C. 45: Stavby pro rodinnou rekreaci umístěné bez vazby na historickou půdorysnou prostorovou strukturu sídla i bez respektování hmotové skladby okolní zástavby

Sídlo	**Číhaná**				obec	Teplá			
					k. ú.	Číhaná u Poutnova			
OKR	F	Tepelsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.3	I.	II.	III.	obyvatel	284	232	42	5
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	44	48	24	10

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

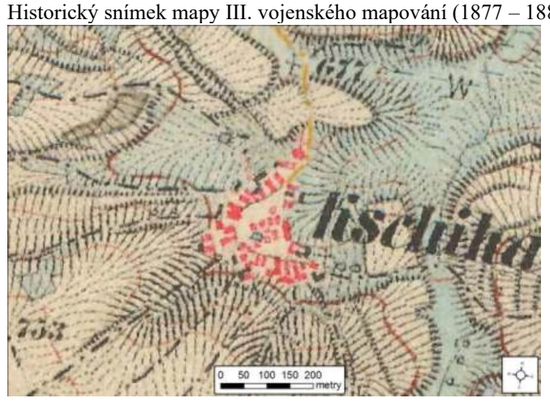

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	venkovská usedlost ečp. 4, socha sv. Jana Nepomuckého

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší sídlo situované ve svahu orientovaném k severovýchodu. Přes polohu ve vyšší nadmořské výšce se obec vizuálně uplatňuje pouze v horní části povodní Lučního potoka – k severu, kam je přechod sídla díky řidší okrajové zeleni zřetelnější.

Základní historické souvislosti:

Ves zmiňovaná prvně toku 1273 jako příslušenství kláštera v Teplé. Název je údajně odvozen od její polohy v blízkosti staré zemské stezky. Obec měla od svého počátku zemědělské zaměření, dnes slouží bydlení a rekreaci. V roce 2000 bylo sídlo navrženo za vesnickou památkovou zónu, záměr však nebyl uskutečněn.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Sídlo vystavěné na půdorysu okrouhlice působí velmi konsolidovaně a upraveně. Náves s menší nádržkou oklopují štítově orientovaná přízemní i patrová stavení, mezi nimiž vyniká patrová usedlost s hrázděným štítem včetně zdobných prvků (viz foto). Návsi dominuje nedávno zrekonstruovaný hmotný objekt na západní straně (viz foto). Nad nádrží je umístěna socha sv. Jana Nepomuckého, nedaleko stojí mezi dvěma duby památník obětem I. světové války.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu u sídla s dokončeným plošným rozvojem lze připustit výjimečně, situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky; východní část zástavby při silnici do Babic), při výstavbě respektovat historickou parcelaci; zachovat celistvou siluetu sídla; vyloučit umístění nebo připojování nových a vybočujících satelitních částí sídla popírajících dosavadní komunikační síť a strukturu sídla
- Novou účelovou zástavbu na území sídla realizovat pouze při respektování stávající výškové hladiny i hmotové skladby historické zástavby sídla
- Uplatňovat důslednou ochranu cenných dochovaných staveb lidové architektury
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – orientace dle převažujících staveb vůči uliční čáře; v sídle obvyklý tvar střechy, půdorys, podlažnost; přízemní stavby realizovat pouze s podkrovím (půdou) s odpovídající světlou výškou podkrovního prostoru a výsledného sklonu střešní konstrukce
- U doplňkových staveb ke stavbám hlavním (kolny, garáže atd.) ctít tradiční provedení a jednotný rámec se stavbami hlavními s odpovídajícími požadavky na půdorys objektu, podlažnost, tvar střechy
- Zachovat, popř. kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Pro zamýšlenou výstavbu zpracovat v projekční fázi kauzální posouzení vlivu na krajinný ráz

obr. č. C. 46: Přízemní zděná zástavba velkých usedlostí ve štítové poloze na západní horní straně podkovovité návsi s rybníčkem

obr. č. C. 47: Patrový dům č. e. 4 (dříve č. p. 18) v západní části návsi se zděným přízemím a hrázděným patrem a štítem s velmi bohatým systémem dekorativních šikmých vzpěr a s vloženými ornamentálními dřevěnými hvězdicemi do parapetů oken

obr. č. C. 48: Památník obětem I. světové války na pozadí zděné usedlosti s půdním polopatrem se štítem zdobeným lisénami a kordonovou římsou

obr. č. C. 49: Zděná přízemní rekonstruovaná usedlost zachovaným objemem, avšak již méně vhodnými úpravami v podobě lodžie ve štítě, husté řady vikýřů na sedlové střeše a vyřezávanými okenicemi v přízemí

Sídlo	Dolní Hluboká			obec	Krásno			
				k. ú.	Dolní Hluboká			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G.6	I.	II.	III.	obyvatel	-	-	-	33
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	-	-	-	10

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kaple

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Protáhlé sídlo predisponované svojí polohou v hlubokém údolí Sádky – levostranného přítoku Teplé. Vizuální uplatnění části sídla nastává pouze v dílčím segmentu údolí Sádky.

Základní historické souvislosti:

Zemědělsky zaměřená obec se prvně připomíná roku 1308. Obec byla z větší části zbourána po II. světové válce. V současnosti slouží především rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba údolního sídla sleduje tok po obou stranách. Tvoří ji přízemní i patrová stavení s četnými rekonstrukcemi v rámci rekreačního využití. Dále do údolí proti proudu toku se kvalita zástavby snižuje. Objekty nedrží jednotnou orientaci vůči cestě. Na západním konci stojí halové hospodářské objekty, některé odděleně od zástavby, zčásti v dezolátním stavu.

V centru sídla na malé návsi stojí výrazná a udržovaná barokní kaple sv. Prokopa (viz foto). Od této části vystupuje zástavba především rekreačních objektů podél cesty do svahu.

Na sídlo a především jeho okraje je vázaná hojná zeleň, přecházející do souvislých lesních porostů.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu u sídla s dokončeným plošným rozvojem lze připustit výjimečně, situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), při výstavbě respektovat historickou parcelaci
- Uplatňovat důslednou ochranu památkově chráněných objektů (kaple na návsi)
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Zachovat bohatou okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 54: Opravená kaple sv. Prokopa – výrazná pohledová dominantu úzké ulicové návsi sídla

obr. č. C. 55: Součástí renovace kaple byla i úprava přilehlého malého veřejného prostranství se zapojenou sídelní zelení uprostřed stykové křižovatky 3 komunikací.

obr. č. C. 56: Nad obytnou částí původně přízemní zemědělské usedlosti byla zvednuta mansardová střecha, zatímco v zadním hospodářském traktu bylo zachováno půdní polopatro s malými větracími otvory

obr. č. C. 57: Stavba pro rodinnou rekreaci příliš malé hmoty s prolomeným štítem a lodžií uprostřed historické zástavby

Sídlo	Dolní Kramolín			obec	Chodová Planá			
				k. ú.	Dolní Kramolín			
OKR	E	Údolí Kosího a Jilmového potoka		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	E.1	I.	II. III.	obyvatel	194	198	79	43
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů	33	44	22	20

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

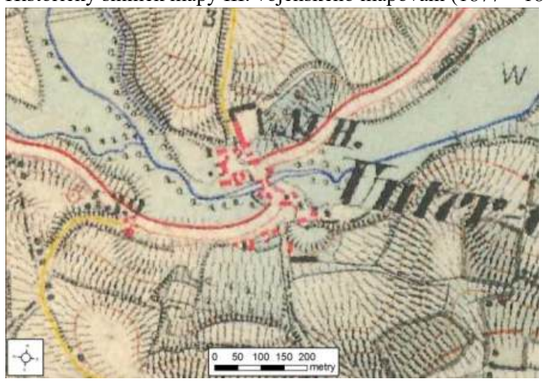

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	silniční most přes Kosí potok

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Nevelké v údolí Kosího potoka lokalizovaná enkláva. Vizuální uplatnění sídla je vzhledem k poloze a hojné rozptýlené zeleni malé, nastává pouze z okolních svahů nad údolím. Sídlem prochází hranice CHKO, kterou vymezuje odbočka od silnice II/230 a komunikace vedoucí do svahu k jihu.

Základní historické souvislosti:

Dolní Kramolín je starobylá chodská obec, která patřila králi. V roce 1228 ji přemyslovský král postoupil klášteru Teplá. V zemědělsky zaměřené vsi se v 16. století zkoušela těžba stříbra, později železná ruda. Na louce pod obcí stojí zaniklá stáčírna minerálky Ilsano. Zřetelný dopad na obec měl poválečný odsun německého obyvatelstva. V současnosti obec slouží především bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba obce se rozkládá nesouvisle po obou stranách toku. Jedná se převážně o rodinnou zástavbu z 20. století. Obě části obce spojuje historický most z doby baroka, jehož 3 prostřední oblouky zůstaly zachovány takřka v původní podobě. Hmotovou dominantou obce je uzavřený barokní dvůr se čtvercovým nádvořím, stojící ve svahu na levém břehu. Na opačném břehu se podobně dominantně uplatňuje účelový zemědělský objekt. Sídlo se vyznačuje přítomností hojné zeleně, v okrajových částech i v sídle – vázané především na tok.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu lze připustit výjimečně – situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby a uliční síť, respektovat historickou parcelaci
- Nezasahovat novou výstavbou údolní nivu a především zeleň v nivě
- Při realizaci nové výstavby dbát základních pravidel či forem – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Uplatňovat důslednou ochranu památkově chráněných objektů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí

obr. č. C. 58: **Pohled na Dolní Kramolín ze svahu jižně nad obcí**

obr. č. C. 59: Kamenný most s 5 klenutými poli přes údolí Kosího potoka, jehož doprovodná zeleň prostupuje zástavbou sídla

obr. č. C. 60: Mělký rizalit s klenutou bránou rozděluje průčelí přízemního barokního dvorce na obytnou část vpravo a hospodářskou část se sýpkou vlevo

Sídlo	Doubí				obec	Karlovy Vary			
					k. ú.	Doubí u Karlových Varů, Březová			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G.13, G.9	I.	II.	III.	obyvatel	916	2 459	1 172	2 186
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	92	215	232	395

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

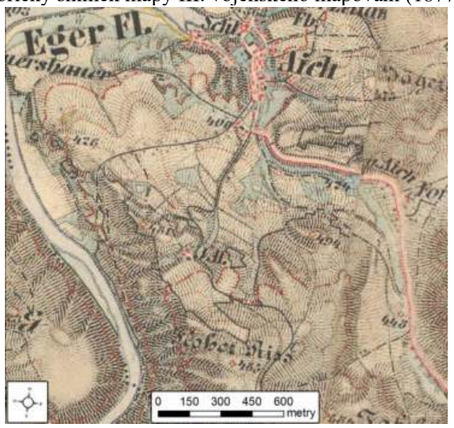

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	zámek (vně CHKO)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Jihozápadní část Karlových Varů, hranicí CHKO rozdělená do dvou enkláv. Severní část je lokalizována na severní úpatí Slavkovského lesa k toku Ohře. Tato část je vizuálně velmi exponovaná. Jižní část se rozkládá v údolí krátkého bezejmenného přítoku Teplé. Naprostá většina zástavby severní části je vizuálně ohraničená blízkými lesnatými svahy.

Základní historické souvislosti:

Stará zemědělsky zaměřená obec prvně připomínaná roku 1365. Dominantou obce je pseudorenesanční zámek, ležící v nejnižší části obce (vně CHKO). V obci dříve fungoval také pivovar, porcelánka ad. Stávající sídlo poskytuje především individuální bydlení a rekreační vyžití. Doubí bylo do roku 1974 samostatnou obcí, od té doby náleží administrativně ke Karlovým Varům.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Severní část lokality má charakter příměstského satelitu – suburbanizovaný prostor plošně zastavěný typovými rodinnými domy. Na satelitní městečko navazuje dětská SOS vesnička sestávající z cca 10 – 15 identických staveb. Všechny tyto objekty abstrahují od zvyklostí tradičních forem rodinné zástavby. Na uvedenou obytnou zástavbu navazuje účelový areál čítající několik skladových hal. Tato část lokality zaujímá svažitou polohu nad tokem Ohře a vizuálně se uplatňuje do širokého okolí.

Jižní část lokality vyplňují rovněž obytné stavby rozmanitých hmotových i konstrukčních forem – přízemní, patrové i vícepodlažní stavby. Prakticky veškerá zástavba je situována západně od silnice I/20 a železniční trati. Větší část lokality – výše ve svahu zaujímají zahrádkářské kolonie s charakteristickými objekty využívanými k rekreaci (viz foto). Poblíž železniční stanice stojí skladový objekt. V samotné jižní části se nachází skladový areál a vily s hrázděním, s uplatněním i dále do údolí – k přehradní nádrži Březová.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

Doubí-sever

- V části sídla zasahující do CHKO ve vizuálně citlivém prostoru zástavbu již nerozšiřovat, zachovat především vyšší partie svahu mezi okrajem lesa a ulicemi U Dětské vesničky a Svatošská

Doubí-jih

- Využití lokality k zástavbě je prakticky úplné - plošný rozvoj lokality je ukončen
- Případnou novou zástavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu do proluk; přizpůsobit proporcím stávající zástavby
- Zabránit zásahům do zeleně vně sídla – porostních okrajů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 61: Nejnovější značně nesourodá zástavba přízemních rodinných domů v severní části Doubí sjednocená alespoň štítovou orientací domů

obr. č. C. 62: Částečně patrový obytný dům s plochou a pultovou střechou, se svislým dřevěným bedněním patra opakující se v různých polohách v areálu SOS vesničky má příměstský charakter bez vazby na venkovskou architekturu

obr. č. C: 63: Uzavřená zahrádkářská kolonie s prostorově limitovanými rekreačními objekty původně jednotného architektonického výrazu, postupnými renovacemi však změněnou na nesourodou skupinu objektů malého měřítka

obr. č. C. 64: Mohutný obytný vila dům v tradicionalistickém duchu s hrázděným podkrovím a věžičkou na nároží s vazbou na železniční zastávku Březová, postavený v době meziválečné konjunktury jako první z rozsáhlé skupiny dalších lázeňských vila domů plánovaných po obou stranách železniční zastávky

Sídlo	Dražov + Dolní Dražov				obec	Stanovice			
					k. ú.	Dražov			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.4	I.	II.	III.	obyvatel	919	803	262	129
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	120	132	125	36

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

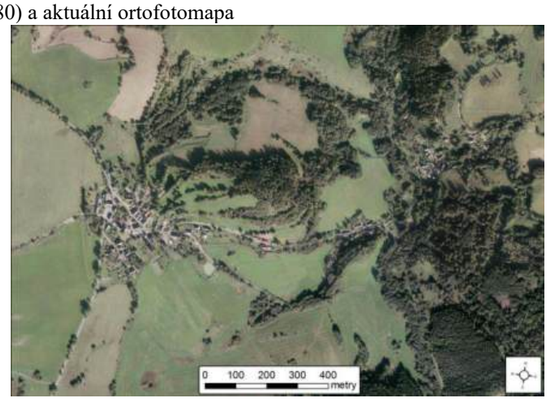

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kaple sv. Víta

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo sestávající se ze dvou dílčích enkláv. Zástavba výše položené západní části (Horní Dražov) je vcelku kompaktní; rozkládá se na východně orientovaném svahu pod silnicí mezi Stanovicemi a Hlinkami. Přechod sídla do volné krajiny je poměrně zřetelný. Nejvyšší partie zástavby se uplatňují v dálkových pohledech. Dolní část tvoří více rozptýlená zástavba v údolí Dražovského potoka.

Základní historické souvislosti:

Poprvé se sídlo připomíná v roce 1387 v Darovací listině českého krále Václava IV. Dlouhodobě zemědělsky zaměřená obec, ležící na staré obchodní stezce. Později zde fungovalo také hornictví aj. V dolní části stávaly mlýny. V současnosti má kromě bydlení také funkci rekreační, zejména níže položená část v údolí.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

V poměrně kompaktní výše položené části sídla stojí barokní kaple sv. Víta. Na kapli těsně přiléhá vzrostlá lípa, čímž společně utvářejí pozoruhodnou dominantní symbiózu architektury a přírodního prvku. V jejích okolí na malé návsi stojí patrové stavení se štítovou orientací. Níže pod návsí stojí hrázděný dům, v zástavbě sídla již převažují novodobé často patrové stavby. V severní části sídla lze pozorovat díky zachovalým mezím někdejší parcelaci polností.

Zástavba dolní části sídla těsněji spjaté se zelení je v údolí Dražovského potoka lokalizována nesouvisle podél příjezdové komunikace. Jedná se ve větší míře o různorodé objekty (hmotově) využívané k rekreaci s hojnými stavebními úpravami. U některých objektů lze vidět poměrně udržované hrázdění i roubené konstrukce.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

Horní Dražov

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu lze v sídle s dokončeným plošným rozvojem připustit výjimečně, při výstavbě respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

Dolní Dražov

- Novou účelovou zástavbu na území sídla zcela vyloučit
- Novou obytnou výstavbu připustit výjimečně; situovat ve vazbě na stávající uspořádání zástavby – ke komunikacím
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Zabránit zásahům do zeleně vně sídla

obr. č. C. 65: Barokní kaple sv. Víta v doprovodu lípy na kamenné zídce zcela ovládají malou přilehlou náves

obr. č. C: 66: Kompaktní zástavba nesourodých domů alespoň částečně sjednocená podélnou orientací po vrstevnicí

obr. č. C: 67: Nesouvislá zástavba podélně orientovaných venkovských stavení většího objemu s kvalitní bohatou vzrostlou zelení; v pozadí masivní stabilizace svahu

obr. č. C. 68: Zástavba v Dolním Dražově nejednotná svým objemem a architektonickým výrazem, ale i orientací vůči cestě a rovněž i zvoleným konstrukčním systémem

Sídlo	**Dvorečky**			obec	Kynšperk nad Ohří			
				k. ú.	Zlatá u Kynšperka nad Ohří			
OKR	A	Centrální část		ČSÚ*	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	A.1	I.	II.	III.	obyvatel	255	204	13	7
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	43	36	9	4

* v tom zahrnuta zaniklá Libava

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Část bývalého sídla Libava (údaje o počtu obyvatel a domů zahrnují celou bývalou obec) lokalizovaná v odlesněné enklávě na severozápadních svazích Slavkovského lesa v blízkosti silnice mezi Kynšperkem nad Ohří a Lázněmi Kynžvart. Mimo odlesněný segment území se zástavba neuplatňuje.

Základní historické souvislosti:

Ves prvně zmiňována roku 1525, byla trvale součástí obce Libava. Kromě zemědělství bylo obživou místních také tkalcovství. Obec takřka zanikla po II. světové válce – odsunu původního obyvatelstva a zřízení vojenského prostoru. Dnes slouží bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Stávající zástavbu tvoří cca 5 přízemních objektů, vesměs rekonstruovaných dřívějších stavení. Zřetelné je rekreační využití staveb (charakteristická okrasná zeleň).

Na objekty navazuje z jedné strany rozptýlená či souvislá lesní zeleň, z opačné se rozkládají louky.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu lze připustit výjimečně – situovat ve vazbě stávající zástavbu; respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Vyloučit zásahy do hodnotné rozptýlené zeleně či lesních porostů (porostních okrajů)
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys)

obr. č. C: 69: Rekonstrukcí posledních zbytků roztroušené zástavby se ztrácí jakákoliv historická stopa dané lokality

obr. č. C. 70: Jednoduchá hmota původního přízemního venkovského domu nevhodně rozšířenou dřevěnou o otevřenou verandu, jejíž střecha je využívána jako terasa

obr. č. C. 71: Postupné stavební úpravy objektů pro rodinnou rekreaci vylepšují jejich užitné vlastnosti (střešní okna, markýza nad vchodem, boční přístavek) bez zamyšlení nad vhodností těchto úprav

obr. č. C. 72: Opuštěná původní hmota hospodářského objektu s kamenným nadpražím a ostěním vstupních dveří je pomalu pohlcována vzrostlou zelení

Sídlo	Dvory				obec	Loket			
					k. ú.	Dvory			
OKR	H	Hornoslavkovsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	H.2	I.	II.	III.	obyvatel	174	182	74	11
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	37	36	36	9

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

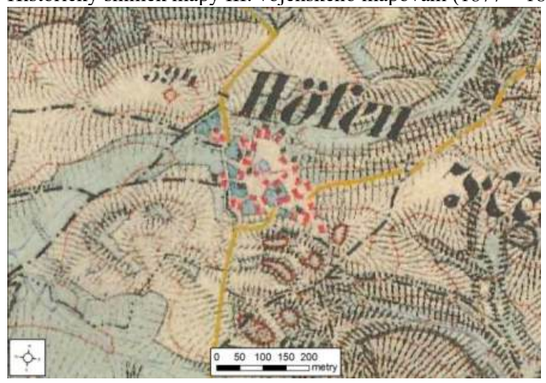

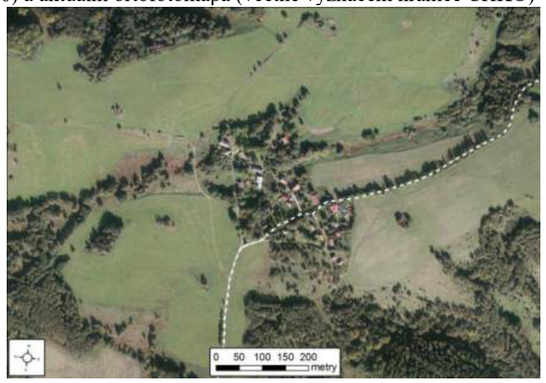

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice v širším krajinném rámci:

Menší vcelku kompaktní sídlo lokalizované v exponovaném prostoru na rozvodí Stoky a Kamenitého potoka. Díky hojné vzrostlé zeleni se sídlo uplatňuje pouze lokálně. Sídlem prochází hranice CHKO, kterou zde tvoří silnice od Podlesí pokračující dále jako polní cesta.

Základní historické souvislosti:

Obec se poprvé připomíná roku 1491. K dlouhodobému zemědělskému hospodaření přibyla později jako obživa místních výroba v blízkých porcelánkách. Současnost obce spočívá v bydlení a především rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Sídlo drobného měřítka tvoří cca 20 stavení – často rekonstruovaných bývalých hospodářských usedlostí, doplněných místy o chatovou zástavbu. Objekty jsou přízemní i patrové. U nádržky stojí kaplička. Na cestě k Nadlesí se nachází v otevřeném prostoru hřbitov, působivý krajinářský prvek.

V sídle i při jeho okrajích se vyskytuje hojná vzrostlá zeleň. Sídlo má zřetelný rekreační charakter.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu u sídla s dokončeným plošným rozvojem lze připustit výjimečně, situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), při výstavbě respektovat historickou parcelaci, zachovat celistvou siluetu sídla
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů a dalších typových rekreačních staveb (chat)
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys obytné zástavby)

obr. č. C. 73: Později postavená hmotově podstatně menší chalupnická zástavba respektuje hodnoty venkovského prostoru sídla

obr. č. C. 74: Původně hospodářský objekt slouží po citlivé renovaci, která zachovala základní hmotu objektu, k druhému bydlení

obr. č. C. 75: Jednoduchá kaplička s lisénovými rámy u malé vodní nádrže, jejíž břehová zeleň prostupuje zahradami renovovaných stavení

obr. č. C: 76: Jednoduchým plaňkovým plotem oplocený hřbitov s márnicí situovaný ve volné krajině doplněný výsadbou vzrostlé zeleně

Sídlo	Gejzír park			obec	Karlovy Vary			
				k. ú.	Karlovy Vary			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G.12	I.	II.	III.	obyvatel	-	-	-	-
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	-	-	-	-

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší sídelní enkláva lokalizovaná v údolí Teplé po obou březích cca 2 km nad lázeňským centrem Karlových Varů. Vizuální uplatnění lokality je možné pouze z údolního dna v bezprostřední blízkosti, popř. z rozhledny Diana.

Základní historické souvislosti:

Menší sídelní historicky sportovně zaměřená enkláva v zázemí Karlových Varů – počátkem 20. století zde bylo vybudováno golfové hřiště. V současnosti slouží především tenisu. V poslední době se rozmohlo bydlení.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Sídelní lokalita zaujímá poměrně úzký prostor údolní nivy, přičemž severní část vyplňuje po obou březích toku sportovní infrastruktura – více než 10 tenisových kurtů. Výrazné hmoty zde tvoří objekt kryté tenisové haly a třípodlažní hotel Gejzír. Na sportovní část navazuje z jihu část rezidenční – cca 4 skupiny typově shodných přízemních objektů v těsném geometrickém uspořádání. V jižní části se dále nachází další objekty – bazén či vstupní objekt. Nepřirozený prvek představuje balustráda instalovaná nad západním okrajem rezidenční části.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Nerozšiřovat více zastavěné území sídla
- Vyloučit zásah do zeleně ve volné krajině
- Vyloučit úpravy řečiště toku Teplé

obr. č. C. 77: Účelová zástavba sportovního areálu velkých objemů se snaží o zapojení do přírodního rámce údolí řeky Teplé použitím dřeva jako konstrukčního nebo obkladového materiálu

obr. č. C. 78: Skupina totožných přízemních rezidenčních domů malého stavebního objemu se sedlovou střechou, s lodžií v podkroví prolomeného štítu

Sídlo	Háje nad Teplou			obec	Krásno			
				k. ú.	Háje nad Teplou			
OKR	H	Hornoslavkovsko		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	H.4	I.	II. III.	obyvatel	-	-	-	37
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů	-	-	-	11

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

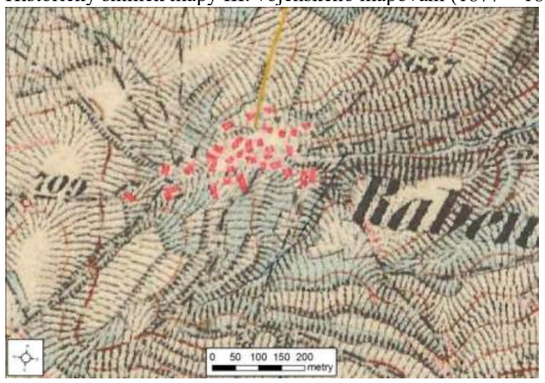

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší sídelní enkláva situovaná v pramenné oblasti Havraního potoka – levostranného přítoku Teplé. Vizuální uplatnění sídla nacházejícího se ve vyšší poloze exponované do severních směrů je vzhledem k hojné přítomnosti vzrostlé zeleně v sídle nízké.

Základní historické souvislosti:

Ves zmiňovaná prvně toku 1475. Roku 1791 zde byla založena první porcelánka v Čechách. Obec byla od svého počátku orientována především zemědělsky, dnes slouží bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Sídlo díky husté vnitřní i okrajové zeleni působí poměrně kompaktně. Struktura zástavby jednotlivých objektů (cca 15) již natolik jednotná není. Zástavbu tvoří přízemní i patrová stavení, často se zachovalým historickým vzhledem a udržované. Hojné jsou pozdější rekonstrukce, vyskytují se i novostavby nerespektující tradiční architektonické prvky či zásady (mj. sklon střechy, orientace, barevnost). Sídlo je hustě protkáno vzrostlou zelení místy bývalých sadů.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu u sídla s dokončeným plošným rozvojem situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), při výstavbě respektovat historickou parcelaci, zachovat celistvou siluetu sídla
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost, použití materiálu, barevnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 79: **Pohled na sídlo od východu**

obr. č. C. 80: Polopatrový zděný rodinný dům z počátku 20. století dosud neprošel žádnou renovací, a proto si zachoval i při svém městském výrazu kontinuitu s venkovským prostředím.

obr. č. C. 81: Jednoduchá hladká hmota zděného patrového stavení se sedlovou střechou, zahradou ohraničenou plaňkovým plotem a bohatou sídelní zelní přecházející z veřejného prostoru do soukromé zahrady představují tradiční hodnoty venkovských sídel Slavkovského lesa.

obr. č. C. 82: Hmotově i architektonickým řešením nevhodný rodinný dům s venkovním bazénem v zástavbě sídla, který je pohlcen kompaktní veřejnou zelení

obr. č. C. 83: Bohatá vzrostlá sídelní zeleň vytváří dostatečně jednotící pozadí pro jinak svým měřítkem nesourodou zástavbu sídla

Sídlo	Háje u Karlových Varů				obec	Kolová			
					k. ú.	Háje u Karlových Varů			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.6	I.	II.	III.	obyvatel	220	232	89	130
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	32	43	32	51

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Kompaktní sídlo lokalizované z větší částí do mírné terénní deprese jihovýchodně od Zámeckého vrchu v rozvodné oblasti mezi Lomnickým a Cínovým potokem. Sídlo v exponované poloze se vizuálně uplatňuje v širších výhledech. Zámecký vrch představuje výraznou dominantu.

Základní historické souvislosti:

Háje, dnes část Kolové, nesly až do roku 1945 název Funkštejn. Obec vznikla dřív než Kolová, zaznamenaná je prvně roku 1536. Počátkem obce byl malý strážný hrad stojící na dnešním Zámeckém vrchu, pod nímž byla založena obec. Hrad byl pravděpodobně součástí pevnostního hraničního pásma Přemyslovců, stavěného již ve 12. století.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Kompaktní nevelká sídelní enkláva na okrouhlickém půdorysu v mělké sníženině. Na menší návsi je umístěn kříž v blízkosti samostatně stojícího javoru. V sourodé zástavbě převažují přízemní obytné domy čistě obytné (rekreační) funkce. V poslední době sídlo provází rozmach typových novostaveb, celková architektonická kvalita zástavby je nízká. Z jižní strany na sídlo navazuje nově vybudované golfové hřiště. Severozápadně nad obcí se vypíná Zámecký vrch, pod jehož vrcholem stávala vila Funkenstein (později Zámeček), letní sídlo s restaurací. Před několika lety bylo sídlo přestavěno v pravoslavném stylu (viz foto). Výše nad ním pak byl vybudován vodojem, dobře viditelný z větších vzdáleností. Dominanta umožňuje dobré výhledy k jihu a jihovýchodu. Při cestě na Zámecký vrch stojí působivý udržovaný památník obětem I. světové války (viz foto).

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu lze připustit v omezené míře ve vazbě na stávající zástavbu (proluky), nerozšiřovat zástavbu sídla s dokončeným plošným rozvojem do volné krajiny; vyloučit umístění nebo připojování nových a vybočujících satelitních částí sídla popírajících dosavadní komunikační síť a strukturu sídla
- Novou účelovou zástavbu vybočující nad měřítko obytných objektů na území sídla vyloučit
- Zachovat solitérní charakter zástavby v exponované pozici pod vrcholem Zámeckého vrchu
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – orientace dle převažujících staveb vůči uliční čáře; v sídle obvyklý tvar střechy, půdorys, podlažnost; přízemní stavby realizovat pouze s podkrovím (půdou) s odpovídající světlou výškou podkrovního prostoru a výsledného sklonu střešní konstrukce
- U doplňkových staveb ke stavbám hlavním (kolny, garáže atd.) ctít tradiční provedení a jednotný rámec se stavbami hlavními s odpovídajícími požadavky na půdorys objektu, podlažnost, tvar střechy
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně; rozvíjet funkci zeleně uvnitř sídel
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 84: **Pohled nad obec z úbočí Zámeckého vrchu**

obr. č. C. 85: Pískovcový památník obětem I. sv. války.

obr. č. C. 86: Prostý trámový kříž na renovované návsi poblíž lavičky pod vzrostlým javorem

obr. č. C. 89: Renovovaný a dostavěný objekt bývalého sociálního zázemí dětského letního tábora na Zámeckém vrchu se stal součástí uzavřeného soukromého areálu

obr. č. C. 90: Součástí areálu srubové konstrukce vybudovaného na místě letního dětského tábora je i pravoslavný kostelík

obr. č. C. 87: Ucelená lokalita novodobé zástavby typu „podnikatelské baroko“ s velmi nahuštěnou nesourodou zástavbou rodinných domů v malých zahradách

obr. č. C. 88: Potřeba garážovat osobní auta majitelů rodinných domů co nejblíže k veřejné udržované komunikaci účelově mění architektonický výraz uličních fasád domů

Sídlo	Hlinky				obec	Stanovice			
					k. ú.	Hlinky			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.4	I.	II.	III.	obyvatel	499	489	77	124
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	71	88	76	28

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo s rozmělněnou zástavbou lokalizované do vyšších partií území východně nad údolím Teplé. Exponovaná poloha umožňuje daleké výhledy k západu na Horní Slavkov či k východu – k Novým Kounicím. Přechod sídla do volné krajiny je velmi zřetelný, především v důsledku četných účelových zemědělských staveb velkého měřítka.

Základní historické souvislosti:

Poměrně mladá především zemědělsky orientovaná obec připomínaná prvně roku 1726. V 18. století se na území dnešní obce těžil kaolín. Výrazný dopad na podobu obce měly poválečné události – odsun německého obyvatelstva a likvidace řady staveb. V současnosti obec slouží především bydlení.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Původní ulicový charakter zástavby podél hlavní silnice z Bečova nad Teplou na Bochov je již méně patrný. V současnosti převažuje liniová zástavba s častými prolukami po zbořených domech lokalizovaná podél vedlejších komunikací. Zástavba tím vytváří nezvyklý trojúhelník, jehož rozlehlý vnitřní prostor je nezastavěný, vyplněný travinami a náletovou vegetací. Zástavbu reprezentují patrové i přízemní objekty průměrné kvality. Mimo takto vymezený prostor jsou lokalizovány četné větší hmoty zemědělských objektů, především v severní části sídla. Příznivé je použití dřevěného obložení těchto účelových staveb, což je zřetelně lépe včleňuje do krajinného rámce než-li v případě standardního kontrastního opláštění. V severní části sídla rovněž stojí dvě větší hmoty 3-podlažních bytovek (viz foto). Sídlo tak působí díky nekompaktní různorodé zástavbě značně nesourodě.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou zástavbu lokalizovat ve vazbě na stávající zástavbu – podél komunikační sítě
- Vyloučit výstavbu dalších účelových staveb většího měřítka mimo existující zemědělský areál v severní části sídla; zabránit dalšímu ovlivnění siluety sídla v exponované poloze
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Zkvalitnit či doplnit stávající zeleň a její krajinotvornou funkci
- Vymezit a revitalizovat veřejné prostranství

obr. č. C. 91: **Pohled na současnou centrální část sídla**

obr. č. C. 92: Třípodlažní bytové domy uprostřed nevybaveného anonymního veřejného prostranství bez jakékoliv vazby na historickou prostorovou strukturu sídla

obr. č. C. 93: Nesourodá a značně prořídlá zástavba podél místní komunikace se vzrostlou zelení zejména v místech zbořených objektů

Sídlo	Holubín			obec	Chodová Planá			
				k. ú.	Holubín			
OKR	E	Údolí Kosího a Jilmového potoka		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	E.1	I.	II. III.	obyvatel	97	76	20	3
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů	16	19	10	5

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

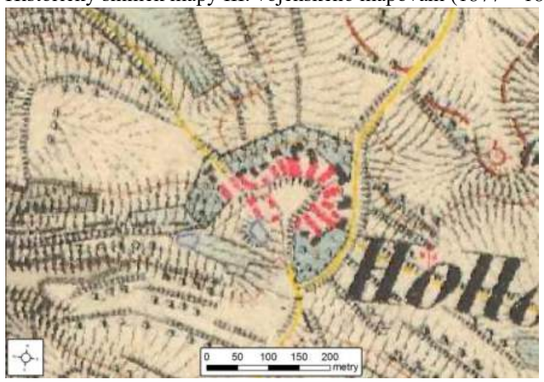

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší sídlo nacházející se v poměrně exponovaném svahu nad údolím Kosího potoka. Sídlo je ze tří světových stran obklopeno vzrostlou zelení, pouze ze severní strany na něj upozorňují budovy historického dvora a také novodobý objekt zemědělské velkovýroby.

Základní historické souvislosti:

Holubín náleží k velmi starým obcím. Obec patřila již ve 12. století tepelskému vladykovi Hroznatovi, do něhož přešla pod Klášter Teplá. První zmínka o obci je známa z roku 1273. Obec dlouho přežívala jako česká, i když obce v okolí už byly obce poněmčeny. Kromě obdělávání polností jako základní obživy se zde v 16. a 17. století také těžila železná ruda. Výrazně se na obci podepsal odsun německých obyvatel po II. světové válce.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba sídla je vystavěna na půdorysu okrouhlice, dnes už nepříliš patrné. Zástavbu tvoří cihlové domy, které nahradily původní hrázděné statky. Z bývalých dvorů je nejlépe zachován dvůr č. 1 na návsi se zachovaným vjezdem (viz foto). Před ním stojí mohutný dub a javor. Na severozápadní straně stojí rovněž dvůr s již mladšími hospodářskými budovami, který se značně vizuálně uplatňuje (viz foto). Na něj z jižní strany navazuje ještě pozdější velkovýrobní objekt. Velmi výrazným prvkem je kompaktní zeleň vyplňující větší část sídla, přecházející dále do volné krajiny.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem na obytné objekty na území sídla zcela vyloučit
- Novou obytnou výstavbu lze připustit výjimečně – situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát základních pravidel či forem – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Zachovat bohatou vnitřní zeleň vázanou na sídlo spoluutvářející jeho přirozenou siluetu (především z jižních pohledů)
- Uplatňovat důslednou ochranu cenných historických objektů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 94: **Pohled na Holubín ze svahu severně nad obcí**

obr. č. C. 95 a C. 96: Patrová usedlost ve štítové poloze ve svahu doplněná klenutou bránou a brankou s dobře zapojenou vzrostlou sídelní zelení

Sídlo	Horní Kramolín				obec	Teplá			
					k. ú.	Horní Kramolín			
OKR	F	Tepelsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.2	I.	II.	III.	obyvatel	82	77	20	9
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	10	12	10	4

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

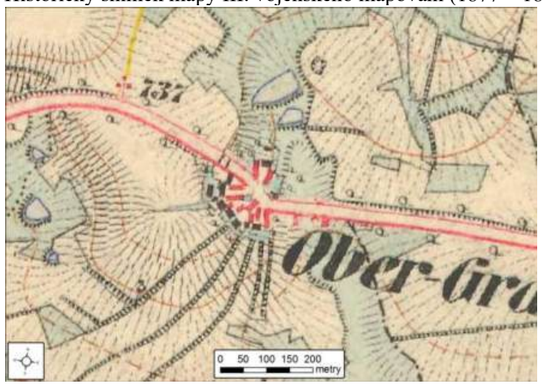

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	smírčí kříž

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Malé sídlo situované na hlavní silnici mezi Teplou a Mariánskými Lázněmi. Blízko nad vsí se nachází vrcholová část vrchu Holý. Sídlo doprovází hojná vzrostlá zeleň, která ve značné míře limituje jeho vizuální uplatnění.

Základní historické souvislosti:

Historie obce je známa od roku 1233, kdy byla ve vlastnictví tepelského kláštera. Málo zalidněná obec byla spjata se zemědělským hospodařením na okolních pozemcích.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavbu sídla tvoří několik stavení. Na malé návsi stojí několik patrových či přízemních bývalých statků, mezi nimiž vyniká patrová usedlost na severozápadním okraji. Struktura zástavby napovídá na původní okrouhlici. Poměrně hojně se vyskytují objekty drobné sakrální architektury, v zahradě domu na východním okraji je umístěn ze silnice viditelný smírčí kříž. Sídlo je ze všech stran oklopeno bohatou méně udržovanou zelení, která je přítomna rovněž na návsi.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu lze v sídle s dokončeným plošným rozvojem připustit výjimečně, situovat ve vazbě na stávající uspořádání zástavby, při výstavbě respektovat historickou parcelaci (proluky) a rozsah sídla; vyloučit umístění nebo připojování nových a vybočujících satelitních částí sídla popírajících dosavadní komunikační síť a strukturu sídla
- Novou účelovou zástavbu na území sídla realizovat pouze při respektování stávající výškové hladiny i hmotové skladby historické zástavby sídla
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – orientace dle převažujících staveb vůči uliční čáře; v sídle obvyklý tvar střechy, půdorys, podlažnost; přízemní stavby realizovat pouze s podkrovím (půdou) s odpovídající světlou výškou podkrovního prostoru a výsledného sklonu střešní konstrukce
- U doplňkových staveb ke stavbám hlavním (kolny, garáže atd.) ctít tradiční provedení a jednotný rámec se stavbami hlavními s odpovídajícími požadavky na půdorys objektu, podlažnost, tvar střechy
- Zachovat, popř. kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 97: Bohatě členěná patrová zemědělská usedlost s plochými svislými lisénami a plastickou kordónovou a korunní římsou; ve zchátralém stavu

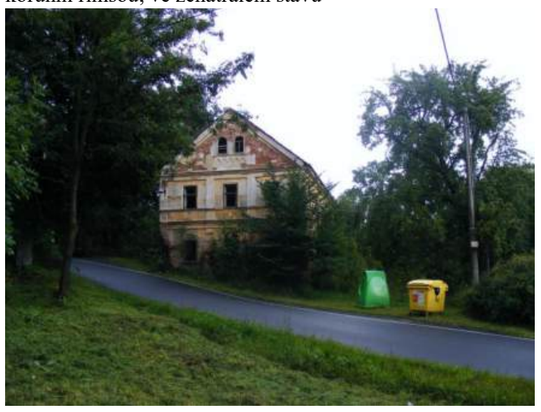

obr. č. C. 98: Pohled na obec od východu

obr. č. C. 99: Železný krucifix na kamenném podstavci

obr. č. C. 100: Kamenná boží muka s plastikou ve výklenku

obr. č. C. 101: Smírčí kříž a drobný objekt sakrální architektury v zahradě pod jilmem

Sídlo	**Hoštěc**				obec	Teplá			
					k. ú.	Hoštěc			
OKR	F	Tepelsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.4	I.	II.	III.	obyvatel	154	136	64	19
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	18	28	23	11

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší kompaktní sídlo situované na západní svah Teplé, při silnici z Teplé do Služetína. Do údolí Teplé (k východu) se obec vizuálně částečně uplatňuje. Hojná zeleň v sídle i na jeho okrajích jeho viditelnost sídla však značně omezuje.

Základní historické souvislosti:

Zemědělsky orientované sídlo prvně připomínané roku 1273 jako majetek tepelského kláštera. V současnosti je v obci rozšířena kromě bydlení rovněž rekreace.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Větší část zástavby tvoří přízemní usedlosti se štítovou orientací k návsi. Struktura zástavby na půdorysu okrouhlice je patrná. Bývalá hospodářská stavení jsou zčásti zrenovovaná bez citelnějšího dopadu na svůj architektonický výraz, jiná takovou renovaci vyžadují.

V sídle i při jeho okrajích se vyskytuje hojná vzrostlá zeleň.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu u sídla s dokončeným plošným rozvojem lze připustit v západní části sídla, při výstavbě respektovat historickou parcelaci; zachovat celistvou siluetu sídla; vyloučit umístění nebo připojování nových a vybočujících satelitních částí sídla popírajících dosavadní komunikační síť a strukturu sídla
- Chránit siluetu sídla lokalizovaného ve vizuálně citlivém prostoru – vyloučit umístění objektů s neodpovídající hmotou či vertikálou
- Novou účelovou zástavbu na území sídla připustit pouze výjimečně – jako revitalizaci bývalého obslužného areálu; při respektování hmotového respektování stávající výškové hladiny historické zástavby sídla
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – orientace dle převažujících staveb vůči uliční čáře; v sídle obvyklý tvar střechy, půdorys, podlažnost; přízemní stavby realizovat pouze s podkrovím (půdou) s odpovídající světlou výškou podkrovního prostoru a výsledného sklonu střešní konstrukce
- U doplňkových staveb ke stavbám hlavním (kolny, garáže atd.) ctít tradiční provedení a jednotný rámec se stavbami hlavními s odpovídajícími požadavky na půdorys objektu, podlažnost, tvar střechy
- Zachovat, popř. kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 102: **Pohled na sídlo od východu (Nové Farmy)**

obr. č. C. 103: V popředí udržovaná usedlost s charakteristickými architektonickými detaily, oplocena živým plotem, rekonstrukce usedlosti v pozadí tradiční řešení architektonického detailu již nectí (přesahy sedlové střechy).

obr. č. C. 104: Poměrně zdařilá renovace usedlosti se zachovalou klenutou zděnou bránou a netradičním oplocením předzahrádky

Sídlo	Hůrky				obec	Karlovy Vary			
					k. ú.	Olšová Vrata, Karlovy Vary			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G.12	I.	II.	III.	obyvatel	179	163	131	202
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	12	16	18	71

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

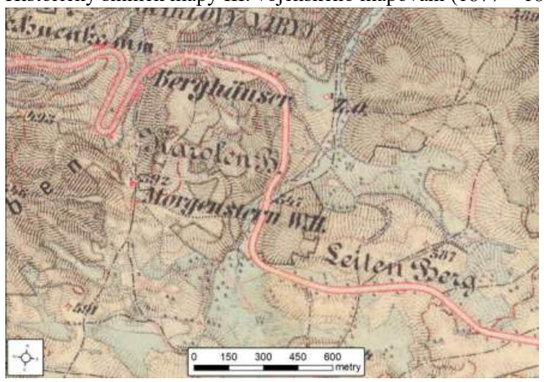

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo lokalizované v severní části do úzkého sedla mezi zalesněnými elevacemi, přechází směrem k jihu po vrcholové části údolí nad lázeňskou částí Karlových Varů k letišti, kde na hranici CHKO končí. Severní část mimo úseku nad údolím do Karlových Varů je uzavřena okolním lesem. Jižní část sídla se díky navazující vzrostlé rozptýlené zeleni vizuálně rovněž neuplatňuje (částečně v široké krajinné scéně z vrcholu Andělské Hory).

Základní historické souvislosti:

Stávající část Karlových Varů, prvně zmiňovaná roku 1847. V současnosti je sídlo charakteristické rozmachem obytné zástavby.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Podobu současného sídla utvářejí dvě poměrně diferencované na sebe navazující části. Severní sevřenou část sídla koncentrovanou kolem průjezdní silnice tvoří vcelku tvarově i hmotově diferencovaná zástavba včetně předprvorepublikových vil. Negativní dominantu sídla reprezentuje nedokončený objekt služeb včetně ubytovny. Výše v lese stojí také rekreační chaty. Tato zástavba dále pokračuje k jihu, z části sídla se otevírá výhled údolí Teplé a lázeňskou část Karlových Varů (tato část patří pod katastr Karlovy Vary). V ohybu silnice do údolí se nachází neudržovaný sad. K jihu pokračující zástavba se drží při ulici (K letišti). Pod objektem hvězdárny stojí dva bytové domy. Jižní část sídla tvořená novodobou typovou zástavbou koncept ulicové zástavby již nectí. Kontakt novodobé rezidenční (suburbanizační) výstavby se starší zástavbou je zde markantní.

Severní část sídla je v bezprostředním kontaktu s lesy, v jižní části na přechodu sídla do volné krajiny se vyskytuje poměrně hojná rozptýlená zeleň.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

Hůrky-sever

- Novou obytnou zástavbu v lokalitě lze připustit za předpokladu lokalizace ve vazbě na historickou strukturu zástavby – respektovat historickou parcelaci (proluky), zabránit rozšiřování sídla dále podél Pražské silnice
- Novou obytnou výstavbu přizpůsobit proporcím stávající zástavby
- Zabránit zásahům do zeleně vně sídla – porostních okrajů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

Hůrky-jih (Motýlek)

- Nerozšiřovat více zástavbu, ukončit plošný rozvoj sídla

obr. č. C. 105: Zástavba rodinných domů z počátku 20. století většinou na čtvercovém půdoryse s mansardovou, polovalbovou nebo sedlovou střechou často s motivem nárožního rizalitu

obr. č. C. 106: Příměstská zástavba patrových řadových domů kolem původní historické silnice I/6 na Prahu si i dnes převážně zachovává jednotnou výškovou hladinu i architektonický výraz

obr. č. C. 107: Hmota nedostavěného čtyřpodlažního ubytovacího objektu v kontrastu s linií řadových domů na protější straně ulice

obr. č. C. 108: Novodobá značně nesourodá až chaotická zástavba v jižní části sídla

Sídlo	Chodov + Nové Domky				obec	Chodov			
					k. ú.	Chodov u Bečova nad Teplou			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.1	I.	II.	III.	obyvatel	816	547	191	105
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	92	107	73	45

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Protáhlé sídlo lokalizované v rozvodné oblasti mezi Teplou a Otročínským potokem. Zástavba sídla pozvolně stoupá od severozápadu k jihovýchodu. Horní část sídla je i přes hojnou rozptýlenou zeleň v obci vizuálně poměrně exponovaná do severních a severozápadních směrů.

Základní historické souvislosti:

Obec vznikla v 18. století při panském statku "Gängerhof" založeném již o dvě století dříve. Život obce od vzniku souvisel s hospodařením v lesích a v zemědělství. V současnosti je v obci významná rekreace.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Sídlo vybudované na ulicovém půdorysu si doposud do značné míry drží tuto dispozici. Starší zástavba sídla je ve většině případů pozměněna pozdějšími stavebními úpravami a doplněna novějšími domy. Některé objekty si zachovaly tradiční vzhled. Z poměrně jednotného měřítka objektů vystupuje větší hmota objektu obecního úřadu v horní části obce, v jehož blízkosti se nachází dnes nevyužívaný areál dětského letního tábora.

Ve střední části stojí mezi kaštany udržovaná kaplička. V horní části sídla v proluce naproti obecnímu úřadu se nachází památný buk lesní.

Oddělená část Nové Domky čítá několik stavení na ulicovém půdorysu s orientací hřebene s přístupovou cestou.

Severozápadně od sídla u silnice na Bečov n. Teplou při hájovně a malém rybníčku stojí (přemístěný) památkově chráněný smírčí kříž (viz foto).

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující nad měřítko obytných objektů na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a její uspořádání, respektovat historickou parcelaci
- Oddělenou enklávu Nových Domků lze propojit s obcí pouze za předpokladu zachování historické půdorysné a prostorové struktury sídla při respektování hmotové skladby zástavby.
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zabránit možnému zásahu do siluety sídla
- Zabránit zásahům do zeleně uvnitř i vně sídla
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 109: Citlivě zrekonstruovaná historická zástavba doplněná plaňkovým dřevěným plotem ještě více zvýrazňuje nevhodně zvolený přerostlý kultivar jehličnanu.

obr. č. C. 110: Opravená kaplička se zvoničkou obklopená vzrostlou sídelní zelení doplněná lavičkou

obr. č. C. 111: Veřejné prostranství u místního obchodu s památným bukem

obr. č. C. 112: Kamenný smírčí kříž u hájovny sz. od sídla

Sídlo	Chotěnov-Skláře				obec	Mariánské Lázně			
					k. ú.	Chotěnov u Mariánských Lázní			
OKR	D	Údolí Kosího potoka			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	D.2	I.	II.	III.	obyvatel	126	221	83	82
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	18	34	26	25

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

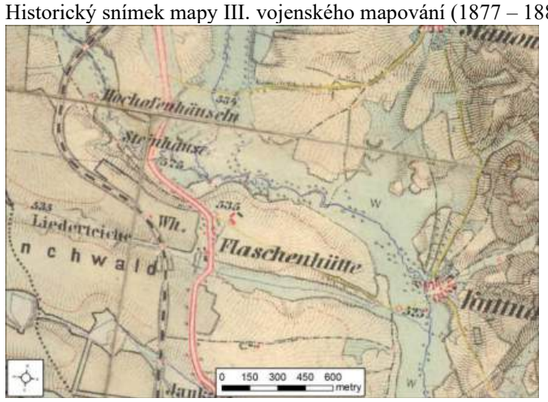

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	venkovská usedlost č. p. 12

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Malá sídelní enkláva lokalizovaná na jihozápadním úpatí Slavkovského lesa na Kosím potoce. Zástavba sídla se díky poloze při toku a hojné okolní zeleni vizuálně neuplatňuje. Do katastru obce náleží část Skláře, nacházející se při silnici II/230 – na hranici CHKO a také areál čistírny odpadních vod. Mezi Chotěnovem a čistírnou se nachází větší vodní plocha. Důležitý krajinný prvek představuje mariánsko-lázeňské letiště nacházející se v sousedství při Sklářích.

Základní historické souvislosti:

Dnešní součást Mariánských Lázní náleží k velmi starým sídlům, jejichž vznik souvisí s fungováním Tepelského kláštera. První zmínka o obci pochází z roku 1273. Existence obcí v údolní poloze souvisela hospodařením na polích a později také se zpracováním železné rudy. Stávající osídlení bylo však formováno až v průběhu 19. století. Významný novodobý kulturně-historický rys území reprezentuje pro leteckou dopravu nevyužívané letiště při Sklářích, které v meziválečném období patřilo v tomto ohledu k nejvytíženějším u nás.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba Chotěnova napovídá založení na půdorysu okrouhlice. Po obvodu málo udržovaného centrálního prostranství jsou situovány štítovým i bočním průčelím orientované patrové i přízemní objekty. Na většině z nich jsou provedeny velmi zřetelné novodobé úpravy nerespektující tradiční znaky venkovské zástavby. Dále ve svahu byl vybudován bytový dům o třech podlažích, svým měřítkem z okolní zástavby viditelně vybočující. Od sídla vycházejí radiálně do svahu liniové vegetační pásy, naznačující někdejší hospodářskou parcelaci (plužiny).

Zástavba části Skláře nacházející se na hranici CHKO sleduje cestní síť a z větší části je ukryta v zeleni. Zástavbu tvoří objekty městského typu, část zástavby tvoří rekreační chaty. Atypický prvek představuje měřítkem i konstrukcí atypický účelový objekt – letištní hangár, vizuálně se uplatňující i v dálkových pohledech.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty s výjimkou areálu čistírny odpadních vod na území sídla zcela vyloučit;
- V Chotěnově lze novou obytnou výstavbu připustit pouze výjimečně ve vazbě na stávající zástavbu (proluky), nerozšiřovat zástavbu sídla s dokončeným plošným rozvojem (výše do svahu, na protější břeh Kosího potoka)
- Ve Sklářích novou obytnou výstavbu situovat výhradně podél stávající cestní sítě, nerozšiřovat sídlo směrem do údolí (k Chotěnovu)
- Nerozšiřovat stávající chatový areál ve Sklářích; ponechat tuto enklávu skrytou ve stávající zeleni
- Zachovat dochované znaky dřívější parcelace – vyloučit zásahy do krajinotvorné zeleně liniového typu
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Zachovat doprovodnou zeleň podél komunikace mezi Skláři a Chotěnovem

obr. č. C. 113: **pohled do údolí Kosího potoka cca 0,4 km jižně od Stanoviště;** v popředí areál kalového hospodářství, v pozadí hangár letiště a část zástavby ve Sklářích

obr. č. C. 114: Novostavby pro rodinnou rekreaci na okraji lokality Skláře se svými proporcemi i detailním architektonickým řešením zcela vymykají tradičnímu pojetí venkovské zástavby.

obr. č. C. 115: Příměstská zástavba rodinných domů na podélných parcelách v Chotěnově z počátku minulého století s motivem předstupujícího centrálního rizalitu protaženého do patra prošla již většinou degradující modernizací

Sídlo	Jankovice				obec	Teplá			
					k. ú.	Jankovice			
OKR	F	Tepelsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.4	I.	II.	III.	obyvatel	200	186	93	7
kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	30	34	29	5

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Malá kompaktní sídelní enkláva lokalizovaná do vyšších partií území v blízkosti Janovského vrchu. Poloha sídla je vizuálně značně exponovaná do údolí Teplé – k východu a severovýchodu. Téměř celé sídlo je usazeno v doprovázející zeleni. Z vyšších partií protějšího svahu Teplé (např. z města) se však i v této zeleni zřetelně uplatňuje.

Základní historické souvislosti:

Stará obec zemědělsky zaměřená prvně připomínaná roku 1273. V současnosti obec slouží také rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Obec byla vybudovaná na půdorysu podkovovité návsi otevřené východním směrem, která byla druhotně uzavřena drobnou chalupnickou zástavbou. Tento půdorys sídla lze doposud velmi dobře rozpoznat. Hospodářské usedlosti reprezentují patrová stavení bez zásadnějších stavebních úprav v pozdějším čase. Objekty jdoucí od návsi k severovýchodu jsou vesměs rekonstruovány.

Východně od zástavby sídla stojí pod památným kaštanem torzo kaple.

V sídle i jeho okolí se vyskytuje velice hojná zeleň, v centrální části však zaslouží lepší péči.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Zachovat obytně rekreační charakter sídla; novou obytnou výstavbu lze připustit omezeně v jižní části sídla ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky); při výstavbě respektovat historickou parcelaci; zachovat celistvou siluetu sídla; vyloučit umístění nebo připojování nových a vybočujících satelitních částí sídla popírajících dosavadní komunikační síť a strukturu sídla
- Novou účelovou zástavbu na území sídla realizovat pouze při respektování stávající výškové hladiny i hmotové skladby historické zástavby sídla
- Uplatňovat důslednou ochranu cenných dochovaných staveb lidové architektury
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – orientace dle převažujících staveb vůči uliční čáře; v sídle obvyklý tvar střechy, půdorys, podlažnost; přízemní stavby realizovat pouze s podkrovím (půdou) s odpovídající světlou výškou podkrovního prostoru a výsledného sklonu střešní konstrukce
- U doplňkových staveb ke stavbám hlavním (kolny, garáže atd.) ctít tradiční provedení a jednotný rámec se stavbami hlavními s odpovídajícími požadavky na půdorys objektu, podlažnost, tvar střechy
- Zachovat, popř. kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 116: **Zástavba vesměs patrových štítově orientovaných usedlostí na návsi**

obr. č. C. 117: Jednoduchý přízemní dům zemědělské usedlosti se symetrickou klenutou bránou s pěší brankou vlevo a zaslepenou brankou vpravo

obr. č. C. 118: Torzo kaple u památného jírovce

Sídlo	Javorná				obec	Bochov			
					k. ú.	Javorná u Toužimi			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.4	I.	II.	III.	obyvatel	406	446	141	82
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	63	80	47	27

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

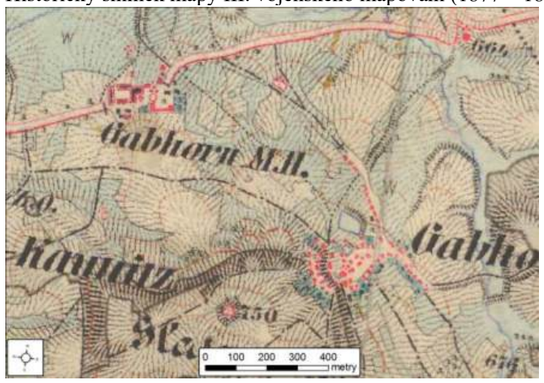

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Souvislá liniová zástavba sídla je lokalizována nad pramennou oblastí toku Javorné pod východními svahy vrchu Lysiny. Sídlem prochází odbočka z hlavní silnice mezi Bečovem n. Teplou a Bochovem do Českého Chloumku a dále k jihu. Sídlo leží na hranici CHKO, kterou tvoří uvedená vedlejší komunikace. I přes vyšší polohu a zřetelný okraj zástavby se sídlo v dálkových pohledech neuplatňuje. Severovýchodně od sídla se nachází zámek a několik dalších stavení, které jsou v kategorizaci sídel v této studii přiřazeny k sídlu Rybničná.

Základní historické souvislosti:

Obec je prvně uváděna roku 1366. Od svého počátku zemědělsky zaměřená obec. V obci se nacházel kostel, který vyhořel v roce 1888.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Stávající podoba sídla sleduje ulicové uspořádání. Původní struktura zástavby však byla okrouhlicová, jejíž stopy lze ještě rozeznat. Stávající zástavba sídla je pozměněná, bývalá hospodářská stavení byla renovována. V západní části výše ve svahu stojí měřítkově vybočující účelová zástavba zemědělské výroby. Vyjma těchto velkých hmot sídlo působí z hlediska charakteru zástavby konsolidovaně. Izolovaný výrazný prvek tvoří neudržovaný hřbitov severně od sídla, který se vyznačuje určitou působivostí či duchovním rozměrem. Ve vsi stojí dřevěná zvonice.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu (proluky); dále do volné krajiny sídlo nerozšiřovat
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zabránit možnému zásahu do siluety sídla
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Zabránit zásahům do zeleně vně i uvnitř sídla

obr. č. C. 119: Renovovaná usedlost s částečně hrázděným patrem zcela pohlcená vzrostlou zelení, plynule přecházející přes plaňkový plot do veřejného prostoru

obr. č. C. 120: Tradiční hodnoty venkovského prostoru: citlivě renovované patrové stavení uprostřed zahrady s trvalkami a okrasnými keři, které pouze plaňkový plot prostorově odděluje od kvalitní vzrostlé sídelní zeleně

obr. č. C: 121: Typický pohled na okrajové části mnohých venkovských sídel: zástavba menších typových rodinných domů z 60. let minulého století s velkým množstvím přístavků a oblíbenými keramickými obklady na fasádě zejména kolem oken, ulice bez chodníků s velkým množstvím venkovních vedení, vzrostlá kvalitní sídelní zeleň pouze v místech proluk v zástavbě

obr. č. C. 122: Hřbitov v odsunuté poloze od sídla s již dožilou vegetací

Sídlo	Kamenice				obec	Březová			
					k. ú.	Kamenice u Březové			
OKR	A	Centrální část			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	A.3	I.	II.	III.	obyvatel	448	449	154	60
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	76	76	-	26

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Poměrně rozlehlé sídlo s nekompaktní zástavbou situované na severozápadním svahu v pramenné oblasti Kamenického potoka. Na zástavbu sídla navazuje z větší části bezprostředně lesní porost, k vizuálnímu uplatnění v dálkových pohledech proto nedochází.

Základní historické souvislosti:

Vesnice založená při německé kolonizaci se prvně připomíná patrně již roku 1238. Dlouhodobému zemědělskému zaměření v 19. století přibyly možnosti obživy v průmyslových závodech v okolních obcích. Zásadní se pro současnou podobu obce stal odsun německého obyvatelstva po II. světové válce a začlenění do vojenského prostoru. V současnosti slouží k bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Protáhlé sídlo ve stoupajícím terénu s rozptýlenou zástavbou se vyznačuje do značné míry příměstským charakterem. Zástavba v sídle je díky hojným přestavbám a poválečné výstavbě nejednotná. Nad několika původními staveními s dochovaným vzhledem převažují pozdější objekty stavěné k rekreačnímu využití abstrahující od architektonických zvyklostí venkovské zástavby včetně typových chat. Zmíněný příměstský charakter dotváří okrasná zeleň v zahradách.

Ve střední části stojí obnovený památník obětem obou světových válek. V sídle se vyskytuje hojná vzrostlá zeleň, včetně nevhodných druhů.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit; zachovat rekreačně-obytný charakter sídla
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu (proluky), respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Zachovat a kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 123: Prostá hmota jednoduše renovovaného původního venkovského stavení ve štítové poloze; vrostlá zeleň pouze na veřejném prostranství.

obr. č. C. 124: Kompaktní avšak svým architektonickým řešením značně nesourodá novodobá zástavba objektů pro rodinnou rekreaci bez vazby na hodnoty venkovské architektury, příznivý je velký podíl vzrostlé zeleně

obr. č. C. 125: Zahrádkářská osada se značně nesourodou prostorově limitovanou zástavbou rekreačních objektů je doplněna již vzrostlou zelení

obr. č. C. 126: Odstrašující příklad novodobých rekreačních objektů popírajících jakoukoliv historickou kontinuitu zástavby sídla

Sídlo	Kamenný Dvůr				obec	Kynšperk nad Ohří			
					k. ú.	Kamenný Dvůr			
OKR	B	Západní svahy			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	B.2, B.1	I.	II.	III.	obyvatel	332	271	108	42
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	39	46	36	17

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	park a pohřební kaple (u zámku)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší sídlo tvořené dvěma enklávami. Východní část (Podlesí) je lokalizované při stávající silnici II/606, která zde tvoří hranici CHKO. Jihovýchodní okraj této části sídla u kraje lesního porostu se vizuálně otevírá k východu do odlesněných poloh v předpolí Slavkovského lesa. Jeho uplatnění je však díky blízké vazbě na lesní porost nízké. Západní část sídla vyplňuje severozápadní cíp CHKO vymezený segmentem území mezi silnicí II/606 a nedávno dobudované silnice R6, která v tomto úseku prochází po vysoké estakádě. Západní část sídla se vizuálně neuplatňuje.

Základní historické souvislosti:

Zemědělsky zaměřená obec zmiňována prvně roku 1370 na důležité obchodní trase. V současnosti sídlo slouží stále zemědělství a rekraci – mj. pobytové, kterou umožňuje zrekonstruovaný barokní zámek vystavěný na místě původní tvrze.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Dominantu zástavby západní části sídla reprezentuje nedávno zrekonstruovaný barokní trojkřídlý patrový zámek (viz foto). V okolí zámku, využívaného jako hotel, byl rovněž nově zrekonstruován park s jezírkem. Obytnou zástavbu tvoří několik převážně přízemních stavení pod estakádou silnice R6 včetně opuštěného bývalého provozního objektu. Postavení estakády vůči okolní zástavbě je zcela nadřazeno.

Východní část tvoří rovněž několik objektů, mezi kterými představuje cennější prvek udržovaná kaple se zvoničkou přímo u silnice (na severní straně – vně CHKO). Zástavbě zde dominují objekty zemědělského areálu, již za hranicí CHKO. Zástavbu v rámci CHKO reprezentují později postavené rekreační objekty, před nimiž stojí starší hospodářská stavení.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu v části sídla zasahující do CHKO vyloučit
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě stávající zástavbu, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Chránit a věnovat potřebnou péči segmentu komponované krajiny v okolí zámku (park)
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Doplnit okrajové partie sídla v jihozápadní části o výsadby stanoviště odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 127: Součástí rozsáhlé rekonstrukce původně barokního zámku Kamenný Dvůr byla i obnova rybníčku a revitalizace parku.

obr. č. C. 128: Dosud dobře čitelné hladké jednoduché hmoty menší chalupnické zástavby, dnes těsně v kontaktu s estakádou komunikace R6

obr. č. C. 129: Renovovaná empírová kaplička se zvoničkou s čelní štítovou stěnou zdobenou bosáží v doprovodu vzrostlé kvalitní zeleně

obr. č. C. 130: Novostavba rekreačního objektu v části sídla zasahující do CHKO bez vazby na tradiční hodnoty venkovské architektury

Sídlo	Kfely			obec	Horní Slavkov			
				k. ú.	Kfely u Horního Slavkova			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G.8	I.	II. III.	obyvatel	-	-	-	30
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů				5

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

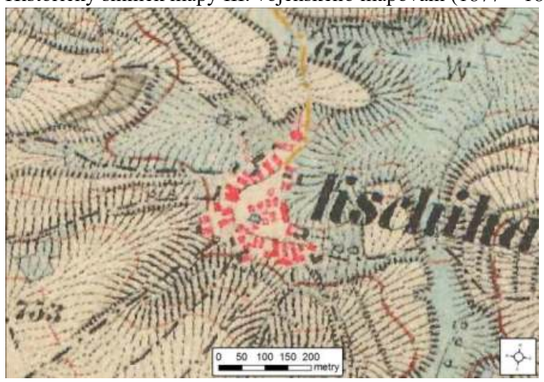

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo situované na strmém svahu ve vyšších partiích údolí levostranného přítoku Teplé. Sídlo je v celém rozsahu protkáno vzrostlou zelení, která společně s polohou v údolí brání jeho silnějšímu vizuálnímu uplatnění.

Základní historické souvislosti:

Bývalá obec se prvně připomíná roku 1489. Život v obci pravděpodobně souvisel s dobýváním rud. Po II. světové válce byla obec zbořena. Nová zástavba postavená na základech staré vsi slouží především rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba ne starší 50 let vyplňuje místo bývalého sídla ve velmi svažitém terénu. Sídlem prochází členitá silnice z Horního Slavkova do údolí Teplé. Zástavbu reprezentují rekreačně využívané objekty rozličného měřítka nesoucí často prvky abstrahující od tradičních zvyklostí venkovské zástavby.

U cesty stojí udržovaný pomník obětem I. světové války. Hustá vnitřní zeleň vytváří takřka lesní charakter.

V dolní části u toku Teplé se nachází jediný patrový objekt z původní zástavby, k němuž byly později přistaveny typové rekreační objekty. Vjem z této dílčí enklávy je tak poněkud smíšený.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu na území sídla vyloučit; zachovat obytně-rekreační charakter sídla
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 131: Kfely – vnitřní prostor sídla

obr. č. C. 132: Roztroušená zástavba sídla respektující základní hmotu a měřítko venkovské zástavby; v detailech s použitím netradičních architektonických řešení.

obr. č. C. 133: Nesourodá rekreační zástavba různého měřítka i architektonického výrazu s robustním oplocením bez vzrostlé sídelní zeleně

Sídlo	Kladská				obec	Mariánské Lázně			
					k. ú.	Mariánské Lázně			
OKR	A	Centrální část			ČSÚ	1869	1930	1961	2011
MKR/pásmo	A.17	I.	II.	III.	obyvatel	-	-	44	56
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	-	-	12	14

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

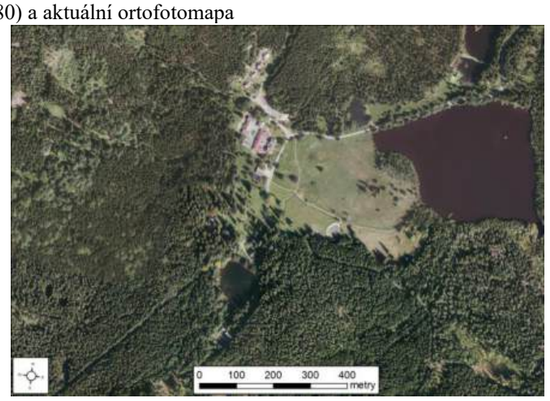

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	vodní kanál plavební - Dlouhá stoka s rybníky Kladským a Novým

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo menšího měřítka lokalizované na náhorní planině pod východními svahy Lysiny. Sídlo se nachází v odlesněné enklávě uzavřené v hlubokých lesích. Vizuální uplatnění sídla nastává pouze v nejbližším avšak krajinářsky velmi hodnotném okolí.

Základní historické souvislosti:

Drobné sídlo vzniklo až ve druhé polovině 19. století – po roce 1873, kdy tuto část území odkoupil kníže Otto Fridrich Schönburg-Waldenburg. Z Rakouska nechal dopravit areál s loveckým zámečkem, hostincem, rentovním úřadem, fořtovnou a sruby pro úřednictvo, které zde nechal sestavit. Blízký Kladský rybník je však staršího data (1501). V současnosti je sídlo vyhledáváno k rekreaci, od cca 50. let 20. století slouží také k bydlení zaměstnancům Lesní správy Kladská.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

V zástavbě sídla se nejsilněji uplatňují charakteristické objekty postavené v alpském (švýcarském) stylu, především lovecký zámeček či hostinec U tetřeva. Tyto stavby jsou doplněny dalšími rekreačně využívanými objekty v alpském stylu lokalizovanými na okraj lesa. V krajinářsky cenném komponovaném území jsou také citlivě provedeny parkové úpravy – výsadby rozmanitých druhů dřevin. V lese nad osadou se nachází hrobka Otto Fridrich Schönburg-Waldenburga.

Nad silnicí na Lazy byly později přistaveny obytné stavby nedosahující již tak poutavého výrazu. Jižně od sídla za menším rybníkem stojí dvě zachovalé hospodářské usedlosti.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Neumísťovat novou zástavbu do sídla, jehož plošný rozvoj je dokončen a také s ohledem na přírodní hodnoty; včetně zástavby sloužící k rekreaci
- Vyloučit zásahy do lesních porostů (porostních okrajů)
- Věnovat náležitou péči parkové zeleni se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys)

obr. č. C. 134: Lovecký zámeček Kladská ve stylu švýcarských chat z II. poloviny 19. století provozovaný dnes jako hotel

obr. č. C. 135: Další z původních pěti srubů švýcarsko-tyrolského typu u Kladského rybníka stojí volně uprostřed parkově udržované kulturní krajiny

obr. č. C. 136: Původní přízemní hmota postupně přestavované hospodářské usedlosti jižně mimo celý rekreační areál se zbytky hrázděného zdiva a navazující stodolou rámové konstrukce

obr. č. C. 137: Jednoduché hmoty přízemních obytných budov z II. poloviny 20. století severně od zámečku se snaží alespoň svým objemem přiblížit alpskému stylu okolních staveb; zděná trafostanice tohoto efektu nedosahuje

Sídlo	Kolová				obec	Kolová			
					k. ú.	Kolová			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.6	I.	II.	III.	obyvatel	567	739	387	581
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	84	119	116	189

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo ulicového typu lokalizované podél příjezdových komunikací na hranici CHKO. Nachází se v poměrně vizuálně exponované poloze nad údolím Lomnického potoka zatopeném vodní nádrží Stanovice, odkud skýtá výhledy do CHKO. Hranici CHKO zde tvoří silnice procházející sídlem k Pile. Větší část sídla, charakteristická v posledních letech růstem objektů individuálního bydlení, leží vně CHKO.

Základní historické souvislosti:

Původně samota náležející k Hájům (dříve Funkštejnu), které dnes náleží pod obec Kolová. První zmínka o Kolové se datuje k roku 1622, kdy se zde v rozlehlých lesích pálilo dřevěné uhlí. Obec značně poznamenal odsun německého obyvatelstva po II. světové válce. V současnosti je pro ni charakteristický rozvoj obytné zástavby.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Liniové sídlo nacházející se v širším odlesněném území mírně se zdvihajícím k severovýchodu. Ve výhledech od jihozápadu se ve vedutě sídla uplatňují objekty zemědělské výroby nacházející se v jihozápadní části vně CHKO. Přechod sídla do krajiny je zřetelný – kontakt zástavby a zem. ploch.

Centrální část sídla se otevírá k západu do volné krajiny. Stojí zde udržovaná kaple sv. Anny z roku 1873, na opačné straně školní budova postavená ještě o 10 let dříve, která může být vnímána jako dominanta obce. Jihozápadní část sídla při silnici do Hájů náleží do CHKO – podél komunikace stojí převážně přízemní rodinné domy, respektující ulicový charakter zástavby. Zástavba je typově značně rozmanitá, vyskytují se přízemní i patrové stavby, kontrast staré a nové zástavby. V blízkosti hlavního silničního tahu stojí bytové či řadové domy.

V severní a severovýchodní části sídla nastal v posledním období značný rozvoj individuální rodinné zástavby – typových domků, která sídlu vtiskuje příměstský charakter.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu v části sídla spadající do CHKO připustit pouze ve vazbě na stávající zástavbu – proluky uvnitř sídla při hlavní průjezdní silnici; vyloučit umístění nebo připojování nových a vybočujících satelitních částí sídla popírajících dosavadní komunikační síť a strukturu sídla (severní okraj sídla při silnici do Olšových Vrat, jihozápadní okraj při silnici do Hájů)
- Vyloučit novou výstavbu v centrální části – západní straně otevřeného prostranství návsi s výhledem do plenéru (v okolí budovy základní školy)
- Nerozšiřovat zástavbu v oddělené enklávě rekreačních objektů při okraji lesa západně od sídla
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – orientace dle převažujících staveb vůči uliční čáře; v sídle obvyklý tvar střechy, půdorys, podlažnost; přízemní stavby realizovat pouze s podkrovím (půdou) s odpovídající světlou výškou podkrovního prostoru a výsledného sklonu střešní konstrukce
- U doplňkových staveb ke stavbám hlavním (kolny, garáže atd.) ctít tradiční provedení a jednotný rámec se stavbami hlavními s odpovídajícími požadavky na půdorys objektu, podlažnost, tvar střechy
- V části sídla zasahující do CHKO neumísťovat vícepodlažní bytové domy; zabránit možnému zásahu do siluety sídla
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby); neuplatňovat zjevně nepůvodní architektonické prvky
- Rozvíjet funkci zeleně uvnitř sídel a také s ohledem na přechod sídla do nezastavěného území

obr. č. C. 138: Zatravněné rozlehlé veřejné prostranství s památníkem válečným obětem, altánem a dominantou kapličky se systémem pěších cest po obvodě

obr. č. C. 139: Neoklasicistní patrová škola s valbovou střechou s bohatě členěnou fasádou kordonovou, korunní a parapetními římsami doplněnými šambránami

obr. č. C. 140: Nesourodá výstavba na vstupu do obce často nelogického architekt. řešení (garáž vpravo u rodin. domu) je v uličním prostoru doplněna kvalitní vzrostlou zelení

obr. č. C. 141: Průhled na novodobou značně nesourodou zástavbu rodinných domů přes nově vybudované parkoviště u budovy obecního úřadu s poštou

Sídlo	**Kostelní Bříza**				obec	Březová			
					k. ú.	Kostelní Bříza			
OKR	A	Centrální část			ČSÚ*	1869	1930	1970	2011
MKR/pásmo	A.2	I.	II.	III.	obyvatel	3 065	2 399	97	54
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	Domů	462	436	15	18

* v tom zahrnuty zaniklé Bystřina, Krásná Lípa, Ostrov, Smrkovec, Tiefengrün a Žitná

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kostel sv. Petra a Pavla, kaplička (sz. od kostela), boží muka (náves), zámecký park, tvrz - tvrziště, archeologické stopy (při západní zdi hřbitova), barokní panský dům (č. p. 16)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Vcelku kompaktní menší sídlo lokalizované v rozvodné oblasti mezi přítoky Tisové a Velkou Libavou. Vizuální uplatnění sídla díky dominantě kostela (včetně blízké zeleně) je značné především do západních směrů, vlastní zástavba sídla se uplatňuje pouze lokálně.

Základní historické souvislosti:

Původně německá kolonizační ves je prvně uváděna roku 1370. Zemědělsky orientované sídlo dosáhlo v průběhu 19. století značného rozvoje – byl zde zámek, farní kostel, škola, pivovar ad., konaly se zde trhy. Obec se tak stala centrem mezi obcemi v okolí. Po II. světové válce spojené s následným odsunem německého obyvatelstva a vznikem vojenského prostrou došlo k úpadku. V současnosti slouží obec zejména k bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba sídla je soustředěna kolem protáhlé návsi. Na náves navazuje z jihozápadní strany zámecký park. V nejvyšší poloze na severní straně návsi dominuje sídlu i okolí pozdně barokně přestavěný kostel sv. Petra a Pavla z roku 1802 (viz foto). Při kostele stojí několik památných stromů (kleny, lípy). V blízkosti kostela stojí výrazné hmotné patrové objekty, z nichž jedním je budova fary. Cenný je především barokní panský dům pod kostelem (historický hostinec) – s hrázděným patrem a mansardovou střechou (viz foto). V blízkosti se nachází památkově chráněná boží muka s reliéfem Madony.

Méně příznivě působí jihozápadní část sídla, kde se nachází ruiny někdejšího zámku, jenž byl pod patronátem státních statků. Na zámek navazuje park s řadou cenných dřevin a patrnými drobnými architektonickými kompozičními prvky. Níže pod zámkem stojí hospodářské budovy značného měřítka.

Mezi zámeckým parkem a centrem sídla byla postavena třípodlažní bytovka. V této části rovněž stojí dobře zachovalý patrový objekt – dřívější hrázděná usedlost, podobný méně zachovalý se nachází v jižní části sídla. Zbylou část zástavby reprezentují pozdější patrové i přízemní domy. Objevují se i novodobé domy s prvky neodpovídajícími tradičnímu pojetí venkovské zástavby.

V izolované pozici stojí halové stavby zemědělského areálu západně od sídla u silnice směrem na Arnoltov.

Kromě zmíněného zámeckého parku a památných stromů obklopuje sídlo prakticky po celém obvodu další hojná vzrostlá zeleň.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky); nerozšiřovat plošný rozsah sídla
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu dalších bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla s dominantou kostela
- Uchovat dominantní pozici kostela sv. Petra a Pavla v dálkových výhledech, jeho pozici nesnižovat ani v intravilánu sídla
- Uplatňovat důslednou ochranu dochovaných historických staveb a cenných památkově chráněných objektů
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí, chráněné zeleni (památné stromy) věnovat potřebnou péči
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 142: Mohutná patrová budova Zartnerova hostince č. p. 16 z II. poloviny 18. století, s hrázděným patrem členěným hustým rastrem šikmých vzpěr; v parapetních polích typické šikmé šachování, zastřešený mansardovou střechou, vedle původně renesančního kostela sv. Petra a Pavla s bohatě členěnou fasádou lisénovými rámy rustikálně zvýrazněnými na nároží a okenními šambránami

obr. č. C. 143: Patrová budova s valbovou střechou bývalé fary na návsi pod kostelem v podélné orientaci s jednoduše pouze barevně členěnou fasádou okenními šambránami a kordonovou římsou, nad vstupními dvěřmi doplněna stříškou; po levé straně památná lípa

obr. č. C. 144: Průhled na horní části návsi s hostincem a dominantou – kostelem sv. Petra a Pavla, v popředí další patrová usedlost s hrázděným patrem na trámovém věnci ve štítové poloze, vše bohatě doplněné kvalitní sídelní zelení

obr. č. C. 145: Velká hmota původně vozové kolny s částečně hrázděným patrem neseným roubeným věncem jako poslední zbytky rozsáhlé usedlosti, dnes přestavěno a užíváno k druhému bydlení

obr. č. C: 148: Třípodlažní bytový panelový dům uprostřed obce se zcela vymyká měřítku okolní zástavby a představuje negativní hmotovou dominantu obce

obr. č. C. 149: Zcela zdevastovaný původně barokní patrový klasicistně přestavěný zámek je zvolna pohlcován zelení

obr. č. C. 146: Boží muka s reliéfem Madony z konce 19. století na návsi pod kostelem mezi stromy

obr. č. C. 147: Hmotově značně členitý přízemní rodinný dům s podkrovím pod polovalbovou střechou bez jakékoliv vazby na hodnoty tradiční venkovské architektury

Sídlo	Krásné Údolí				obec	Krásné Údolí			
					k. ú.	Krásné Údolí			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.2	I.	II.	III.	obyvatel	634	488	194	379
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	108	109	77	69

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kostel sv. Vavřince, socha sv. Jana Nepomuckého, smírčí kříž

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Větší sídlo nacházející v mírném svahu údolí Odolenovického potoka, který je pravostranným přítokem Střely. Obec leží na hranici CHKO, kterou tvoří silnice vedoucí z Odolenovic do Brtě. Přechod sídla do volné krajiny je markantní, ze severních směrů (z CHKO) obec identifikují objekty zemědělského areálu vystupující výrazně nad běžné měřítko zástavby.

Základní historické souvislosti:

Obec byla založena jako město v roce 1488 na místě starší zrušené vsi na staré zemské stezce. Ve městě fungovala řemesla a obchod, okolí sloužilo k zemědělství, zřejmě také hornictví. Ve městě byl v minulosti v provozu pivovar, sladovna, solnice aj. Podobně jako u většiny ostatních sídel se i zde citelně projevil odchod původního německého obyvatelstva po II. světové válce. Stávající zaměření obce leží doposud především v oblasti zemědělské a potravinářské výroby, popř. služeb.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Kdysi zřejmě sídlo na půdorysu okrouhlice (původní ves) má nyní centrální část obdélného tvaru (někdejší tržiště) – náměstí s domy držících jednotnou linii. Jihozápadně od náměstí se nachází kostel sv. Vavřince, původně gotický, později barokně přestavěný. Na jižní straně náměstí ve frontě domů stojí budova radnice z počátku 19. století.

Stávající struktura sídla je oproti původní již značně pozměněna. Na severní frontu domů na náměstí navazují bytovky, které tvoří de facto severní okraj sídla (v CHKO). Další bytové domy jsou situovány i v jižní části sídla. Severovýchodní část sídla vyplňuje areál zemědělské a potravinářské velkovýroby, v jehož rámci vystupuje vertikála silážního objektu. Tato technicistní dominanta (i svým vzhledem) v pohledech od CHKO zcela zastiňuje ostatní možné dominanty sídla (viz foto). Z opačné strany se při pohledech na kostel sv. Bartoloměje zřetelně uplatňuje telekomunikační stožár. Podél silnice vedoucí k Bečovu nad Teplou je lokalizována liniová převážně přízemní zástavba.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu (proluky), respektovat historickou parcelaci
- Uplatňovat důslednou ochranu památkově chráněných objektů
- Při realizaci nové obytné výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; alespoň v rámci CHKO se vyhnout výstavbě bytových domů; zabránit možnému zásahu do siluety sídla
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 150: **Pohled nad sídlo od Odolenovic;** v pozadí Třebouňský vrch a Branišovský vrch

obr. č. C: 151: **Zástavba patrových domů na náměstí**

obr. č. C. 152: Barokně přestavěná věž původně gotického kostela sv. Vavřince představující lokální výškovou dominantu

obr. č. C. 153: Kamenný smírčí kříž u cesty západně od obce

obr. č. C. 154: Dominantní objekt obilného sila uplatňující se v širokém okolí i v průhledech zástavbou v sídle

obr. č. C. 155: Výrazné bytovky na severním okraji sídla zasahujícím do CHKO

Sídlo	**Krásno**				obec	Krásno			
					k. ú.	Krásno			
OKR	H	Hornoslavkovsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	H.5	I.	II.	III.	obyvatel	4 173	2 927	1 234	654
kategorie sídla	I.	II.	III.	IV.	domů	540	568	509	193

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

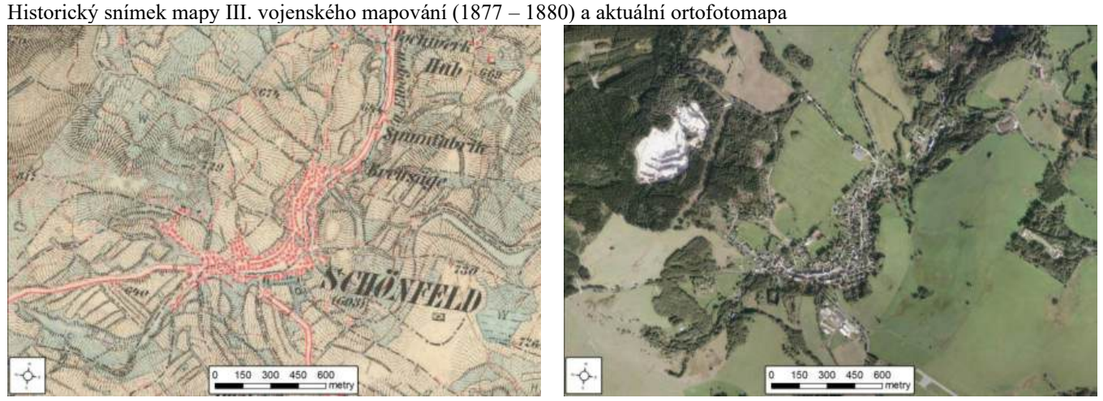

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	zvonice, rozhledna (Krásenský vrch), sloup se sousoším Nejsvětější Trojice (náměstí), smírčí kříž, rudný důl Vilém (Ďuriš), radnice, fara, venkovské usedlosti (Mírová ev. č. 2 a ev. č. 3), městské domy (náměstí č. p. 11 a Švermova č. p. 307)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Protáhlé sídlo rozkládající se v k severu sklánějícím údolí, jímž protéká umělý vodní tok Dlouhá stoka. Vzhledem k údolní poloze se sídlo v dálkových pohledech, s výjimkou severních směrů, neuplatňuje.

Základní historické souvislosti:

Nejstarší zpráva o obci je z roku 1241. V 16. století byla obec centrem těžby stříbra a cínu. Po úpadku hornictví se rozvinula ve městě řemesla, barvíři, koželuzi a hlavně přádelny. V druhé polovině 20. století bylo město významné v souvislosti s těžbou uranu i dalších kovů, jejich těžba však již byla také ukončena. V současnosti zde funguje průmysl (mj. těžba živce v lomu Krásno) i zemědělská výroba. Město slouží především k bydlení, k rekreaci pouze okrajově.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba sídla sleduje cestu od bývalého Litrbachu (Čisté) do Horního Slavkova v ose údolí. V tomto směru se zhruba ve střední části sídla rozkládá protáhlé (hlavní) náměstí, v jehož jižní výše položené části stojí novorománský kostel sv. Kateřiny, jenž nemá věž (po požáru v roce 1848). Zástavbu na náměstí reprezentují podélně orientované patrové domy pozdně klasicistního slohu, avšak často s pozdějšími stavebními zásahy. Rušivý prvek na náměstí tvoří nákupní středisko odpovídající socialistické výstavě. Nad kostelem se nachází ukrytý výrazný objekt zvonice. Naproti kostelu stojí budova radnice s výraznou věží s hodinami v ose uličního průčelí (viz foto). Výše nad hlavním náměstím se nachází menší náměstí Sv. Trojice.

Mimo centrum sídla se v zástavbě vyskytují zřetelné kontrasty, čímž vzniká zřetelná výrazová nejednotnost. V posledních letech zde vyrůstají typové rodinné domy, abstrahující od zvyklostí venkovské obytné zástavby.

Podél cesty na Horní Slavkov stojí účelový areál zemědělské výroby, nově vybudovaná průmyslová hala se nachází na severním okraji sídla.

Zeleň je vázána především na okrajové partie, kde se jedná často nálety na narušených plochách. Uvnitř sídla se vyskytují různorodé vzrostlé dřeviny včetně nevhodných druhů (smrky u kostela).

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu v sídle lze realizovat výjimečně a to zejména ve vazbě na stávající zemědělský areál
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Uplatňovat důslednou ochranu dochovaných historických staveb a cenných památkově chráněných objektů
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Zkvalitnit či doplnit stávající zeleň a její krajinotvornou funkci
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

Obr. č. C. 156: **Pohled z krásenské rozhledny k severu;** blíže v údolí Krásno; v pozadí Horní Slavkov

obr. č. C. 157: Kostel sv. Kateřiny těsně obestavěný patrovými klasicistními domy zakrytý přerostlými jehličnany

obr. č. C. 158: Klasicistní patrová radnice s hodinami ve věži s pozdně gotickým kamenným portálem z původní vyhořelé radnice z počátku 17. století

obr. č. C. 159: Průhled náměstím na věž radnice vpravo a věžičkou nad polygonálním presbytářem kostela vlevo

obr. č. C. 160: Kompaktní zástavba podél silnice v jižní výše položené části města

obr. č. C. 161: Novodobé přízemní rodinné domy bez jakékoliv vazby na ulicovou zástavbu města

obr. č. C. 162: Montované rodinné domy typu okál, které procházejí renovací, přímo navazují na zástavbu náměstí

Sídlo	Krásný Jez			obec	Bečov nad Teplou			
				k. ú.	Krásný Jez			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G.8	I.	II. III.	obyvatel	308	279	112	87
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů	41	54	38	32

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

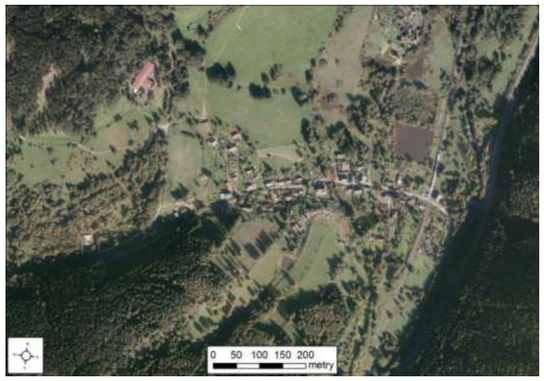

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo predisponované údolní polohou – na soutoku Havraního potoka s Teplou. Vzhledem k této lokalizaci nedochází k většímu vizuálnímu uplatnění sídla.

Základní historické souvislosti:

Obec prvně zmiňovaná roku 1489. Vznik obce souvisel s těžbou rud, do roku 1960 se zde těžil uran. Současnost obce spočívá v bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Větší část zástavby sídla je koncentrována podél přístupové cesty, která sleduje tok. Zástavba je tvořena přízemními i patrovými staveními, často lépe či hůře rekonstruovanými. Přibližně ve střední části prochází po viaduktu již zrušená železniční trať vedoucí odtud do Lokte. V zahradě jednoho z domů je mezi javory umístěn pomník padlým.

Na západním konci stojí účelový objekt. Ve vstupní části do sídla podél železniční trati se nachází několik chat s charakteristickými zahradnickými úpravami (viz foto).

V sídle se vyskytuje hojná zeleň, rovněž tak při okrajích a v okolí – rozptýleně.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky), zástavbu nerozšiřovat do vyšších partií svahů
- Nerozšiřovat chatovou zástavbu
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí, zabránit zásahům do hodnotné (listnaté) vzrostlé zeleně, především v nivě toku Teplé
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 163: Renovovaná patrová usedlost se samostatně stojící kamennou stodolou doplněná kvalitní zelení v uličním prostoru sídla

obr. č. C. 164: Přízemní novostavba nebytového objektu v proluce jinak kompaktní patrové uliční zástavby působí svým individuálním architektonickým řešením cize, ačkoliv dům respektuje uliční čáru, podélnou orientaci domu i zastřešení sedlovou střechou

obr. č. C. 165: Nevhodná výměna oken ve štítě renovované patrové zemědělské usedlosti značně pozměnila její architektonický výraz

obr. č. C. 166: Skupina rekreačních chat v blízkosti toku s pravidelnými geometrickými tvary kultivarů jehličnanů rostoucích na pěstovaném trávníku kontrastuje s přirozeným porostem přilehlé meze železničního náspu

Sídlo	Lázně Kynžvart				obec	Lázně Kynžvart			
					k. ú.	Lázně Kynžvart			
OKR	C	Jihozápadní svahy			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	C.2,C.3	I.	II.	III.	obyvatel	1 767	1 858	1 054	1 426
kategorie sídla	I.	II.	III.	IV.	domů	243	296	231	269

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

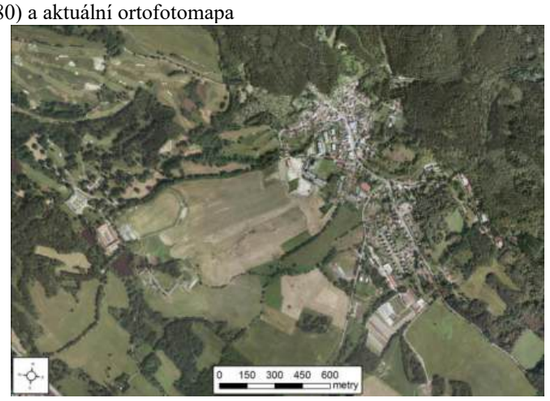

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	zámek Kynžvart (NKP), Kynžvartská daguerrotypie (NKP), hrad Kynžvart (zřícenina), kostel sv. Markéty, polní opevnění - Švédské šance (archeologické stopy), socha sv. Jana Nepomuckého (při kostele), socha sv. Jana Nepomuckého (u zámku), socha sv. Vavřince, socha Trpícího Krista, sloup se sochou P. Marie, smírčí kříž, lázeňský dům New York, lázeňský dům Orlík

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Větší sídlo lokalizované na exponovaných jihozápadních svazích Slavkovského lesa pod nejvyššími vrcholy Lesným a Lysinou. Sídlo se díky rozlehlé i hmotově výrazné zástavbě uplatňuje v Tachovské brázdě.

Základní historické souvislosti:

Místo se poprvé připomíná roku 1214 (Konigeswart - Královská varta). Podle historika M. Urbana bylo sídlo Kynžvart od počátku založení německé. Na vrchu nad obcí vznikl hrad Kynžvart jako centrum ochrany zemské stezky, která vedla přes obec vzhůru na plošinu Císařského lesa. V 19. století zde vznikla lázeňská čtvrť, jejímž centrem se stal Richardův pramen. V nižší části území se nachází zámecký areál kancléře Metternicha s parkem, vybudovaný v první polovině 19. století.

Dnes je význam pramenů podstatně menší, z Kynžvartu se staly klimatické lázně především pro dětskou klientelu. Sídlo má značný rekreační potenciál, v nedávné době posílený výstavbou golfového hřiště v blízkosti zámku. Nachází se zde i výrobní provozy – mimo vlastní město u nádraží.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Půdorys sídla se vyznačuje rostlým charakterem, přizpůsobeným terénu. Dominuje zde jedna hlavní osa sledující vrstevnici. Rozšiřuje se v úzké, vidlicovité náměstí, kterému vévodí kostel sv. Markéty z roku 1870. Mezi druhou polovinou 17. století až po 1. polovinu 19. století vznikla v sídle zahuštěná zástavba v síti drobných uliček pod i nad zmíněnou hlavní osou, do níž náleží i židovská čtvrť. V prostoru náměstí se nachází v zástavbě neorganický objekt nákupního centra.

V jihovýchodní části města podél silnice do Mariánských lázní je situována lázeňská část, budovaná v průběhu 19. století. Lázeňské domy zde tvoří kulisu pod okrajem lesa, na níž navazuje lázeňský park. Mezi lázněmi a městem se později rozvinula rodinná zástavba. V jižní části směrem k zámku stojí několik šestipodlažních panelových bytovek.

V dolní části se nachází společně s hospodářskými budovami mimořádně cenný zámek kancléře Metternicha přestavěný v pozdně empírovém stylu z původního raně barokního. Hodnotný je rovněž přilehlý zámecký park. V nedávné době zde bylo vybudováno golfové hřiště.

Zámeckou část a město spojuje lipová alej. Stromořadí se doprovázejí i další přístupové cesty, zeleň se vyskytuje hojně i v sídle. Na zástavbu sídla navazuje výše do svahu souvislý lesní porost.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Zabránit potenciálnímu srůstu dosud zřetelně oddělené výše položené městské části sídla a níže se nacházejícího zámeckého areálu
- Předcházet negativním dopadům – zásahům do stávající siluety sídla v důsledku nové výstavby
- Nerozšiřovat zástavbu sídla výše do lesnatých svahových partií – vyloučit zásahy do porostních okrajů
- Uplatňovat důslednou ochranu dochovaných historických staveb a cenných památkově chráněných objektů; zachovat klidový charakter lázeňské části
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Při realizaci nové obytné výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; nerozšiřovat zástavbu bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla
- Kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí – s důrazem na komponované parkové prostory
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 167: Velká hmota třípodlažní budovy v proluce řadové zástavby náměstí konkurující výškové dominantě kostela sv. Markéty

obr. č. C. 168: Řadová zástavba patrových historizujících domů městského charakteru na ulicovém náměstí si zachovává jednotnou výšku korunních říms i hřebenů sedlových střech

obr. č. C. 169: Nesourodá zástavba rodinných domů většinou z minulého století navazuje bezprostředně na historickou část města

obr. č. C. 170: Bytové panelové až šestipodlažní domy bez jakékoliv vazby na charakter přilehlé městské architektury; revitalizovaná přilehlá sídelní zeleň v okolí bez celkové koncepce

obr. č. C. 171: Lázeňská část města s rozvolněnou zástavbou jednotlivých lázeňských domů historizujícího stylu s bohatě eklekticky členěnými fasádami

obr. č. C. 172: Přízemní budova léčebného pavilonu v lázeňském parku ohraničeném zalesněným svahem

obr. č. C. 173: Trojkřídlý zámek v empírovém stylu prochází postupnou rekonstrukcí s velkým důrazem na jeho zapojení do krajiny

obr. č. C. 174: Nově zbudované golfové hřiště navazuje na romantický zámecký park anglického stylu

Sídlo	Lazy				obec	Lázně Kynžvart			
					k. ú.	Lazy			
OKR	A	Centrální část			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	A.14	I.	II.	III.	obyvatel	1283	885	459	17
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	150	136	24	6

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Roztroušená zástavba dříve velkého sídla je lokalizována ve sklonitém terénu na západních svazích údolí Velké Libavy – v horské odlesněné enklávě. Vizuální uplatnění sídla nastává v údolí Velké Libavé, jehož svahy jsou však z větší části zalesněny, podobně jako blízké nejvyšší vrcholy Slavkovského Lesa (Lesný, Ovčák).

Základní historické souvislosti:

Horská ves prvně připomínaná až roku 1785 (podle některých zdrojů poprvé uváděná již kolem roku 1370). Až do poloviny 20. století velmi zalidněné sídlo utrpělo polohou ve vojenském prostoru Prameny. V současnosti slouží bydlení a ve značné míře rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Rozptýlená zástavba zasahuje poměrně široký prostor mezi silnicí z Lázní Kynžvart do Kynšperku nad Ohří a tokem Velké Libavy. Stávající značně různorodá zástavba je koncentrována podél průjezdní cesty s rozdvojením v dolní části směrem na Kostelní Břízu a Kladskou. Zástavba v nižších částech už je značně roztroušená, téměř nabývá charakteru samot.

Starší zástavbu reprezentují přízemní stavení z první poloviny 20. století s charakteristickým středním štítem (viz foto). Pozdější zástavba má již viditelně odlišný charakter. V dolní části sídla při cestě na Kladskou se nachází areál rekreačních objektů, níže u cesty solitérní objekt v alpském stylu (viz foto).

Sídlo má horský ráz, což je patrné i na charakteru jeho okolní zeleně, v niž se uplatňují solitérně či skupinově smrky, v menší míře i listnáče.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu (proluky), respektovat historickou parcelaci; novu solitérní zástavbu nevytvářet
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Zachovat a kultivovat vnitřní a především okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 175: Příměstský charakter přízemního rodinného domu ze 30. let 20. století a detailním architektonickým řešením uliční podélné fasády

obr. č. C. 176: Oblíbený motiv mělkého rizalitu se štítem pod sedlovou střechou v ose podélného průčelí přízemního venkovského domu z počátku 20. století

obr. č. C. 177: Rekreační objekt jako účelová srostlice hmotově nesourodých objektů doplněných terasou, architektonicky sjednocených svislým bedněním podkroví a půdy – rekreační areál v dolní části sídla

obr. č. C. 178: Hmotové řešení přízemní novostavby pro rodinnou rekreaci s podkrovím nad širokým půdorysem zastřešeným sedlovou střechou mírného sklonu představuje cizí prvek ve venkovské zástavbě Slavkovského lesa

Sídlo	Ležnice			obec	Horní Slavkov			
				k. ú.	Ležnice			
OKR	H	Hornoslavkovsko		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	H.4	I.	II. III.	obyvatel	-	-	-	53
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů	-	-	-	21

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší sídlo vyplňující terénní sníženinu v pramenné oblasti levostranného přítoku Teplé. Vizuální uplatnění sídla je nízké, limitované blízkými terénními překážkami a bohatou vzrostlou zelení v sídle.

Základní historické souvislosti:

Ves – nyní část Horního Slavkova prvně zmiňovaná roku 1428 náležela kdysi k Bečovu. Kromě obživy v zemědělství místní nalézali uplatnění také při těžbě zdejších rud. V současnosti slouží k bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Okolo malé návsi se nachází několik převážně přízemních stavení se štítovou orientací. Na návsi stojí pod kaštanem udržovaná barokní kaple z roku 1743. U některých objektů se dochovaly tradiční prvky lidové architektury (hrázdění – viz foto). Dále od návsi se vyskytuje pozdější zástavba, časté jsou novodobé rekonstrukce. Sídlo je protkáno velmi bohatou vzrostlou zelení.

Jižně od sídla bez vazby na zástavbu se nachází v exponovaném místě účelová zástavba (stáje).

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu u sídla s dokončeným plošným rozvojem lze připustit výjimečně, situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), při výstavbě respektovat historickou parcelaci, zachovat celistvou siluetu sídla
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 179: **Pohled na sídlo od východu z cesty do Ležničky;** na horizontu komín podniku Legios v Horním Slavkově

obr. č. C. 180: Kaplička na osmibokém půdorysu s věžičkou ve vrcholu střechy na návsi doplněná vzrostlou sídelní zelení

obr. č. C. 181: Zachovaná původní renovovaná patrová hmota doplněná nevhodnými stavebními úpravami

obr. č. C. 182: Mohutný zděný patrový dům s hrázděným patrem pod mansardovou polovalbovou střechou se zázemím hospodářských staveb

obr. č. C: 183: Původní patrové a polopatrové zděné domy z druhé poloviny 19. století dosud bez zásahů renovace

Sídlo	Ležnička			obec	Horní Slavkov			
				k. ú.	Ležnička			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G.8	I.	II.	III.	obyvatel	-	-	-	11
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů		-	-	4

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

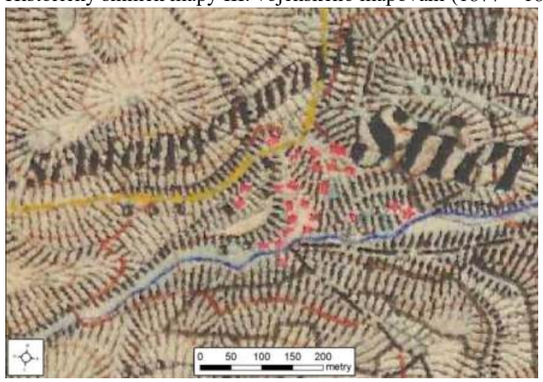

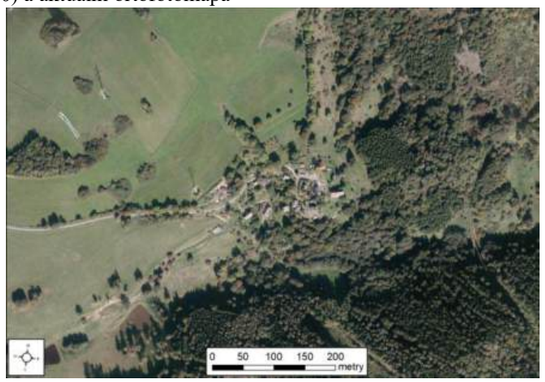

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Drobné sídlo situované do horních partií západních svahů údolí Teplé. Z této pozice vyplývá značná vizuální exponovanost sídla – směrem k protějším vyšším partiím na východních svazích údolí Teplé.

Základní historické souvislosti:

Zemědělsky orientovaná ves v současnosti poskytuje bydlení a možnost rekreace.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavbu drobného sídla tvoří několik většinou přízemních roztroušených stavení rozdílného měřítka. Zastoupeny jsou zde rovněž typové rekreační objekty. Na sídlo je vázána hojná vzrostlá zeleň.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu na území obce vyloučit
- Novou obytnou výstavbu lze připustit výjimečně, situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), při výstavbě respektovat historickou parcelaci, zachovat celistvou siluetu sídla
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů a dalších typových rekreačních staveb (chat)
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 184: Postupná ztráta hodnot venkovského prostředí postihuje jak vlastní domy (zcela nevhodná přístavba ve štítové stěně), tak i přilehlé veřejné prostranství

obr. č. C. 185: Stavení s výrazně zdobnými šambránami kolem oken ve štítě domu

Sídlo	Louka			obec	Nová Ves			
				k. ú.	Louka u Mariánských Lázní			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G.2	I.	II. III.	obyvatel	1 105	818	127	33
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů	124	146	64	11

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

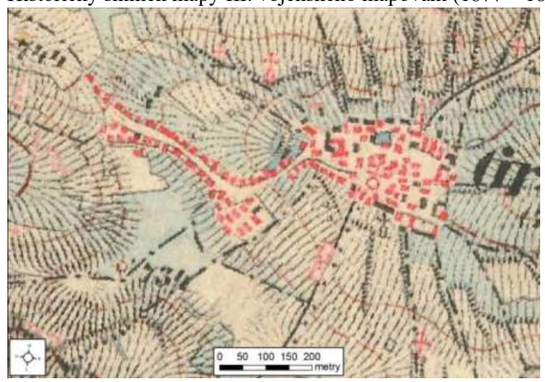

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo v současnosti s roztroušenou zástavbou (po značném úbytku domů) v pramenné oblasti bezejmenného levostranného přítoku Teplé. Vlastní sídlo se vzhledem k hojné zeleni v okolí sídla vizuálně neuplatňuje, zemědělský areál nacházející se jihozápadně mimo jeho zástavbu lze naopak dobře rozpoznat v dálkových výhledech.

Základní historické souvislosti:

Zemědělsky zaměřená obec se prvně připomíná roku 1354 v souvislosti s jejím prodejem tepelským klášterem bečovskému panství. V okolních lesích se až do konce 19. století provozovalo smolařské řemeslo (těžba smoly). Po II. světové válce sídlo postihl dramatický pokles zástavby. V současnosti slouží ves k bydlení i rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavbu sídla tvoří zbylá patrová i přízemní stavení rozptýlená na dřívějším širším půdorysu. V centru sídla se nachází širší volné prostranství. Na jeho jižní straně se výrazně uplatňuje třípodlažní bytovka v kontrastním provedení fasády. Zásadní a dominantní prvek z hlediska struktury i charakteru zástavby představují halové zemědělské objekty v jihovýchodním předpolí sídla. Dále za zemědělským areálem k východu u silnice stojí dvě stavení jako pozůstatek oddělené části někdejšího sídla – liniově uspořádané zástavby podél cesty do Nové Vsi.

Při cestě od jihu stojí v německý hřbitov, dnes již ve vzrostlé zeleni (remízu). Níže pod vsí na křižovatce se silnicí mezi Mnichovem a Bečovem nad Teplou stojí udržovaná barokní kaple.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou zástavbu situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních pravidel či forem – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost
- Zachovat bohatou především okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 186: Vzrostlá zeleň se uplatňuje pouze v doprovodu rozptýlené zástavby, zatravněná byť udržovaná náves na revitalizaci doposud čeká

obr. č. C. 187: Původní objem venkovské usedlosti byl při renovaci nevhodně doplněn zastřešeným zápražím

obr. č. C. 188: Třípodlažní renovovaný zateplený bytový dům s bohatou zelení na přilehlé pobytové ploše ohraničené plaňkovým plotem tvoří hmotovou dominantu návsi

obr. č. C. 189: Halové objekty zemědělského areálu se uplatňují v dálkových pohledech (od jihovýchodu)

Sídlo	Manský Dvůr				obec	Dolní Žandov			
					k. ú.	Dolní Žandov			
OKR	C	Jihozápadní svahy			ČSÚ	1869	1930	1961	2011
MKR/pásmo	C.1	I.	II.	III.	obyvatel	-	-	-	-
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	-	-	-	-

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

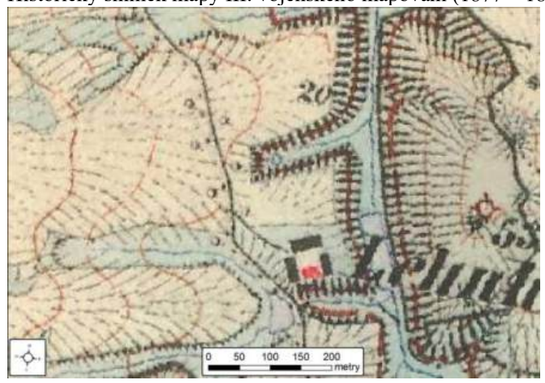

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Drobné sídlo s výraznými hmotami situované v údolí menšího levostranného přítoku Lipoltovského potoka. Zástavba sídla se vizuálně uplatňuje částečně západním směrem – k silnici I/21, kde výhledům nebrání v takové míře vzrostlá zeleň.

Základní historické souvislosti:

Místo, v němž se nachází Manský Dvůr, bylo součástí strážní soustavy zřejmě již ve 12. století – jako tvrz či opevněný dvůr. První zmínka o Manském Dvoře pochází z roku 1242. Zemědělská orientace sídla je přítomná dodnes. Sídlo dnes slouží rovněž k bydlení.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavbě sídla dominuje hodnotný rekonstruovaný objekt na jižním okraji – tříkřídlý historický hrázděný statek chebského typu – Manský Dvůr, zřejmě největší dochovaná stavba postavená v tomto stylu na území Slavkovského lesa.

Na severním konci stojí zemědělský areál s dvěma výraznými objekty halového typu zastřešenými sedlovou střechou. Objekty zemědělského areálu se uplatňuji silněji i ze vzdálenějších pohledů, vzhledem k uvedenému zastřešení nikoliv nadmíru rušivě. Mezi oběma dominantami stojí asi 3 rodinné domky.

Před vstupem do Manského Dvora stojí 8 lip vysázených přibližně v kruhu. V okolí sídla se nachází hojná souvislá i rozptýlená zeleň.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Neumísťovat novou zástavbu; včetně zástavby sloužící k rekreaci
- Uplatňovat důslednou ochranu cenných dochovaných staveb lidové architektury
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys)

obr. č. C. 190: **Pohled ze silnice I/21 k východu**; v popředí osada Manský Dvůr (zemědělský areál); v pozadí nejvyšší vrcholy Slavkovského lesa

obr. č. C. 191: Vstupní průčelí uzavřeného dvorce chebského typu; přízemní zděný obytný dům s hrázděným štítem s ornamentálním šikmým šachováním umístěným na trámovém věnci s namalovanými květinovými ornamenty

obr. č. C. 192 : Bohaté šikmé šachování se uplatňuje i na zadních hrázděných štítech přízemního obytného domu a patrové hospodářské budovy; propojující přízemní kůlna rámové konstrukce se sloupky s překřiženými pásky

Sídlo	Martinov			obec	Vlkovice			
				k. ú.	Martinov u Mariánských Lázní			
OKR	E	Údolí Kosího a Jilmového potoka		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	E.1	I.	II. III.	obyvatel	132	144	49	9
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů	20	28	19	10

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

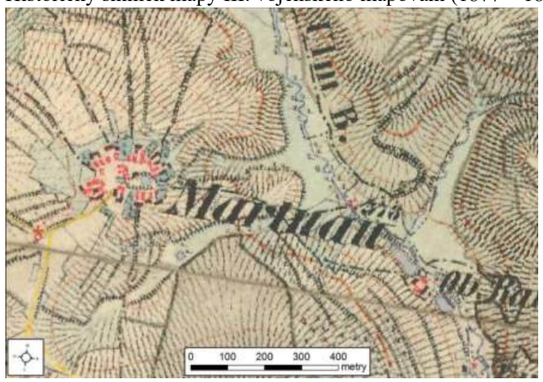

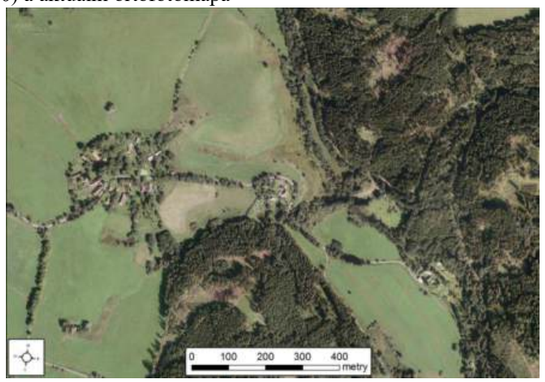

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Malé sídlo zaujímající značně svažitý prostor na západním svahu Jilmového potoka Sídlo tvoří tři dílčí enklávy, přičemž v nejnižší části u potoka stojí objekt bývalého starého mlýna (Rainmühle). Zástavba hlavní horní části je skrytá ve vzrostlé zeleni, vizuální uplatnění sídla v úzkém údolí je malé.

Základní historické souvislosti:

Trvale zemědělsky zaměřená obec je prvně uváděna roku 1459, existovala však již určitě dříve. Převaha objektů dnes slouží k rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Horní hlavní část sídla reprezentuje do terénu velmi organicky zasazená zástavba na půdorysu okrouhlice s původně 8 dvory. Prostornou náves vyplňují vzrostlé dřeviny rozmanitého druhového spektra, jsou zde rovněž dvě malé nádržky. Vzrostlá zeleň pokrývá celé sídlo. Nad vsí u křižovatky byla umístěna nová sloupková boží muka, Kristus na kříži stojí rovněž na návsi (viz foto).

Zástavbu tvoří přízemní zděné statky, doplněné o rekreační objekty. Stávající charakter zástavby je značně ovlivněn pozdějšími stavebními úpravami. V prostřední části lokalizované do ohybu cesty stojí několik rekreačních objektů; při objektu s dochovaným hrázděním kříž.

Poněkud bizarně působí sloup pouličního osvětlení na návsi.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Neumísťovat novou zástavbu do sídla, jehož plošný rozvoj je již dokončen, včetně zástavby sloužící k rekreaci; zachovat celistvou siluetu sídla
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 193: Architektonický výraz přízemní zemědělské usedlosti s eliptickou klenutou bránou byl renovací poškozen

obr. č. C. 194: Vysoký trámový dřevěný kříž s plechovou stříškou za plaňkovým plotem patrového domu s hrázděným štítem s výklenkovou kapličkou v parapetu okna

obr. č. C. 195: Vysoký kamenný kříž z poloviny 19. století na zatravněné návsi pod korunami vzrostlých stromů ztrácí na výrazu

obr. č. C. 196: Bývalý mlýn RainMühle v údolí Jilmového potoka

Sídlo	Měchov				obec	Otročín			
					k. ú.	Měchov			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.1	I.	II.	III.	obyvatel	564	520	154	60
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	80	97	69	28

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo s nesouvislou zástavbou v údolí menšího levostranného přítoku Měchovského potoka. Sídlo se i přes hojnou okrajovou zeleň uplatňuje v dálkových pohledech – především od Tisovského vrchu přes údolí Otročínského potoka.

Základní historické souvislosti:

První zmínka o zemědělsky zaměřené obci pochází z roku 1536, již předtím ale náležela ke statkům Bečovského panství. V současnosti přetrvává orientace na zemědělskou výrobu, část objektů je využívána rekreačně.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Původně sídlo vystavěné snad na okrouhlicovém půdorysu se dnes kompaktním projevem zástavby ani urbanistické struktury nevyznačuje. V prostoru návsi se nachází několik patrových hmotných stavení s viditelnými stavebními zásahy. Výše nad návsí stojí uzavřený hospodářský dvůr. Vlastní svažitá náves nepůsobí udržovaným dojmem (zeleň).

Od původního jádra se zástavba níže do údolí, kde dnes stojí přízemní i patrová zástavba často rekreačně využívaných objektů. Později byla zástavba rozšířena také výše do údolí, kde bylo vybudováno několik menší nádržek. Zástavba v této části se vyznačuje menší jednotou, převažují zde patrové stavby, mezi něž byla postavena v obrazu sídla neorganická bytovka. Dominantou této části sídla je pak areál zemědělské výroby na protějším svahu údolí. Sídlo působí celkově značně nesourodým dojmem.

Uvnitř sídla i v okrajových částech se vyskytuje hojná zeleň, vázaná na tok i rozptýleně výše nad tokem.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu v části sídla situovat ve vazbě na stávající zástavbu, respektovat historickou parcelaci
- Vyloučit novou výstavbu v centrální části sídla – svažité zatravněné návsi
- Nerozšiřovat zástavbu sídla směrem k toku do cenných partií s výskytem cenné zeleně
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyhnout se výstavbě bytových domů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Zabránit zásahům do zeleně vně i uvnitř sídla, především pak v blízkosti toku

obr. č. C. 197: **Pohled na Měchov přes údolí Otročínského potoka od Tisové**

Obr. č. C. 198: Nesouvislá zástavba patrových rodinných domů menších objemů si stále zachovává typický venkovský výraz

obr. č. C. 199: Patrový obytný dům s valbovou střechou bez pobytového zázemí je řešen jako 4 řadové rodinné domy; velká hmota domu je ve dvorním traktu pomalu pohlcována zelení

Sídlo	Michalovy Hory			obec	Chodová Planá			
				k. ú.	Michalovy Hory			
OKR	E	Údolí Kosího a Jilmového potoka		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	E.1	I.	II.	III.	obyvatel	927	724	80	79
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	162	153	115	45

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kostel archanděla Michaela, socha sv. Antonína Paduánského (před č. p. 13), socha sv. Josefa (při schodech k farnímu kostelu), radnice (č. p. 61)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

V současnosti mnohem menší sídlo než v minulosti je situováno do údolí Kosího potoka na hranici CHKO, kterou vymezuje průjezdní silnice z Výškova a do Boněnova. I přes přítomnost zástavby ve vyšších partiích údolí (včetně dominanty kostela) zůstává zástavba lokalizována v terénní sníženině a vizuálně se mimo ni neuplatňuje

Základní historické souvislosti:

Michalovy Hory byly založeny na místě zaniklé české obce Poříčí (německy Porschitschi) kolem roku 1500 německými horníky. Hornická obec zažila období velkého rozkvětu hornictví v 16. a 17. století. Po vytěžení dostupných zásob se rozšířilo paličkování krajek, vznikla továrna na struny pro hudební nástroje, známá papírna. Další zásadní zlom pro město znamenal odsun obyvatelstva po II. světové válce. V současnosti 2. nejmenší město v ČR ve značné míře slouží především individuální rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba sídla vyplňuje jak rovinatou část území v blízkosti toku (říční nivu) Kosího potoka, tak se rozšiřuje do svahu, výhradně na levém břehu toku, mj. podél Mlýnského potoka přitékajícího od západu. Okraje zástavby dotváří rozptýlená zeleň, hojná zeleň se nachází také v intravilánu sídla.

Dominantou sídla je kostel sv. archanděla Michaela se hřbitovem stojící na nejvyšším místě ve svahu na jižním okraji sídla (viz foto). Jeho stav není příznivý, podobně jako v případě radnice (viz foto), rovněž památkově chráněné. Při kostele stojí fara. Viditelná je značná výrazová i konstrukční rozmanitost staveb s hojnými přístavbami a přístavky. V zástavbě převažují objekty z přelomu 19. a 20 století, přízemní i patrové ve většině respektující uliční čáru. Na svahu pod kostelem lze spatřit i roubené konstrukce. Na návsi byl postaven atypický nízkopodlažní objekt s pultovou střechou. Vedle objektu byla založena alej z katalp. Na návsi stojí rovněž lípa s posezením. V severní části sídla viditelný komín upozorňuje na dlouhodobě nefunkční papírnu.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu lze připustit výjimečně – situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby a uliční síť, respektovat historickou parcelaci; nesnižovat dominanci kostela
- Dosud nezastavěný prostor údolní nivy ponechat bez zástavby
- Při realizaci nové výstavby dbát základních pravidel či forem – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost, orientace; vyloučit výstavbu bytových domů
- Uplatňovat důslednou ochranu památkově chráněných objektů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Pečovat o zeleň v sídle

obr. č. C. 200: **Zástavba v centrální části sídla**

obr. č. C. 201: **Pohled na kotlinu Kosího potoka od kostela archanděla Michaela**

obr. č. C. 202: Dominanta obce – na nejvyšším místě města situovaný raně barokní kostel sv. Michaela archanděla s polygonálním presbytářem a věží zakončenou malebně tvarovanou cibulovou bání

obr. č. C. 203: Pozdně barokní přízemní radnice s lisénovými rámy a výrazně předstupujícím rizalitem charakteru žudra

obr. č. C. 204: Klasicistní přízemní domy na širším půdoryse ve štítové poloze, s plochými lisénovými rámy; v centrální části sídla

obr. č. C. 205: Hmotově nesourodá zástavba svažité ulice bohatě doplněna sídelní zelení, která volně přechází do kulturní krajiny

Sídlo	Milhostov				obec	Zádub-Závišín			
					k. ú.	Milhostov u Mariánských Lázní			
OKR	E	Údolí Kosího a Jilmového potoka			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	E.4	I.	II.	III.	obyvatel	155	147	58	48
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	24	27	14	15

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo s dominantním rekreačním využitím situované v sevřené horní části údolí Jilmového potoka jihozápadně od Podhorního vrchu. Díky tomu v součinnosti s hojnou vnitřní a okrajovou zelení se sídlo v širších výhledech neuplatňuje.

Základní historické souvislosti:

Zemědělsky zaměřená obec ležící na zemské stezce se prvně připomíná roku 1273 v souvislosti s majetky kláštera v Teplé. Při požáru roku 1943 obec z poloviny vyhořela a již nebyla obnovena. V 70. letech 20. století se v obci rozvinula rekreační zástavba. Rekreace dnes představuje její základní funkci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Původní okrouhlicový půdorys zástavby byl při stavbě železnice, především v důsledku požáru a pozdější výstavby typových rekreačních objektů setřen. Objekty z doby masivního rozvoje výstavby chat a také v hojném počtu přítomné novodobé architektonické prvky a okrasná zeleň již dávají zapomenout na někdejší hospodářský charakter dříve zemědělského sídla.

Z někdejších staveb se dochovalo stavení u Šindelářů s obnovenou kapličkou v bočním průčelí (viz foto).

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu u sídla s dokončeným plošným rozvojem lze připustit výjimečně
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys obytné zástavby)

obr. č. C. 206: Dům u Šindelářů; podstatnou část hojně zastoupené sídelní zeleně tvoří kultivary jehličnanů, často již přerostlé

obr. č. C. 207: Původní hmota patrového hrázděného domu u Šindelářů značně utrpěla renovací: hrázděné zdivo v patře bylo ukryto do svislého bednění s ornamentálně vyřezávanými paspartami kolem oken, ve štítě obytné půdy byla prolomena lodžie, přízemí bylo rozšířeno o přístavek, jehož plochá střecha je v patře užívána jako terasa, klenuté nadpraží vstupních dveří a klenutá kapličková nika jsou obloženy keramickým obkladem

obr. č. C. 208: Zahuštěná zástavba novodobých rekreačních objektů popírá svým individuálním architektonickým řešením hodnoty venkovské architektury

obr. č. C. 209: Rodinný dům s garáží svými jednoduchými hmotami navazuje na kvalitní historickou zástavbu v sídle

Sídlo	**Milíkov**			obec	Milíkov			
				k. ú.	Milíkov u Mariánských Lázní			
OKR	C	Jihozápadní svahy		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	C.1	I.	II. III.	obyvatel	521	437	139	132
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů	72	81	59	51

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

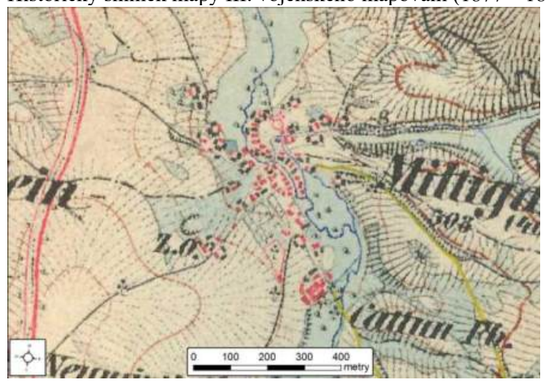

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kostel sv. Šimona a Judy, venkovská usedlost č. p. 18

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Větší sídlo situované do terénní sníženiny – údolí Lipoltovského potoka pod západními svahy Slavkovského lesa. Sídlo s výraznými prvky v zástavbě se díky údolní poloze uplatňuje pouze v lokálním měřítku, čemuž napomáhá také bohatá okrajová zeleň.

Základní historické souvislosti:

Původně česká obec se poprvé připomíná roku 1311. Zemědělská orientace obce přetrvává doposud. V historii ani v současnosti to není její jediná funkce, v 19. století zde fungovala tkalcovna či pila. V současnosti převažuje bydlení a rekreace.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Velmi diferencovaná zástavba sídla je rozptýlena v okolí prostorné návsi, kterou prochází zregulovaný úsek Lipoltovského potoka. Návsi vévodí zřetelná dominanta – empírová stavba kostela sv. Šimona a Judy z roku 1820 (viz foto). Zástavbu na návsi dále reprezentují hmotné patrové objekty (fara, škola či budova obecního úřadu). Tuto zástavbu doplňuje obytná zástavba tvořená staršími i novějšími objekty. V západní části návsi působí značně rušivě třípodlažní panelová bytovka. Neorganický prvek představuje rovněž objekt občanské vybavenosti s pultovou střechou na jižní straně návsi.

Mimořádně cenný prvek představuje vzácně dochovaný památkově chráněný hrázděný uzavřený statek stojící v severní části sídla za kostelem (viz foto). Dále od návsi převládá rodinná či rekreační zástavba rekonstruovaných starších objektů či novostaveb (především v jižní části sídla). Zároveň se místy dochovaly stavby, které si uchovaly původní vzhled, v několika případech také s hrázděním.

V jihovýchodní části sídla stojí výrazné objemy účelových zemědělských staveb, bez výraznějšího vizuálního dopadu na vzhled sídla či okolí. V okrajových partiích sídla se nachází hojná zeleň, nejvýrazněji při západním okraji.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci, k výstavbě preferovat západní část sídla
- V prostoru nezastavěné údolní nivy severně od sídla novou zástavbu vyloučit
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit další výstavbu bytových domů; nezasahovat více do stávající siluety sídla
- Uplatňovat důslednou ochranu dochovaných historických staveb a cenných památkově chráněných objektů
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Zachovat bohatou okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 210: **Pohled na Milíkov od západu;** v pozadí svahy Slavkovského lesa

obr. č. C. 211: Zástavba obce s bohatou vzrostlou zelení a výškovou dominantou kostela sv. Šimona a Judy

obr. č. C. 212: Renovovaný uzavřený čtyřstranný menší dvorec chebského typu, dnes užívaný jako muzeum; dům s hrázděným patrem na roubeném věnci, s hrázděným štítem pod sedlovou střechou; dřevěná široká brána navazuje na sýpku, dvůr uzavírají kůlna a stodola

obr. č. C. 213: Zadní část přízemí hrázděného domu v areálu muzea je roubená, patro již jen jednoduše hrázděná, štít svisle obedněný

obr. č. C. 214: Výrazově totožné hmoty dvou charakterem příměstských patrových domů s valbovými střechami na náměstí v blízkosti kostela

obr. č. C. 215: Podstatně mladší uzavřená usedlost na náměstí se zděným patrovým obytným domem zdobeným lisénovými rámy a šambránami kolem oken, zastřešený mansardovou střechou, s přízemním výminkem malé hmoty s hrázděným štítem s tradičním motivem šachování na opačné straně klenuté brány

obr. č. C. 216: Renovované přízemní stavení dalšího dvorce s hrázděným štítem opět s motivem šikmého šachování ve štítě, doplněno kvalitní vzrostlou zelení. Ostatní budovy dvorce nebyly zachovány, stavení dnes slouží pouze k rekreaci

obr. č. C. 217: Přízemní novostavba objektu k rodinné rekreaci s prolomeným štítem a lodžií v podkroví se vzrostlou sídelní zelení

obr. č. C. 218: Patrový rodinný objekt s balkony a výrazným sloupkovým oplocením na podezdívce vytvářející dojem městského bydlení

Sídlo	Mnichov				obec	Mnichov			
					k. ú.	Mnichov			
OKR	F	Tepelsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.5	I.	II.	III.	obyvatel	1 074	888	296	209
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	143	135	71	46

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kostel sv. Petra a Pavla, pranýř (v průčelí radnice), boží muka, kříž, socha sv. Josefa, sloup se sochou sv. Petra, radnice (č. p. 1), fara (č. p. 10), smírčí kříže

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

V rámci CHKO jedno z větších sídel nacházející se na náhorní planině v mírně svažitém k severovýchodu ukloněném terénu. Vizuální uplatnění sídla je značné, dominanty zástavby jsou patrné v četných dálkových výhledech.

Základní historické souvislosti:

Velmi staré sídlo, které bylo v majetku kláštera v Teplé již roku 1193 při jeho založení. Původní stará osada stála blízko zřícenin Siardovy kaple západně od obce. V průběhu 13. století již obec zaujímá na křižovatce obchodních cest svoji nynější polohu. Po morové epidemii r. 1381 byla obec dosídlena německými kolonisty, roku 1437 se stává městem. V životě města hrálo důležitou úlohu dobývání rud a později hadce a také zemědělství na okolních pláních. Obec byla jako většina ostatních v území značně postižena odsunem obyvatelstva po II. světové válce.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Stará část zástavby byla zřejmě situována na dnešním jižním okraji sídla – bývalém tržišti či náměstí. Na západním konci tohoto prostoru stojí kostel sv. Petra a Pavla, který byl barokně přestavěn – výrazná dominanta obce i širokého okolí. Na kostel navazuje barokní fara. U kostela je také starý hřbitov, poblíž jsou usazeny dva smírčí kříže. Výrazným objektem v této části sídla je také patrová budova radnice s mansardovou střechou a zvoničkou na jejím vrcholu. Dochovanou městskou zástavbu reprezentují převážně patrové zděné domy z 19. století se štítovou orientací a vjezdovými branami. Neorganicky s touto zástavbou působí navazující řadové okálové domy v blízkosti kostela.

Od staré části sídla jsou vedeny dvě rovnoběžné ulice, které vytvářejí s bývalým náměstím široký otevřený vnitřní prostor, který je nezvykle vyplněn fotbalovým hřištěm a vodní nádrží. I v této zástavbě převažují patrové statky. Některé objekty z přelomu 19. a 20. století se vyznačují renovovanými štíty se zachovalým neoklasicistním tvaroslovím.

Výrazný další dominantní prvek zástavby představuje třípodlažní budova v současnosti ústavu pro duševně postižené ve vyvýšené poloze za kostelem, postavená roku 1856. Zástavba sídla je celkově dosti různorodá upomínající na někdejší městský status.

Dominanta sídla – kostel sv. Petra a Pavla figuruje v v širokém spektru výhledů. Jeho mimořádná pozice je však snížena účelovou zástavbou v sídle. Ze severních pohledů narušuje jeho pozici zchátralý zemědělský areál umístěný na sv. okraji sídla (pohled od Louky – viz foto), z východních směrů (cesta od Poutnova) se společně s kostelem uplatňuje vybudovaná stáčírna minerálních vod (viz foto).

V sídle se vyskytuje hojná vzrostlá zeleň, stejně tak při okrajích. Ne vždy se však jedná o zeleň vhodnou (skupiny smrků) v blízkosti architektonicky cizorodé bývalé prodejny.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla
- Nenarušovat více dominantní pozici kostela sv. Petra a Pavla v dálkových výhledech
- Uplatňovat důslednou ochranu dochovaných historických staveb a cenných památkově chráněných objektů
- Kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C: 219: **Pohled nad Mnichov od Louky** (ze severovýchodu)

obr. č. C. 220: Dominanta barokní věže kostela sv. Petra a Pavla v pohledu od Sítin

obr. č. C. 221: Dominanta barokní věže kostela sv. Petra a Pavla v pohledu ze silnice od Poutnova; vpředu nový výrobní areál – stáčírna minerálních vod

obr. č. C. 222: kostel sv. Petra a Pavla a objekt fary; před nimi volně rozmístěná vzrostlá výškově konkurující zeleň

obr. č. C. 223: Neoklasicistní zástavba patrových usedlostí často i s klenutými bránami navazuje těsně na rozložitou barokní budovu radnice s mansardovou střechou zakončenou věžičkou

obr. č. C. 224: Hojná vzrostlá sídelní zeleň s velkým podílem jehličnanů sjednocuje jinak různorodou zástavbu sídla, která graduje výškovou dominantou kostela sv. Petra a Pavla

obr. č. C. 225: Bohatě eklekticky členěná štítová fasáda neoklasicistního patrového domu s pilastry na nárožích rustikálně zdůrazněnými v přízemí

Sídlo	Mokřina			obec	Milíkov			
				k. ú.	Mokřina			
OKR	B	Západní svahy		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	B.3	I.	II. III.	obyvatel	412	308	117	18
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů	66	71	33	20

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

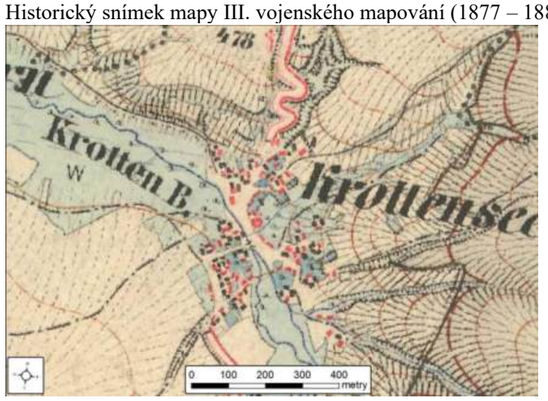

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Nevelké sídlo situované na západních svazích Slavkovského lesa podél Lipoltovského potoka. Sídlem prochází po průjezdní silnici hranice CHKO. Údolní poloha a hojná zeleň v okolí sídla nedovolují jeho větší vizuální uplatnění.

Základní historické souvislosti:

Zemědělská ves uváděná prvně roku 1370. V obci kromě bydlení a rekreace funguje také výroba.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Rozvolněná zástavba údolního sídla je lokalizovaná z větší části podél průjezdní komunikace. V rámci zástavby vynikají kvalitně renovovaná hospodářská stavení (panské dvorce) – na jižním okraji. Tato zástavba je doplněná pozdějšími domy s přístavbami. Zhruba ve střední části sídla stojí pravoslavná kaple sv. Barbory se zvoničkou z roku 1725, k níž byl později přistavěn i presbytář. Vedle kaple je umístěn pomník obětem II. světové války.

Jižně před sídlem stojí měřítkem větší – patrový objekt bývalé školy, při něm menší výklenková kaplička.

V sídle i na jeho okrajích se vyskytuje hojná vzrostlá zeleň.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu na vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu (proluky), respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Novou zástavbu vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Zachovat bohatou vnitřní (údolní niva) i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 226: Dobře udržovaná venkovská usedlost pod lesem bez novodobých architektonických zásahů v zahradě s hojnou zelení obehnanou plaňkovým plotem představuje základní hodnoty kulturní krajiny

obr. č. C. 227: Prostranství okolo pravoslavné kaple sv. Barbory nevhodně uzavřené rámovým drátěným plotem

obr. č. C. 228: Přízemní dům s hrázděným štítem necitlivě doplněn zastřešeným zápražím

obr. č. C. 229: Velká hmota klasicistní patrové školy s valbovou střechou byla postupnými renovacemi zcela zbavena eklektického tradičního členění fasád, zůstaly jen korunní a kordonová římsa a kamenné ostění vstupních dveří

Sídlo	Mrázov				obec	Teplá			
					k. ú.	Mrázov			
OKR	F	Tepelsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.2	I.	II.	III.	obyvatel	158	194	101	60
kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	25	38	27	24

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

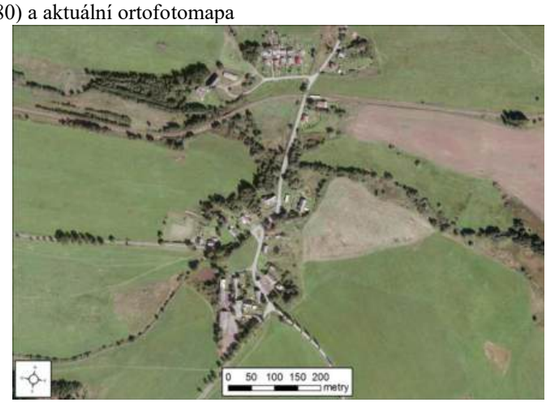

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	venkovská usedlost č. p. 1, vodní mlýn

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší sídlo nacházející se na hranici CHKO v rovinatém terénu. Tok Teplé dělí sídlo do dvou částí. Na jižním břehu stojí starší zástavba, která přechází do volné krajiny díky hojné zeleni plynuleji, novější domy v severní části tvoří ostřejší přechod.

Základní historické souvislosti:

V minulosti obec náležela k filiálnímu kostelu sv. Vojtěcha. Prvně je obec zmiňována roku 1273 jako majetek tepelského kláštera. Historicky zemědělsky orientovaná obec.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Jádrová část sídla nese zřetelné znaky okrouhlice. Po obvodu návsi stojí hmotné přízemní usedlosti, z menší části renovované. Hodnotný objekt reprezentuje především usedlost č. p. 1 se zachovalou vjezdovou branou. Náves je udržovaná extenzivně.

Nejstarším domem v sídle je dnes bývalý mlýn stojící v severní části mimo centrum sídla – stavba výrazného měřítka (viz foto). Jeho stav však v posledních letech dosti utrpěl. Severní část zástavby reprezentují převážně rodinné domy situované v protikladu k původnímu uspořádání z větší části liniově podél cestní sítě v blízkosti železniční trati.

V jižní části sídla stojí neudržovaný výrobní areál bez většího vlivu na celkové působení sídla.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou zástavbu situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), respektovat historickou parcelaci (rozsah sídla); preferovat jižní (jádrovou) část sídla; v severní části sídla dodržovat liniové uspořádání zástavby; vyloučit umístění nebo připojování nových a vybočujících satelitních částí sídla popírajících dosavadní komunikační síť a strukturu sídla; zabránit potenciálnímu srůstu jižní a severní části zástavby
- Novou účelovou zástavbu na území sídla realizovat pouze při respektování stávající výškové hladiny i hmotové skladby historické zástavby sídla
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – orientace dle převažujících staveb vůči uliční čáře; v sídle obvyklý tvar střechy, půdorys, podlažnost; přízemní stavby realizovat pouze s podkrovím (půdou) s odpovídající světlou výškou podkrovního prostoru a výsledného sklonu střešní konstrukce
- U doplňkových staveb ke stavbám hlavním (kolny, garáže atd.) ctít tradiční provedení a jednotný rámec se stavbami hlavními s odpovídajícími požadavky na půdorys objektu, podlažnost, tvar střechy
- Kultivovat – rozvíjet bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Uplatňovat důslednou ochranu cenných památkově chráněných objektů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 230: Empírová přízemní usedlost č. p. 1 situovaná na hloubkové parcele se zděnou klenutou bránou, avšak s nevhodně řešeným plotem

obr. č. C. 231: Nevhodná stavba provozního objektu u historické usedlosti

obr. č. C. 232: Patrový mlýn s dochovanými architektonickými detaily (ostění, portál), částečně znehodnocen stavebními úpravami (zazděná okna i dveře)

obr. č. C. 233: Novější zástavba na severu sídla ctí hmoty tradičního domu, detailní členění fasády však již neodpovídá.

Sídlo	Nadlesí				obec	Loket			
					k. ú.	Nadlesí			
OKR	H	Hornoslavkovsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	H.2	I.	II.	III.	obyvatel	412	425	136	57
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	61	72	66	32

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

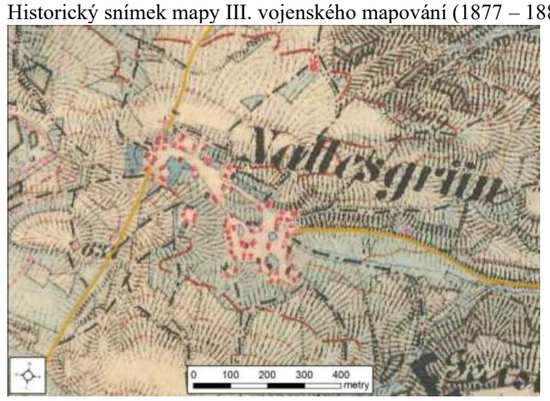

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo lokalizované v mírném k západu orientovaném svahu v pramenné oblasti levostranných přítoků Stoky. Po cestě vedoucí sídlem od Třídomí do Dvorů prochází hranice CHKO. V dálkových pohledech se sídlo neuplatňuje.

Základní historické souvislosti:

Obec prvně připomínaná roku 1432. Kromě zemědělského hospodaření na okolních pláních byla pro místní důležitá výroba v nedalekých porcelánkách. V současnosti slouží obec především bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Starší část sídla má ulicovou strukturu – zástavba je lokalizována podél cesty stoupající z Údolí. Původní zachovalá zástavba hospodářských stavení se uplatňuje okrajově, převažují rekonstruované přízemní i patrové objekty využité k rekreaci. V horní části vsi stojí zástavba mladších objektů včetně nových domů respektujících obvyklé měřítko zástavby v sídle.

Při stoupající cestě se nachází památník obětem I. sv. války, na sz. okraji sídla stojí menší udržovaná výklenková kaplička. Sídlo doprovází v celé ploše hojná vzrostlá zeleň.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující nad měřítko obytných objektů na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 234: Roztroušená zástavba menšího měřítka s dobře zapojenou sídelní zelení v dolní části sídla

obr. č. C. 235: Zachovalá původní hladká hmota patrového domu na vých. okraji sídla s dobře zapojenou sídelní zelení

obr. č. C. 236: Tradiční hladká hmota patrového domu se sedlovou střechou v okapové orientaci byla nevhodně prolomena lodžiemi a závětřím před vchodem. Rovněž předložené schody i kultivary jehličnanů bezprostředně u domu dávají objektu již městský charakter

obr. č. C. 237: Tradiční přízemní rodinný dům z počátku 20. století s širokým centrálním vikýřem, orientovaný okapem do ulice a doplněný samostatně stojícím malým hospodářským objektem. Fasáda členěna hladkými nárožními lisénami, okenními paspartami a další lisénou v místě průběžné nadokenní římsy

Sídlo	Nová Farma				obec	Teplá			
					k. ú.	Teplá			
OKR	F	Tepelsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.4	I.	II.	III.	obyvatel	-	-	-	-
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	-	-	-	-

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

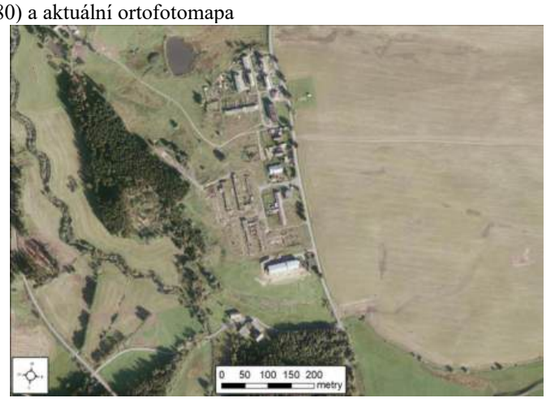

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídelní enkláva lokalizovaná podél silnice z Teplé do Sokolova. Při absenci hojnější zeleně na okrajích se díky poloze v nižších partiích údolí Teplé uplatňuje z okolních elevací – především z Tepelského vrchu a východním směrem obecně.

Základní historické souvislosti:

Sídlo, jehož vznik byl dán snahami o dosídlení území po odsunutém obyvatelstvu po II. světové válce. Velkokapacitní zemědělský areál postavený mimo historickou sídelní strukturu Tepelska jako zdroj pracovních příležitostí v regionu. Areál účelově doplněný obytnou zástavbou bez jakéhokoliv jiného zázemí. V současnosti sídlo funguje jako sociálně vyloučená lokalita.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Urbanistická struktura sídla neodpovídá žádnému z historických typů uspořádání, jak je obvyklé v případě ostatních sídel na Tepelsku. Zástavbě dominují nevzhledné dvou či třípodlažní bytovky. Jako obytné stavby slouží také objekty nefungujícího zemědělského areálu. Vlastní areál, resp. jeho ruiny, představují svým rozsahem a mírou devastace mimořádný prvek v měřítku celé CHKO i dalekého okolí. Jižní okraj vymezuje účelový skladový objekt značného měřítka – hala s plechovým opláštěním. Tento kolorit doplňuje několik rodinných domů.

Při okrajích sídla u toku Teplé se nacházejí doklady původní zástavby – mlýnů. Jižně od sídla v blízkosti železniční stanice Hoštěc stojí opuštěný statek výrazného měřítka. Stará hospodářská usedlost se nachází také níže po toku severovýchodně od sídla.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu lze situovat ve vazbě na stávající zástavbu; nerozšiřovat více zastavěné území do volné krajiny, především pak do údolí Teplé
- Při nové výstavě dodržovat alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost, vyhnout se výstavbě dalších bytových domů
- Novou zástavbu vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Vyloučit úpravy řečiště toku Teplé

obr. č. C. 238: Kdysi uzavřený kompaktní mlýn, dnes pouze opuštěné zdevastované hladké objemy jednotlivých domů původního areálu na kraji lesa poblíž železniční zastávky

obr. č. C. 239: Původně společný obytný klidový prostor vymezený postupně realizovanými novodobými 3 podlažními panelovými bytovými domy byl z větší části rozdělen na zahrádky pro obyvatele přilehlých domů. Patrná celková sešlost jak bytového fondu, tak i soukromých zahrádek a zbývajícího veřejného prostranství

obr. č. C. 240: **Zdevastovaný zemědělský areál**

Sídlo	Nová Ves			obec	Nová Ves			
				k. ú.	Nová Ves u Sokolova			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G.5	I.	II.	III.	obyvatel	1 492	1 028	39	189
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	172	193	11	31

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

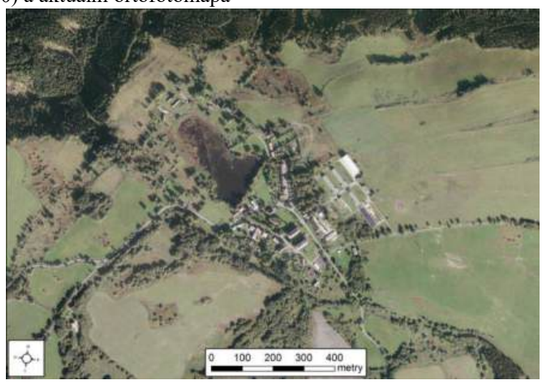

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kostel Nejsvětější Trojice, sloup se sousoším Nejsvětější Trojice

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Na náhorní planině lokalizovaná obec s ne zcela souvislou zástavbou. Vizuální uplatnění sídla do okolí je nízké, obklopují jej mírné elevace. Sídlo doprovází také bohatá okrajová zeleň (s výjimkou zemědělského areálu v severovýchodní části). Dobrý výhled na obec poskytuje rozhledna na Krásenském vrchu (viz foto).

Základní historické souvislosti:

Prvně se obec připomíná roku 1364, kdy náležela Bečovskému panství. Kromě hospodaření na půdě a v lesích vzkvétaly v 18. století obchod a formanství. Důležitý pro obec byl také rozvoj lázeňství koncem 19. století. Do vojenského újezdu Prameny včleněná obec dnes již nepřipomíná kdysi velké sídlo.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Struktura zástavby upomíná na někdejší plošný rozsah sídla. Původní náves byla zřejmě v západní části, kterou dnes vyplňuje rybník. Nesouvislá zástavba doprovází bývalou náves dnes pouze ze severní strany.

Na východní straně bývalé návsi stojí kostel Nejsvětější Trojice, přestavěný z bývalé kaple na farní kostel v roce 1737. Tvoří dominantu sídla a je postupně rekonstruován. Tradiční dominantu sídla zeslabují dvě čtyřpodlažní bytovky stojící opodál. Do této části je dnes posunuto centrum sídla. V zástavbě sídla se uplatňují velké hmoty patrových domů v empírovém stylu, bez pozdějších stavebních zásahů.

Zástavba sídla je měřítkově i z hlediska urbanistické struktury nesourodá. Řada objektů je v havarijním stavu či opuštěná. V ulici vedoucí k severovýchodu po severní straně bývalé návsi byly umístěny řadové okály. Dále k severovýchodu se nachází několik stavení z první poloviny 20. století a také novodobých rekreačních objektů. Na samém severozápadním konci se nachází hřbitov německých obyvatel, při něm byla postavena kaplička smíření. Na severovýchodní straně sídla stojí rozlehlý areál zemědělské velkovýroby. V blízkosti kostela stojí objekt občanské vybavenosti s atypickou konstrukcí střechy.

Hodnotnou kulturní památku představuje barokní socha Nejsvětější Trojice, rovněž v severovýchodní části sídla. Sídlo doprovází hojná vzrostlá zeleň, včetně nevhodných druhů (smrk).

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky) – zástavba podél bývalé návsi
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; nerozšiřovat vícepodlažní bytové domy
- Uchovat dominantní pozici kostela Nejsvětější trojice v rámci zástavby sídla,
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Zachovat a kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 241: **Pohled na Novou Ves z rozhledny na Krásenském vrchu**; v pozadí vrcholy Lysinské hornatiny

obr. č. C. 242: Kostel, kdysi v centru obce, stojí dnes na okraji parku lemovaném roztroušenou zástavbou

obr. č. C. 243: Jednoduchá hladká hmota patrové bývalé fary s vysokou valbovou střechou; ve značně neutěšeném stavu dnes slouží k bydlení

obr. č. C. 244: Raně barokní kostel Nejsvětější trojice s věží zvýrazněnou nárožními pilastry zakončenou cibulovou bání je obklopen vzrostlou zelení

obr. č. C. 245: Hřbitov s kapličkou smíření jednoduché přízemní hmoty nad obdélníkovým půdorysem zdobenou nárožními lisénami, korunovou římsou a nikou ve štítě

obr. č. C. 246: Čtyřpodlažní bytové domy s valbovou střechou s dobře zapojenou vzrostlou zelení situované v blízkosti kostela tradičně nevytvářejí uliční prostor

obr. č. C. 247: Uliční zástavba řadových patrových rodinných domů s předzahrádkami, v průhledu nevhodné přerostlé smrky jako sídelní zeleň

Sídlo	Nové Kounice			obec	Bochov			
				k. ú.	Nové Kounice			
OKR	I	Východ		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.4	I.	II.	III.	obyvatel	238	189	68	27
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	32	40	36	21

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

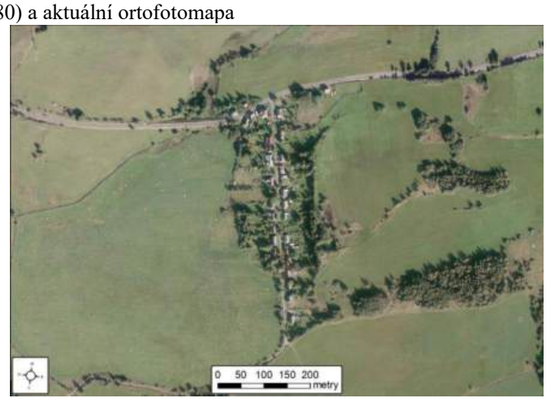

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Malá výše položená enkláva s kompaktní převážně rodinou zástavbou podél krátké přístupové cesty odbočující z hlavní silnice mezi Bečovem n. Teplou a Bochovem. Při okrajích sídla (za domy) se vyskytuje poměrně hojná zeleň, která do značně limituje vizuální uplatnění sídla.

Základní historické souvislosti:

Mladá ves prvně zmiňovaná v roce 1847, existovala zřejmě však již koncem 18. století. Dlouhodobě zemědělsky zaměřená obec. Stávající sídlo slouží především bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavbu sídla tvoří dvě řady domů podél krátké odbočky z hlavní silnice končící s (jižním) okrajem zástavby. Vyjma několika staveb v severní vstupní části u hlavní silnice všechny domy ctí orientaci hřebene sedlové střechy paralelně s přístupovou komunikací a s vchodem z bočního průčelí. Zástavbu tvoří zachovalá přízemní i patrová stavení často bez provedení pozdějších stavebních úprav. Ve střední části vsi se nachází menší kaple se zvoničkou.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu lze připustit výjimečně, situovat ve vazbě na stávající zástavbu; dále do volné krajiny sídlo nerozšiřovat, striktně ctít dochovaný ulicový půdorys sídla
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientaci hřebene, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zabránit možnému zásahu do siluety sídla
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Zabránit zásahům do zeleně vně sídla, pečovat o vnitřní zeleň

obr. č. C. 248: Průhled návesní ulicovkou s kvalitní sídelní zelení zejména v místech chybějící historické zástavby

obr. č. C. 249: Venkovské stavení s hospodářskou částí pod jednou střechou. Vchod do obytné části domu, vchod do chléva i vjezd do kůlny jsou umístěny vedle sebe v uliční frontě domu otočeného okapem do ulice

obr. č. C. 250: Návesní kaplička se zvoničkou bez adekvátně upraveného veřejného prostranství

obr. č. C. 251: Rekreačně využívaná přízemní usedlost s půdní nadezdívkou a hrázděným štítem

Sídlo	Nové Stanovice				obec	Stanovice			
					k. ú.	Stanovice, Dražov			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.5	I.	II.	III.	obyvatel	232	152	29	23
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	31	30	16	14

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

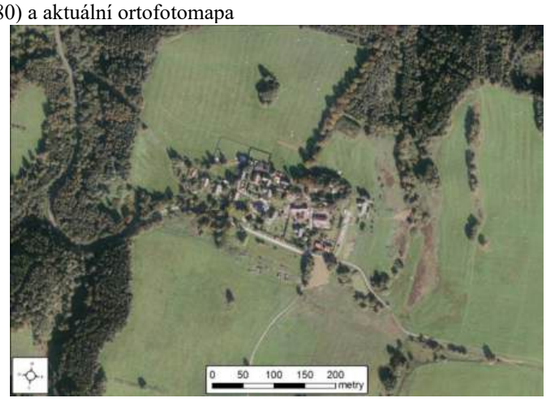

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	venkovská usedlost č. p. 13

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menši velice kompaktní sídelní enkláva na mírném svahu či malém návrší cca 0,5 km jižně od vodní nádrže Stanovice. Vizuální uplatnění sídla nastává pouze v blízkém okolí.

Základní historické souvislosti:

Vznik obce souvisí s pálením dřevěného uhlí. Na zde vzniklé pasece byla koncem 18. století vrchnosti povolena výstavba domků zemědělským dělníkům pracujícím při vrchnostenském dvoře. Obec, v níž byla dříve také škola, značně utrpěla odsunem obyvatelstva po II. světové válce.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Kompaktní sídlení útvar se zachovalým půdorysem tvořený cca 10 domy využívaných převážně k rekreaci a několika chatovými rekreačními objekty. Značně zhuštěná zástavba sídla je soustředěna podél přístupové cesty, která zde končí. Několik patrových objektů s hrázděním, v některých případech dobře zachovalým. Zároveň zde stojí novodobé stavby nedodržující tradiční architektonické formy. Ve východní části se nachází chatové objekty. Uvnitř i při okrajích lokality se vyskytuje vcelku hojná vzrostlá zeleň různé kvality.

Jižně ve svahu nad sídlem stojí osamělé hospodářské stavení, dnes využívané k rekreaci a ke skladování. Od polní cesty vede ke stavení stromořadí (javory), u objektu menší nádrž a dvě účelové stavby.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou zástavbu v lokalitě lze v malém rozsahu připustit v návaznosti na historický vývoj sídla, situovat ve vazbě na stávající zástavbu, respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost, orientace
- Udržovat dochované prvky tradiční lidové architektury
- Zcela vyloučit výstavbu nových u účelových staveb (sklady, výroba) a bytových domů
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Zachovat a kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 252: Patrová usedlost č.p. 6 se zděným přízemím, bedněným štítem a asymetrickým hrázděným patrem, které je na zadní straně kryté přesahem sedlové střechy. V nedávné době byla sedlová střecha nevhodně prolomena střešním oknem

obr. č. C. 253: Mohutný patrový dům č.p. 13 se zděným přízemím, hrázděným patrem a dekorativně hrázděnými štíty domu; v zadním traktu malá patrová stodola, hrázděné patro překryté svislým obkladem z eternitových šablon

obr. č. C. 254: Prosté zděné stavení znehodnocené lodžií v patře průběžnou přes celou šířku štítu

obr. č. C. 255: Jednotný výraz původních hmot historických stavení uprostřed sídla narušují vymoženosti z konce 20. století – přijímač satelitního televizního signálu a střešní okno

Sídlo	Odolenovice				obec	Krásné údolí			
					k. ú.	Odolenovice			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.2	I.	II.	III.	obyvatel	136	119	74	55
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	23	22	18	20

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší kompaktní sídlo zajímající mírný svah údolí Odolenovického potoka na hranici CHKO, kterou tvoří průjezdní silnice mezi Přílezy a Krásným Údolím. Přechod sídla do volné krajiny ve větší míře zjemňuje okrajová zeleň. Do východních směrů tato situace neplatí, zde se obec vizuálně uplatňuje, včetně předsazeného vybudovaného účelového zemědělského objektu.

Základní historické souvislosti:

Trvale zemědělsky zaměřená ves prvně připomínaná roku 1394.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Menší sídlo s dobře zachovalým okrouhlicovým půdorysem. Po obvodu malé návsi stojí patrové statky s pozdějšími stavebními úpravami. Na malé návsi pod dvěma kaštany se nachází Kristus na kříži. Jádro sídla působí velmi příjemným venkovským charakterem.

Zástavba patrových hospodářských stavení se rozšířila dále podél průjezdní komunikace – s orientací hřebene s cestou. Pozdější účelový objekt zemědělské výroby (ocelokolna) většího měřítka byl umístěn do vizuálně exponovaného východního předpolí sídla, kde narušuje jinak přirozenou kompozici sídla v mírném svahu.

Na návsi i při okrajích sídla se vyskytuje hojná zeleň (jeřáby na návsi). Památným stromem je zdejší lípa srdčitá.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočují měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu u sídla s dokončeným plošným rozvojem lze připustit výjimečně, situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), při výstavbě respektovat historickou parcelaci
- Chránit (částečně) dochovanou kompaktní siluetu sídla – vyloučit umístění objektů s neodpovídající vertikálou
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost,; vyloučit výstavbu bytových domů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby) a zásahům do přítomné zeleně, zejména chráněné

obr. č. C. 256: Venkovský ráz sídla s okrasnou zelení a květinami

obr. č. C. 257: Polopatrová a patrová zděná stavení situovaná štítem do okrouhlicové návsi, nevhodná výměna oken a přístavek zádveří u stavení vpravo

obr. č. C. 258: Nevhodné stavební úpravy usedlostí realizované v 70. - 80. letech 20. století – přístavby zádveří, výměny oken, drátěné ploty

obr. č. C. 259: Přízemní ocelokolna na východním okraji sídla vytvářející bariéru pro plynulé propojení sídelní zeleně s okolní kulturní krajinou

Sídlo	Olšová Vrata				obec	Karlovy Vary			
					k. ú.	Olšová Vrata			
ObKR	J	Severovýchod			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	J.1	I.	II.	III.	obyvatel	424	1 131	340	373
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	64	122	136	121

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kostel sv. Kateřiny

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Okrajová část Karlových Varů lokalizovaná do mírného k severozápadu ukloněného svahu ve vyšších partiích území – pramenné oblasti Vratského potoka. Na ze třech světových stran uzavřenou enklávu z jižní strany navazuje karlovarské letiště. Sídlo leží na hranici CHKO, do které zasahuje pouze dílčí části – severním cípem. Přes poměrně velký plošný rozsah se sídlo v dálkových pohledech neuplatňuje, s výjimkou Vítkova vrchu.

Základní historické souvislosti:

Olšová Vrata mají svou první historickou zmínku z roku 1246, kdy tu byl založen kostel sv. Kateřiny a současně s ním byla založena osada Olšových Vrat. Ves prý byla nazvána podle dřeva, z něhož byla původně vyrobena kostelní vrata. Vesnice byla údajně velmi významná, což vyplývalo z její polohy na obchodní cestě z Bavor do Prahy.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba sídla s dochovaným půdorysem se vyznačuje rozlehlou zatravněnou extenzivně udržovanou návsí, v jejímž středu stojí barokně upravený kostel sv. Kateřiny. Jeho pozice jako dominanty je však narušena blízkostí sousedního obytného objektu a vzrostlou zelení. V zástavbě sídla se uplatňují různorodé obytné přízemní i patrové stavby různého stáří a typu včetně okálů. V severovýchodní části sídla převažují novodobé typové rodinné domy. V části zasahující do CHKO vymezené ulicemi Hornická (příjezd k blízké silnici I/6) a Revoluční (směrem do Hůrek) se nachází cca 20 objektů. Při silnici do Hůrek stojí patrové vily čtvercového půdorysu (viz foto), poukazující na příměstskou polohu. Severně od sídla za silnicí I/6 bylo na loukách mezi lesním porostem vybudováno golfové hřiště. Na přechodu sídla do volné krajiny se vyskytuje poměrně hojná rozptýlená zeleň.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- V části sídla zasahující do CHKO zástavbu již nerozšiřovat, zachovat rozptýlenou zeleň v okrajových partiích
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 260: **Pohled na centrální část sídla**

obr. č. C. 261: Kostel sv. Kateřiny – tradiční dominanta obce

obr. č. C. 262: Patrové rodinné domy s valbovou nebo polovalbovou střechou na malém většinou čtvercovém půdorysu oblíbené v meziválečném období minulého století mají svým hmotovým řešením již charakter malé městské vily

obr. č. C. 263: Soustředěná uliční novodobá zástavba většinou přízemních rodinných domů typu „podnikatelské baroko“, přispívá k další výrazové roztříštěnosti zástavby sídla

obr. č. C. 264: Nevhodná rekonstrukce patrového domu s lodžií ve štítě a užitnou přístavbou se střechou využívanou jako terasa

Sídlo	Otročín				obec	Otročín			
					k. ú.	Otročín			
OKR	F / G	Tepelsko / Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.6/G.4	I.	II.	III.	obyvatel	703	520	154	251
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	98	129	110	102

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

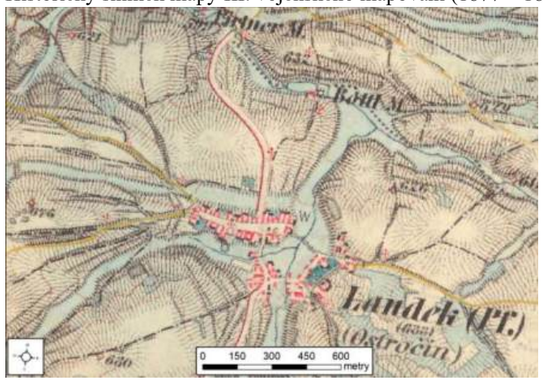

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	sousoší sv. Josefa a sv. Františka, sousoší sv. Rodiny (před kostelem)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Protáhlé sídlo situované v mírně svažitém terénu nad pravým břehem Otročínského potoka. Sídlo se díky exponované poloze vizuálně uplatňuje v dálkových výhledech zejména do severních směrů přes údolí (viz foto). Sídlem prochází po silnici z Teplé do Brtě hranice CHKO.

Základní historické souvislosti:

Obec je prvně připomínána roku 1233, již dříve zde na návrší nad soutokem dvou potoků stálo staré slovanské okrouhlé sídliště. Od počátku zemědělsky orientovaná obec dnes slouží také bydlení.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Rozlehlé sídlo zasahuje do CHKO protáhlou mírně svažitou v dolní části rozšířenou návsí, v jejíž vyšší části stojí dominanta klasicistního kostela sv. Michaela z let 1834 – 38, uplatňující se v četných krajinných scenériích. Za kostelem se nachází fara ve zchátralém stavu. Zástavbu na návsi reprezentují z většiny patrová stavení pouze částečně odkazující na dřívější charakter zástavby. Horní část návsi na protější straně kostelu vyplňuje kolonie přízemních okálů. Při kostele je umístěno sousoší sv. Rodiny (viz foto), na návsi se nachází početná okrasná zeleň.

Zástavba se od návsi rozšiřuje východním směrem, kde se mísí dřívější hospodářské usedlosti s pozdější zástavbou. Dále k východu zástavba přechází do rozlehlého areálu zemědělské velkovýroby. Několik stavení se nachází severně odděleně v blízkosti železniční tratě.

V okrajových partiích sídla se vyskytuje spíše rozptýlená zeleň. Dominanci kostela v dálkových pohledech výrazně snižuje vodárenský objekt s kulovitým vrcholem na západním okraji sídla.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla
- Uchovat dominantní pozici kostela sv. Michaela v dálkových výhledech, jeho pozici nesnižovat ani v intravilánu sídla
- Uplatňovat důslednou ochranu památkově chráněných objektů
- Novou zástavbu při okrajích sídla vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 265: **Pohled nad Otročín z Brtě** (jižním směrem)

obr. č. C. 266: Západní část návsi s uplatňující se výškovou i hmotovou dominantou kostela sv. Michaela

obr. č. C. 267: Dominanta kostela sv. Michaela v průhledu historickou zástavbou sídla s významnými objekty stodol

obr. č. C. 268: Zdařilé rekonstrukce na východní části návsi

obr. č. C. 269: Sousoší svaté Rodiny před kostelem - nemovitá kulturní památka

obr. č. C. 270: Mladší zástavba na návsi z I. poloviny 20. století, přes orientaci na podélné parcele okapem do návsi dodržuje ostatní hlavní zásady venkovské architektury – zachování uliční čáry, jednoduchý objem patrového domu členěný římsami, symetrická sedlová střecha, menší okna

obr. č. C. 271: Klasicistní patrové usedlosti na západním cípu návsi se štítovou orientací, prostou obdélníkovou hmotou dělenou římsami zastřešenou sedlovou střechou

obr. č. C. 272: Zemědělské usedlosti s nevhodnými kultivary jehličnanů v předzahrádce

obr. č. C. 273: Hodnotný solitér v interiéru sídla

Sídlo	Ovesné Kladruby				obec	Ovesné Kladruby			
					k. ú.	Ovesné Kladruby			
OKR	E	Údolí Kosího a Jilmového potoka			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	E.3	I.	II.	III.	obyvatel	565	696	205	111
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	89	127	72	45

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

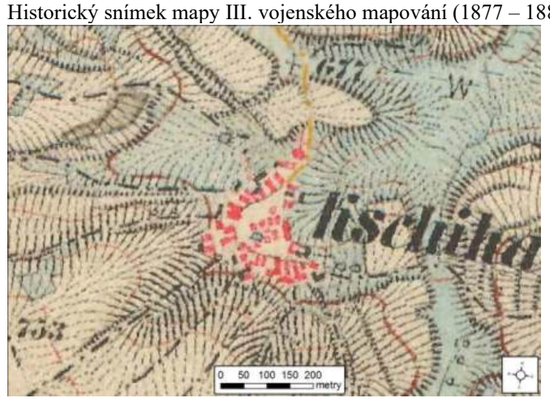

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kostel sv. Vavřince, venkovská usedlost, fara s hospodářskými budovami, smírčí kříže (za vsí pod vrchem Na Skalce a při silnici do Mrázova)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Na poměry v okolí rozlehlé sídlo v protáhlém tvaru lokalizované v rozvodné oblasti mezi Teplou a Kosím potokem. Sídlo se nachází ve velice exponovaném prostoru – především jeho jižní část, kde stojí dominanta kostela sv. Vavřince a která se i s další zástavbou uplatňuje v širokých výhledech především do jižních a východních směrů. Silueta sídla je vcelku kompaktní.

Základní historické souvislosti:

Obec zaujímá mezi vesnicemi bývalého panství kláštera tepelského výjimečné postavení, neboť není uvedena ve velké potvrzující listině kláštera z roku 1273. Již v roce 1242 je zde doložena farní stanice, to poukazuje na význam tohoto místa již v raném věku. Pravděpodobnost výstavby obce se datuje až po roce 1273. Počátkem 17. století byla obec takřka povýšena na město, ke kterému však díky selským bouřím nedošlo. Dlouhodobě zemědělsky zaměřená obec dnes slouží i bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Původní sídlo zřejmě tvořilo okrouhlici, čemuž napovídá zástavba na východním okraji prostorné návsi. V jižní nejvyšší části sídla stojí dominanta pozdně barokního kostela sv. Vavřince se hřbitovem uplatňující se v dálkových pohledech – přes údolí Jilmového potoka. V sídle jsou dochovány cenné stavby lidové architektury – přízemní i patrová hospodářská stavení se zachovalými vstupními branami či brázděné statky.

V jižní (horní) části sídla stojí další výrazné hmoty – např. budova fary, bývalé klášterní školy, či budova obecního úřadu. Na návsi byl umístěn památník věnovaný Františku Josefu I. Celkový charakter současné zástavby je již dosti různorodý, doplněný o pozdější výstavbu rodinných domů i vil. Řada objektů prošla rekonstrukcí.

V jihozápadní části stojí rozlehlý areál zemědělské velkovýroby, který se i přes vizuálně citlivou pozici uplatňuje ve vedutě sídla omezeně – např. z cesty do Vysočan. Ve vnitřní i okrajových částech sídla se vyskytuje hojná vzrostlá zeleň.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla
- Uchovat dominantní pozici kostela sv. Bartoloměje v dálkových výhledech, jeho pozici nesnižovat ani v intravilánu sídla
- Uplatňovat důslednou ochranu cenných dochovaných staveb lidové architektury
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 274: Dominanta kostela sv. Vavřince se uplatňuje při dálkových pohledech na obec i přes velké množství kvalitní vzrostlé zeleně

obr. č. C. 275: Zástavba na okrouhlicové návsi v jižní části sídla s dominantou věže kostela sv. Vavřince; uzavřené venkovské usedlosti ve štítové poloze s přízemními nebo polopatrovými domy a výměnky menších hmot doplněnými klenutými bránami; výměnek vpravo, zřejmě druhotně navýšený o patro, proporcemi neodpovídá tradičním formám venkovské zástavby

obr. č. C. 276: Přízemní venkovské stavení s hrázděným štítem s motivem šikmého šachování, v parapetních polích vloženy typické ozdobné růžice, dobře zapojená vzrostlá zeleň v zahradě i na veřejném prostoru

obr. č. C. 277: Klasicistní patrová budova obecního úřadu s valbovou střechou s bohatou eklektickou výzdobou zdůrazňující vstup v ose podélné uliční fasády

Sídlo	Pila				obec	Pila			
					k. ú.	Pila			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.5	I.	II.	III.	obyvatel	674	829	456	488
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	99	140	119	152

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Téměř ze všech stran v lesích uzavřené rozlehlé sídlo na hranici CHKO. Větší část zástavby vně CHKO je lokalizována na mírném pravobřežním k jihozápadu orientovaném svahu Lomnického potoka. Do CHKO zasahuje pouze dílčí část sídla v jihozápadní části na svazích orientovaných opačným směrem – k severovýchodu. Vizuální uplatnění obce je nízké, segmentu zasahujícího do CHKO pak pouze v nejbližším okolí.

Základní historické souvislosti:

První zmínku o Pile lze najít ve 20. letech 17. století, kdy zde na Lomnickém potoku stál mlýn (snad od roku 1597), u něhož byla zřízena pila na řezání dřeva - odtud pravděpodobně název později vzniklé osady. Vedle počátečního malorolnictví a práce v lese se od 80. let 19. století rychle rozvinula hornická činnost (hnědé a voskové uhlí). Poválečné události znamenaly zásadní zlom v existenci obce. Na místo odsunutých německých obyvatel (odsunuto bylo na 160 rodin) přicházejí noví obyvatelé.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Část sídla, nacházející se v rámci hranic CHKO, vymezuje silnice z Kolové do Rybničné. Nachází se zde ve dvou skupinách oddělených Lomnickým potokem s doprovodnou zelení cca 20 objektů, nevybočujících z charakteru zástavby celého sídla. Několik objektů v této části vykazuje znaky původní lidové architektury (hrázdění), většina objektů je však necitlivě novodobě renovována (přístavby). V bezprostřední blízkosti hranice CHKO (vně) jsou lokalizovány 3-podlažní bytovky, cca 0,5 km od sídla směrem na Kolovou stojí výrazný objekt hájovny. Z jižní strany na zástavbu navazují výrobní areály, rovněž již vně CHKO. Hojná je přítomnost rozptýlené zeleně, sídlo uzavírá lesní porost, rozkládající se prakticky po celém obvodu.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu v části sídla zasahující do CHKO vyloučit
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na historickou strukturu zástavby, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 278: Mohutná patrová zdařile renovovaná usedlost na západním okraji sídla (v CHKO) s hrázděným patrem a štítem; narušena však přízemním přístavkem

obr. č. C. 279: Při dálkových pohledech na část sídla se stírají nevhodné stavební úpravy domů a jsou příznivě vnímány různě orientované velké plochy sedlových střech

obr. č. C. 280: Původní venkovské stavení (v CHKO) postupně zcela znehodnocené stavebními úpravami; patrná je i devastace nejbližšího okolí domu

obr. č. C. 281: Novostavba přízemního domu s nízkou valbovou střechou, která je v lokalitě naprosto cizí, se negativně uplatňuje s minimálním zapojením zeleně

Sídlo	Pístov			obec	Chodová Planá			
				k. ú.	Pístov			
OKR	E	Údolí Kosího a Jilmového potoka		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	E.1	I.	II. III.	obyvatel	110	100	21	15
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů	16	18	11	9

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnot:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kostel sv. Bartoloměje, fara, pomník obětem pochodu smrti nad (nad vsí)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Malá sídelní enkláva lokalizovaná ve svažitých vyšších partiích údolí Kosího potoka s jižní orientací. Přechod do volné krajiny díky hojné zeleni velmi přirozený. Vizuálně exponované sídlo do jižních a západních směrů.

Základní historické souvislosti:

Pístov reprezentuje starou slavnou poutní obec. Již v hlubokém středověku sem směřovala procesí poutníků a už v roce 1236 zde zřejmě byl kostel, fara a škola, třebaže tehdy obec nepatřila klášteru Teplá. Soudí se, že ves založili Výškovci z hradu, stojícího na protějším svahu vrchu. Dnešní poutní kostel se starým hřbitovem okolo je dominantou obce, stavěn v letech 1750-1765 podle plánů Dientzenhoferových. Ve svahu výše nad vsí se nachází Pístovská mohyla, která připomíná 68 obětí z konce války a kde se každoročně od roku 1946 konají hojně navštěvované tryzny. Hojné jsou objekty drobné sakrální architektury. současnosti slouží sídlo především k bydlení.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

V exponované poloze vyniká původně gotický, později barokně přestavěný kostel sv. Bartoloměje (viz foto), zasluhující stejně jako sousední objekt fary rekonstrukci. Kostel obklopuje hřbitov. Zástavbu sídla tvoří cca 10 stavení převážně většího měřítka – hmotou zachovalá patrová stavení rozmístěná na půdorysu původní okrouhlice. V sídle se vyskytuje hojná vzrostlá zeleň, stejně tak i v okrajových částech. Dochovanou roztroušenou zástavbu sídla narušuje účelová zástavba na jz. okraji ve vizuálně citlivé poloze (bez vzrostlé zeleně).

VPodmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu na území obce zcela vyloučit
- Uchovat dominantní pozici kostela sv. Bartoloměje v dálkových výhledech
- Novou obytnou výstavbu lze připustit výjimečně, při výstavbě respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost, použití materiálu, barevnost; vyloučit výstavbu typových katalogových domů či bytových domů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby) a zásahům do zeleně v sídle a jeho přechodu do volné krajiny
- Pro zamýšlenou výstavbu zpracovat v projekční fázi kauzální posouzení vlivu na krajinný ráz

obr. č. C. 282: **Pístov – pohled na kostel sv. Bartoloměje od jihu z údolí ze silnice mezi Holubinem a Dolním Kramolínem**

obr. č. C. 283: Rozvolněná zástavba patrových usedlostí značných objemů kolem rozlehlé zatravněné okrouhlicové návsi; zeleň v zahradách spontánně přechází do krajiny; harmonickou atmosféru místa ruší tepaná brána do usedlosti vpravo

obr. č. C. 284: Mohyla obětem pochodu smrti

Sídlo	Podlesí			obec	Dolní Žandov			
				k. ú.	Podlesí u Dolního Žandova			
OKR	C	Jihozápadní svahy		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	C.1	I.	II.	III.	obyvatel	270	181	57	43
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	44	40	15	12

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

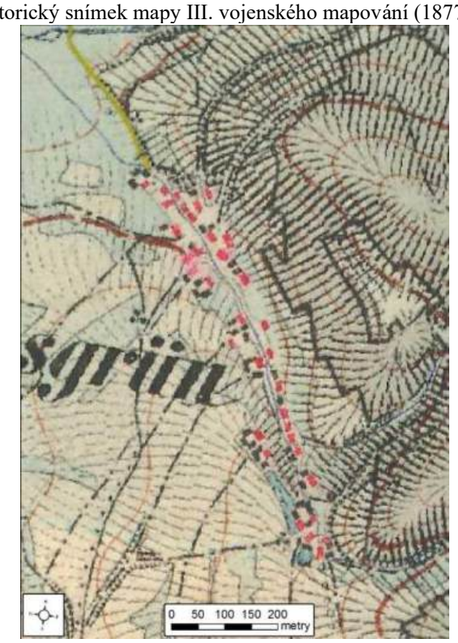

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kaple Panny Marie (na lesní cestě), kaple sv. Josefa

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo s roztroušenou zástavbou lokalizované v údolí drobné vodoteče v povodí Lipoltovského potoka. Blízké svahy Slavkovského lesa, poloha ve sníženině a hojná okrajová zeleň brání jeho většímu vizuálnímu uplatnění.

Základní historické souvislosti:

Sídlo orientované na zemědělství a hospodaření v lese je poprvé uváděno v roce 1370. Současnost obce spočívá v bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Liniová zástavba sídla predisponovaná polohou v údolí není zcela souvislá. V nižší části vsi v blízkosti křižovatky je zástavba více koncentrována, tvoří ji zde většinou rodinné domy. Výše proti proudu toku stojí některá původní hospodářská stavení zachovalého vzhledu. Na jižním konci stojí zachovalý objekt s brázděným štítem a vjezdovou branou (viz foto), pod ním pak hospodářský dvorec výrazného měřítka. V dolní části sídla v blízkosti křižovatky stojí kaple sv. Josefa se zvoničkou, datovaná 1924.

Původní zástavba byla doplněna o rekreační objekty včetně typových chat, viditelné jsou i rekonstrukce s prvky neodpovídající architektonickým zvyklostem venkovské zástavby.

V sídle se vyskytuje hojná vzrostlá zeleň (vázaná na tok), rovněž tak při okrajích – přecházející brzy v souvislý lesní porost na svazích.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu měřítkem vybočující nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu (proluky), respektovat historickou parcelaci; pro novou výstavbu preferovat především jižní část sídla
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost, použití materiálu, barevnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Zachovat bohatou vnitřní (údolní niva) i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 285: Postupná ztráta hodnot venkovského prostoru začíná od maličkostí: trojdílná okna, markýza nad vstupem do domu, zazděná okna, vertikální kultivary zeleně

obr. č. C. 286: Architektonické řešení štítu novodobé rekreační chaty v pozadí zcela degraduje snahu o obnovu kvalit venkovského prostoru v okolí renovované kaple sv. Josefa

obr. č. C. 287: Původní hmota klasicistní stodoly s dvojicí průjezdných vrat

obr. č. C. 288: Průhled na kvalitně renovovanou usedlost: obytný přízemní dům s hrázděným štítem s ozdobným šikmým šachováním a kapličkovou nikou, pilířová brána s rovným překladem

Sídlo	Podstrání				obec	Rovná			
					k. ú.	Čistá u Rovné, Vranov u Rovné			
OKR	A	Centrální část			ČSÚ*	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	A.6	I.	II.	III.	obyvatel	2 654	1 595	6	11
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	379	343	1	7

* v tom zahrnuty zaniklé Čistá, Míliře a Vranov

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	rudný důl cínový – Jeroným (východně od sídla)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Malé sídlo situované v údolí Lobezského potoka a podél silnice mezi Sokolovem a Krásnem či Prameny. Vzhledem k této lokalizaci k vizuálnímu uplatnění sídla nedochází, částečně se uplatňují ruiny bývalé farmy u lesa ve vyšších partiích sídla.

Základní historické souvislosti:

Podle historických údajů zalidněná obec (údaje výše zahrnují i zaniklé obce Vranov, Čistá a Milíře). Stávající obec byla založena počátkem 60. let 20. století pro zaměstnance blízké zemědělské farmy, v současnosti slouží bydlení a rekreaci. Jediným historickým objektem je Schramův mlýn (viz foto).

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba několika přízemních vesměs rekreačních domů stojí při silniční komunikaci. Objekty ctí s výjimkou nejníže položeného zchátralého stavení orientaci hřebene s touto cestou. Ve vyšší části stojí rekreační objekty s nevhodnou konstrukcí střechy (sklon). Výše nad sídlem se nacházejí ruiny bývalého zemědělského areálu.

Na sídlo je vázána hojná rozptýlená zeleň (včetně náletů), která brzy přechází v souvislý lesní porost.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Neumísťovat novou zástavbu do sídla, včetně zástavby sloužící k rekreaci
- Kultivovat okrajovou zeleň
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys)

obr. č. C. 289: Skupina novodobých rekreačních chat jednotného stavebního objemu se vzájemně liší pouze v nepodstatných detailech.

obr. č. C. 290: Schramův mlýn s nevhodnou rádoby tepanou kovovou vstupní bránou umístěnou mezi kamennou parcelní zeď a plaňkový plot

obr. č. C. 291: Rekreační rozšiřovaný v zeleni ukrytý dům bez architektonické hodnoty a vazby na venkovskou zástavbu

obr. č. C. 292: Zarůstající ruiny bývalého zemědělského areálu umístěného do kulturní krajiny bez vazby na historickou sídelní strukturu

Sídlo	Popovice				obec	Teplá			
					k. ú.	Popovice u Poutnova			
ObKR	F	Tepelsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.4	I.	II.	III.	obyvatel	166	175	106	22
kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	25	36	33	17

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	vesnická památková zóna
památkově chráněné objekty:	kaple, venkovské usedlosti č. p. 1 a 3

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Obec predisponovaná polohou v úzké údolní depresi menšího levostranného přítoku Teplé. Vzhledem k této lokalizaci se obec neuplatňuje v širším krajinném rámci.

Základní historické souvislosti:

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1273 jako součást majetku kláštera v Teplé. Historicky zemědělsky orientovaná ves. V současnosti slouží bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Ne zcela souvislá zástavba sídla působí díky sevřenosti v údolní sníženině, bohaté a rozmanité propojující zeleni a zachovalosti charakteru zástavby jako vcelku kompaktní sídlo. Uvedená poloha zde dala vzniknout liniové údolní lánové parcelaci. Po obou březích menšího toku jsou situována převážně patrová stavení velkého měřítka. V severozápadní části dominuje zástavbě mohutný památkově chráněný uzavřený dvorec č. p. 1 (viz foto) s hrázděním i klasicistními prvky. Hodnotný objekt představuje také usedlost č. p. 3 postavená rovněž v klasicistním stylu. V zástavbě figurují další objekty s dochovanými znaky lidové architektury zdejšího regionu (hrázdění).

Ves s početnými dochovanými objekty lidové architektury i zachovalou urbanistickou strukturou vytváří v rámci Slavkovského lesa mimořádně hodnotný sídelní útvar.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Uplatňovat důslednou ochranu památkově chráněných dochovaných staveb lidové architektury, včetně ochrany jejich pozice v zástavbě sídla
- Novou obytnou výstavbu lze v sídle s konsolidovaným plošným rozvojem připustit zcela výjimečně, situovat ve vazbě na stávající zástavbu (proluky); při výstavbě respektovat historickou parcelaci; zachovat celistvou siluetu sídla a nepravidelnou strukturu zástavby zemědělských usedlostí se zapojením větších celků sídelní zeleně; vyloučit umístění nebo připojování nových a vybočujících satelitních částí sídla popírajících dosavadní komunikační síť a strukturu sídla
- Novou účelovou zástavbu na území sídla realizovat pouze při respektování stávající výškové hladiny i hmotové skladby historické zástavby sídla
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – orientace dle převažujících staveb vůči uliční čáře; v sídle obvyklý tvar střechy, půdorys, podlažnost; přízemní stavby realizovat pouze s podkrovím (půdou) s odpovídající světlou výškou podkrovního prostoru a výsledného sklonu střešní konstrukce
- U doplňkových staveb ke stavbám hlavním (kolny, garáže atd.) ctít tradiční provedení a jednotný rámec se stavbami hlavními s odpovídajícími požadavky na půdorys objektu, podlažnost, tvar střechy
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Zachovat, popř. kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Vyloučit úpravy řečiště toku v sídle
- Pro zamýšlenou výstavbu zpracovat v projekční fázi kauzální posouzení vlivu na krajinný ráz

obr. č. C. 293: Kaplička z 19. století se zvoničkou bohatě členěna lisénami a římsou.

obr. č. C. 294: Celkový pohled na zrekonstruovaný památkově chráněný dvorec č. p. 1 s obytným patrovým domem se zděným přízemím a hrázděným patrem.

obr. č. C. 295: Detail hrázděného štítu s dekorativními prvky vnesenými při modernizaci domu.

obr. č. C. 296: Usedlost č. p. 13 se zděným přízemím a dekorativně hrázděným patrem a štítem.

Sídlo	Poutnov				obec	Teplá			
					k. ú.	Poutnov, Popovice u Poutnova			
OKR	F	Tepelsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.4	I.	II.	III.	obyvatel	514	365	117	133
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	69	73	56	32

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	boží muka, socha sv. Anny samétřetí, socha sv. Jana Nepomuckého, židovský hřbitov (sv. od obce)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo tvořené dvěma enklávami. V údolí Teplé lokalizovaný Dolní Poutnov tvořený rozmanitou zástavbou nevstupuje do širších vizuálních vazeb, výše položený Poutnov naopak zaujímá exponovanou pozici na pravém břehu Teplé pod vrchem Spálený – do jižních i severních směrů.

Základní historické souvislosti:

Obec náleží ke starým sídlům, prvně se připomíná zřejmě již roku 1215. Zemědělské zaměření obce je patrné doposud. Význam a velikost obce značně poklesl po II. světové válce.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Struktura zástavby v Horním Poutnově dokládá původní okrouhlicový půdorys. Zástavba byla původně rozložena okolo panského dvorce, dnes ji tvoří převážně patrová stavení v celkově špatném stavu. Dominantu návsi představuje budova bývalého zámečku, rovněž ve zchátralém stavu (viz foto). Celé sídlo působí zanedbaně – opuštěné objekty, neudržovaná zeleň na návsi, rozvaliny sochy sv. Jana Nepomuckého. V severní části sídla se dochovala poslední socha sv. Anny samétřetí. Východní část sídla vyplňuje plošný areál zemědělské velkovýroby, rovněž v neudržovaném stavu.

Roztroušená zástavba Dolního Poutnova je velmi diferencovaná jak z hlediska proporcí, tak z hlediska funkce. Dominantu tvoří patrový objekt u silnice nad železniční stanicí, který odcloňuje třípodlažní bytovku stojící za ním. Směrem k jihu k Babicím se ve svahu nachází rovněž zemědělský areál.

U Dolního Poutnova byl zřízen symbolický hřbitov obětem I. světové války.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu, respektovat historickou parcelaci
- Kultivovat centrální část sídla (Poutnov) – údržba zeleně, drobné architektury
- V Dolním Poutnově novou výstavbou propojit stávající enklávy roztroušené nesourodé výstavby.
- V Poutnově realizovat novou výstavbu pouze v hranicích sídla, výjimečně možná je obnova obslužného areálu na sanovaných plochách v jižní části sídla, hmotové řešení obslužných budov přizpůsobit měřítku okolní zástavby
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu dalších bytových domů;
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 297: Návesní zástavba v Poutnově s doposud zachovalým historickým výrazem ve hmotě i architektonickém detailu.

obr. č. C. 298: Pro baroko typická mansardová střecha na budově bývalého zámečku

obr. č. C. 299: Bohatě rustikálně členěná fasáda domu s velkým barevným kontrastem

obr. č. C. 300: Panelový dům v blízkosti nádraží Dolního Poutnova se v dálkových pohledech neuplatňuje

Sídlo	Prameny				obec	Prameny			
					k. ú.	Prameny			
OKR	A	Centrální část			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	A.18	I.	II.	III.	obyvatel	2 335	1 527	300	109
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	253	274	27	45

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Vysoko položené sídlo lokalizované podél Pramenského potoka (Rody) a jeho levostranného přítoku v odlesněné horské kotlině obklopené výraznými elevacemi, jen zčásti zalesněnými. Vizuální uplatnění sídla je v této kotlině díky jeho rozlehlosti a nesouvislé vzrostlé zelení v jeho okolí poměrně zřetelné.

Základní historické souvislosti:

Původní hornická obec vznikla z důvodu výskytu rudných zdrojů již před rokem 1350. V roce 1380 získala obec městská práva poddanského městečka a přešla do majetku tepelského kláštera. V 16. století se zde těžilo stříbro a cín, později i železná ruda. Ve druhé polovině 19. století se obec začíná rozvíjet jako lázeňské středisko, roku 1873 je povýšena na město. Ještě před II. světovou válkou velkou obec postihl úbytek obyvatel. Zásadní dopad na sídlo mělo zřízení vojenského prostoru. Současná zeštíhlená obec se orientuje na zemědělství, rekreaci (včetně pobytové) a slouží k bydlení.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Současná zástavba sídla sleduje uliční síť – příjezdové komunikace ze tří směrů. V severní části ji tvoří patrové stavby výrazného měřítka, mezi kterými se zřetelně uplatňuje dochovaný objekt radnice z druhé poloviny 19. století (viz foto). Podél západní strany silnice bylo přistavěno cca 10 patrových okálů v řadě, jejichž působení je ve vztahu ke starší zástavbě značně neorganické.

Jihozápadní část sídla působí z hlediska charakteru zástavby kompaktněji, v této části se nacházejí převážně přízemní stavení se štítovou či okapovou orientací k cestě. Východní části sídla s několika přízemními objekty dominuje zemědělský areál s hmotnými účelovými objekty.

V blízkosti mostu se nachází čerstvě renovovaná socha sv. Jana Nepomuckého. Zeleň rozličné kvality se vyskytuje v okrajových partiích a především podél vodotečí.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; nerozšiřovat zástavbu okálů; vyloučit výstavbu bytových domů
- Kultivovat vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 301: **Pohled nad obec od severovýchodu z úbočí Tábora;** v pozadí Lysina

obr. č. C. 302: Hmotová dominanta neoklasicistní patrové radnice s věžičkou s hodinami v uliční zástavbě severní části sídla; přilehlé veřejné prostranství zasluhuje revitalizaci

obr. č. C. 303: Hmotově i stylově různorodá zástavba centrální části sídla zachovává jednotnou výškovou hladinu; navíc je příznivě sjednocena vzrostlou sídelní zelení, i když s velkým podílem jehličnanů

obr. č. C. 304: Velké hmoty patrových domů ve štítové poloze s lisénovými rámy v severní části sídla

obr. č. C. 305: Ucelená skupina patrových typových rodinných domů typu okál spíše příměstského charakteru umístěná do proluky v zástavbě na odskočené stavební čáře působí téměř rušivě

obr. č. C. 306: Historizující dvoupatrová městská vila s bohatě členěnou fasádou s motivem centrálního rizalitu zvýrazněném balkónem v patře

obr. č. C. 307: Jednoduché opakující se hmoty přízemních domů většinou ve štítové poloze na ulicové návsi s dobře udržovanou zelení

obr. č. C. 308: Přízemní hmota původního chalupnického domu v sousedství s patrovou vilou městského charakteru pod valbovou střechou se středním rizalitem a přistavěnou zimní zahradou

obr. č. C. 309: Před nedávnem restaurovaná socha sv. Jana Nepomuckého

Sídlo	Přílezy				obec	Útvina			
					k. ú.	Přílezy			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.2	I.	II.	III.	obyvatel	217	243	134	63
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	35	46	35	23

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kostel sv. Bartoloměje, boží muka (u kostela sv. Bartoloměje), krucifix (u kostela sv. Bartoloměje)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Kompaktní obec rozkládající se v rovinatém terénu na hranici CHKO. Přechod sídla do volné krajiny je poměrně zřetelný, obec je ve vizuálním dosahu k okolním sídlům – Český Chloumek, Odolenovice, popř. Krásné údolí. Hranici CHKO tvoří průjezdní komunikace mezi Českým Chloumkem a Odolenovicemi.

Základní historické souvislosti:

Zemědělsky zaměřená ves je prvně připomínána roku 1354. Osídlení zdejšího území sahá podle učiněných archeologických nálezů dále do minulosti. Orientace obce na zemědělskou výrobu přetrvává.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Obec má velmi zřetelně dochovanou urbanistickou strukturu s poměrně prostornou oválnou návsí. Po jejím obvodu stojí patrové statky, některé bez zásadnějších zásahů do své původní architektonické podoby. Pozdější zástavba (včetně účelové) při okraji sídla nenarušuje závažněji celistvou strukturu zástavby ani měřítko starších staveb.

V jižní části návsi stojí původně románský kostel sv. Bartoloměje, později barokně přestavěny, obklopený kamennou zdí. Tato dominanta sídla se šindelovou střechou není v uspokojivém stavu. Před kostelem se nachází v těsné blízkosti boží muka a kříž na vysokém sloupku (viz foto). Uvnitř obvodové zdi rostou 3 majestátní památné lípy v těsném sepjetí.

Zřetelný přechod sídla do krajiny, s výjimkou jižního okraje, je dán nižším zastoupením zeleně v okrajových částech sídla. Kvalitní vzrostlá zeleň podtrhuje zachovalost návesní části sídla.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Vyloučit zásahy s potenciálem narušit dochovanou urbanistickou struktura sídla a zachovalý architektonický výraz původních hospodářských staveb v centru sídla
- Novou obytnou výstavbu připustit výjimečně, situovat ve vazbě na stávající zástavbu (proluky), respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zachovat stávající celistvou siluetu sídla
- Vyloučit novou výstavbu v centrální části sídla – zahuštění dosud volného prostranství návsi a zabránit možnému konfliktu s přítomnými památkově chráněnými hodnotami
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především původní zástavby) a přítomné hodnotné zeleně, zejména chráněné

obr. č. C. 310: Dominanta kostela sv. Bartoloměje za kamennou zdí s dobře zapojenou sídelní zelení.

obr. č. C. 311: Obě malé sakrální stavby - boží muka i krucifix na kamenném podstavci jsou umístěny nahodile vedle kostela sv. Bartoloměje v uliční zástavbě

obr. č. C. 312: Mohutné patrové pozdně klasicistní domy mají jednoduchou fasádu členěnou římsami, šambránami oken a někdy i nárožní bosáží

obr. č. C. 313: Patrové usedlosti s původním hmotou avšak s poškozeným architektonickým výrazem po renovaci a výměně oken

Sídlo	Rájov				obec	Mnichov			
					k. ú.	Rájov u Mariánských Lázní			
OKR	F	Tepelsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.1	I.	II.	III.	obyvatel	606	576	154	94
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	94	110	53	36

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	socha sv. Jana Nepomuckého

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo protažené v severojižním směru zaujímá mírně svažité partie orientované k východu. Do těchto směrů se sídlo i přes přítomnou zeleň uplatňuje, především pak díky své dominantně – kostelu sv. Jana a Pavla.

Základní historické souvislosti:

Obec mezi mnoha jinými prvně uváděná v souvislosti s majetkem kláštera v Teplé roku 1273. Historicky zemědělsky zaměřená obec dnes slouží především bydlení.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

V současnosti spíše rozvolněná zástavba sídla tvořila snad kdysi okrouhlici. Sídlu dominuje pozdně barokní kostel sv. Jana a Pavla s charakteristickou věží (bání), kolem něhož se nachází bývalý hřbitov – dnes pouze německé náhrobky vystavené v řadě a v sousedství stojí fara. Obě stavby jsou v nevyhovujícím stavu. Celý tento prostor i díky vzrostlé zeleni vytváří velmi působivé místo. Při odbočce z hlavní cesty ke kostelu je umístěna socha sv. Jana Nepomuckého (viz foto).

Zástavbu sídla reprezentují převážně přízemní stavby, starší zástavba je méně udržovaná. Přibývají novostavby. Zástavba je podél uliční sítě nesouvislá, přičemž postupuje dále od průjezdní komunikace. V severní části sídla stojí zchátralý areál zemědělské výroby, díky zeleni v okolí bez většího vizuálního uplatnění. Poněkud neudržovaný obraz sídla dotváří objekt občanské vybavenosti atypické konstrukce v centru sídla a smrkové výsadby.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující nad měřítko obytných objektů na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť (proluky), respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla
- Uchovat dominantní pozici kostela sv. Petra a Pavla v dálkových výhledech
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Zachovat a kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 314: Věž kostela sv. Jana a Pavla s neudržovanou historickou zástavbou sídla (objekt fary)

obr. č. C. 315: památkově chráněná socha sv. Jana Nepomuckého

obr. č. C. 316: Nevhodně řešená výměna oken obou domů, potlačující ostatní dosud zachovalé hodnoty venkovské architektury

obr. č. C. 317: Rekonstrukcí venkovského historického objektu se vytrácí jeho původní architektonický **výraz**

Sídlo	Rankovice				obec	Teplá			
					k. ú.	Rankovice			
OKR	F	Tepelsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.4	I.	II.	III.	obyvatel	172	145	84	14
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	21	27	29	14

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	tvrz – tvrziště (600 metrů jižně od vsi), tvrz – tvrziště (sz. okraj obce)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší vcelku konsolidovaná enkláva v rovinatém terénu na rozvodí dvou menších pravostranných přítoků Teplé protékající mělkými údolími. Sídlo doprovází hojná zeleň, díky níž je jeho přechod do volné krajiny nenápadný. Sídlo se významněji vizuálně neuplatňuje, výjimku představuje ocelokolna na jižním okraji sídla.

Základní historické souvislosti:

Obec připomíná již roku 1273 jako majetek Tepelského kláštera. Pozoruhodnou a na Tepelsku ojedinělou památkou je středověký kruhový val (tzv. ringval), ležící v polích asi 600 m jižně od vesnice. Trvale zemědělsky zaměřená obec, v současnosti slouží také k rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Sídlo vybudované původně jako okrouhlice – doposud velmi patrném půdorysu snad v kombinaci s úlicovým charakterem. Na malé návsi stojí hospodářská stavení spíše menších hmot bez viditelnějších stavebních úprav, často však zasluhujících renovaci. U některých statků jsou zachovány i vjezdové brány. Objekty dále od návsi (východně) jsou pozdějšího data. ctí však proporce dřívější zástavby. Větší hospodářské stavení se nachází na sz. okraji sídla, v místě někdejšího tvrziště.

Na návsi stojí mezi dvěma kaštany a dvěma lipami působivý památník obětem I. světové války.

V sídle i na jeho okrajích se vyskytuje hojná vzrostlá zeleň, podél přístupových cest se nacházejí stromořadí.

Rušivý prvek představuje účelový objekt (ocelokolna) na jižním okraji sídla, který vstupuje i do vzdálených výhledů (od Nové Farmy).

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Plošný rozvoj sídla je již dokončen, včetně zástavby sloužící k rekreaci; zachovat celistvou siluetu sídla
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Při renovaci malého zemědělského areálu na západě sídla přizpůsobit hmotové řešení hospodářských budou měřítku okolní zástavby

obr. č. C. 318: Přízemní pozdně klasicistní usedlosti ve štítové poloze s předzahrádkami na jižní straně návsi

obr. č. C. 319: Tradiční přízemní a polopatrové usedlosti se segmentově klenutou bránou uprostřed

obr. č. C. 320: Přízemní zemědělská usedlost s bohatě členěným štítem lisénami a korunní římsou se segmentovou bránou

obr. č. C. 321: Bohatě rustikálně zdobený památník obětem I. světové války uprostřed návsi

Sídlo	Rovná				obec	Rovná			
					k. ú.	Rovná u Sokolova			
OKR	A	Centrální část			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	A.10	I.	II.	III.	obyvatel	596	348	-	370
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	90	74	-	34

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo lokalizované v mělké sníženině v rozvodné oblasti. Výrazné hmoty mnohapodlažních panelových staveb se i přes exponovanou polohu vizuálně uplatňují pouze omezeně.

Základní historické souvislosti:

Původní německá kolonizační obec byla prvně zmiňována roku 1370. Po II. světové válce byla začleněna do vojenského prostoru a poté zbořena. Na počátku 60. let 20. století bylo rozhodnuto o výstavbě nové obce - "socialistické vesnice", která byla následně postavena ve střední a horní části původní obce. Obec mimo bydlení měla školu, zemědělské učiliště, obchodní a společensko-kulturní objekt atd. Původně zemědělsky zaměřená obec dnes slouží již především bydlení, přítomen je také průmysl. Urbanistická struktura obce je poplatná socialistické centrálně plánované výstavbě, která vycházela z požadavku Athénské charty na důslednou separaci jednotlivých rozdílných funkčních zón bydlení, zeleně, služeb, rekreace a výroby. Obec zcela ztratila jakýkoliv venkovský charakter a stala se tak malým městským sídlem.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Mimořádný sídelní útvar nejen v rámci CHKO Slavkovský les má charakter městského satelitu. Zástavbě dominují výrazné čtyři panelové osmipodlažní vertikály, doplněné o nižší panelovou zástavbu. Nepříznivě působí rovně řadové domy či chatové (zahradní) kolonie v okrajových částech. Východní část sídla vyplňuje účelový areál včetně dominanty komína kotelny.

Vzrostlá zeleň se vyskytuje především v okolí sídla (chatové osady), stromořadí doprovází silnici od Podstrání.

Celkový obraz sídla je značně negativní a velmi poučný.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Nerozšiřovat vícepodlažní i řadovou zástavbu
- Kultivovat vnitřní zeleň v sídle i zeleň okrajovou
- Kultivovat stavební fond (fasády panelových domů) a prostor chatových (zahradních) kolonií

obr. č. C. 322: Uliční prostor vymezený strohou architekturou panelového přízemního objektu občanského vybavení bez jakékoliv zeleně

obr. č. C. 323: Hospodářské objekty na okraji obytné části sídla s výškovou dominantou komína kotelny

obr. č. C. 324: Bytové domy ohraničují zklidněný obytný prostor, do kterého je situováno předškolní zařízení bez vazby na uliční strukturu sídla

obr. č. C. 325: V pohledech na zástavbu sídla se střídají strohé vertikální nebo horizontální pravoúhlé hmoty domů s nízkým zapojením sídelní zeleně

obr. č. C. 326: Ulice řadových patrových rodinných domů s plochou střechou ani vzdáleně nepřipomíná venkovský prostor

obr. č. C. 327: Zahrádkářská kolonie s nesourodou skupinou zahrádkářských chatek drobného měřítka se zapojenou vzrostlou sídlení zelení

Sídlo	Rudolec				obec	Březová			
					k. ú.	Kamenice u Březové			
OKR	A	Centrální část			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	A.2	I.	II.	III.	obyvatel	238	268	88	144
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	45	45	-	60

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	smírčí kříž (nad silnicí do Kostelní Břízy)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo lokalizované v mělké terénní depresi na hranici CHKO, kterou zde tvoří silniční komunikace od hlavní silnice I/6 do Kostelní Břízy. Zástavba v severní části nacházející se na mírné terénní vlně se uplatňuje do severních směrů, částečně tak také oddělený zemědělský areál v jihovýchodní části sídla. Obě uvedené části sídla se nacházejí vně CHKO.

Základní historické souvislosti:

Vesnice založená při německé kolonizaci je prvně zmiňovaná roku 1370. Sídlo dlouhodobě zaměřené na zemědělství a také chov ryb poznamenané odsunem původního obyvatelstva a zařazením do vojenského prostoru dnes slouží především k bydlení.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Původní zemědělský charakter sídla už není tolik patrný. Zástavbě dominují novější objekty reprezentované liniově uspořádanými patrovými dvojdomky či dvojokály s neodpovídajícím sklonem střechy (viz foto). V západní části se nachází i řadová patrová zástavba. Původní zástavbu tvoří několik stavení v horším technickém stavu. Mezi nimi vyniká starý opuštěný a zchátralý hospodářský dvůr na západním okraji sídla. Téměř veškerá zástavba ctí orientaci hřebene paralelně s cestou.

Dominantní objekt představuje účelový zemědělský areál v jihovýchodní části, stojící bez přímé vazby na zástavbu sídla.

Na sídlo je vázána hojná zeleň, především jeho západní část zasahující do CHKO. V jihovýchodní části sídla stojí nově upravený památník obětem obou světových válek.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (uliční síť), respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost
- Novou zástavbu při okrajích sídla vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 328: **Pohled z odbočky ze silnice I/6 do Kostelní Břízy k západu**; v údolí Rudolec

obr. č. C. 329: Jednostrannou zástavbu ulice typovými přízemními rodinnými domy tradiční venkovské architektury opticky uzavírá souvislá řada vzrostlé zeleně vyrůstající na protější straně ulice na terénní hraně údolní nivy

obr. č. C. 330: Městský charakter skupiny novodobých patrových dvojdomků se spojenými závětřími opticky zvýrazněnými kabřincovým obkladem

Sídlo	Rybničná + zámek Javorná				obec	Bochov			
					k. ú.	Rybničná, Javorná u Toužimi			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.4	I.	II.	III.	obyvatel	605	478	173	66
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	78	93	74	32

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

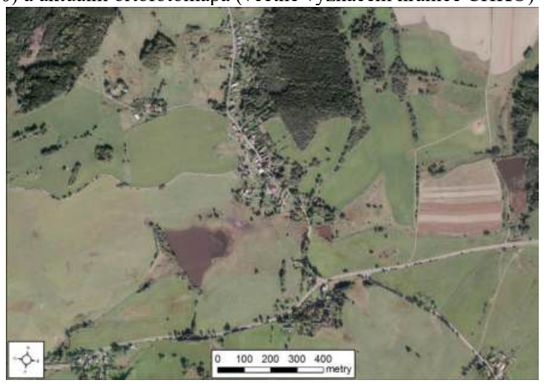

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	Javorenský zámek s kostelem sv. Jana Nepomuckého

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo ulicového typu rozkládající se podél odbočky do Pily z hlavní silnice mezi Bečovem n. Teplou a Bochovem. Po uvedené vedlejší silnici prochází sídlem hranice CHKO. Obec vyplňuje mělkou terénní sníženinu, v souvislosti se vzrostlou rozptýlenou zelení se tak obec příliš vizuálně neuplatňuje.

Zástavba sídla má dílčí vizuální vazbu na dominanty zámku a k němu připojeného kostela sv. Jana Nepomuckého v Javorné (zástavba vlastní Javorné tuto vazbu nemá). Obě kulturně-historické dominanty se však prostorově uplatňují pouze lokálně, v dálkových pohledech nefigurují. Napomáhá tomu i hojná okrajová zeleň

Základní historické souvislosti:

Rybničná představuje mladé sídlo připomínané prvně roku 1875 zaměřené zemědělsky. Současnost obce je ve značné míře spojená s rekreačním bydlením.

Zámek v Javorné reprezentuje barokní dvoukřídlý objekt přestavěný v letech 1729-1730 z původní tvrze ze 14. století, která se nachází v zakončení jižního křídla. Původní projekt čtyřkřídlé dispozice nebyl nikdy dokončen. Na konci západního křídla stojí kostel sv. Jana Nepomuckého.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

V zástavbě sídla ulicového typu převažují renovovaná původní hospodářská stavení či pozdější patrová (vily) i přízemní zástavba. Původní podoba některých zemědělských usedlostí se dochovala. Charakteristické je prolínání starší a novodobé zástavby. V oddělené enklávě na severozápadě stojí několik rekreačně využívaných staveb, včetně objektu s dochovaným hrázděním.

V jižním předpolí sídla stojí významná kulturně-historická dominanta – javorenský zámek s kostelem. Kostel má šindelovou střechu. Obě stavby, zasluhující opravu, se v krajině příliš neuplatňují. V okolí se nachází několik architektonicky různorodých objektů, ze západní strany navazuje na zámecký areál udržovaná hospodářská usedlost.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

Rybničná

- Zachovat obytně rekreační charakter sídla.
- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítko obytných objektů na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu situovat přednostně ve vazbě na stávající zástavbu (proluky); prostor dalšího rozšíření zástavby se nachází mezi zástavbou sídla a lesem na východě, dále do volné krajiny sídlo nerozšiřovat, a to zejména ne západním směrem k izolované enklávě rekreačních objektů
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zabránit možnému zásahu do siluety sídla
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Zabránit zásahům do zeleně vně sídla

Javorná – zámek

- Nerozšiřovat enklávu o novou výstavbu; zachovat klíčovou pozici přítomných dominant – zámku s kostelem
- Zabránit zásahům do zeleně vně i uvnitř sídla

obr. č. C. 331: Pohled na sídlo od západu (od chatové osady)

obr. č. C. 332: Rekreačně využitá hrázděná usedlost dominující enklávě rekreačních objektů sz. od sídla

obr. č. C. 333: Barokní Javorenský zámek s vestavěným kostelem sv. Jana Nepomuckého.

obr. č. C. 334: Železný krucifix na kamenném podstavci před zámkem v Javorné

Sídlo	Sedlečko				obec	Šemnice			
					k. ú.	Sedlečko			
OKR	J	Severovýchod			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	J.3	I.	II.	III.	obyvatel	142	228	100	232
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	21	34	44	57

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Kompaktní sídlo rozkládající se v nižší pozvolnější odlesněné části údolí Ohře. Ze severu je lokalita vizuálně ohraničena mohutnou hradbou zlomového svahu Slavkovského lesa. Průjezdní komunikace lokalitou tvoří hranici CHKO, které sem zasahuje svým severozápadním výběžkem.

Základní historické souvislosti:

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1358. Sídlo bylo historicky zaměřeno zemědělsky, což přetrvává dodnes. V poslední době narůstá funkce obytná – příměstské bydlení v zázemí Karlových Varů.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Poměrně kompaktní zástavba sídla s návsí postrádá tradiční dominantu. Tuto funkci přebírají dvě třípodlažní bytovky s výrazným bíle zbarveným plastovým obložením lokalizované na západní straně návsi. Vcelku prostorná náves byla osázena širším spektrem jehličnanů. V obytné zástavbě jsou zastoupeny přízemní i patrové objekty průměrné kvality. Výrazným prvkem uplatňujícím se v dálkových pohledech je rozlehlý areál zemědělské velkovýroby situovaný v západní části sídla, v němž se nachází několik objektů velkého měřítka (viz foto).

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Nerozšiřovat zástavbu sídla s dokončeným plošným rozvojem mimo jeho současné hranice; novou obytnou výstavbu lze realizovat ve vazbě na stávající obytnou zástavbu (proluky),
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyhnout se možnému zásahu do siluety sídla
- kultivovat především zeleň uvnitř sídla
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 335: **Pohled nad sídlo ze svahu od jihozápadu**; v pozadí Krušné hory

obr. č. C. 336: **Pohled nad sídlo ze silnice do Šemnice (severozápadu)**; v pozadí severní Slavkovského Lesa (Bukový vrch)

obr. č. C. 337: Množství různých kultivarů jehličnanů ve veřejné i vyhrazené sídelní zeleni ještě více zvýrazňuje ztrátu identity venkovského prostoru

obr. č. C. 338: Hmotové dominanty dvoupatrových bytových panelových domů situovaných bez jakékoliv vazby na historickou sídelní strukturu Sedlečka

Sídlo	Sítiny			obec	Mnichov			
				k. ú.	Sítiny			
OKR	F	Tepelsko		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.3	I.	II.	III.	obyvatel	583	410	101	54
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	81	85	62	33

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

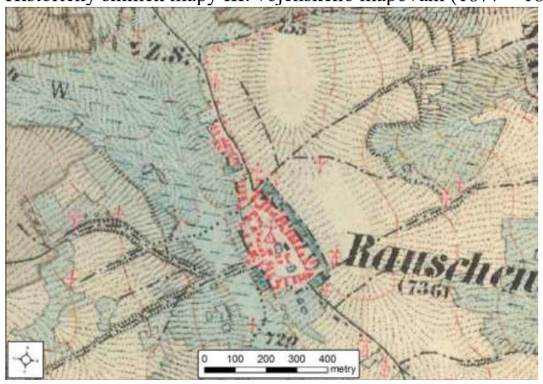

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kostel P. Marie Pomocné, socha sv. Jana Nepomuckého, sousoší Korunování P. Marie, venkovské usedlosti č. p. 3 a č. p. 6

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Liniové sídlo nacházející se v rovinaté poloze východně pod hřbetem Vlčího kamene. Vizuální uplatnění sídla je díky rovinatému terénu nízké, ze vzdálenějších pohledů je viditelný halový zemědělský objekt při východním okraji sídla.

Základní historické souvislosti:

Obec, která nemá slovanský původ, je zmiňována prvně roku 1347 v souvislosti s těžbou cínu. Vznik sídla díky poloze na Královské zemské stezce je však zřejmě staršího data. Později byli místní zaměstnáni v zemědělství či lese. Důležitá vazba fungovala k Mariánským Lázním, která přetrvává i podnes v souvislosti s rekreací.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba sídla sleduje doposud zachovalý ulicový půdorys s převažující orientací domů štítovým průčelím k cestě. Ve střední části sídla se nachází dominanta pozdně barokního kostela P. Marie Pomocné, podobně však jako sousední výrazné patrové stavení ve zchátralém stavu. Cenné jsou zde dále dochované objekty lidové architektury – především patrové statky s vjezdovými branami, které se zůstaly zčásti po obvodu menší návsi. Některé usedlosti se vyznačují zachovalým hrázděním.

Na návsi stojí socha sv. Jana Nepomuckého, památník prvním osadníkům obce, pomník obětem I. sv. války. Na východním okraji při vstupu do obce se nachází hřbitov s bývalou sýpkou. Před hřbitovem stojí lidové sousoší Nejsv. trojice. Kromě uvedené stavby v blízkosti kostela se zde vyskytují i další opuštěné objekty, rušivým prvkem je zmíněná zemědělská hala na východním okraji sídla a objekt občanské vybavenosti na návsi. Zeleň doprovází hojná vzrostlá zeleň.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Uchovat dominantní pozici kostela P. Marie Pomocné, nerozšiřovat zástavbu do otevřeného prostoru návsi
- Uplatňovat důslednou ochranu památkově chráněných dochovaných staveb lidové architektury
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 339: Výšková dominanta – kostel Panny Marie Pomocné s věží dostavěnou až počátkem 19. století, v jejíž kapličkové nice v podpraží vstupních dveří je umístěna socha sv. Václava; v sousedství hmotová dominanta návsi – zchátralá patrová klasicistní usedlost čtvercového půdorysu s valbovou střechou postavená na původně 2 stavebních parcelách

obr. č. C. 340: V mírném svahu postavená patrová usedlost se zděným přízemím, hrázděným patrem a štítem obloženým eternitovými šablonami, s klenutou bránou a brankou pro pěší doplněnou kapličkovou nikou

obr. č. C. 341: Patrový dům č. e. 4 (dříve č. p. 18) v západní části návsi se zděným přízemím a hrázděným patrem a štítem s bohatým systémem dekorativních šikmých vzpěr a s vloženými ornamentálními dřevěnými hvězdicemi do parapetů oken

obr. č. C. 342: Socha sv. Jana Nepomuckého na kamenném soklu před domem č. p. 3 na návsi

Sídlo	Služetín				obec	Teplá			
					k. ú.	Služetín			
OKR	F	Tepelsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.2	I.	II.	III.	obyvatel	177	145	52	69
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	30	29	27	8

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší sídlo lokalizované na mírném jihovýchodním úbočí Služetínského vrchu, v pramenné oblasti přítoků Teplé. Exponovaná poloha umožňuje dálkové pohledy na sídlo z jihovýchodních směrů.

Základní historické souvislosti:

Jako mnoho jiných sídel v okolí je obec prvně zmiňována v souvislosti s majetky tepelského kláštera roku 1273. Menší ves orientovaná dlouhodobě zemědělsky plní dnes funkci především obytnou.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Historicky daná struktura zástavby sídla značně utrpěla v důsledku poválečného vývoje území. Starší zástavbu reprezentují uzavřené hmotné hospodářské usedlosti s charakteristickými vstupními branami. Charakter některých statků díky rekonstrukcím zůstal zachován, z jiných zbyly pouze ruiny (viz foto).

Novodobou dominantu sídla utváří předsazená třípodlažní bytovka v nevyhovujícím stavu na východním okraji sídla na místě jednoho z někdejších dvorců. Její pozice na jihovýchodním okraji je vzhledem k absenci zeleně v těchto partiích z hlediska vizuálního uplatnění nepříznivá. Totéž platí i pro ruiny sousedního hospodářského dvora.

Vyjma uvedeného segmentu oklopuje či vyplňuje vzrostlá zeleň celé sídlo. V návesním prostoru však sídlo zaslouží zvýšenou péči.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Při renovaci posledních zbytků obslužného areálu na jihu a západě sídla přizpůsobit hmotové řešení budou nového areálu měřítku usedlostí v sídle s možností dostavby, dostatečnou sídelní zeleň areálu vhodně rozšířit až k bytovému domu a zmírnit tak jeho dominantní působení při exponovaných dálkových pohledech
- Novou obytnou výstavbu u sídla s dokončeným plošným rozvojem lze připustit výjimečně, situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), při výstavbě respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost, použití materiálu, barevnost; vyloučit další výstavbu bytových domů
- Zachovat a kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 343: Část návsi se zástavbou polopatrových a patrových usedlostí se zachovalými zděnými klenutými branami

obr. č. C. 344: Rekonstruovaná patrová usedlost; použitá plastová okna však působí cizorodě

obr. č. C. 345: Třípodlažní bytový dům situovaný mimo náves se zastřešením sedlovou střechou malého sklonu se ve svém výrazu vymyká okolnímu měřítku a tvoří negativní výškovou i hmotovou dominantu sídla

obr. č. C. 346: Zděná sýpka s částí parcelní zdi a vstupní klenuté brány jako poslední zbytky obslužné zástavby v sídle

Sídlo	Stanovice				obec	Stanovice			
					k. ú.	Stanovice			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.5	I.	II.	III.	obyvatel	953	924	330	288
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	108	128	73	98

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

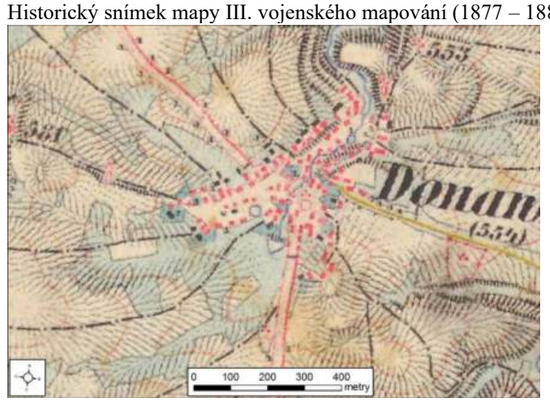

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	venkovské usedlosti č. p. 1 a č. p. 72

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Poměrně rozlehlá celistvá obec rozkládající se na mírném severovýchodním svahu v rozvodné oblasti mezi Teplou a Lomnickým potokem. Cca 1 km sv. se nachází vodní nádrž Stanovice. Vizuální uplatnění sídla nastává k severovýchodu – k obci Kolová a také z výše položených míst v okolí – prostorových dominant (Dražovský vrch, Zámecký vrch, Vítkův vrch).

Základní historické souvislosti:

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1358. Obec má zřejmě slovanský původ, což napovídá nejstarší jméno obce – Stanovišť (původně vojenské stanoviště či hlídka), a dále chalupy v obci byly stavěny po slovanském způsobu do kruhu. Trvale zemědělsky zaměřená obec.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

V centru poměrně kompaktní zástavby sídla se nachází vcelku rozlehlá náves. Na návsi stojí výrazná dominanta – raně barokní kostel Tří králů. Před kostelem se nachází objekt fary z roku 1916 postavený v chebském stylu. Další hodnotný objekt v uvedeném stylu stojí z druhé strany kostela. V sídle jsou zachována hrázděná stavení – patrové statky, mezi nimiž vyniká někdejší Hainův Dvůr – č. p. 1 (viz foto), nedávno zrestaurovaný značně ostentativním způsobem. Tento objekt tak tvoří další dominantu obce. Za statkem ve svahu byla postavena hláska, novodobé specifikum.

Severovýchodní okraj sídla vyplňují hmotné zchátralé budovy někdejší zemědělské velkovýroby, které znehodnocují obraz sídla v krajině. Plechová skladová hala stojí izolovaně rovněž na sz. okraji. Především díky těmto prvkům je přechod mezi volnou krajinou a sídlem velmi zřetelný.

V zástavbě sídla převažují patrové převážně obytné stavby většinou průměrné kvality. Architektonicky i barevně cizorodý prvek reprezentuje objekt základní vybavenosti v centu (viz foto).

Důležitý rys představují rovněž stromořadí podél přístupových cest (topoly). Opomenout nelze ani hřbitov na východním okraji sídla u silnice směrem na Nové Stanovice.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla
- Uplatňovat důslednou ochranu památkově chráněných dochovaných staveb lidové architektury
- Vyloučit novou výstavbu v centrální části obce – zahuštění dosud volného prostranství návsi a zabránit možnému konfliktu s dochovanými hodnotnými stavbami lidové architektury
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Realizovat nutná stavební opatření v prostoru areálu zemědělské velkovýroby

obr. č. C. 347: **Pohled nad obec ze silnice od jihozápadu**; v pozadí Zámecký vrch a Vítkův vrch

obr. č. C. 348: Barokní kostel Tří králů si v nesourodé zástavbě stále zachovává roli výškové dominanty

obr. č. C. 349: Dobře zachovalá empírová fara s vchodem v ose uliční podélné fasády zdůrazněným zdobným portálem; suterén již bez původní bosáže

obr. č. C. 350: Rozsáhlá rekonstrukce Hainova statku nedokázala navázat na tradiční hodnoty venkovské architektury a vnesla do stavebního řešení zcela nové cizí prvky

obr. č. C. 351: Hmotově různorodá zástavba okrouhlicové návsi s výraznou dominantou patrového stavení s hrázděným patrem i štítem je sjednocena vzrostlou zelení

obr. č. C. 352: objekt rozsáhlého patrového již dlouhodobě opuštěného zemědělského areálu v severovýchodní části sídla

obr. č. C. 353: Přízemní objekt služeb s plochou střechou z éry socialismu vybudovaný v rámci akce „Z“ neprošel bohužel rozsáhlejší rekonstrukcí, která by dokázala změnit jeho zcela nevhodný architektonický výraz

Sídlo	Stanoviště				obec	Mariánské Lázně			
					k. ú.	Stanoviště u Mariánských Lázní			
OKR	D	Údolí Kosího potoka			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	D.2	I.	II.	III.	obyvatel	94	127	45	39
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	12	22	18	22

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

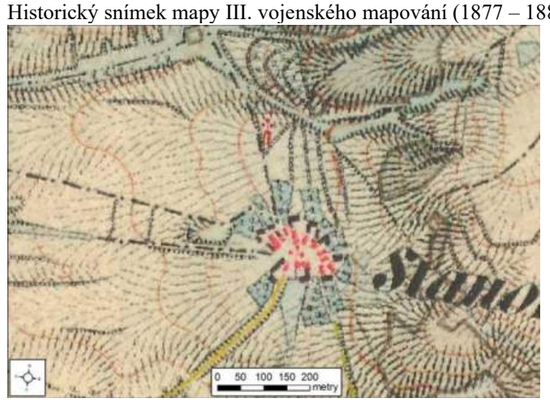

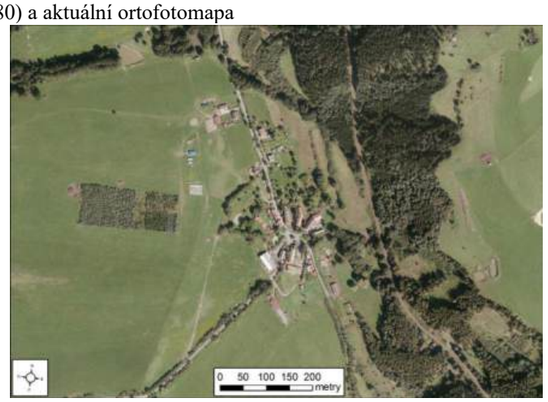

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší sídelní enkláva situovaná na jihozápadním svahu Slavkovského lesa. Exponovaná poloha činí sídlo dobře viditelné z údolí Kosího potoka, čemuž napomáhá také částečně přímý přechod zástavby do níže položených pastvin. V horní části na sídlo navazuje lesní porost. Na dolním okraji sídla se nachází účelový areál. V těsné blízkosti nad sídlem prochází železniční trať.

Základní historické souvislosti:

Dnešní součást Mariánských Lázní patří k velmi starým sídlům. Původně slovanská ves byla založena na okraji hraničního hvozdu a náležela pod klášter v Teplé. První zmínka o obci se datuje k roku 1273. Od počátku se jednalo o obec zemědělsky zaměřenou, což přetrvává alespoň částečně i podnes, kdy se přidává rekreace a příměstské bydlení. Obec byla ryze německá, odsun obyvatel po II. světové válce na ní měl zcela zásadní vliv.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba sídla zřetelně sleduje zachovalý okrouhlicový půdorys. Na kruhové návsi stojí několik někdejších statků – patrových staveb značné dimenze. Největší statek se nachází v dolní části (viz foto). Na jižní straně návsi zároveň ruina původního hospodářského dvora. Na návsi je umístěn kříž pod kaštanem. Sídlo se rozšiřuje v horizontální linii o novodobou zástavbu, především v severní části. Účelová zemědělská zástavba stojí v čele při výhledech z údolí (jihovýchodní okraj).

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu lze připustit výjimečně; výstavbu situovat pouze bezprostředně podél přístupové komunikace od severozápadu (Úšovic); vyloučit umístění nebo připojování nových a vybočujících satelitních částí sídla popírajících dosavadní komunikační síť a strukturu sídla
- Chránit siluetu sídla – vyloučit umístění objektů s neodpovídající vertikálou
- Novou účelovou zástavbu vystupující měřítkem nad stávající objekty zcela vyloučit; chránit krajinářsky exponovanou pozici zástavby v krajině
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – orientace dle převažujících staveb vůči uliční čáře; v sídle obvyklý tvar střechy, půdorys, podlažnost; přízemní stavby realizovat pouze s podkrovím (půdou) s odpovídající světlou výškou podkrovního prostoru a výsledného sklonu střešní konstrukce
- U doplňkových staveb ke stavbám hlavním (kolny, garáže atd.) ctít tradiční provedení a jednotný rámec se stavbami hlavními s odpovídajícími požadavky na půdorys objektu, podlažnost, tvar střechy
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby) a zásahům do zeleně
- Rozvíjet funkci zeleně uvnitř sídel a také s ohledem na přechod sídla do nezastavěného území
- Pro zamýšlenou výstavbu zpracovat v projekční fázi kauzální posouzení vlivu na krajinný ráz

obr. č. C. 354: **Stanoviště – pohled na zástavbu patrových usedlostí na severní straně návsi**

obr. č. C. 355: Patrový neoklasicistní statek s bohatě řešeným historizujícím štítovým průčelím členěným pilastry, rámy a parapety; elipticky klenutá brána a branka pro pěší; přerostlý vertikální kultivar jehličnanu v předzahrádce kontrastuje se vzrostlým listn. stromem u vjezdu do statku

obr. č. C. 356: Rozpadající se stáj v zemědělském areálu v centrální části sídla

Sídlo	Svatošské skály			obec	Karlovy Vary			
				k. ú.	Olšová Vrata			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G.11	I.	II.	III.	obyvatel	-	-	-	-
kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	-	-	-	-

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

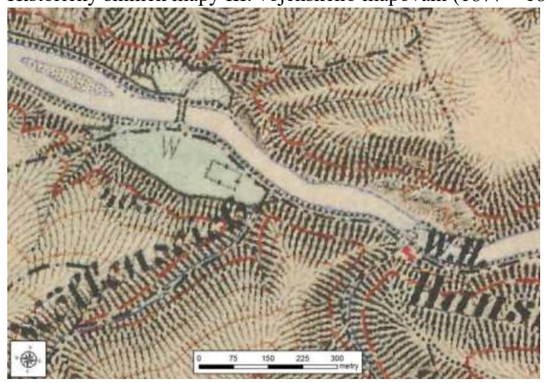

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Drobná sídelní enkláva situovaná v nejnižší části údolí Ohře – na pravém břehu řeky cca 3 km nad Karlovými Vary. Vizuální uplatnění zástavby rozložené ve dvou segmentech je nízké – vázané na dílčí úsek údolí, limitované hojnou zelení.

Základní historické souvislosti:

Tradiční výletní místo na trase (kočárové cestě) údolím Ohře do Lokte. Jméno Svatošské skály vzniklo překladem z německého Hans Heiling, platného v době vyhlášení roku 1933. Místo trvale slouží rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba sídla se skládá ze dvou segmentů. Níže po proudu (východní část) se nachází trojice staveb sloužících převážně k rekreaci, mezi nimiž je nejvýraznější objekt restaurace vybudovaný na zvýšených základech s prostornou terasou. Zbylé dva patrové objekty využívají v patře hrázděné konstrukce. Celý soubor se vyznačuje výrazovou rozmanitostí, avšak podobností vertikálního měřítka.

Výše na toku se nachází v krátkém úseku rozšířené pravostranné nivy poměrně rozhlehlý oplocený rekreační areál čítající větší počet přízemních i patrových staveb, tvarově (půdorysně) značně diferencovaných, využívajících dřevo jako převažující stavební materiál. Objekty doplňuje rekreační infrastruktura (hřiště apod.) Prostor rekreačního areálu je obklopen po celém obvodu vzrostlou zelení, včetně severní strany směrem k řece.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Ve východním segmentu (s objektem restaurace) stávající zástavbu nerozšiřovat, bránit nevhodným architektonickým zásahům (přístavby narušující hmotu a půdorys) – zachovat současný výraz staveb
- V západním segmentu potenciální novou zástavbu situovat výhradně v rámci hranic rekreačního areálu; dodržet – nepřekročit stávající měřítko (vertikálu) staveb
- Vyloučit zásahy do řečiště a břežní zeleně
- Zachovat obvodovou lesní i vnitřní zeleň, nenarušovat porostní okraje

obr. č. C. 357: Zástavba naproti Svatošským skalám sloužící převážně rekreaci; soubor staveb tradiční výletní restaurace v turisticky atraktivní lokalitě; přestože každý objekt má jiné hmotové a materiálové uspořádání, celek působí harmonickým dojmem díky kvalitnímu architektonickému výrazu a sjednocujícím prvkům, které se uplatňují vždy alespoň na dvou sousedních stavbách (hrázdění, sklon střech alpského typu)

obr. č. C. 358: Detail objektu restaurace; vlevo je patrná citlivě řešená přístavba zadního křídla; po dokončení se stane organickou součástí stavby, aniž by bylo narušeno proporční, hmotové a výrazové působení celého souboru.

obr. č. C. 359: Sousední hrázděné objekty; ukázka vhodně řešené přístavby s pultovou střechou; příznivý dojem je docílen použitím hrázdění a symetricky umístěnými přístavbami vůči hlavní hmotě

obr. č. C. 360: Rekreační areál výše proti proudu s rozmanitou zástavbou převážně ubytovacích objektů

Sídlo	Štědrá				obec	Kynšperk nad Ohří			
					k. ú.	Štědrá u Kynšperka nad Ohří			
OKR	B	Západní svahy			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	B.2	I.	II.	III.	obyvatel	187	193	70	28
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	38	40	20	11

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

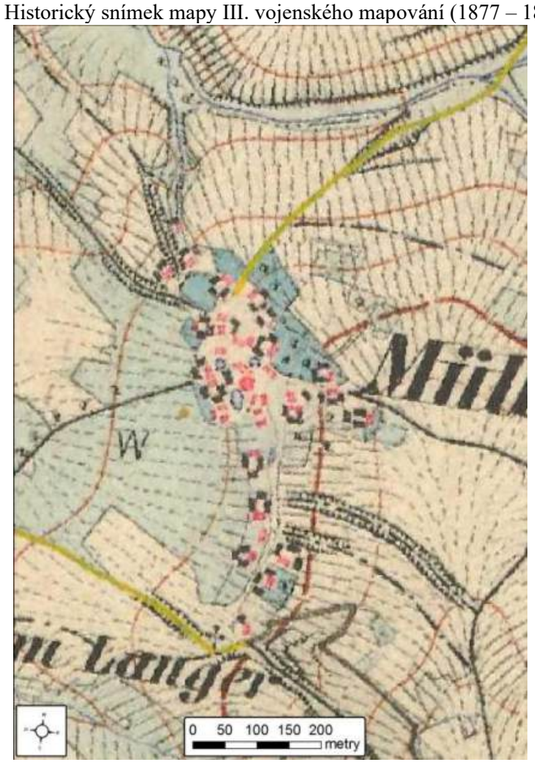

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo protáhlé v severojižním směru lokalizované v mírně svažitém terénu. Díky této predispozici a hojné vzrostlé zelení v ploše celého sídla nedochází k jeho většímu vizuálnímu uplatnění.

Základní historické souvislosti:

Stará zemědělská ves připomínaná již v roce 1370. Současnost obce spočívá především v rekreaci či bydlení.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba liniového sídla je koncentrována podél průjezdní komunikace. Většinou se jedná o rekonstruované přízemní venkovské usedlosti s velkým zázemím hospodářských objektů s více či méně zachovalým dobovým vzhledem. Tuto zástavbu doplňují rekreační objekty. V severní části sídla se nachází uzavřený patrový hospodářský dvůr s hrázděným patrem, avšak ve zchátralém stavu.

Na miniaturní návsi stojí boží muka. Na sídlo je vázána bohatá zeleň, místy zahrnující i nevhodně použité či spontánně vegetující (ruderální) druhy.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu (proluky), respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Zachovat a kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 361: Kvalitní venkovská zástavba bez přístaveb doplněná dřevěným plaňkovým plotem s malým podílem vzrostlé zeleně na zahradě

obr. č. C. 362: Citlivě zrenovovaná cihelná stodola s nárožními plastickými lisénami a ozdobnou větrací mozaikou ve štítě

obr. č. C. 363: Nevhodná dostavba proluk historické zástavby sídla stavbami pro rodinnou rekreaci limitovaného malého stavebního objemu ze 70. let minulého století

obr. č. C. 364: Nevhodné vertikální jehličnany v zahradě u kvalitního venkovského domu na jižním okraji sídla

Sídlo	Teplá				obec	Teplá			
					k. ú.	Teplá			
OKR	F	Tepelsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
KP/pásmo	F.4	I.	II.	III.	obyvatel	2 421	2 474	1 080	2 218
kategorie sídla	I.	II.	III.	IV.	domů	315	425	374	449

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	městská památková zóna
památkově chráněné objekty:	Klášter premonstrátů Teplá – národní kulturní památka (mimo CHKO), kostel Nejsvětější Trojice se špitálem, kostel sv. Jiljí, kaple Bolestné P. Marie a sv. Ondřeje, boží muka, sloup se sousoším Nejsvětější Trojice, smírčí kříž, kašna, radnice (č. p. 1), děkanství (č. p. 7), měšťanské domy (č. p. 61, 62, 113, 146, 157, 260, 268), venkovský dům (č. p. 92), rodinný dům (č. p. 106), hospoda (č. p. 142), škola (č. p. 143)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Rozlehlé sídlo situované z větší části v dominantní pravobřežní poloze nad stejnojmenným tokem. Sídlo se vizuálně uplatňuje do protějších svahů údolí Teplé, dominanta kostela sv. Jiljí na náměstí vystupuje v širokých dálkových pohledech. Centrální částí sídla prochází hranice CHKO, do které sídlo zasahuje menší částí na severozápadní straně.

Základní historické souvislosti:

Existenci Teplé a kláštera poprvé dokládá pět listin z roku 1197, klášter však byl založen již roku 1193. Teplá měla strategický význam přední zemské brány s celnicí a tržištěm a měla důležitou úlohu v zemské obraně. Koncem 13. století se trhová ves stává městečkem. Po roce 1322, kdy bylo k českému státu připojeno Chebsko, jeho význam ochabl. V 16. století bylo město obehnáno hradbami. Největší rozvoj města nastal ve druhé polovině 19. století. V roce 1850 se Teplá stala okresním městem. Ve druhé polovině 19. století byly zbourány hradby. V současnosti představuje město převážně zemědělsky zaměřené lokální centrum východní části Chebska.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Urbanistická struktura městského sídla je vcelku složitá. Dominantní prostorem města je velké nepravidelné náměstí vidlicového či kyjovitého tvaru, které je jakoby rozšířením hlavní ulice (Lidické), která od přechodu přes řeku stoupá k severu. V ohnisku plochy náměstí stojí děkanský kostel sv. Jiljí, který pravděpodobně zachovává polohu kostela raně středověkého. Tuto strukturu téměř v kolmém směru protíná hlavní komunikace přicházející od jihovýchodu.

V centrální části sídla se nachází celá řada chráněných objektů, mezi jinými patrové barokní měšťanské domy (viz foto). Zcela mimořádnou dominantu v širším krajinném rámci tvoří kostel sv. Jiljí téměř v nejvyšší části sídla. Měšťanské domy jsou soustředěny na Masarykově náměstí nebo v jeho blízkosti, bydlení ostatních obyvatel je situováno v bočních uličkách a má z části charakter sídlištní panelové zástavby a z části drobný charakter (již vně CHKO). Zástavbu v části sídla zasahující do CHKO reprezentují především obytné přízemní i patrové objekty z pozdější doby.

Výrobní provozy i vícepodlažní zástavba jsou lokalizovány vně hranic CHKO, z části však dochází k jejich uplatnění s výše se nacházející krajinářsky významnou zástavbou sídla. Zástavbu sídla narušuje větší počet pozdějších staveb zejména ze socialistické éry, které jsou plně podřízeny panelové technologii, na náměstí tak působí v ostrém kontrastu s historickou zástavbou bývalý hotel Flora.

Prvořadou kulturně-historickou dominantu reprezentuje klášter Premonstrátů s charakteristickou dvojicí věží vzdálený cca 2 km jihovýchodně (vně CHKO).

Zeleň v sídle je vázána především na tok Teplé, přechod sídla do volné krajiny je poměrně zřetelný, zástavba často přechází přímo v zemědělskou půdu.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Vyloučit zásahy s potenciálem narušit charakteristikou městskou siluetu s ústřední dominantou kostela sv. Jiljí
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Uplatňovat důslednou ochranu dochovaných historických staveb a cenných památkově chráněných objektů
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; nerozšiřovat zástavbu bytových domů
- Zkvalitnit či doplnit stávající zeleň a její krajinotvornou funkci; především v okrajových částech sídla
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 365: **Pohled na Teplou od Jankovic**

obr. č. C. 366: Patrové měšťanské domy na Masarykově náměstí vytvářejí důstojnou kulisu pro dominanty kostela sv. Jiljí, sloup Nejsv. Trojice a klasicistní budovu městského úřadu

obr. č. C. 367: Klasicistní jednolodní kostel sv. Jiljí s poloválcově zakončeným presbytářem a věží s cibulovou bání na západním průčelí

obr. č. C. 368: Mohutný patrový pozdně barokní měšťanský dům bývalé radnice s mansardovou střechou se zvonicí na rohu Masarykova náměstí, průčelí do náměstí členěno pilastry, kordonovou římsou a portálem

obr. č. C. 369: Lidická ulice jako pokračování Masarykova náměstí se zástavbou klasicistních patrových domů ve štítové poloze, mladší domy byly stavěny již v opačné okapové poloze

obr. č. C. 370: Dostavba proluk Havlíčkovy ulice (v CHKO) rodinnými domy v okapové poloze jednoduchých hmot zachovává jednotnou výškovou hladinu s okolní zástavbou

obr. č. C. 371: Hotel Flora postavený na místě tří klasicistních patrových městských domů ve štítové poloze na náměstí byl v 70. letech minulého století na místě bez jakékoliv snahy o respektování kulturních hodnot území; dnes slouží jako dílna

Sídlo	Teplička			obec	Teplička			
				k. ú.	Teplička			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G.8	I.	II. III.	obyvatel	277	408	148	98
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů	35	58	40	33

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

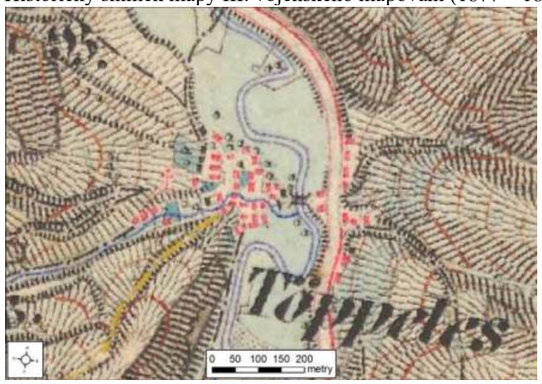

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídelní enkláva lokalizovaná do hlubokého ve vyšších partiích zcela zalesněného údolí Teplé. Zástavba vystupuje do obou svahů, avšak pouze v nižších partiích údolí. Vizuální uplatnění sídla nastává pouze z prostoru dílčího segmentu údolí (mimo jeho zalesněné části).

Základní historické souvislosti:

První písemná zmínka o obci pochází z r. 1475. Původně slovanská zemědělská osada se postupně rozrostla na zalidněnou obec. Rozvoj průmyslu koncem 19. století znamenal rozvoj dopravy a v Tepličce výstavbu porcelánky Fríeder a Kčrper, která zanikla po II. světové válce. S odsunem většiny obyvatel po II. světové válce a pozdějším vývojem došlo k proměně dřívějšího charakteru obce.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba sídla nesleduje striktně údolní osu, zřejmý je její oboustranný souvislý postup do svahů, nejzřetelněji proti proudu vodoteče přitékající od jihozápadu. Důležitý rys – dělítko obou částí sídla dnes představuje především silnice I. třídy č. 20. Obě části sídla zřetelně ohraničují dopravní trasy – silnice I/20 a železniční trať z Karlových Varů do Mariánských lázní, mezi nimiž se nachází niva toku s hojnou zelení.

Centrum sídla – malá náves je lokalizována na levý břeh řeky, kde stojí několik původních zděných patrových stavení se sedlovou střechou. Na návsi se nachází rovněž pěkná kaple s datací z r. 1875 (viz foto). Další hmotný patrový dům stojí při hlavní silnici, dnes využívaný jako restaurace a penzion.

Dominantu sídla může představovat neprovozovaný objekt školy výše v západním svahu. Z hodnotných objektů lze dále uvést budovu obecního úřadu pod návsí. K dochovaným stavbám patří také budova nádraží v severní části sídla.

Nepříznivý vliv na projev sídla mají pozdější stavební úpravy budov a také novodobá výstavba, především rekreačních objektů, rozšiřující sídlo. Nejcitelněji je tento vliv patrný na východním úbočí, kde se nachází i zahrádkářská kolonie. Obraz sídla spoluutváří rovněž hojná zeleň – v sídle a na přechodu do volné krajiny, kde se však často jedná o zeleň náletovou.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou zástavbu nesituovat dále do vyšších partií svahů – nad stávající nejvýše položené objekty, výstavbu realizovat ve vazbě na stávající zastavěné území
- V prostoru údolní nivy mezi silnicí I/20 a železniční tratí novou zástavbu vyloučit
- Při nové výstavě dodržovat alespoň základní základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace s terénem, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Zcela vyloučit výstavbu nových účelových staveb (sklady, výroba) a bytových domů
- Zabránit zásahům do hodnotné (listnaté) vzrostlé zeleně, především v nivě toku
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. 372: **Pohled na Tepličku z okraje lesa na východním svahu**

obr. č. C. 373: Součástí renovace návesní kapličky byla i úprava nejbližšího veřejného prostranství vymezeného hmotami patrových zděných statků a místní komunikací

obr. č. C. 374: Budova obecního úřadu jako jedno z mnoha citlivě renovovaných patrových zděných stavení v sídle, postavená na hloubkové parcele na návsi se štítem zvýrazněným plochými lisénami na nárožích a v místech parapetní kordonové a korunní římsy doplněnými také paspartami kolem oken.

Sídlo	Těšov			obec	Milíkov			
				k. ú.	Těšov u Milíkova			
OKR	B	Západní svahy		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	B.3	I.	II. III.	obyvatel	377	273	74	9
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů	69	53	31	13

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo drobného měřítka lokalizované podél Lipoltovského potoka pod západními svahy Slavkovského lesa. Díky údolní poloze a hojné vzrostlé zeleni se sídlo v širším krajinném rámci neuplatňuje. Sídlem prochází hranice CHKO, kterou tvoří průjezdní silnice mezi Milíkovem a Mokřinou.

Základní historické souvislosti:

Zemědělsky orientovaná obec prvně zmiňovaná v roce 1370 dnes slouží zejména bydlení a rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba sídla čítajícího cca 10 stavení je situována z větší části podél západní strany průjezdní komunikace (vně CHKO). Zástavbu tvoří rekonstruovaná přízemní i patrová stavení bez citelnějších zásahů do jejich původního charakteru. Na protějším břehu nad potokem stojí stavení s hrázděným štítem. Výše do svahů se nachází hospodářský objekt ve zchátralém stavu.

V sídle se vyskytuje hojná vzrostlá zeleň vázaná jednak na tok (v nivě) či vystupující výše do terénu – především západních svahů Slavkovského lesa.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu lze připustit výjimečně ve vazbě na stávající zástavbu (proluky), respektovat historickou parcelaci; vyloučit zástavbu v nivě toku
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Novou zástavbu vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanoviště odpovídající zeleně
- Zachovat bohatou vnitřní (údolní niva) i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 375: Zachovalá hmota i architektonické detaily klasicistní usedlosti s bohatým hospodářským zázemím; štít patrové obytné budovy s lisenovými rámy; v přilehlé zahradě velký podíl přerostlých kultivarů jehličnanů

obr. č. C. 376: Výměna oken při renovaci přízemního domu znatelně poškodila jeho architektonický výraz; nevhodně zvolený rámový drátěný plot ostře kontrastuje s měkkou linií udržovaného živého plotu kolem zahrady protějšího domu

obr. č. C. 377: Přízemní usedlost s hrázděným štítem se zdobným šikmým šachováním na trámovém věnci

obr. č. C. 378: Pomalu rozpadající se původní hmota stáje se stodolou v krajině mimo zástavbu sídla.

Sídlo	**Tisová**				obec	Otročín			
					k. ú.	Tisová u Otročína			
OKR	F	Tepelsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.6	I.	II.	III.	obyvatel	150	182	96	19
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	23	31	27	10

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší sídelní enkláva zaujímající exponovaný prostor severovýchodního svahu Tisovského vrchu v blízkosti vrcholové části. Vizuální uplatnění sídla nastává do severních či severovýchodních směrů (Měchov). Silnějšímu uplatnění brání hojná rozptýlená zeleň, která protkává sídlo v celé jeho ploše.

Základní historické souvislosti:

Nejstarší zprávy o Tisové jsou datovány k roku 1233, kdy je ves uváděna mezi osadami darovanými králem Václavem I. klášteru Teplá. Podobně jako v historii, i dnes je pro život obce důležité hospodaření na okolních pastvinách. Obě slouží také k rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

V zástavbě sídla dominují větší hmoty dřívějších hospodářských stavení. Patrové usedlosti nejsou ve větší míře postiženy pozdějšími stavebními úpravami. Zástavba na malé návsi není souvislá, atypický prvek v ní tvoří objekt někdejší školy. Část objektů je opuštěných. Celkově však sídlo v exponované poloze působí jako do svého okolí organicky zasazené s celkově kompaktním dojmem. V sídle se vyskytuje velice hojná a druhově rozmanitá zeleň, která tomuto působení nepochybně napomáhá.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu lze v sídle s dokončeným plošným rozvojem připustit výjimečně, situovat ve vazbě na stávající uspořádání zástavby, při výstavbě respektovat historickou parcelaci (proluky) a rozsah sídla; vyloučit umístění nebo připojování nových a vybočujících satelitních částí sídla popírajících dosavadní komunikační síť a strukturu sídla
- Chránit siluetu menšího sídla lokalizovaného ve vizuálně citlivém prostoru – vyloučit umístění objektů s neodpovídající hmotou či vertikálou
- Novou účelovou zástavbu vystupující měřítkem nad stávající objekty vyloučit; chránit krajinářsky exponovanou pozici zástavby v krajině
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – orientace dle převažujících staveb vůči uliční čáře; v sídle obvyklý tvar střechy, půdorys, podlažnost; přízemní stavby realizovat pouze s podkrovím (půdou) s odpovídající světlou výškou podkrovního prostoru a výsledného sklonu střešní konstrukce
- U doplňkových staveb ke stavbám hlavním (kolny, garáže atd.) ctít tradiční provedení a jednotný rámec se stavbami hlavními s odpovídajícími požadavky na půdorys objektu, podlažnost, tvar střechy
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Rozvíjet funkci zeleně uvnitř sídel a také s ohledem na přechod sídla do nezastavěného území

obr. č. C. 379: **Pohled na Tisovou včetně Tisovského vrchu ze silnice mezi Brtí a Měchovem**

obr. č. C. 380: Renovovaný přízemní objekt bývalé školy s osově umístěným vikýřem, fasáda členěna horizontálně i vertikálně výraznými lisénami

obr. č. C. 381: Tradiční venkovské oplocení zahrad udržovaných usedlostí s nevhodným smrkem pichlavým

Sídlo	Úbočí				obec	Dolní Žandov			
					k. ú.	Úbočí u Dolního Žandova			
OKR	C	Jihozápadní svahy			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	C.2	I.	II.	III.	obyvatel	748	495	92	61
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	113	106	24	30

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

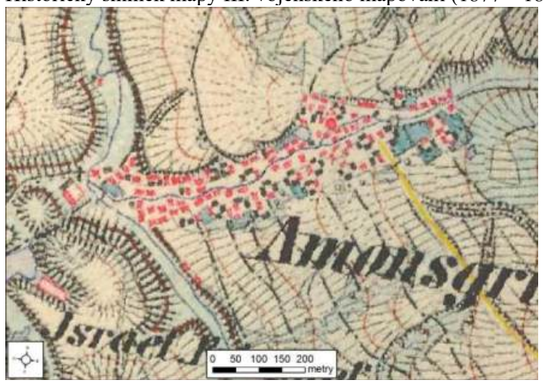

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	hrad Boršengrýn (zřícenina a archeologické stopy na jihozápadním okraji obce), kaple sv. Kříže na návsi

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Protáhlé sídlo v údolí pravostranného přítoku Lipoltovského potoka pod západními svahy Slavkovského lesa. I přes rozlehlost a exponovanou polohu se sídlo vizuálně uplatňuje pouze omezeně – díky hojné zeleni v sídle i jeho okolí.

Základní historické souvislosti:

Obec orientovaná na zemědělství a hospodaření v lese pod hradem Boršengrýnem na někdejší zemské stezce se prvně připomíná roku 1360. Později zde byla také sklárna. Dominantní funkcí je dnes bydlení a rekreace.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Různorodá zástavba v sídle lemuje po obou stranách drobný tok, který se nejnižší části vlévá do Lipoltovského potoka. V zástavbě se mísí stará hospodářská stavení (dvorce v horní části) výrazného měřítka s pozdější rozmanitou zástavbou včetně novodobé. Hojné jsou zásahy do původní podoby objektů a novostavby s prvky neodpovídajícím architektonickým zvyklostem venkovské zástavby.

V horní části se nachází udržovaná kaple sv. Kříže, v její blízkosti pak hmotný patrový objekt zřejmě bývalé školy. V nejnižší části sídla u soutoku lze vidět rozlehlý zdevastovaný hospodářský dvorec. Před vstupem do sídla se nalézají zbytky hradu Boršengrýn, v jejich blízkosti pak starý židovský hřbitov a typová rekreační zástavba – chaty.

Severně od sídla stojí v izolované poloze dva účelové halové objekty (farma).

Sídlo se vyznačuje bohatou vzrostlou zelení včetně náletové, vázanou na tok. Bohatá vegetace se vyskytuje i výše nad tokem. Liniová zeleň (meze) na odlesněných svazích vycházející od sídla především jižním směrem poukazuje na někdejší hospodářskou parcelaci.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu v sídle s dokončeným plošným rozvojem situovat ve vazbě na stávající zástavbu (proluky), respektovat historickou parcelaci; nerozšiřovat sídlo dále do volné krajiny
- Vyloučit výstavbu staveb vybočujícího měřítka; zabránit možnému ovlivnění siluety sídla v exponované poloze
- Uplatňovat důslednou ochranu dochovaných historických staveb a cenných památkově chráněných objektů
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů, nerozšiřovat chatovou zástavbu
- Zachovat bohatou vnitřní (údolní niva) i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 382: **pohled k severovýchodu ze silnice I/26 východně . od Dolního Žandova**; pod svahy Úbočí

obr. č. C. 383: Z rozsáhlých venkovských usedlostí se často zachovaly pouze obytné domy, které procházejí menšími stavebními úpravami

obr. č. C. 384: Zachované původní hmoty usedlosti typu uzavřeného dvorce včetně klenuté brány obklopené vzrostlou zelení a novodobými architektonickými vzájemně vyladěnými prvky

obr. č. C. 385: Část původního veřejného prostranství návsi u kaple sv. Kříže užívaná jako zahrada; s přerostlou zelení

obr. č. C. 386: Patrový klasicistní dům s valbovou střechou, podélná uliční fasáda zvýrazněna klenutým kamenným portálem, kordonovou římsou a šambránami kolem oken

obr. č. C. 387: Přízemní hmota domu nad obdélníkovým půdorysem ve štítové poloze zastřešená polovalbovou střechou s neodpovídajícími architektonickými prvky (průběžný balkon v podkroví, rozsáhlý sdružený vikýř, čtvercová okna).

obr. č. C. 388: Ruiny hospodářských budov opuštěného a zchátralého dříve uzavřeného zemědělského dvorce v dolní části sídla

Sídlo	Údolí				obec	Loket			
					k. ú.	Loket, Údolí u Lokte, H. Slavkov			
OKR	H	Hornoslavkovsko			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	H.1, H.4	I.	II.	III.	obyvatel	336	478	199	87
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	30	65	68	43

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

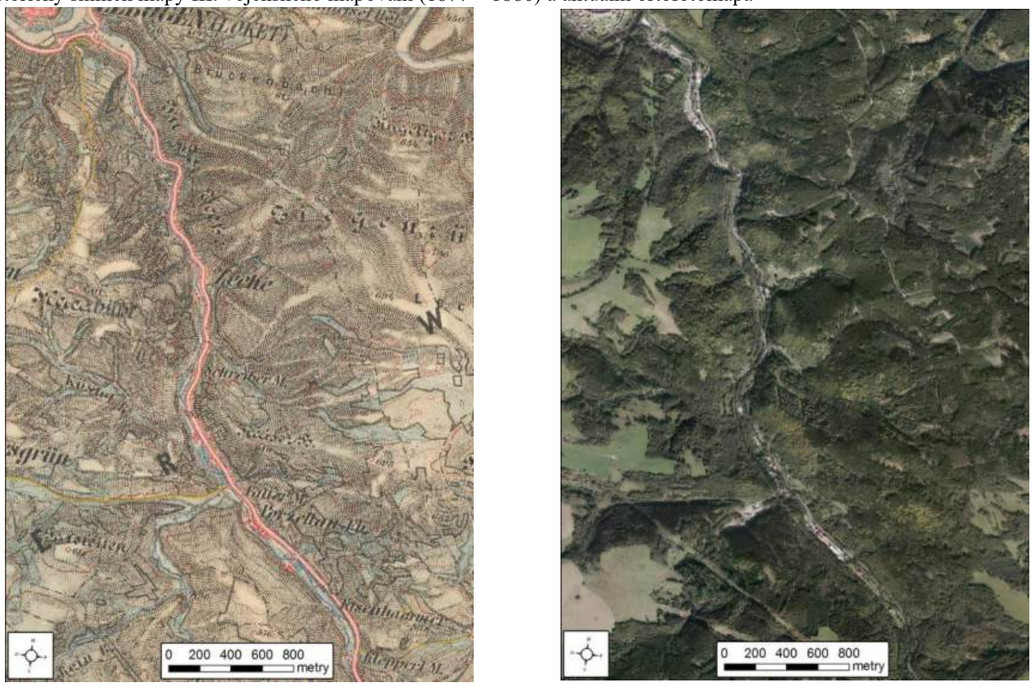

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	keramická továrna, odvodňovací dědičná štola G. Pfluga

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Liniové sídlo lokalizované do úzkého členitého údolí (Dlouhé) Stoky prakticky v celém úseku mezi Horním Slavkovem a Loktem. Zástavba je situována po obou stranách toku a silnice spojujících obě města, v nižší části údolí je souvislejší. Vizuální uplatnění dílčí části sídla nastává vždy pouze z bezprostřední blízkosti.

Základní historické souvislosti:

Původně německá ves připomínaná roku 1646 spojená s hornictvím. V současnosti slouží bydlení, rekreaci, funguje zde rovněž průmysl (porcelánka aj.).

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

V údolní zástavbě se často uplatňují funkčně i hmotově různorodé – přízemní i patrové stavby (vily) či bytové objekty ještě větších proporcí, místy v neutěšeném stavu. V nejnižší části stojí průmyslový areál, v horní části tvoří výrazný prvek porcelánka Haas a Czjek. Nedaleko pod porcelánkou přechází železniční trať po působivém viaduktu údolí Komářího potoka; za viaduktem účelový areál Geoindustrie. Vzhledem k uzavřenosti a segmentaci sídla v údolí nelze hovořit o potenciální dominantě, kterou by jinak bezesporu reprezentoval areál zmíněné porcelánky. V zástavbě lze pozorovat hojný výskyt zeleně.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu mimo stávající provozy na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu v údolní zástavbě lze připustit ve vazbě na stávající zástavbu – pouze v prostoru údolního dna
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; přizpůsobit proporcím stávající zástavby
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Zabránit zásahům do zeleně vně sídla – porostních okrajů

obr. č. C. 389: Renovovaný historický výrobní objekt dominantními šambránami okolo oken

obr. č. C. 390: Nesourodá zástavba podél silnice – hladká hmota původní zemědělské usedlosti v sousedství s novodobou členitou vilou z 20. let minulého století

obr. č. C. 391: Železniční kamenný most se třemi oblouky přes širší údolí Komářího potoka a doprovodnou komunikací

obr. č. C. 392: Areál porcelánky s postupně přistavovanými objekty s výškovou dominantou strojovny nákladního výtahu

Sídlo	Vítkův vrch				obec	Karlovy Vary			
					k. ú.	Olšová Vrata			
OKR	I	Východ			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	I.6	I.	II.	III.	obyvatel	-	-	-	4
kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	-	-	-	1

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Drobné sídlo lokalizované v nejvyšších partiích elevace Vítkova vrchu – na jejích jižních a západních svazích včetně vrcholové partie. Vizuální uplatnění sídla je přes exponovanou polohu díky navazující vzrostlé lesní zeleni nízké. Hotelový objekt situovaný ve vrcholové partii se vizuálně uplatňuje do východních směrů, novostavba na západním okraji sídla pak je viditelná v dálkových výhledech z jižních směrů. Identifikačním prvkem je vertikála telekomunikačního stožáru na vrcholu elevace.

Základní historické souvislosti:

Tradiční výletní místo nad Karlovými Vary s rekonstruovaným objektem výletní restaurace a obnoveným ubytováním v chatkách (dřívějšího kempu).

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavbě dominuje specifický vícepodlažní tvarově členitý objekt hotelu Vítkova hora situovaný ve vrcholové části elevace, jež tvoří východní okraj sídla. Objekt hotelu byl na západním okraji v nedávné době doplněn rekreačním objektem nepříliš zdařilé novodobé architektonické formy. Svažitý k jihu orientovaný prostor mezi oběma stavbami vyplňuje kolonie rekreačních chatek, níže ve svahu doplněná o víceúčelové hřiště včetně objektu sportovního zázemí, jenž podporuje celkovou nesourodost zástavby sídla.

Sídlo navazuje ze západní strany na lesní zeleň – komplex lesů údolí Teplé. Vzrostlá mimolesní zeleň je rozšířena i mezi jednotlivými objekty.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Vyloučit zástavbu na severních svazích elevace Vítkova vrchu
- Při potenciální nové výstavbě preferovat jižní níže položenou část sídla – doplnění stávající rekreační zástavby
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u stávajících staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys zástavby)
- Zachovat obvodovou lesní i vnitřní zeleň, nenarušovat porostní okraje

obr. č. C. 393 a **č. C. 394**: Svérázná hmota hotelu Vítkova hora navozující dojem novodobého hradu; kvalitní základní objemové rozvržení s vhodně řešenými okny, s kvalitním materiálovým a barevným uspořádáním; celkové vyznění je degradováno zbytečnými kuželovými střechami, takže celek působí poněkud rozpačitě přemírou tvarů

obr. č. C. 395: Členitý symetrický půdorys novostavby zastřešený valbou malého sklonu; pod přesahem střechy se uplatňuje výrazný dřevěný záklop; poněkud rozpačitý dojem utváří použití několika vzájemně nesourodých prvků

obr. č. C. 396: Spojená nesourodá účelová novostavba zázemí dětského hřiště se zcela markantními disproporcemi v architektonickém ztvárnění

obr. č. C. 397:Zástavba rekreačních objektů níže na severním svahu – celkový pohled od východu

Sídlo	Vlkovice			obec	Vlkovice			
				k. ú.	Vlkovice			
OKR	E	Údolí Kosího a Jilmového potoka		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	E.4	I.	II.	III.	obyvatel	180	233	117	114
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	24	41	34	35

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

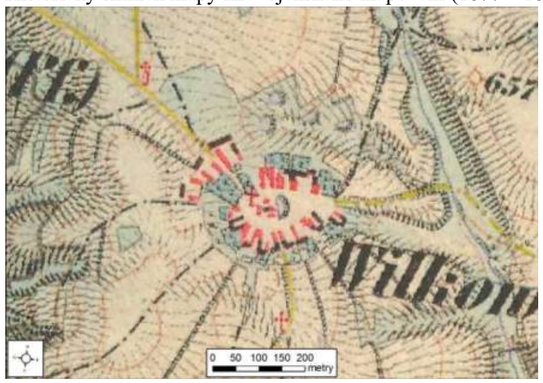

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	smírčí kříž (jižně od obce na hranici katastru s Martinovem u Mariánských Lázní)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší kompaktní sídlo lokalizované do vyšších partií údolí Jilmového potoka na východně orientovaných svazích. Vizuálně exponovaná poloha do východních směrů. Přechod sídla do volné krajiny zjemňuje zeleň při okrajích. Výrazný prvek představuje účelový areál zemědělské výroby při severozápadním okraji sídla.

Základní historické souvislosti:

Obec Vlkovice patří mezi starobylé tepelské obce. Existovala již v době okolo let 1160 – 1217 a procházela jimi zemská stezka mezi Teplou a Chebem. Původně slovanskou obec patrně založili lidé z Lounska, zřejmě v průběhu 15. století zde převládlo německé obyvatelstvo. Po odsunu a následném dosídlení přetrvalo zemědělské zaměření, současnost obce je spojena s příměstským bydlením a individuální rekreací.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Sídlo má zřetelně zachovalou strukturu zástavby na půdorysu okrouhlice s rybníčkem uprostřed. Kolem mírně svažité návsi stojí štítově orientované zděné usedlosti pocházející z 19. století, tvořené patrovým starším obytným stavením s užším štítovým průčelím a z obytného stavení s širokým průčelím, půdní nadezdívkou a klasicistním tvaroslovím. Sídlo postrádá tradiční dominantu, na návsi se nachází objekt obecního úřadu z mladší doby. Roste zde rovněž lípa, pod níž je umístěn kříž (viz foto). Zástavba dále od návsi převážně průměrné kvality s novodobými nedostatky. Na jižní straně sídla podél silnice do Martinova stojí z hlediska zachovalosti zástavby 4 problematické nízkopodlažní objekty s pultovou střechou.

Významný dopad na siluetu sídla způsobila výstavba zemědělského areálu při (vstupní) západní straně včetně charakteristických „vítkovických“ sil v modrém provedení. Vizuální uplatnění těchto objektů je v dálkových pohledech na sídlo dominantní, např. z protější hrany údolí Jilmového potoka od Ovesných Kladrub.

Severně od sídla v blízkosti silnice II/230 stojí v malém remízu samostatný patrový objekt – vila (opuštěné školky), od něhož vede k obci podél příjezdové komunikace výrazné stromořadí kaštanů.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Vyloučit zásahy s potenciálem narušit dochovanou urbanistickou struktura sídla a zachovalý architektonický výraz historických staveb v centru sídla
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu (proluky), respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla
- Vyloučit novou výstavbu v centrální části obce – zahuštění dosud volného prostranství návsi a zabránit možnému konfliktu s dochovanými hodnotnými stavbami lidové architektury
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 398: Charakteristická zástavba na návsi - uzavřené zemědělské neoklasicistní zemědělské usedlosti ve štítové poloze na návsi – přízemní obytný dům s bohatě eklekticky členěnou štítovou fasádou, klenutá brána a branka pro pěší, bývalý výměnek jednoduchého, menšího objemu. Venkovskou atmosféru podtrhují upravené předzahrádky s plaňkovým plotem

obr. č. C. 399: Zástavba na návsi (viz výše)

obr. č. C. 400: Kříž u lípy

obr. č. C. 401 : Zemědělský areál se sily

Sídlo	Vodná			obec	Bečov nad Teplou			
				k. ú.	Vodná u Bečova nad Teplou			
OKR	G	Střední a dolní tok Teplé + údolí Ohře		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	G.7	I.	II. III.	obyvatel	272	190	91	43
Kategorie	I.	II.	III. IV.	domů	37	42	36	27

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

Indikátory a hodnoty:

plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo lokalizované v údolí Teplé na soutoku s Hůreckým potokem. Podél silnice do Hlinek zástavba vystupuje výše do svahu (k severovýchodu). Údolní poloha neumožňuje širší vizuální uplatnění sídla.

Základní historické souvislosti:

Obec založená v 16. století při panských mlýnech na Teplé orientovaná na zemědělství dnes slouží především bydlení a rekreaci. V provozu je zde pila.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Zástavba sídla je soustředěna do dvou blízkých enkláv – níže položené u toku a ve svahu při silnici do Hlinek. Sídlo však i přes větší proluku mezi oběma částmi působí souvisle. Zástavbu reprezentují většinou patrová rekonstruovaná stavení – někdejší hospodářské usedlosti. Některé z nich si i tak uchovaly svůj historický vzhled.

V dolní části u řeky a hlavní silnice z Bečova nad Teplou do Karlových Varů se nachází provoz pily s hospodářskými objekty nevystupujícími nad běžnou výškovou úroveň ostatní zástavby.

Blízko starého kovového mostu přes řeku z konce 19. století stojí pod kaštany zapomenutý pomník obětem I. sv. války (viz foto).

Na sídlo je vázána hojná vzrostlá zeleň, která v dolní části pozvolna přechází v souvislé lesy na svazích údolí.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu lze u sídla s dokončeným plošným rozvojem připustit výjimečně, situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky), zástavbu nerozšiřovat do vyšších partií svahů
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; orientace vyloučit výstavbu bytových domů
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí, zabránit zásahům do hodnotné (listnaté) vzrostlé zeleně, především vázané na tok Teplé
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Vyloučit úpravy řečiště toku Teplé

obr. č. C. 402: Starší část sídla se zástavbou stavení původních velkých historických objemů, která se roztroušeně zvedá i na svahy přilehlého údolí, kde je významně doplněna sídelní vzrostlou zelení

obr. č. C. 403: Venkovský výraz většiny renovovaných stavení byl stavebními úpravami významně potlačen, a to navzdory zachování původních historických objemů staveb.

obr. č. C. 404: Venkovské stavení s asymetricky protaženou sedlovou střechou, která kryje zadní stěnu patra, ztratil výměnou oken svůj venkovský výraz

obr. č. C. 405: Neúcta ke kulturním hodnotám venkovského prostoru – památník obětem I. sv. války uprostřed 2 kaštanů doplněný lavičkou opřenou zády o kamenné sloupky památníku; na jednom ze vzrostlých stromů, kterým chybí základní péče a údržba, je navíc pověšená směrovka domácí amatérské výroby

Sídlo	Výškov			obec	Chodová Planá			
				k. ú.	Výškov u Chodové Plané			
OKR	E	Údolí Kosího a Jilmového potoka		ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	E.1	I.	II.	III.	obyvatel	196	198	96	37
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	33	44	28	19

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa (včetně vyznačení hranice CHKO)

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	hrad na Lazurové hoře (archeologické stopy), kříž nad vsí

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Menší sídelní enkláva ležící v nejjižnějším místě CHKO. Hranice CHKO jde uvnitř zástavby po silnici do Michalových Hor, z níž se odklání k severu na polní cestu za domem č. 27. Sídlo je lokalizováno do menšího údolí – pramenné oblasti bezejmenného pravostranného přítoku Kosího potoka, z čehož vyplývá vizuální exponovanost do severovýchodních směrů. Přechod do volné krajiny je díky hojné zeleni v okrajových partiích přirozený.

Základní historické souvislosti:

Původní obec se zřejmě nacházela v blízkosti hradu na Lazurové hoře, vzdálené cca 2 km od dnešního sídla. Hrad existoval od 12. do 15. století. Dnešní Výškov založili němečtí horníci v 16.století. Vesnici koupili Šlikové od pánů ze Žeberka (1517) a přiřadili pod farnost Otín, až později pod Michalovy Hory. Ve Výškově dříve probíhala hornická činnost (ještě v roce 1916 byla obnovena nakrátko těžba stříbra na Huberově vrchu). Později se obec orientovala především na zemědělství, v současnosti slouží ve značné míře individuální rekreaci.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Ucelená zástavba tvořená přízemními i patrovými stavbami je lokalizována ve svahu orientovaném k východu. Na návsi stojí výrazné patrové zděné statky z počátku 20. století. V siluetě sídla (viz foto) se uplatňuje hojná vzrostlá kvalitní zeleň – vnitřní i okrajová. Sídlo postrádá tradiční dominantu a zároveň zde absentuje i viditelně rušivý prvek. Ve svažité zatravněné návsi se nachází kaskáda menších vodních nádržek a také cenný barokní kříž. V západní části sídla stojí upravené hrázděné stavení. Ve spojitosti s hojnou zelení velmi organicky do okolního terénu zasazené sídlo.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu v rámci CHKO lze připustit výjimečně, situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky); při výstavbě respektovat historickou parcelaci,
- Chránit dochovanou kompaktní siluetu sídla – vyloučit umístění objektů s neodpovídající vertikálou
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost, použití materiálu, barevnost; vyloučit výstavbu bytových domů;
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby) a zásahům do zeleně

obr. č. C. 406: **Náves ve Výškově;** v pozadí rozvolněná zástavba usedlostí s dobře zapojenou vzrostlou sídelní zelení

obr. č. C. 407: **Pohled na sídlo od východu**

Sídlo	Výškovice				obec	Chodová Planá			
					k. ú.	Výškovice u Michalových Hor			
OKR	E	Údolí Kosího a Jilmového potoka			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	E.2	I.	II.	III.	obyvatel	-	-	-	-
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	-	-	-	1

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

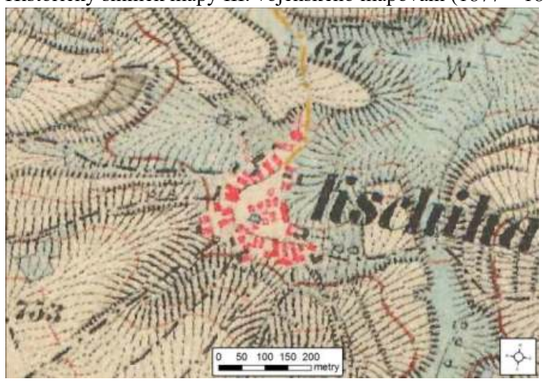

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kaple

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Torzo sídla pod pramennou oblastí Výškovického potoka ukryté v lesní zeleni.

Základní historické souvislosti:

Původně slovanská obec postavená na půdorysu okrouhlice s osmi dvory, prvně zmiňovaná v roce 1273, kdy se stala majetkem Tepelského Kláštera. Zemědělsky zaměřená ves však existovala již zřejmě ve 12. století. Později byl v okolí těžen vápenec a diorit. Dramatický osud sídla nastal po II. světové válce, kdy bylo odsunuto německy hovořící obyvatelstvo. Počet obyvatel tehdy klesl ze 170 na 30. Ještě v roce 1965 tu bydlelo 12 obyvatel a ves patřila pod MNV Michalovy Hory. Brzy na to (1970) však byla stavení stržena s výjimkou dosud stojícího dvora č. p. 2 a v roce 1974 byla ves oficiálně zrušena.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Sídlo, z něhož zbyl pouze jediný statek – trojstranná patrová usedlost se secesními prvky na fasádě. V blízkosti se nachází kaple, bohužel v havarijním stavu a poničený památník připomínající cestu J. W. Goetha tudy do kláštera Teplá. Za kapli stojí památná lípa. Měřítkem velká hospodářská usedlost byla před nedávnem kvalitně rekonstruována. V lokalitě se daří bolševníku. Sídlo představuje memento dřívějšího osídlení.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou výstavbu v sídle vyloučit, stávající stav ponechat jako memento
- Zachovat a kultivovat zeleň se značnou krajinotvornou funkcí

obr. č. C. 408: Jediná rekonstruovaná neoklasicistní zemědělská usedlost s klenutou kamennou bránou do uzavřeného dvora, obytný dům s bohatou eklektickou výzdobou, štít patrové sýpky obedněný eternitovými šablonami

obr. č. C. 409: Zbytky polygonální kaple v doprovodu památné lípy

Sídlo	**Zádub-Závišín**				obec	Zádub-Závišín			
					k. ú.	Zádub, Závišín, Mariánské Lázně			
OKR	F	Tepelsko			ČSÚ*	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	F.1	I.	II.	III.	obyvatel	444	905	457	260
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	63	142	118	97

* údaje za obě části obce dohromady

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

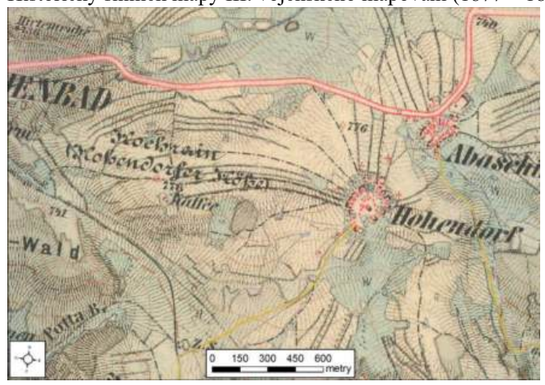

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	kříž (Závišín, nyní v muzeu); kovárna (Zádub), smírčí kříž (náves v Závišíně)

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídelní enkláva zahrnující dvě blízká sídla – Zádub a Závišín. Obě sídla jsou od sebe vzdálená cca 250 metrů, je mezi nimi funkční vizuální vazba a spojuje je stromořadí jasanů. Zástavba Zádubu lokalizovaná z velké části podél příjezdní komunikace ve svahu nad pravostranným přítokem Jilmového potoka se uplatňuje v širokých výhledech – v údolí Jilmového potoka a také např. ze západních směrů – např. z východních svahů Českého lesa nad Velkou Hleďsebí.

Robustní rekreační zástavba v lokalitě Krakonoš se s výjimkou exponovaných poloh Podhorního vrchu vizuálně neuplatňuje.

Základní historické souvislosti:

Obě vsi tvořící dnes jednu obec jsou prvně zmiňovány roku 1273, kdy patřily ke klášteru Teplá. Kdysi samostatné zemědělské obce dnes tvoří předměstí Mariánských Lázní, jsou zde realizovány aktivity využívané především lázeňskými hosty. Tento trend však již přetrvává od poloviny 19. století.

Historie hotelu Krakonoš se píše od počátku 20. století. V 80. letech byl přistaven nový hotel, dnes pojmenovaný Krakonoš II. Původní Krakonoš zůstává v současnosti nevyužit. V místě jsou rozlehlé parkovací plochy.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Obě kdysi samostatné vsi představovaly sídla s typickou okrouhlicí, s několika staveními na návsi. Pozdější urbanistický vývoj zástavbu obou sídel rozšířil podél příjezdní cesty v liniovém směru.

Z původní zástavby na návsi v Zádubu nacházející se dnes v horní části se dochoval zpustlý uzavřený hospodářský dvůr s hrázděním a vstupní branou. Zástavba sídla je z hlediska stavebního vývoje nesourodá, střídají se zde patrové a přízemní domy z různých epoch včetně atypických staveb (budova obecního úřadu), především pak v pozdější zástavbě situované podél příjezdové cesty. Mimořádný prvek představuje vícepodlažní rekreační objekt futuristické konstrukce lokalizovaný do vysoce exponovaného prostoru v horní části svahu (viz foto). V sídle se vyskytuje poměrně hojná vzrostlá zeleň, na okrajích méně. Níže pod obcí u křižovatky stojí patrový penzion v alpském stylu (viz foto).

Závišín se prezentuje ještě silněji jako zázemí lázeňského centra. Původní okrouhlá náves obklopená přízemními štítově orientovanými staveními působí udržovaným dojmem. Na návsi stojí přenesený smírčí kříž a pomník obětem I. sv. války. Centrum se dnes nachází spíše severně od návsi, na silnici vedoucí od Mariánských Lázní. Na severovýchodní straně dominuje zástavbě hotel Goethe v historizujícím stylu, na východním okraji pak hotel Morris. Při severozápadním okraji se nachází golfové hřiště založené roku 1905. Podél příjezdové cesty od Mariánských Lázní stojí v řadě přízemní rodinná zástavba.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území obce vyloučit
- Zabránit novou výstavbou potenciálnímu spojení obou historicky oddělených sídel; zachovat alej jasanů při spojovací cestě
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci
- Uplatňovat důslednou ochranu cenných dochovaných staveb lidové architektury
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zabránit dalším zásahům do stávající siluety sídla (především Zádub)
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

obr. č. C. 410: Různorodá přízemní zástavba při cestě v Zádubu se vzrostlou zelení alespoň částečně sjednocená podnoží plaňkového plotu

obr. č. C. 411: Hmotovou i proporční odlišnost dvou domů v Zádubu zdůrazněná výměnou oken

obr. č. C. 412 a C. 413: Netradiční hmota postmoderního hotelu vystupující na horizontu ze zeleně připomíná spíše průmyslový objekt a tvoří stávající dominantu v zástavbě Zádubu a také v širokých výhledech

obr. č. C. 414: Architektonicky sjednocená patrová budova výletního penzionu u Müllerů v alpském stylu na okraji lesa

obr. č. C. 415: Jednoduché hmoty polopatrových zděných klasicistních stavení ve štítové poloze na návsi v Závišíně

obr. č. C. 416: Kamenný smírčí kříž na návsi v Závišíně v doprovodu zeleně

obr. č. C. 417: Rozsáhlý areál patrového hotelu Goethe v historizujícím stylu s bohatě členěnou fasádou lisénami a plastickými římsami

Sídlo	Zlatá				obec	Kynšperk nad Ohří			
					k. ú.	Zlatá u Kynšperka nad Ohří			
OKR	B	Západní svahy			ČSÚ	1869	1930	1950	2011
MKR/pásmo	B.1	I.	II.	III.	obyvatel	225	196	97	97
Kategorie	I.	II.	III.	IV.	domů	33	37	22	40

Historický snímek mapy III. vojenského mapování (1877 – 1880) a aktuální ortofotomapa

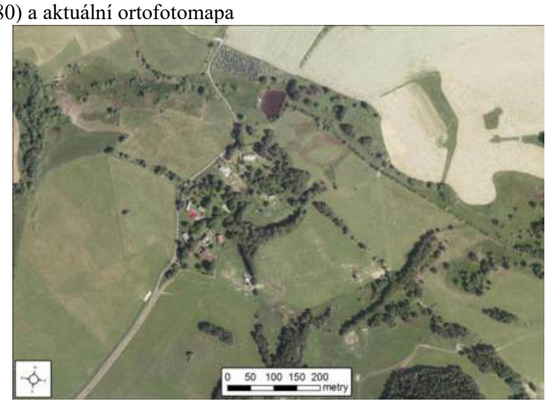

Indikátory a hodnoty:	
plošná památková ochrana:	ne
památkově chráněné objekty:	ne

Pozice sídla v širším krajinném rámci:

Sídlo lokalizované na hranici CHKO, jehož výrazně větší část tvoří rozlehlý areál zemědělské výroby. K sídlu náleží rozptýlená zástavba podél silnice II/606) a mezi touto silnicí a rychlostní silnicí R6. Přechod části sídla zasahující do CHKO do volné krajiny je díky absentující zeleni velmi ostrý. Hranici CHKO tvoří silnice II/606. Sídlo se vizuálně uplatňuje do jižních a východních směrů – k zalesněným svahům Slavkovského lesa.

Základní historické souvislosti:

Zemědělsky orientovaná obec se prvně zmiňuje roku 1797. Současnost obce spočívá stále především v zemědělské výrobě a také službách.

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby):

Původní sídlo zaujímalo prostor mezi stávajícími silnicemi II/606 a R6, kde se rozptýlená zástavba doposud nachází. Stávající koncentrovaná zástavba zasahující do CHKO představuje později plánovaně vybudovanou část, což je na její kvalitě patrné. Naprosto dominantní součást zástavby sídla tvoří areál zemědělské velkovýroby čítající několik převážně halových objektů se zásadním dopadem na vizuální projev sídla. Obytnou zástavbu tvoří atypické dvojdomky se sedlovou střechou, rozmístěné na pravidelném půdorysu podél obou ulic. Citelná je absence zeleně v okrajové (přechodové) části sídla.

Podmínky ochrany KR a doplňující doporučení k ochraně KR:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby a uliční síť
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Doplnit okrajové partie sídla o výsadby stanoviště odpovídající zeleně
- Realizovat ochranný pás stanovištně odpovídající druhově i tvarově diferencované zeleně v sousedství areálu zemědělské velkovýroby (především východní a jižní okraj areálu)
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys obytné zástavby)

obr. č. C. 418: **Pohled na Zlatou od jihu** (od silnice na Libavu)

obr. č. C. 419: V ulici s hmotově sjednocenou zástavbou rodinných dvojdomků tradičního venkovského měřítka s individuálními stavebními úpravami zcela chybí vzrostlá zeleň

obr. č. C. 420: Mnohokrát přestavovaný rodinný dům se zázemím srostlice hospodářských objektů situovaný v místech historické zemědělské usedlosti sporadicky doplněný vzrostlou sídelní zelení

obr. č. C. 421: Vzrostlá téměř kompaktní zeleň podél drobné vodoteče alespoň částečně narušuje dlouhé horizontály sedlových střech zemědělského areálu při dálkových pohledech na severní svahy Slavk. lesa od silnice II/606

obr. č. C. 422: Výškovou dominantu sídla představuje patrový skladový objekt zemědělského areálu zastřešený sedlovou střechou

Výrazné stavby mimo zástavbu sídel

obr. č. C. 423: Původní přízemní jednoduchá hmota usedlost s proskleným zádveřím a samostatně stojící pilířovou kůlnou v lesích západně od Rájova - Rájovská myslivna

obr. č. C. 424: Tradiční zemědělská usedlost menšího objemu v exponované poloze na západních svazích Slavkovského lesa - Těšovská hájenka

obr. č. C. 425: Robustní stylově různorodá hmota patrového objektu s mansardovou střechou s nepůvodními detaily uvnitř lesů - Vitriolka

obr. č. C. 426: Původní přízemní hmota usedlosti s obytnou a hospodářskou částí v jednom objektu, ve dvorním traktu patrová přístavba – pod Hůreckým vrchem

obr. č. C. 427: Patrové stavení jednoduché tradiční hmoty pod polovalbovou střechou s vikýřem – v údolí Teplé pod silnicí do Tisové

obr. č. C. 428: Přízemní zděná kůlna v původní hmotě s opravenou sedlovou střechou - v údolí Teplé pod silnicí do Tisové

obr. č. C. 429: Javořina - částečně hrázděná patrová vila s rozměrově disproporčním velkým balkónem

obr. č. C. 430: Podhorní hájovna – hospodářská usedlost s dřevěnými přístavbami

obr. č. C. 431: Sv. Linhart - výletní restaurace včetně altánů v lázeňských lesích nad Doubím; původní hmoty byly nevhodně doplněny stavebními úpravami (zádveří, mříže na oknech, luxfery, venkovní světla, dřevěné obložení štítu)

obr. č. C. 432: Vildenava – zemědělská usedlost nad levým břehem Ohře při severní hranici CHKO

obr. č. C. 433: Přízemní roubený částečně zděný dům s atypickou sedlovou střechou malého sklonu s velkými přesahy – Myslivna Králův kámen

obr. č. C. 434: Nimrod – architektonicky ucelený přízemní objekt bývalého penzionu s mansardovou střechou se zachovalými detaily; v současnosti zcela bez údržby

D. Diferenciace zástavby pro účely územního plánování

D.1 Úvod

Pro účely územně-plánovacích procesů byla v rámci vybraných 39 sídel v CHKO Slavkovský les provedena podrobnější diferenciace a kategorizace zástavby. Úžeji zaměřená diferenciace zástavby vychází ze změn v přístupu k řešení problematiky územního plánování a posuzování staveb. Předložená aktualizace v této části je nezbytná k uplatnění komplexního přístupu Správy CHKO Slavkovský les k zapracování jejich požadavků do územních plánů.

V rámci vybrané skupiny sídel byly vymezeny plochy, v nichž bude uplatňována větší míra dohledu a při posuzování záměrů bude postupováno podle § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (ZOPK) – limity stanovené v rámci územních plánů (ÚP), regulačních plánů (RP), případně ÚP s prvky RP, podle Metodického pokynu MŽP, odboru obecné ochrany přírody a krajiny, ve spolupráci s MMR, odborem územního plánování k uplatňování § 12 odst. 4 (ZOPK), který byl publikován ve Věstníku MŽP (Ročník XXVII, září 2017, Částka 9).

Sídla, resp. jejich části jsou rozdělena z hlediska intenzity ochrany na základě indikování hodnot významu v krajině a kvality zástavby z hlediska urbanistického i architektonického. Jejich hodnocení se úzce dotýká oboru památkové péče, kde stále více nabývá na významu plošná ochrana sídel, areálů, krajiny. Je nasnadě využít nástrojů památkové péče v urbanizované krajině k ochraně nejen „interiérů“ sídel, ale také jejich „exteriérů“ (krajiny), což orgány památkové péče v duchu platné, velmi rozsáhlé legislativy vykonávají. Recipročně lze poskytnout orgánům památkové péče odborný – krajinářský náhled na hodnocení sídel v krajině. S tímto náhledem byla kategorizace vybraných sídel zpřesněna. U sídel, kde plošná památková ochrana nepokrývá celé jejich území, jsou jejich zbylé části (vně plošné památkové ochrany) hodnoceny podle kritérií zařazujících části do II., III. a IV. kategorie. V rozdělení sídel je podle Metodických listů AOPK číslo 8. z dubna 2019 možno vymezit také segment urbanizované krajiny (SUK), v hodnocení vybraných 39 sídel k tomu nebyla příležitost.

U všech kategorií je zdůrazněna funkce zeleně v krajině a v limitech požadován údaj o zahrnutí řešení zeleně v návrhu či požadavku na úpravy v sídlech.

D.2 Kategorizace zástavby – limity a doporučení

I. kategorie – plochy s limity památkové ochrany

Nejvýše hodnocená sídla se zástavbou, na kterou je uvalena památková péče a není nutné znovu indikovat jejich hodnoty, stanovovat limity a doporučení pro regulaci jejich dalšího vývoje. V PHKR u sídel I. kategorie nejsou proto obsažena podmínky ve formě limit a doporučení.

II. kategorie – plochy s limity regulačního plánu

Limity:

Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky). Respektovat uliční čáru a tradiční orientaci štítů budov. Hmotové a prostorové řešení nových staveb koncipovat tak, aby bylo v souladu s hmotami převažující zástavby v historicky konstituovaném centru sídla. Zachovat stávající siluetu sídla. Zachovávat historický projev staveb se sdruženými funkcemi bydlení a hospodářského zázemí včetně velikosti parcel a rozložení poměru zastavitelnosti ploch a nezastavitelných ploch v rámci zastavěného území v dané ploše.

Účelovou zástavbu a zástavbu bytovými domy ve venkovských sídlech zcela vyloučit, v příměstských či městských částí sídel respektovat výškovou hladinu stávající obytné zástavby. Nezbytné stavby technické infrastruktury a nadzemní infrastruktury obecně pouze v takovém rozsahu a provedení, které nenarušuje hodnoty krajinného rázu jednotlivých objektů ani sídla a místa krajinného rázu. Při realizaci rekonstrukcí stávající historické zástavby vycházet úzce z historických charakteristik rekonstruovaných staveb. U realizace nových obytných staveb vycházet z charakteru převažující dochované zástavby v sídle. Podmínkou nové venkovské výstavby jsou základní architektonická pravidla venkovské zástavby – sedlová střecha v intervalu sklonu střech od 41° do 49°. U sídel příměstské či městské zástavby tvar střechy obvyklý v místě. Obdélný půdorys hlavní hmoty stavby s poměrem délky stran blížícím se hodnotám 1:2 až 1:3. V příměstských či městských částech sídel volit velikost, tvar půdorysu a velikost stavebních parcel podle v místě obvyklého. Odpovídající orientace vůči okolním stavbám a uliční čáře. Podlažnost dle převažujícího typu zástavby. Přízemní stavby pouze za podmínky realizace podkroví (půdy) s odpovídající světlou výškou podkrovního prostoru a výslednému sklonu střešní konstrukce. Neuplatňovat zjevně nepůvodní architektonické prvky.

Zamezit nevhodným architektonickým zásahům u dochovaných obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys). U doplňkových staveb ke stavbám hlavním (kolny, garáže atd.) ctít tradiční provedení a jednotný rámec se stavbami hlavními s odpovídajícími požadavky na půdorys objektu, podlažnost, tvar střechy. U novostaveb lze připustit použití tradičních prvků, vycházejících z historických stavebních zvyklostí.

Doporučení:

Respektovat tradiční v místě obvyklé rozvržení pozemků a odstupů staveb. Respektovat centrální nezastavěné pozemky – návsi, náměstí. Součástí rozvoje sídel je koncepční péče o zeleň, její použití uvnitř zástavby a v přechodu do nezastavěného či nezastavitelného území, doplnění o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně.

III. kategorie – plochy s limity územního plánu s prvky regulačního plánu

Limity:

Při realizaci nové výstavby nebo rekonstrukcích původních objektů dbát základní orientace dle převažujících staveb vůči uliční čáře nebo vrstevnicím. Stavby umisťovat tak, aby byla zachována stávající silueta sídla. Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území. Velikost objektů a stavebních parcel musí vycházet ze současné struktury dochované zástavby. Nepřípustné je umisťování nebo připojování nových a vybočujících satelitních částí sídla popírajících dosavadní komunikační síť a strukturu sídla.

Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel začlenění zástavby do daného prostředí – respektování obvyklého půdorysu, podlažnost, tvar střechy. Výstavbu bytových domů omezit na příměstské části sídel u venkovských sídel ji zcela vyloučit.

Uchovat dominantní funkci hmoty církevních staveb v dálkových výhledech a nesnižovat ji ani v intravilánu sídla.

Doporučení:

Korigovat nevhodné architektonické zásahy u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys). Rozvíjet funkci zeleně uvnitř sídel a také s ohledem na přechod sídla do nezastavěného území.

IV. kategorie – plochy s limity územního plánu

Limity:

Při rekonstrukci účelových staveb anebo realizaci staveb nových nepřekračovat velikost stávajících objektů. V případě přestaveb ploch nebo částí ploch na jiné funkce, nežli současné zemědělské výrobní (např. přestavba na plochy bydlení), snažit se o zmírnění negativního působení velkých hmot objektů. Omezit vizuální uplatnění areálu a jeho jednotlivých staveb na sídlo a místo. Nerozšiřovat zemědělské areál do vizuálně exponovaných ploch ani do ploch obytných.

Doporučení:

Nezvyšovat úroveň celkové výšky navrhovaných staveb nad současnou mez. Střešní konstrukce halových objektů realizovat zásadně z nereflexních povrchů a v tmavých odstínech minimalizujících negativní vliv staveb na dálkové i lokální vizuální projevy.

Plochu a stavby na ní vhodně izolovat diferencovanými výsadbami stanovištně odpovídající zeleně. Zeleň navrhovat vně i po obvodu areálů.

tab. č. C.1: Kategorizace zástavby a zařazení podle prostorové diferenciace

	OKR	MKR	Pásmo	Sídlo	Katastrální území	Kategorie			
						I.	II.	III.	IV.
01	G	G.7	I.	Bečov nad Teplou	Bečov nad Teplou	x	x	x	x
02	I	I.4	III.	Rybničná	Rybničná		x	x	
03	I	I.4	III.	Javorná	Javorná u Toužimi		x	x	x
04	A	A.2	II.	Kostelní Bříza	Kostelní Bříza		x	x	x
05	G	G.10	II.	Březová	Březová, Karlovy vary		x	x	x
06	C	C.1	III.	Manský Dvůr	Dolní Žandov		x		x
07	E	E.1	I.	Pístov	Pístov		x	x	x
08	E	E.1	I.	Holubín	Holubín		x		x
09	J	J.1	III.	Olšová Vrata	Olšová Vrata			x	
10	G	G.2	I.	Cihelny	Cihelny			x	
11	G	G.9,13	I., III.	Doubí	Doubí u Karlových Var, Březová		x	x	x
12	G	G.12	II.	Gejzír park	Karlovy Vary				x
13	G	G.12	II.	Hůrky	Karlovy Vary, Olšová vrata			x	x
14	G	G.6	I.	Dolní Hluboká	Dolní Hluboká			x	x
15	H	H.5	III.	Krásno	Krásno nad Teplou		x	x	x
16	B	B.1	III.	Zlatá	Zlatá u Kynšperka nad Ohří			x	x
17	B	B.1, 2	III.	Kamenný dvůr	Kamenný Dvůr			x	x
18	C	C.2, 3	II.	Lázně Kynžvart	Lázně Kynžvart	x	x	x	x
19	G	G.11	I.	Loket	Loket	x	x	x	x
20	G	G.11	I.	Údolí	Údolí u Lokte, Loket, Bosířany, Hor. Slavkov			x	x
21	D	D.2	III.	Chotěnov	Chotěnov u Mariánských Lázní			x	x
22	D	D.2	III.	Skláře	Chotěnov u Mariánských Lázní			x	
23	F	F.3	III.	Sítiny	Sítiny		x		x
24	F	F.3	III.	Mnichov	Mnichov u Mariánských Lázní		x		
25	G	G.5	III.	Nová Ves	Nová Ves u Sokolova		x	x	x
26	G	G.2	II.	Louka	Louka u Mariánských Lázní			x	x
27	I	I.1	III.	Měchov	Měchov			x	x
28	E	E.3	II.	Ovesné Kladruby	Ovesné Kladruby		x	x	x
29	A	A.18	I.	Prameny	Prameny		x	x	x
30	A	A.10	III.	Rovná	Rovná u Sokolova			x	x
31	I	I.4	III.	Hlinky	Hlinky, Dražov			x	
32	F	F.4	II.	Poutnov	Poutnov, Popovice u Poutnova		x		x
33	F	F.4	II.	Teplá	Teplá	x	x	x	x
34	F	F.4	II.	Babice	Babice u Poutnova		x		x
35	F	F.4	II.	Rankovice	Rankovice		x	x	x
36	F	F.4	II.	Nová Farma	Teplá			x	x
37	E	E.1	I.	Vlkovice	Vlkovice u Mariánských Lázní		x	x	x
38	F	F.1	II.	Zádub-Závišín	Zádub, Závišín		x	x	x

01 Bečov nad Teplou

Pozice sídla v pásmu MKR:

Rozlehlé sídlo situované v hluboké sníženině údolí Teplé nad soutokem s Bečovským potokem. I přes rozšíření zástavby výše do svahů zůstává vizuální uplatnění sídla omezeno na daný segment údolí Teplé.

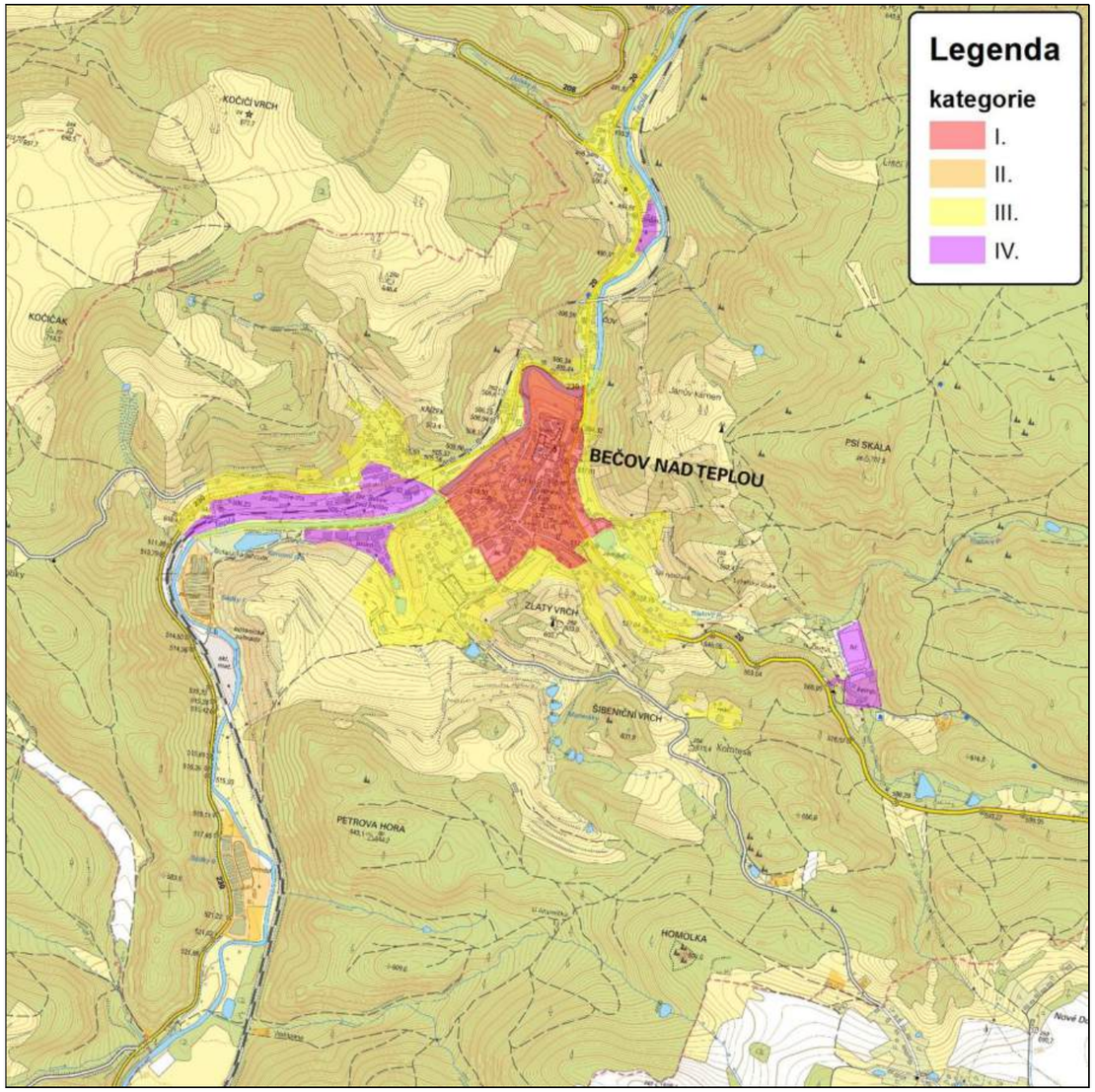

Historická charakteristika:

Počátky Bečova souvisejí s důležitou zemskou komunikací z Čech do Německa. Vedla směrem od Žlutic do Chebu. K její ochraně byl na skalní ostrožně nad Teplou ve 13. století založen opevněný objekt se strážní a celní funkcí. Důležitým faktorem rozvoje sídla se stalo rudné hornictví (cín, drahé kovy) v centrální části Slavkovského lesa mezi 13. – 16. století. Osada v podhradí získala městská práva r. 1399 a r. 1482 byla povýšena na město s právem hradeb a dalšími privilegii. Později se přidal také rozvoj širokého spektra řemesel. V 19. století znamenalo pro Bečov významný posun vybudování dvou železničních tratí, které město více otevřely do okolí. Zřetelný vliv na město měly události po I. a především pak po II. světové válce – nahrazení tradiční lidové architektury a odsun obyvatelstva.

Památková ochrana:

Území Bečovsko – Bečov nad Teplou – celé sídlo spadá pod památkovou zónu.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Město vzniklo v souvislosti se středověkým hradem v ostrožní poloze nad řekou. Má kompaktní urbanistickou strukturu s dobře čitelným půdorysem, který dokládá dobu vzniku. Pozdější zástavba se rozvíjela jihozápadním směrem od jádra a rovněž podél Bečevského potoka. Část zástavby sleduje silnici I/20 severním směrem až k odbočce na Horní Slavkov.

Centrum města si uchovalo do dnešních dob svůj charakter, kde odpovídající měřítko staveb v kontextu s dominantami hradu a kostela sv. Jiří vytváří jedinečný urbanistický celek. V okrajových částech sídla došlo v druhé polovině minulého století k narušení výrazové jednoty sídla, především v prostoru u železničního nádraží (bytovky aj.) a také v jižní části sídla nad pravým břehem řeky nevhodnou rodinnou zástavbou. V okrajových částech, podél toku i uvnitř sídla je koncentrována hojná zeleň. Členité lesní porosty navazují na sídlo rovněž v okrajových převážně svažitých partiích.

Podmínky ochrany KR:

Bečov je památkovou zónou, a to v celém rozsahu sídla, a proto jsou podmínky zajištěny uplatněním památkové ochrany celého sídla.

02 Rybničná

Pozice sídla v pásmu MKR:

Sídlo ulicového typu rozkládající se podél odbočky do Pily z hlavní silnice mezi Bečovem n. Teplou a Bochovem. Po uvedené vedlejší silnici prochází sídlem hranice CHKO a v podstatě půlí obec. Dotčená část sídla lemuje západní stranu komunikace. Obec vyplňuje mělkou terénní sníženinu, v souvislosti se vzrostlou rozptýlenou zelení se tak obec příliš vizuálně neuplatňuje. Sídlo je rozděleno hranicí CHKO.

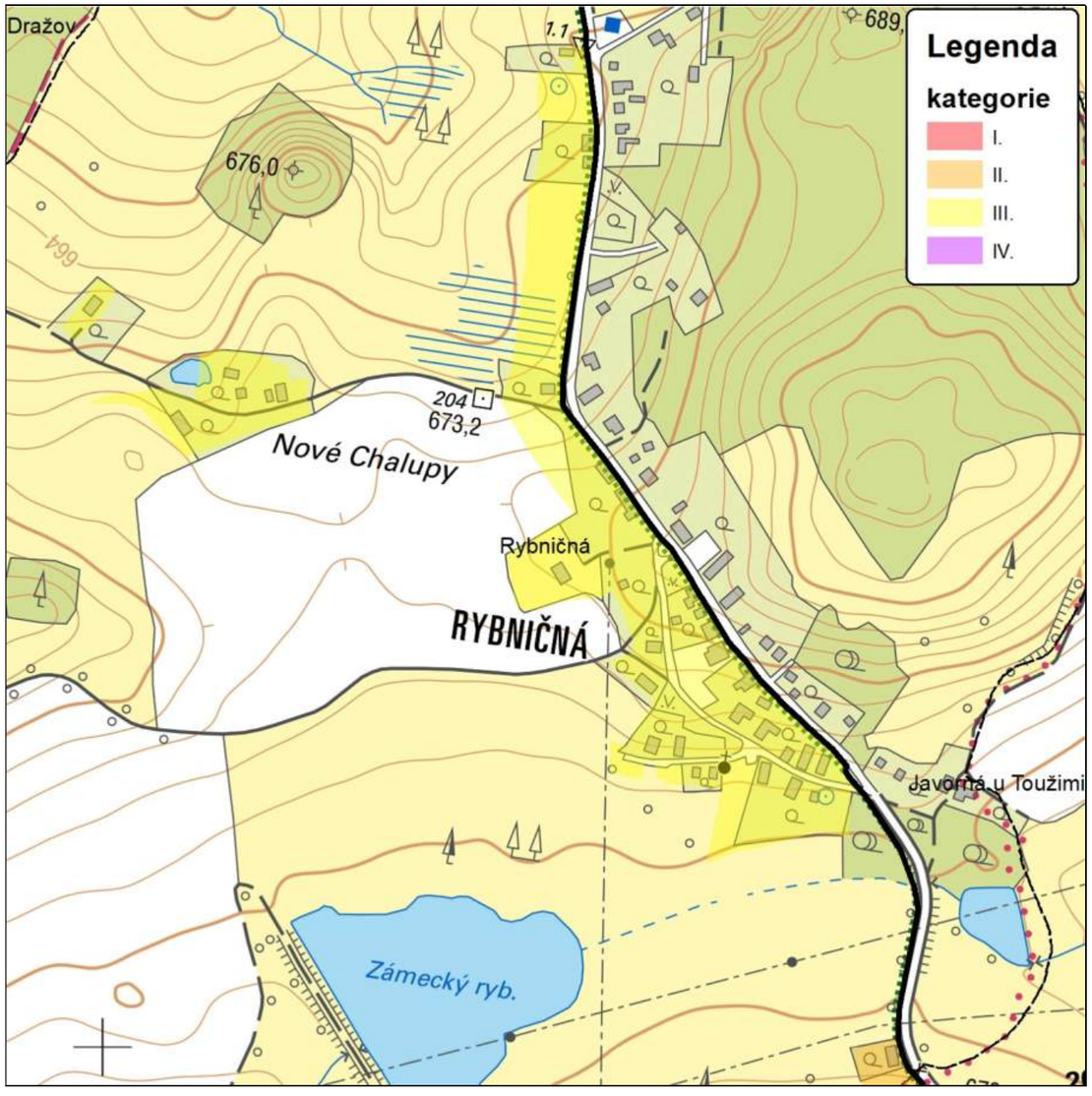

Historická charakteristika:

První písemná zmínka o vesnici pochází z roku 1785.

Památková ochrana:

Není.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Obec vřetenovitého tvaru bez centrálního prostoru, ten je tvořen točnou linkového autobusu. Zástavba rozptýlená po obou stranách komunikace nepříliš poškozena novodobými stavebními úpravami.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Zachovat obytně rekreační charakter sídla.
- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítko obytných objektů na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu situovat přednostně ve vazbě na stávající zástavbu (proluky); prostor dalšího rozšíření zástavby se nachází mezi zástavbou sídla a lesem na východě, dále do volné
- krajiny sídlo nerozšiřovat, a to zejména ne západním směrem k izolované enklávě rekreačních objektů

Doporučení:

- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zabránit možnému zásahu do siluety sídla
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Zabránit zásahům do zeleně vně sídla

03 Javorná

Pozice sídla v pásmu MKR:

Sídlo ulicového typu rozkládající se podél odbočky na Krásné Údolí z hlavní silnice mezi Bečovem n. Teplou a Bochovem. Po uvedené vedlejší silnici II/208 prochází sídlem hranice CHKO. Obec se nachází na mělké terénní vlně, kterou komunikace překonává serpentinou, v souvislosti se vzrostlou rozptýlenou zelení se tak obec příliš vizuálně neuplatňuje. Zámek nemá vizuální vazbu na obec. Sídlo je rozděleno hranicí CHKO.

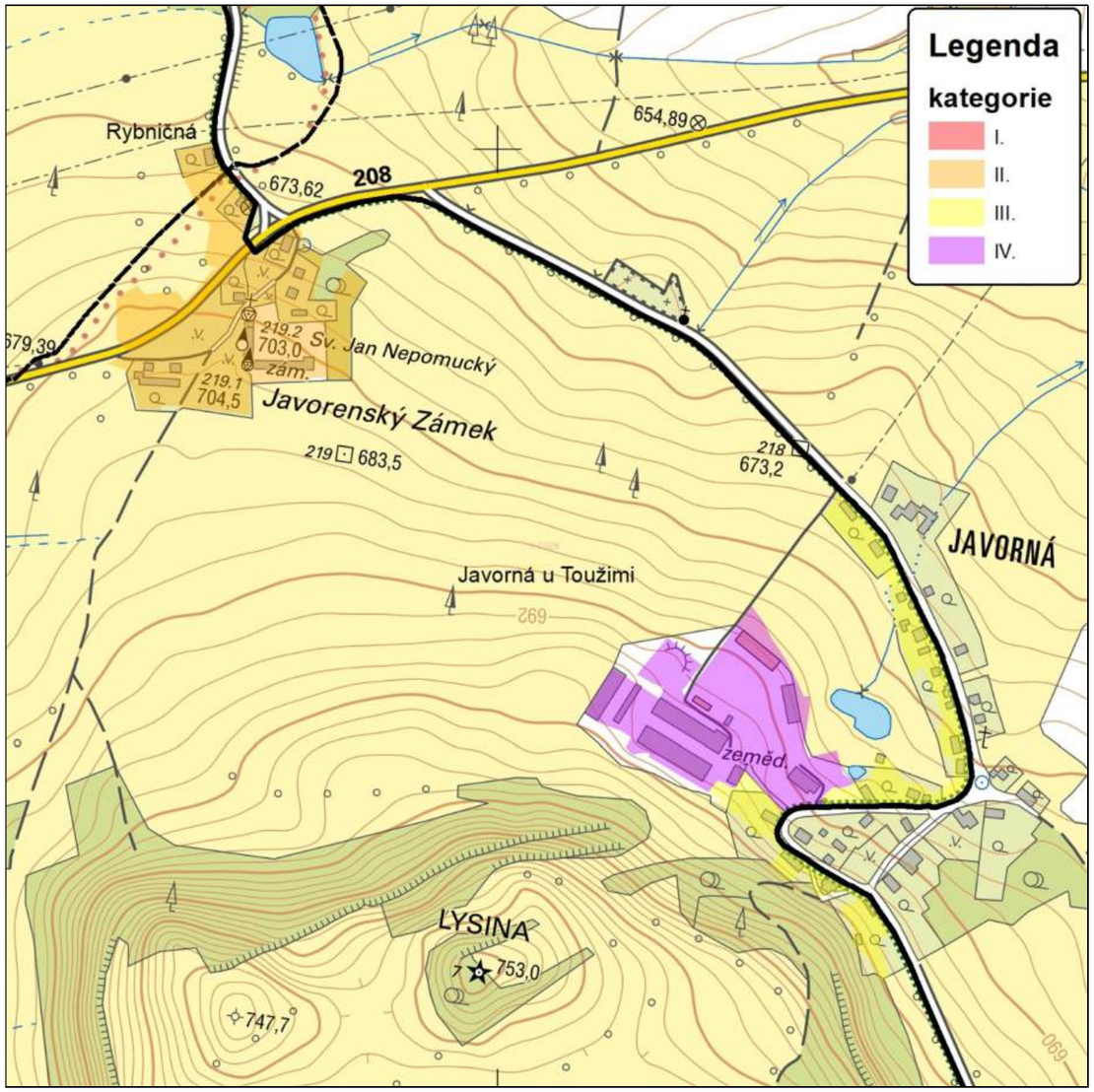

Historická charakteristika:

První písemná zmínka o vesnici pochází z roku 1366. V obci se nacházel kostel, který vyhořel v roce 1888. Po něm zůstala pouze samostatně stojící dřevěná zvonice stojící v horní části návsi, která byla zbořena ve druhé polovině 20. století. Severně od obce směrem na Bochov stávala také obdélná kaple z roku 1775 se sedlovou střechou krytou šindelem. Roku 1976 byla rovněž zbořena, údajně kvůli rozšiřování silnice. Zámek v Javorné reprezentuje barokní dvoukřídlý objekt přestavěný v letech 1729-1730 z původní tvrze ze 14. století, která se nachází v zakončení jižního křídla. Původní projekt čtyřkřídlé dispozice nebyl nikdy dokončen. Na konci západního křídla stojí kostel sv. Jana Nepomuckého.

Památková ochrana:

Areál zámku v Javorné čp. 69 je složen ze samotného zámku, kostela sv. Jana Nepomuckého a přilehlé zahrady.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

V zástavbě sídla ulicového typu převažují renovovaná původní hospodářská stavení či pozdější patrová (vily) i přízemní zástavba. Původní podoba některých zemědělských usedlostí se dochovala. Charakteristické je prolínání starší a novodobé zástavby. V severozápadní částí sídla směrem k zámečku je umístěn zemědělský areál.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Nerozšiřovat enklávu o novou výstavbu,m zachovat klíčovou pozici přítomných dominant – zámku s kostelem

Doporučení:

- Důsledně dbát na zachování hodnot památkově chráněného areálu zámku.
- Zabránit zásahům do zeleně vně i uvnitř sídla

04 Kostelní Bříza

Pozice sídla v pásmu MKR:

Vcelku kompaktní menší sídlo lokalizované v rozvodné oblasti mezi přítoky Tisové a Velkou Libavou. Vizuální uplatnění sídla díky dominantě kostela (včetně blízké zeleně) je značné především do západních směrů, vlastní zástavba sídla se uplatňuje pouze lokálně.

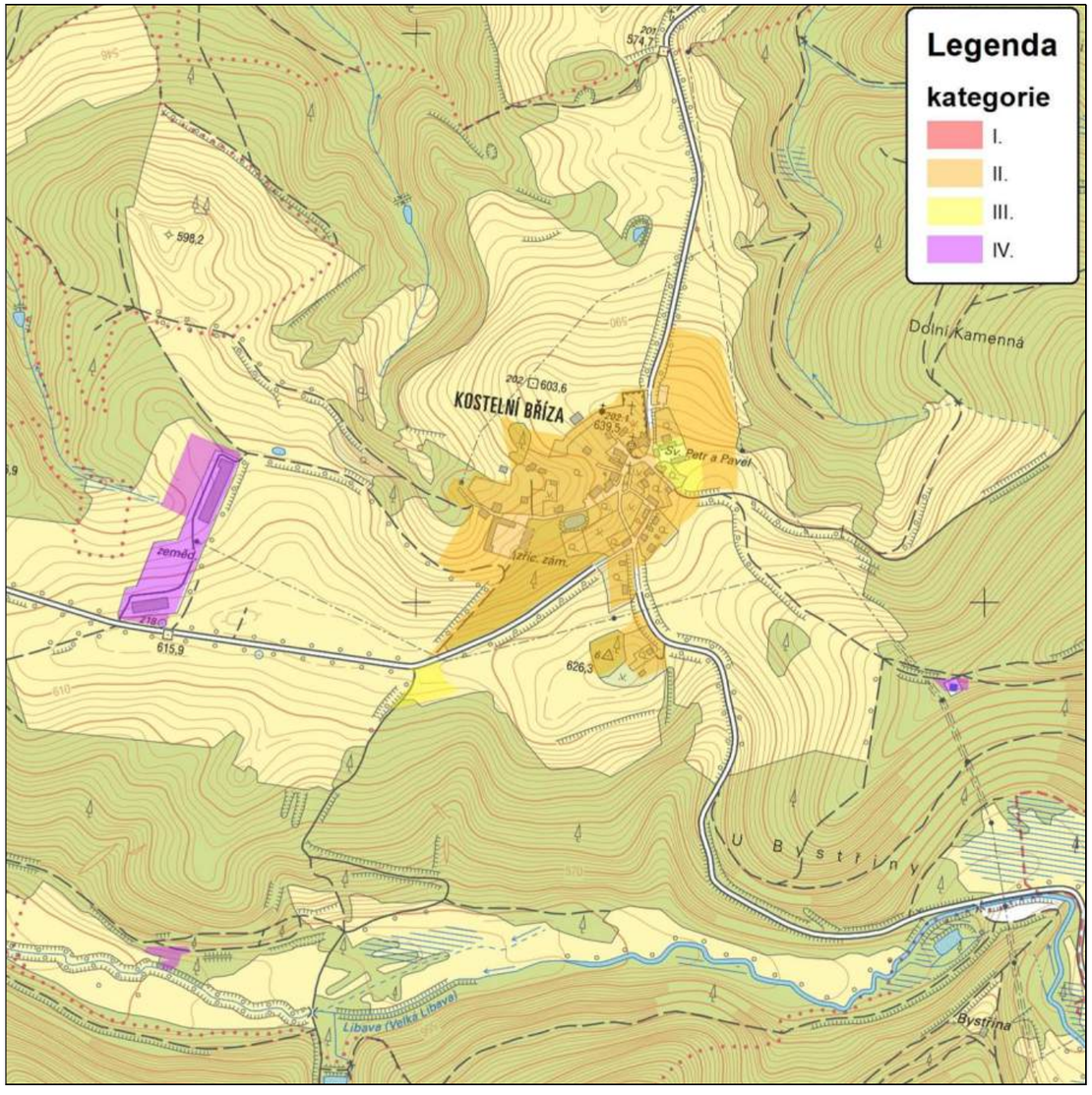

Historická charakteristika:

Původně německá kolonizační ves je prvně uváděna roku 1370. Zemědělsky orientované sídlo dosáhlo v průběhu 19. století značného rozvoje – byl zde zámek, farní kostel, škola, pivovar ad., konaly se zde trhy. Obec se tak stala centrem mezi obcemi v okolí. Po odsunu německého obyvatelstva se stát snažil o dosídlení. V roce 1946 se však obec octla na území nově vzniklého Vojenského výcvikového prostoru Prameny. Obec však nebyla armádou zcela zničena, v letech 1947 až 1953 sloužila jako ubytovací prostor pro vojáky. Z 613 domů v Kostelní Bříze s přilehlými osadami jich však bylo během doby trvání vojenského prostoru 560 zbořeno. V současnosti slouží obec zejména k bydlení a rekreaci.

Památková ochrana:

- Areál zámek, z toho jen: zámecký park s ohradní zdí čp. 1
- Areál kostel sv. Petra a Pavla
- Objekt boží muka
- Objekt jiná správní stavba – panský dům čp. 16
- Objekt kaplička
- Objekt tvrz – tvrziště, archeologické stopy.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Zástavba sídla je soustředěna kolem protáhlé návsi. Na náves navazuje z jihozápadní strany zámecký park. V nejvyšší poloze na severní straně návsi dominuje sídlu i okolí pozdně barokně přestavěný kostel sv. Petra a Pavla z roku 1802. Při kostele stojí několik památných stromů (kleny, lípy). V blízkosti kostela stojí výrazné hmotné patrové objekty, z nichž jedním je budova fary. Cenný je především barokní panský dům pod kostelem (historický hostinec) – s hrázděným patrem a mansardovou střechou. V blízkosti se nachází památkově chráněná boží muka s reliéfem Madony.

Méně příznivě působí jihozápadní část sídla, kde se nachází ruiny někdejšího zámku, jenž byl pod patronátem státních statků. Na zámek navazuje park s řadou cenných dřevin a patrnými drobnými architektonickými kompozičními prvky. Níže pod zámkem stojí hospodářské budovy značného měřítka. Mezi zámeckým parkem a centrem sídla byla postavena třípodlažní bytovka. V této části rovněž stojí dobře zachovalý patrový objekt – dřívější hrázděná usedlost, podobný méně zachovalý se nachází v jižní části sídla. Zbylou část zástavby reprezentují pozdější patrové i přízemní domy. Objevují se i novodobé domy s prvky neodpovídajícími tradičnímu pojetí venkovské zástavby.

V izolované pozici stojí halové stavby zemědělského areálu západně od sídla u silnice směrem na Arnoltov. Kromě zmíněného zámeckého parku a památných stromů obklopuje sídlo prakticky po celém obvodu další hojná vzrostlá zeleň.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky); nerozšiřovat plošný rozsah sídla

- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu dalších bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla s dominantou kostela
- Uchovat dominantní pozici kostela sv. Petra a Pavla v dálkových výhledech, jeho pozici nesnižovat ani v intravilánu sídla

Doporučení:

- Uplatňovat důslednou ochranu dochovaných historických staveb a cenných památkově chráněných objektů
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí, chráněné zeleni (památné stromy) věnovat potřebnou péči
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

05 Březová

Pozice sídla v pásmu MKR:

Protáhlá sídelní enkláva predisponovaná úzkým a hlubokým údolím Teplé. Zástavba zasahuje také do svahů podél přítoků – Cínového a Lomnického potoka. K lokalitě náleží dvě menší enklávy – vodárenská úpravna výše ve svahu na západním úbočí a chatová osada jižně od obce. Vizuální uplatnění sídla je možné pouze z prostoru údolního dna.

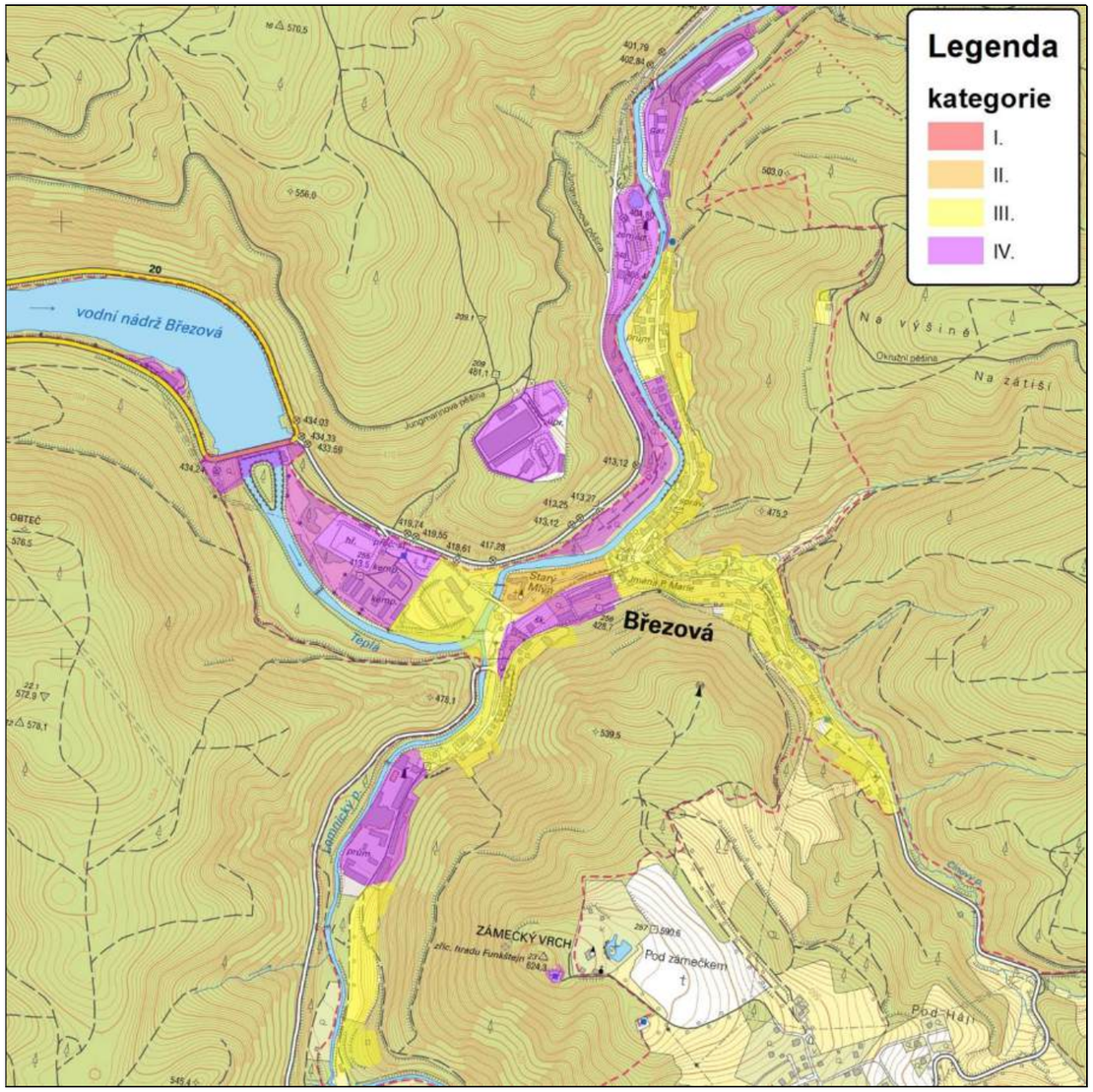

Historická charakteristika:

Obec je připomínána až roku 1543. Důležitým milníkem života obce se stal vznik porcelánky roku 1803 pojmenované stejně jako obec – Pirkenhammer, provozované i v současnosti. Od té doby dochází v obci k výstavbě kostela a také výletních restaurací či hotelů. Obec se stává letoviskem, cílovým místem návštěvníků z nedalekých Karlových Varů. Po II. světové válce a odsunu německého obyvatelstva se obec značně vylidnila.

Památková ochrana:

- venkovská usedlost v ul. Keramická č. p. 5 (ve střední části obce)
- vodní mlýn-Starý mlýn, č. p. 26.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Do současné doby lze sledovat ulicové uspořádání sídla, predisponované sevřeností hlubokého údolí. Naprostá většina zástavby je situována na pravém břehu řeky. Již v době největšího rozvoje obce byla zástavba rozšířena do bočních údolí Cínového a Lomnického potoka. Mezi oběma soutoky byl v roce 1893 postaven na vyvýšené terase pseudogotický kostel Panny Marie, dominanta sídla, uplatňující se také v průhledech údolím. Nedaleko kostela proti proudu stojí hodnotná bohatě hrázděná stavba – Starý mlýn, využívaný v současnosti jako hotel. Ve štítové stěně Starého mlýna je umístěn Kristus na vysokém kříži. Při hlavní komunikaci (Hamerská) stojí větší počet vícepodlažních – měšťanských domů s historizujícími prvky na fasádě, pocházejících z druhé poloviny 19. století. Zajímavé jsou rovněž budovy bývalých koníren na severním okraji sídla. V centrální části sídla (Keramická ulice) se zachovala starší zástavba.

Kromě řady hodnotných staveb se v zástavbě sídla vyskytují i kolizní prvky, a to často v bezprostředním kontaktu s hodnotnější architekturou. Mezi nimi je třeba uvést řadovou zástavbu výše ve svahu v jižním sousedství kostela, panelovou bytovku na hlavní ulici či novodobé izolované a bohužel individuálně řešené rodinné domy bez respektu k okolní kvalitní zástavbě – domy při hlavní ulici (Hamerská) naproti měšťanským domům z 19. století. Naopak poměrně decentně působí nová bytovka v horní části Cínové ulice (č. p. 13).

V okrajových částech sídla jsou lokalizovány účelové areály. Na severním okraji se jedná o nevelký areál pily, na protějším břehu Teplé zahradnictví se skleníky a výtopnou v minulosti provozované hotelem Pupp. Na jižním okraji stojí již více než 200 let závod na výrobu porcelánu – Pirkenhammer. Západní okraj sídla pod hrází vodní nádrže Březová vyplňuje sportovní areál s kapacitními ubytovacími zařízeními. Při silnici k hrázi nádrže (naproti Starému mlýna) stojí rozměrný restaurační objekt včetně kasina (přestavba historické střelnice). Příznivou skutečností je, že vizuální působení těchto areálů je i v měřítku sídla lokální. Podobného účinku dosahuje také hmotný objekt vodárenské úpravny nacházející se v lesnatém svahu nad obcí na levém břehu řeky.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na historickou strukturu zástavby, využít historickou parcelaci (proluky), zabránit rozšiřování sídla dále od jádra obce

Doporučení:

- Novou obytnou výstavbu přizpůsobit proporcím stávající historické zástavby
- Zachovat stávající esteticky příznivé působení dochovaného objektu lidové architektury – Starého mlýna a jeho pozici v zástavbě
- Vyloučit výraznější zásahy do plošné zeleně ve vazbě na sídlo (rozšiřování zástavby do svahů)
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

06 Manský Dvůr

Pozice sídla v pásmu MKR:

Drobné sídlo s výraznými hmotami situované v údolí menšího levostranného přítoku Lipoltovského potoka. Zástavba sídla se vizuálně uplatňuje částečně západním směrem – k silnici I/21, kde výhledům nebrání v takové míře vzrostlá zeleň.

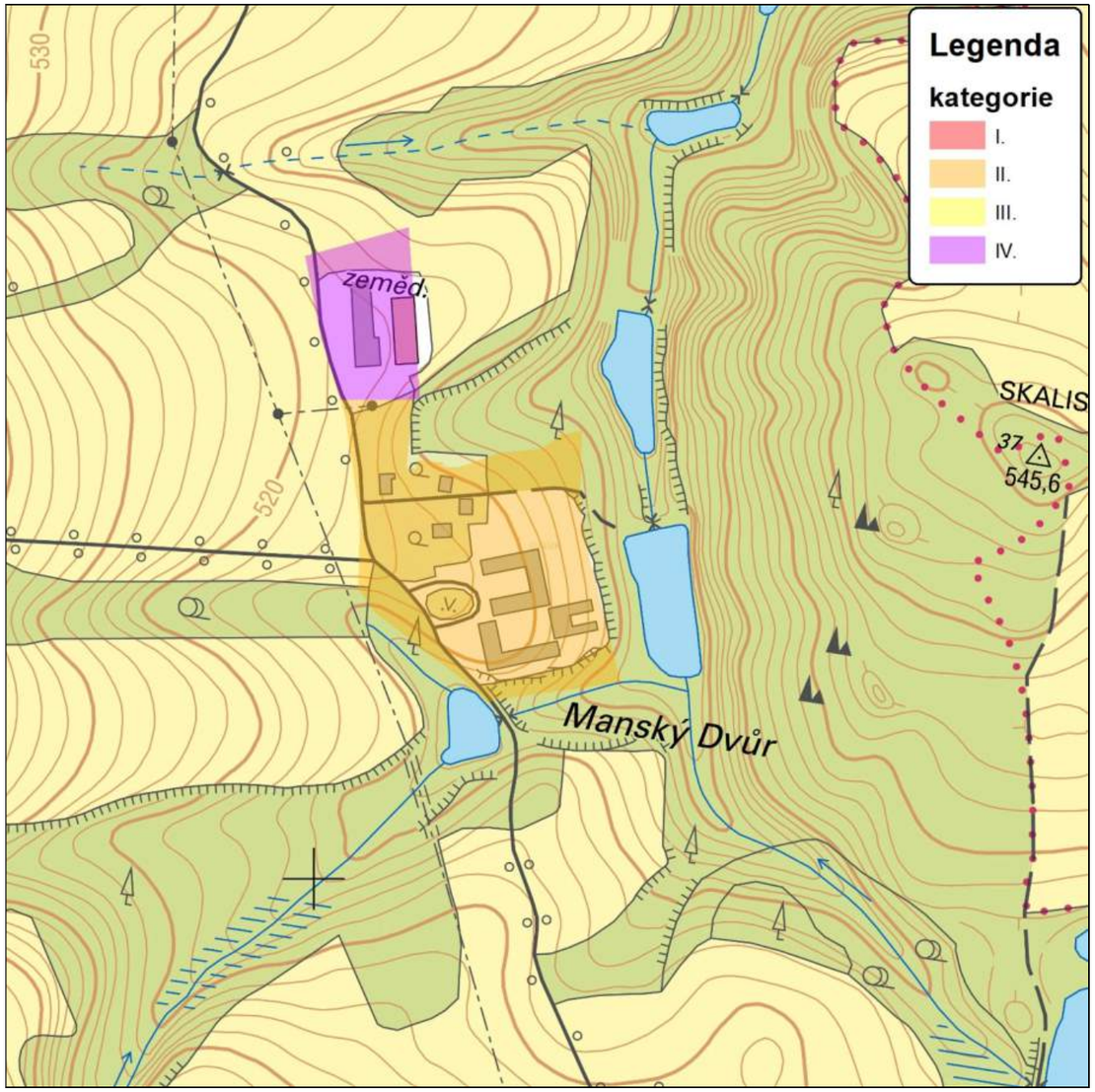

Historická charakteristika:

Místo, v němž se nachází Manský Dvůr, bylo součástí strážní soustavy zřejmě již ve 12. století – jako tvrz či opevněný dvůr. První zmínka o Manském Dvoře pochází z roku 1242. Zemědělská orientace sídla je přítomná dodnes. Sídlo dnes slouží k bydlení, v rekonstruovaném statku je hotel.

Památková ochrana:

Není.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Zástavbě sídla dominuje hodnotný rekonstruovaný objekt na jižním okraji – tříkřídlý historický hrázděný statek chebského typu – Manský Dvůr, zřejmě největší dochovaná stavba postavená v tomto stylu na území Slavkovského lesa.

Na severním konci stojí zemědělský areál s dvěma výraznými objekty halového typu zastřešenými sedlovou střechou. Objekty zemědělského areálu se uplatňuji silněji i ze vzdálenějších pohledů, vzhledem k uvedenému zastřešení nikoliv nadmíru rušivě. Mezi oběma dominantami stojí asi 3 rodinné domky.

Před vstupem do Manského Dvora stojí 8 lip vysázených přibližně v kruhu. V okolí sídla se nachází hojná souvislá i rozptýlená zeleň.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Nerozšiřovat sídlo o novou zástavbu
- Uplatňovat důslednou ochranu dochované lidové architektury
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí

Doporučení:

- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys)

07 Pístov

Pozice sídla v pásmu MKR:

Malá sídelní enkláva lokalizovaná ve svažitých vyšších partiích údolí Kosího potoka s jižní orientací. Přechod do volné krajiny díky hojné zeleni velmi přirozený. Vizuálně exponované sídlo do jižních a západních směrů.

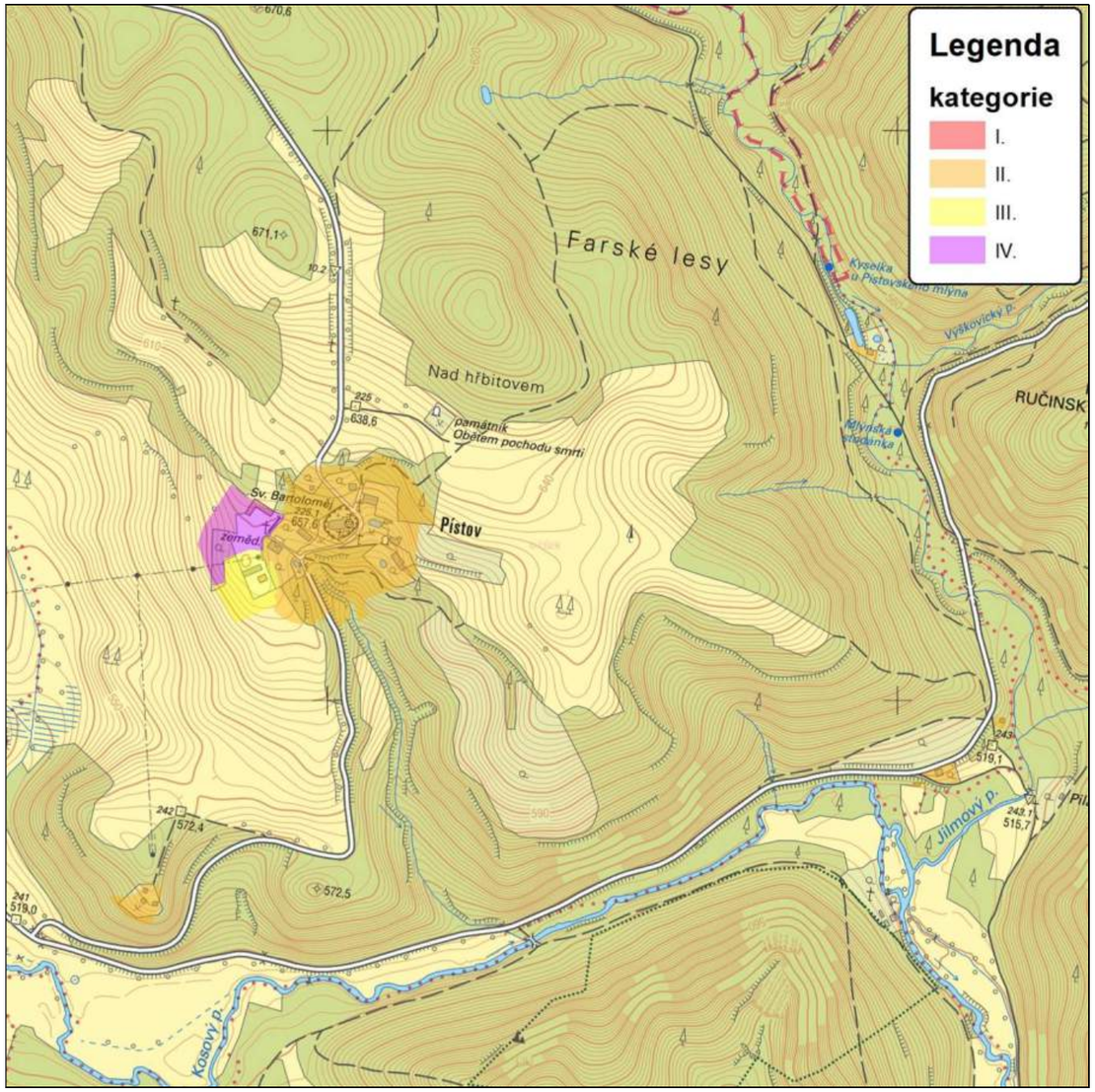

Historická charakteristika:

Pístov reprezentuje starou slavnou poutní obec. Již v hlubokém středověku sem směřovala procesí poutníků a už v roce 1236 zde zřejmě byl kostel, fara a škola, třebaže tehdy obec nepatřila klášteru Teplá. Soudí se, že ves založili Výškovci z hradu, stojícího na protějším svahu vrchu. Dnešní poutní kostel se starým hřbitovem okolo je dominantou obce, stavěn v letech 1750-1765 podle plánů Dientzenhoferových. Ve svahu výše nad vsí se nachází Pístovská mohyla, která připomíná 68 obětí z konce války a kde se každoročně od roku 1946 konají hojně navštěvované tryzny. Hojné jsou objekty drobné sakrální architektury. současnosti slouží sídlo především k bydlení.

Památková ochrana:

- Areál fara, Pístov, č.p. 1
- Areál kostel sv. Bartoloměje
- Objekt socha sv. Jana Nepomuckého
- Objekt pomník obětem pochodu smrti

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

V exponované poloze vyniká původně gotický, později barokně přestavěný kostel sv. Bartoloměje, zasluhující stejně jako sousední objekt fary rekonstrukci. Kostel obklopuje hřbitov. Zástavbu sídla tvoří cca 10 stavení převážně většího měřítka – hmotou zachovalá patrová stavení rozmístěná na půdorysu původní okrouhlice. V sídle se vyskytuje hojná vzrostlá zeleň, stejně tak i v okrajových částech. Dochovanou roztroušenou zástavbu sídla narušuje účelová zástavba na jz. okraji ve vizuálně citlivé poloze (bez vzrostlé zeleně).

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou účelovou zástavbu na území obce zcela vyloučit
- Uchovat dominantní pozici kostela sv. Bartoloměje v dálkových výhledech
- Novou obytnou výstavbu lze připustit výjimečně, při výstavbě respektovat historickou parcelaci.
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost, použití materiálu, barevnost; vyloučit výstavbu typových katalogových domů či bytových domů

Doporučení:

- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a
- půdorys především starší obytné zástavby) a zásahům do zeleně v sídle a jeho přechodu do volné krajiny

08 Holubín

Pozice sídla v pásmu MKR:

Menší sídlo nacházející se v poměrně exponovaném svahu nad údolím Kosího potoka. Sídlo je ze tří světových stran obklopeno vzrostlou zelení, pouze ze severní strany na něj upozorňují budovy historického dvora a také novodobý objekt zemědělské velkovýroby.

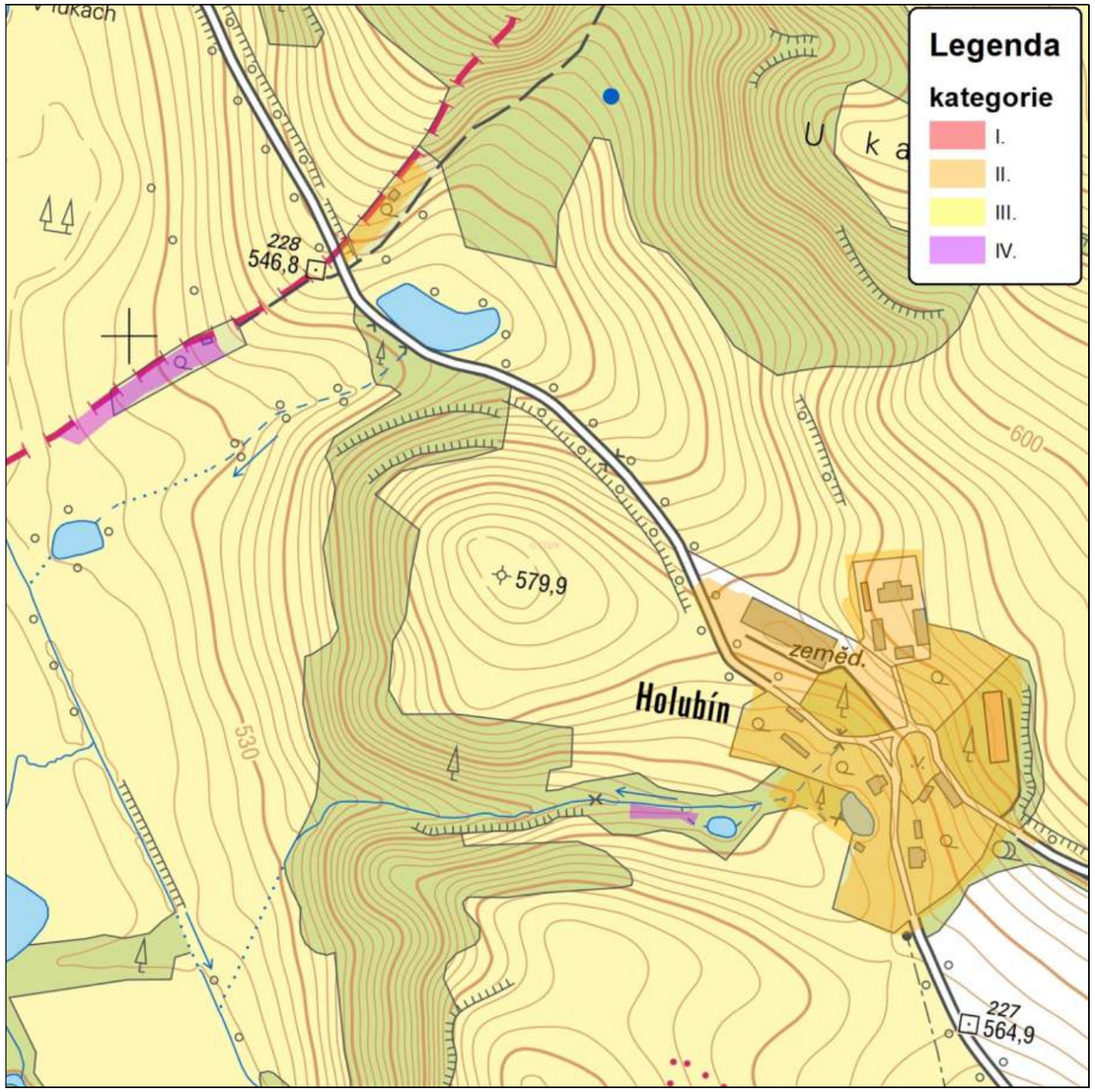

Historická charakteristika:

Holubín náleží k velmi starým obcím. Obec patřila již ve 12. století tepelskému vladykovi Hroznatovi, do něhož přešla pod Klášter Teplá. První zmínka o obci je známa z roku 1273. Obec dlouho přežívala jako česká, i když obce v okolí už byly obce poněmčeny. Kromě obdělávání polností jako základní obživy se zde v 16. a 17. století také těžila železná ruda. Výrazně se na obci podepsal odsun německých obyvatel po II. světové válce.

Památková ochrana:

Není.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Zástavba sídla je vystavěna na půdorysu okrouhlice, dnes už nepříliš patrné. Zástavbu tvoří cihlové domy, které nahradily původní hrázděné statky. Z bývalých dvorů je nejlépe zachován dvůr č. 1 na návsi se zachovaným vjezdem. Před ním stojí mohutný dub a javor. Na severozápadní straně stojí rovněž dvůr s již mladšími hospodářskými budovami, který se značně vizuálně uplatňuje. Na něj z jižní strany navazuje ještě pozdější velkovýrobní objekt. Velmi výrazným prvkem je kompaktní zeleň vyplňující větší část sídla, přecházející dále do volné krajiny.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem na obytné objekty na území sídla zcela vyloučit
- Novou obytnou výstavbu lze připustit výjimečně – situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), respektovat historickou parcelaci
- Případnou výstavbu nových zemědělských objektů podřídit měřítkem stávajícím

Doporučení:

- Při realizaci nové výstavby dbát základních pravidel či forem – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Zachovat bohatou vnitřní zeleň vázanou na sídlo spoluutvářející jeho přirozenou siluetu (především z jižních pohledů)
- Uplatňovat důslednou ochranu cenných historických objektů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

09 Olšová Vrata

Pozice sídla v pásmu MKR:

Okrajová část Karlových Varů lokalizovaná do mírného k severozápadu ukloněného svahu ve vyšších partiích území – pramenné oblasti Vratského potoka. Na ze třech světových stran uzavřenou enklávu z jižní strany navazuje karlovarské letiště. Sídlo leží na hranici CHKO, do které zasahuje pouze dílčí části – severním cípem. Přes poměrně velký plošný rozsah se sídlo v dálkových pohledech neuplatňuje, s výjimkou Vítkova vrchu. Sídlo je rozděleno hranicí CHKO.

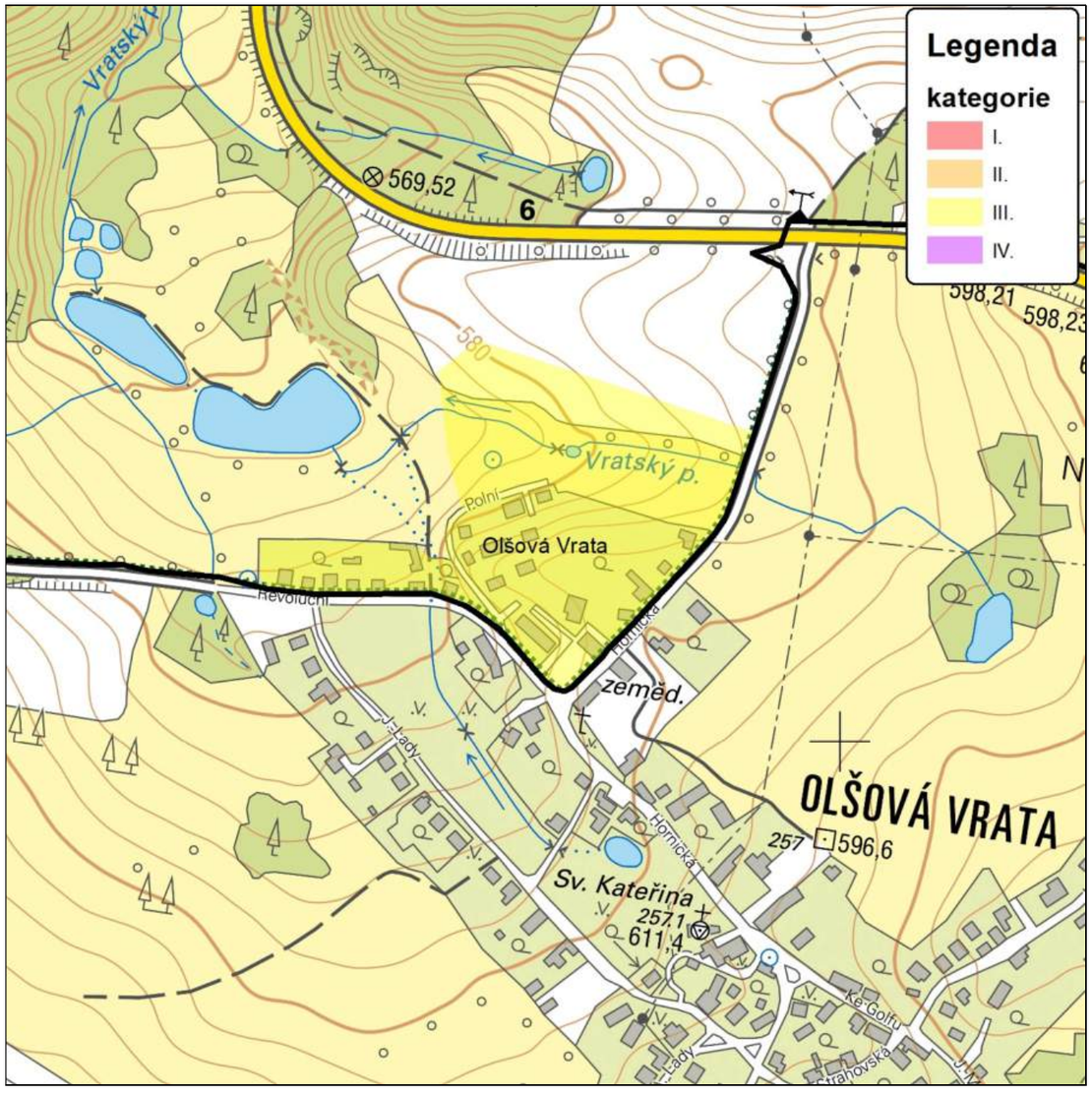

Historická charakteristika:

Olšová Vrata mají svou první historickou zmínku z roku 1246, kdy tu byl založen kostel sv. Kateřiny a současně s ním byla založena osada Olšových Vrat. Ves prý byla nazvána podle dřeva, z něhož byla původně vyrobena kostelní vrata. Vesnice byla údajně velmi významná, což vyplývalo z její polohy na obchodní cestě z Bavor do Prahy.

Památková ochrana:

Kostel sv. Kateřiny (vně CHKO).

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Zástavba sídla s dochovaným půdorysem se vyznačuje rozlehlou zatravněnou extenzivně udržovanou návsí, v jejímž středu stojí barokně upravený kostel sv. Kateřiny. Jeho pozice jako dominanty je však narušena blízkostí sousedního obytného objektu a vzrostlou zelení. V zástavbě sídla se uplatňují různorodé obytné přízemní i patrové stavby různého stáří a typu včetně okálů. V severovýchodní části sídla převažují novodobé typové rodinné domy. V části zasahující do CHKO vymezené ulicemi Hornická (příjezd k blízké silnici I/6) a Revoluční (směrem do Hůrek) se nachází cca 20 objektů. Při silnici do Hůrek stojí patrové vily čtvercového půdorysu, poukazující na příměstskou polohu.

Severně od sídla za silnicí I/6 bylo na loukách mezi lesním porostem vybudováno golfové hřiště. Na přechodu sídla do volné krajiny se vyskytuje poměrně hojná rozptýlená zeleň.

Podmínky ochrany KR:

Doporučení:

- V části sídla zasahující do CHKO zástavbu již nerozšiřovat, zachovat rozptýlenou zeleň v okrajových partiích
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

10 Cihelny

Pozice sídla v pásmu MKR:

Sídelní enkláva s převážně rozvolněnou zástavbou lokalizovaná z většiny pod západním lesnatým svahem v širokém otevřeném úseku údolí Teplé. Větší část zástavby se rozkládá dále od řeky. Cihelny leží v malebném údolí řeky Teplé, která se zde pozvolna rozestupuje do technického díla z 30. let 20. století – březovské přehrady. Obec je obklopena lesními komplexy s vrchy Tančírnou a Jelením vrchem (644 m n. m.) v pásmu Kozích hřbetů, a na pravém břehu Teplé Červeným vrchem (568 m n. m.).

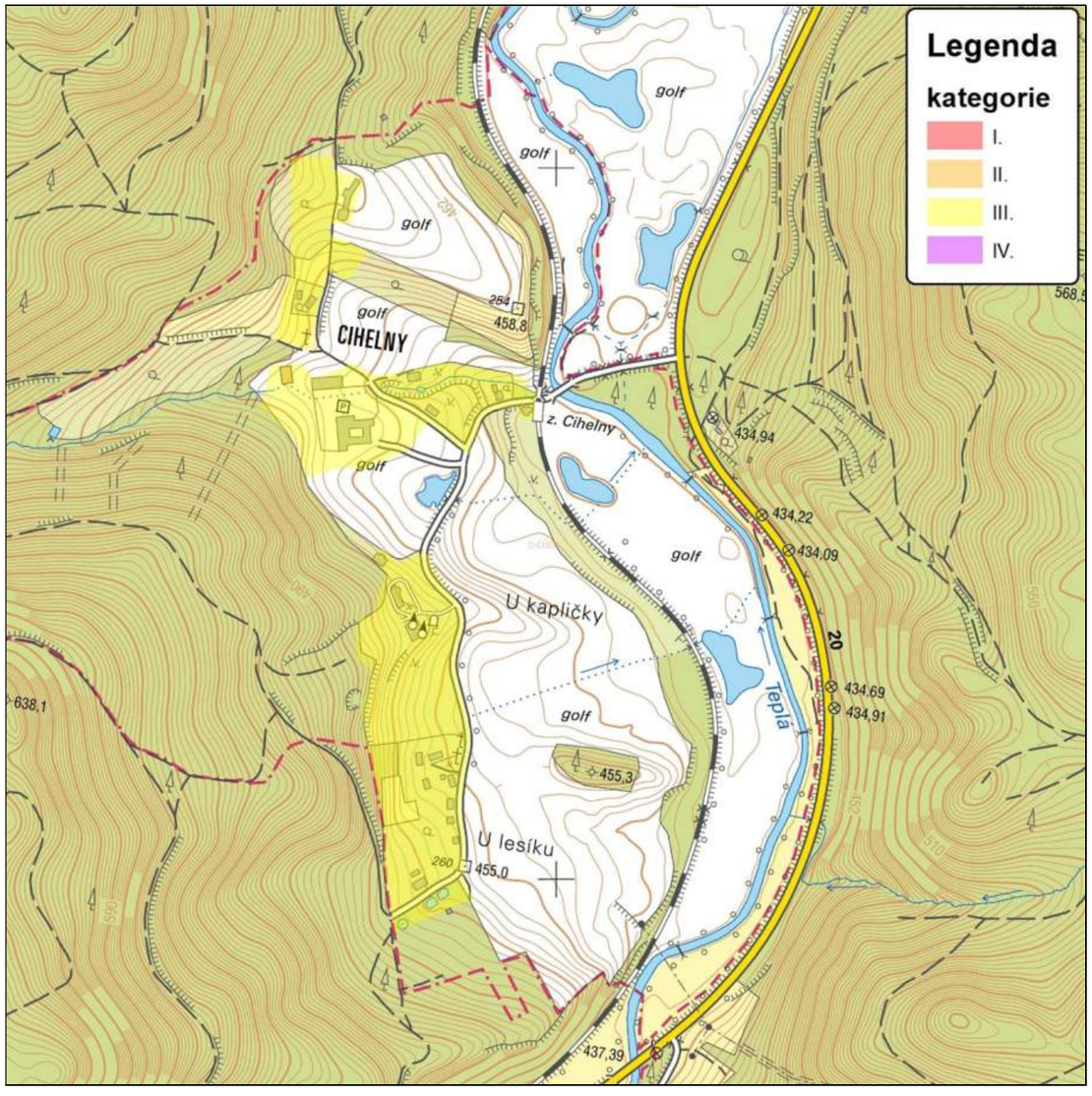

Historická charakteristika:

Ves zmíněná prvně roku 1598 zaměřená na hospodaření v údolní nivě dnes slouží především rekreaci – sportu. Po roce 1989 zde bylo vybudováno rozlehlé golfové hřiště. Funkce místní části Karlových Varů je oproti ostatním částem města zcela atypická a výjimečná: území rekreační, relaxační, sportovní, ve svém souhrnu odpočinkové zázemí světových lázní a krajského města.

Památková ochrana:

Není.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Lokalita rozkládající se v cca 2 km dlouhém úseku údolí s dominantou přibližně ve střední části – vilou Zámeček, pocházející z konce 19. století v historizujícím stylu, nyní hotelem. V okolí vily se nachází menší park. Dominanci Zámečku podporuje také kontrastní barevné provedení. V sousedství vily Zámeček stojí esteticky hodnotné hrázděné patrové stavení, před ním kříž a chráněný jilm. Od Zámečku k jihu stojí souvislá zástavba obytných staveb. Dále zde stojí další bývalá hospodářská stavení, rekonstruovaná na zázemí golfového hřiště. Dvě golfová hřiště s řadou vybudovaných menších vodních nádrží, bunkerů a typicky modelovaného a ošetřovaného greenu vyplňující prakticky celý prostor mezi zástavbou a tokem Teplé významně determinují celkový projev místa i sídla.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou obytnou zástavbu v lokalitě lze připustit výjimečně za předpokladu lokalizace při cestní síti a ve vybraných partiích při zachování rozptýlenosti zástavby
- Zcela vyloučit výstavbu nových účelových staveb (sklady, výroba) a bytových domů

Doporučení:

- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem zástavby v regionu – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost, použití materiálu, barevnost; vyloučit výstavbu katalogových domů či bytových domů
- Uplatňovat důslednou ochranu dochovaných staveb lidové architektury
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

11 Doubí

Pozice sídla v pásmu MKR:

Jihozápadní část Karlových Varů, hranicí CHKO rozdělená do dvou enkláv. Severní část je lokalizována na severní úpatí Slavkovského lesa k toku Ohře. Tato část je vizuálně velmi exponovaná. Jižní část se rozkládá v údolí krátkého bezejmenného přítoku Teplé. Naprostá většina zástavby severní části je vizuálně ohraničená blízkými lesnatými svahy. Sídlo je rozděleno hranicí CHKO.

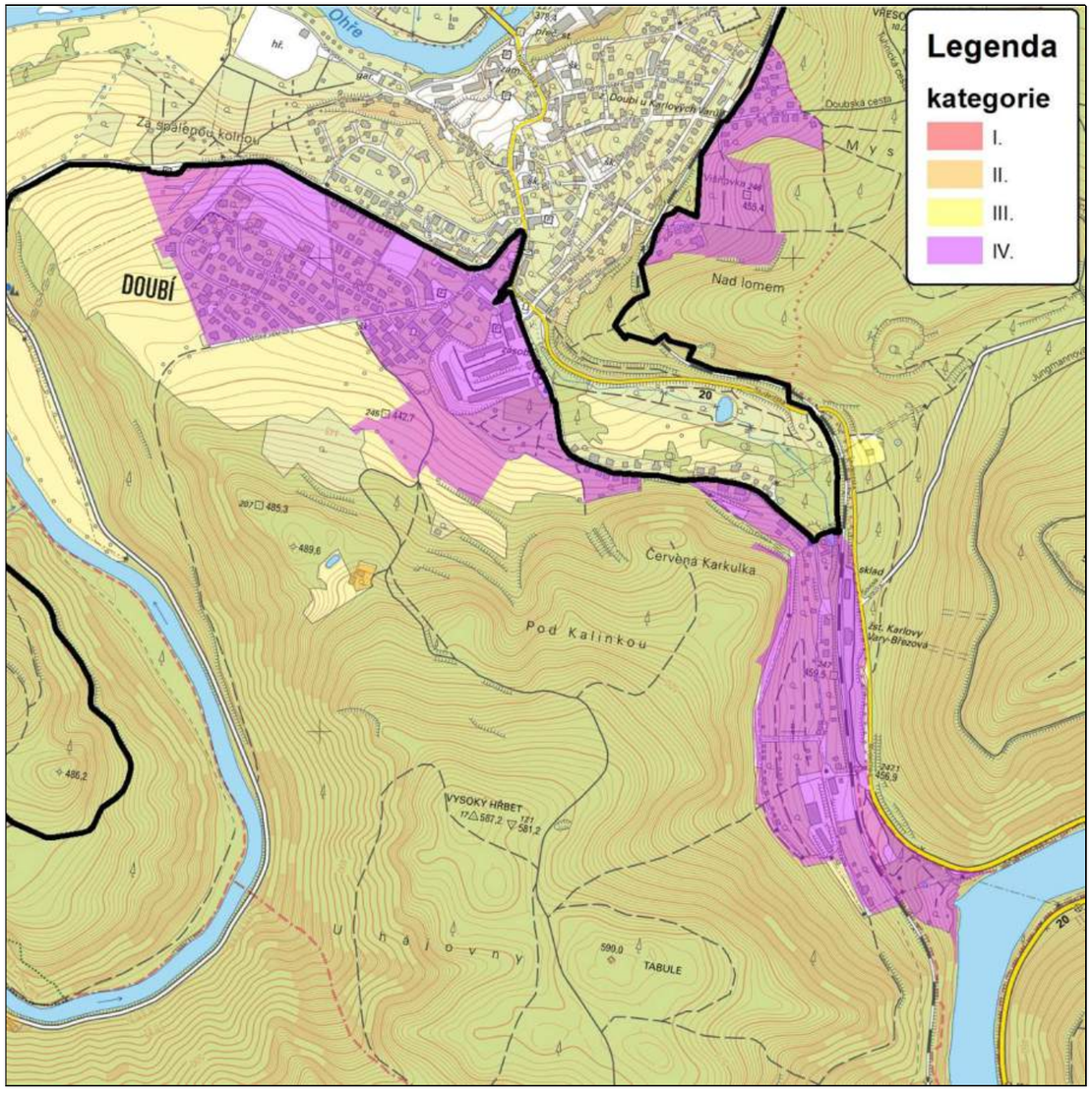

Historická charakteristika:

Stará zemědělsky zaměřená obec prvně připomínaná roku 1365. Dominantou obce je pseudorenesanční zámek, ležící v nejnižší části obce (vně CHKO). V obci dříve fungoval také pivovar, porcelánka ad. Stávající sídlo poskytuje především individuální bydlení a rekreační vyžití. Doubí bylo do roku 1974 samostatnou obcí, od té doby náleží administrativně ke Karlovým Varům.

Památková ochrana:

Není.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Severní část lokality má charakter příměstského satelitu – suburbanizovaný prostor plošně zastavěný typovými rodinnými domy. Na satelitní městečko navazuje dětská SOS vesnička sestávající z cca 10 – 15 identických staveb. Všechny tyto objekty abstrahují od zvyklostí tradičních forem rodinné zástavby. Na uvedenou obytnou zástavbu navazuje účelový areál čítající několik skladových hal. Tato část lokality zaujímá svažitou polohu nad tokem Ohře a vizuálně se uplatňuje do širokého okolí. Jižní část lokality vyplňují rovněž obytné stavby rozmanitých hmotových i konstrukčních forem – přízemní, patrové i vícepodlažní stavby. Prakticky veškerá zástavba je situována západně od silnice I/20 a železniční trati. Větší část lokality – výše ve svahu zaujímají zahrádkářské kolonie s charakteristickými objekty využívanými k rekreaci. Poblíž železniční stanice stojí skladový objekt. V samotné jižní části se nachází skladový areál a vily s hrázděním, s uplatněním i dále do údolí – k přehradní nádrži Březová.

Podmínky ochrany KR:

Doporučení:

<u>Doubí-sever</u>

- V části sídla zasahující do CHKO ve vizuálně citlivém prostoru zástavbu již nerozšiřovat,zachovat především vyšší partie svahu mezi okrajem lesa a ulicemi U Dětské vesničky a Svatošská

<u>Doubí-jih</u>

- Využití lokality k zástavbě je prakticky úplné - plošný rozvoj lokality je ukončen; případnou novou zástavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu do proluk; přizpůsobit proporcím stávající zástavby
- Zabránit zásahům do zeleně vně sídla – porostních okrajů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

12 Gejzír park

Pozice sídla v pásmu MKR:

Menší sídelní enkláva lokalizovaná v údolí Teplé po obou březích cca 2 km nad lázeňským centrem Karlových Varů. Vizuální uplatnění lokality je možné pouze z údolního dna v bezprostřední blízkosti, popř. z rozhledny Diana.

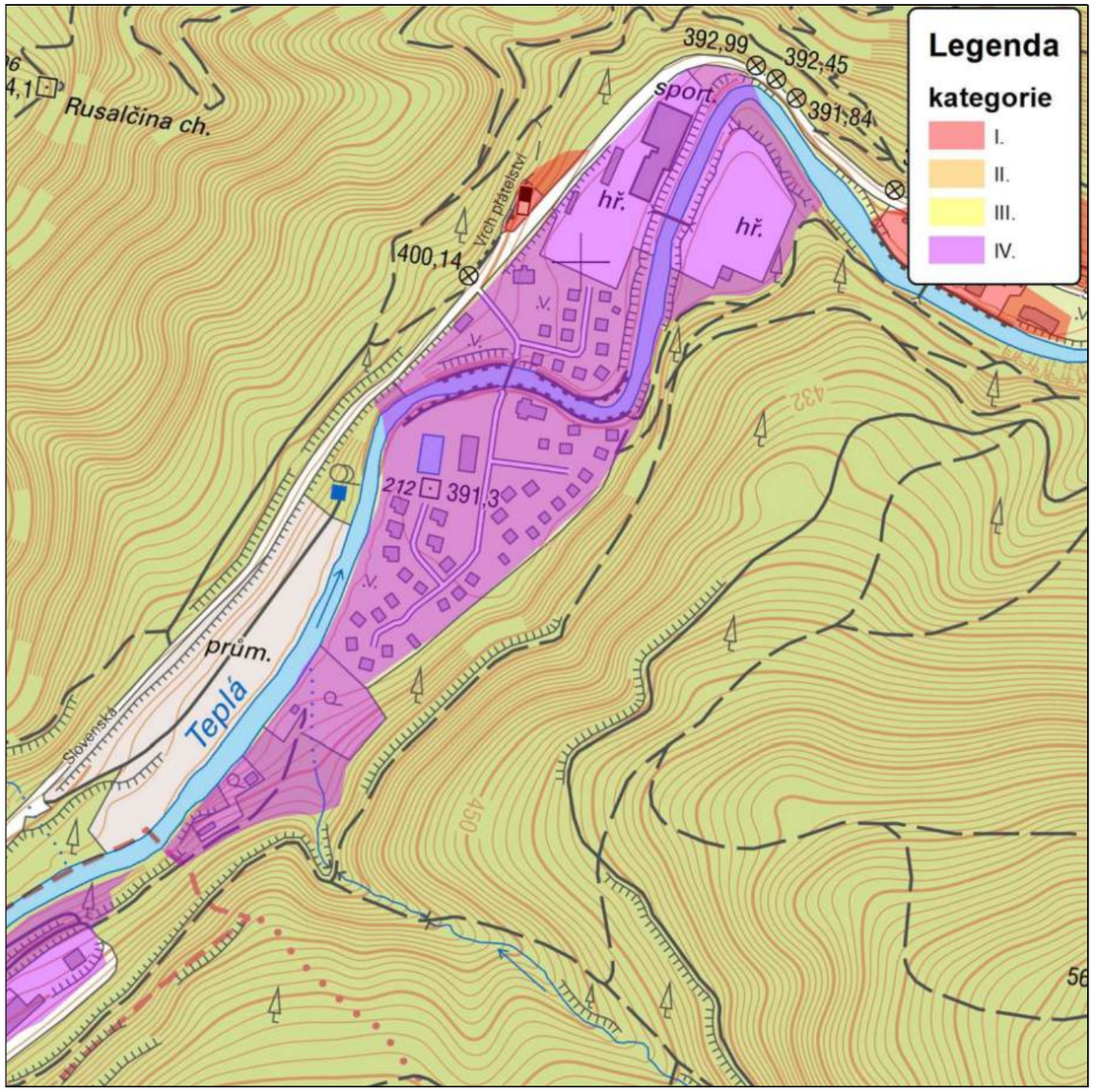

Historická charakteristika:

Menší sídelní historicky sportovně zaměřená enkláva v zázemí Karlových Varů – počátkem 20. století zde bylo vybudováno golfové hřiště. V současnosti slouží především tenisu. V poslední době se rozmohlo bydlení formou naprosto nevhodné zástavby.

Památková ochrana:

Není.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Sídelní lokalita zaujímá poměrně úzký prostor údolní nivy, přičemž severní část vyplňuje po obou březích toku sportovní infrastruktura – více než 10 tenisových kurtů. Výrazné hmoty zde tvoří objekt kryté tenisové haly a třípodlažní hotel Gejzír. Na sportovní část navazuje z jihu část rezidenční – cca 4 skupiny typově shodných přízemních objektů v těsném geometrickém uspořádání. V jižní části se dále nachází další objekty – bazén či vstupní objekt. Nepřirozený prvek představuje instalovaná balustráda nad západním okrajem rezidenční části.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Nerozšiřovat více zastavěné území sídla
- Vyloučit zásah do zeleně ve volné krajině
- Vyloučit úpravy řečiště toku Teplé

13 Hůrky

Pozice sídla v pásmu MKR:

Sídlo lokalizované v severní části do úzkého sedla mezi zalesněnými elevacemi, přechází směrem k jihu po vrcholové části údolí nad lázeňskou částí Karlových Varů k letišti, kde na hranici CHKO končí. Severní část mimo úseku nad údolím do Karlových Varů je uzavřena okolním lesem. Jižní část sídla se díky navazující vzrostlé rozptýlené zeleni vizuálně rovněž neuplatňuje (částečně v široké krajinné scéně z vrcholu Andělské Hory). Sídlo je rozděleno hranicí CHKO.

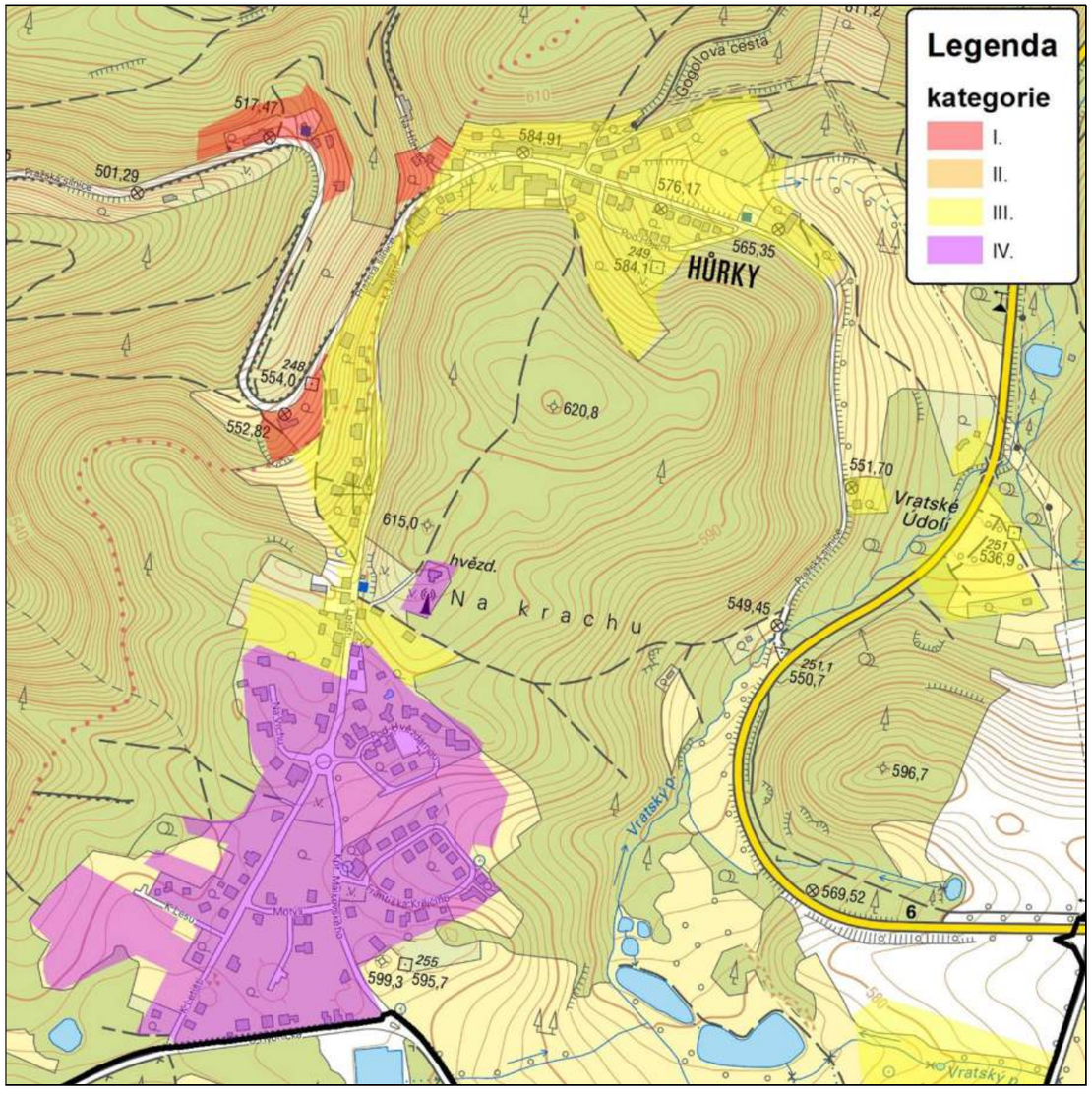

Historická charakteristika:

Stávající část Karlových Varů, prvně zmiňovaná roku 1847. V současnosti je sídlo charakteristické rozmachem obytné zástavby.

Památková ochrana:

Západní část území sídla, serpentina Pražské silnice je pokryta památkovou ochranou - Památková rezervace (zařazeno do I. kategorie).

Silnice stará Pražská

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Podobu současného sídla utvářejí dvě poměrně diferencované na sebe navazující části. Severní sevřenou část sídla koncentrovanou kolem průjezdní silnice tvoří vcelku tvarově i hmotově diferencovaná zástavba včetně předprvorepublikových vil. Negativní dominantu sídla reprezentuje nedokončený objekt služeb včetně ubytovny. Výše v lese stojí také rekreační chaty. Tato zástavba dále pokračuje k jihu, z části sídla se otevírá výhled údolí Teplé a lázeňskou část Karlových Varů (tato část patří pod katastr Karlovy Vary). V ohybu silnice do údolí se nachází neudržovaný sad. K jihu pokračující zástavba se drží při ulici (K letišti). Pod objektem hvězdárny stojí dva bytové domy. Jižní část sídla tvořená novodobou typovou zástavbou koncept ulicové zástavby již nectí. Kontakt novodobé rezidenční (suburbanizační) výstavby se starší zástavbou je zde markantní.

Severní část sídla je v bezprostředním kontaktu s lesy, v jižní části na přechodu sídla do volné krajiny se vyskytuje poměrně hojná rozptýlená zeleň.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

Hůrky-sever

- Novou obytnou zástavbu v lokalitě lze připustit za předpokladu lokalizace ve vazbě na historickou strukturu zástavby – respektovat historickou parcelaci (proluky), zabránit rozšiřování sídla dále podél Pražské silnice
- Novou obytnou výstavbu přizpůsobit proporcím stávající zástavby
- Zabránit zásahům do zeleně vně sídla – porostních okrajů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

Hůrky-jih (Motýlek)

- Nerozšiřovat více zástavbu, ukončit plošný rozvoj sídla

14 Dolní Hluboká

Pozice sídla v pásmu MKR:

Protáhlé sídlo predisponované svojí polohou v hlubokém údolí Sádky – levostranného přítoku Teplé. Vizuální uplatnění části sídla nastává pouze v dílčím segmentu údolí Sádky.

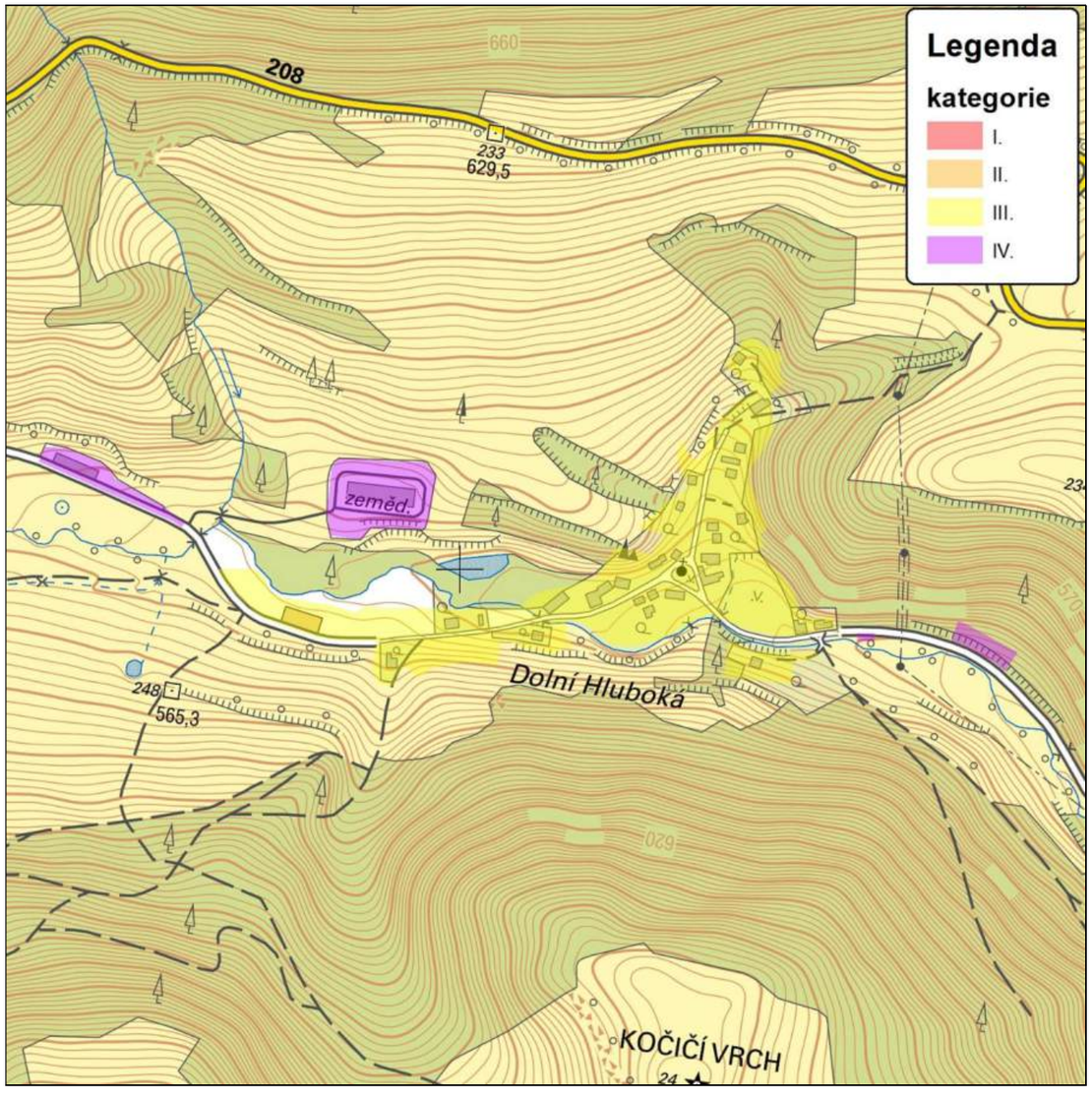

Historická charakteristika:

První písemná zmínka je z roku 1308, Dolní Hluboká je pozůstatkem původně o dosti větší vesnice, která se však vylidnila po vyhnání původního německého obyvatelstva a byla z části po roce 1950 demolována, kdy byla začleněna do nově vzniklého Vojenského výcvikového prostoru Prameny. Převážná většina budov v obci byla postavena před rokem 1945. Dnes slouží většina z nich majitelům jako chalupy k rekreaci. V centru vsi se nachází barokní kaple svatého Prokopa, postavená roku 1754.

Památková ochrana:

Objekt kaple sv. Prokopa, Dolní Hluboká čp. 519.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Zástavba údolního sídla sleduje tok po obou stranách. Tvoří ji přízemní i patrová stavení s četnými rekonstrukcemi v rámci rekreačního využití. Dále do údolí proti proudu toku se kvalita zástavby snižuje. Objekty nedrží jednotnou orientaci vůči cestě. Na západním konci stojí halové hospodářské objekty, některé odděleně od zástavby, zčásti v dezolátním stavu. V centru sídla na malé návsi stojí výrazná a udržovaná barokní kaple sv. Prokopa. Od této části vystupuje zástavba především rekreačních objektů podél cesty do svahu.

Na sídlo a především jeho okraje je vázána hojná zeleň, přecházející do souvislých lesních porostů.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla vyloučit
- Novou obytnou výstavbu u sídla s dokončeným plošným rozvojem lze připustit výjimečně, situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), při výstavbě respektovat historickou parcelaci
- Uplatňovat důslednou ochranu památkově chráněných objektů (kaple na návsi)

Doporučení:

- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Zachovat bohatou okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

15 Krásno

Pozice sídla v pásmu MKR:

Protáhlé sídlo rozkládající se v k severu sklánějícím údolí, jímž protéká umělý vodní tok Dlouhá stoka. Vzhledem k údolní poloze se sídlo v dálkových pohledech, s výjimkou severních směrů, neuplatňuje.

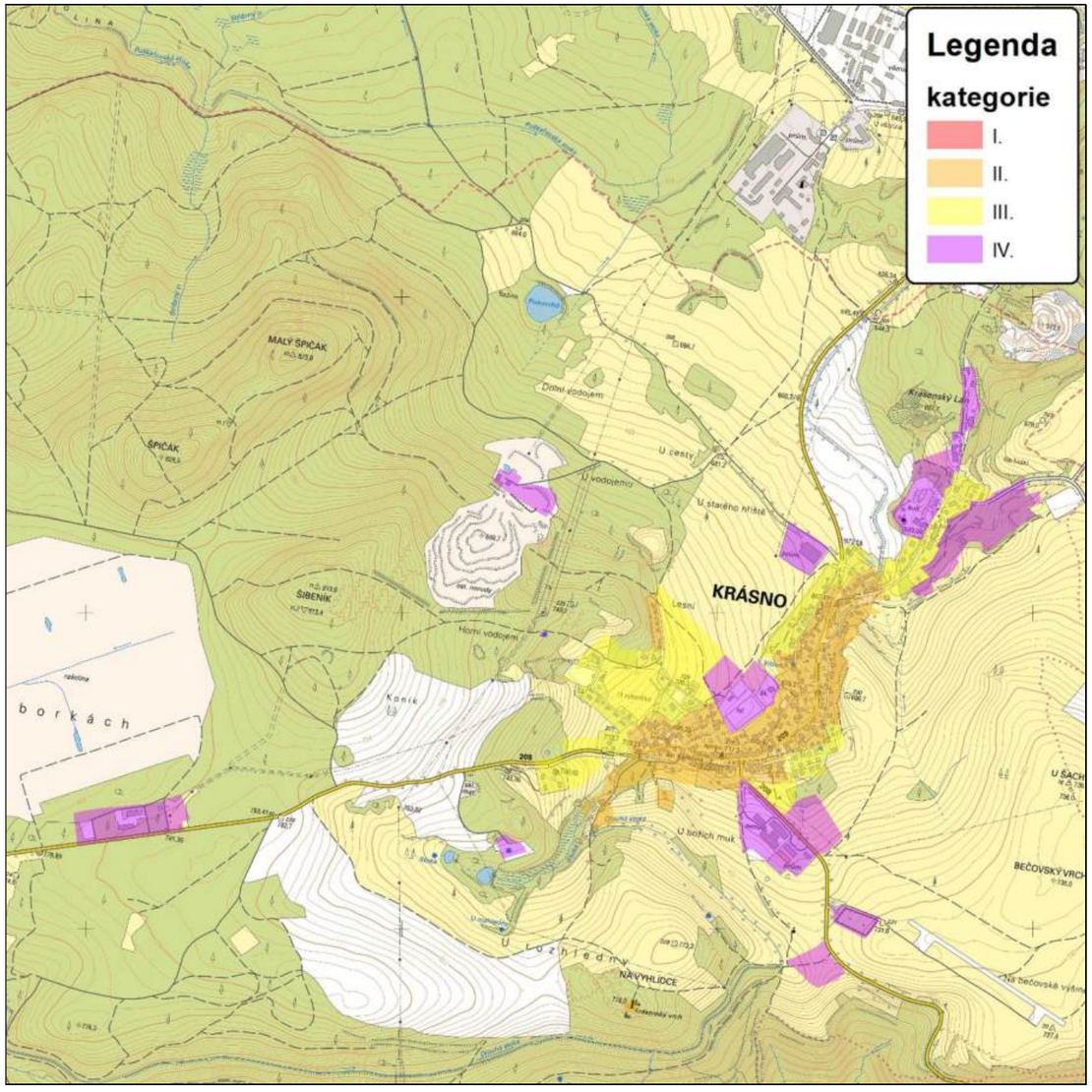

Historická charakteristika:

Nejstarší zpráva o obci je z roku 1341. V 16. století byla obec centrem těžby stříbra a cínu. Po úpadku hornictví se rozvinula ve městě řemesla, barvíři, koželuzi a hlavně přádelny. Ve druhé polovině 20. století bylo město významné v souvislosti s těžbou uranu i dalších kovů, jejich těžba však již byla také ukončena. V současnosti zde funguje průmysl (mj. těžba živce v lomu Krásno) i zemědělská výroba. Město slouží především k bydlení, k rekreaci pouze okrajově.

Památková ochrana:

- Areál rudný důl Vilém (Ďuriš)
- Objekt zvonice
- Objekt rozhledna
- Objekt městský dům čp. 11
- Objekt venkovská usedlost č.ev. 3
- Objekt venkovská usedlost č.ev. 2
- Objekt radnice čp. 1
- Objekt městský dům čp. 307
- Objekt sloup se sousoším Nejsvětější Trojice
- Areal fara čp. 2
- Areál plavební kanál Dlouhá stoka - Národní kulturní památka

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Zástavba sídla sleduje cestu od bývalého Litrbachu (Čisté) do Horního Slavkova v ose údolí. V tomto směru se zhruba ve střední části sídla rozkládá protáhlé (hlavní) náměstí, v jehož jižní výše položené části stojí novorománský kostel sv. Kateřiny, jenž nemá věž (po požáru v roce 1848). Zástavbu na náměstí reprezentují podélně orientované patrové domy pozdně klasicistního slohu, avšak často s pozdějšími stavebními zásahy. Rušivý prvek na náměstí tvoří nákupní středisko odpovídající socialistické výstavě. Nad kostelem se nachází ukrytý výrazný objekt zvonice. Naproti kostelu stojí budova radnice s výraznou věží s hodinami v ose uličního průčelí. Výše nad hlavním náměstím se nachází menší náměstí Sv. Trojice.

Mimo centrum sídla se v zástavbě vyskytují zřetelné kontrasty, čímž vzniká zřetelná výrazová nejednotnost. V posledních letech zde vyrůstají typové rodinné domy, abstrahující od zvyklostí venkovské obytné zástavby. Podél cesty na Horní Slavkov stojí účelový areál zemědělské výroby, nově vybudovaná průmyslová hala se nachází na severním okraji sídla.

Zeleň je vázána především na okrajové partie, kde se jedná často nálety na narušených plochách. Uvnitř sídla se vyskytují různorodé vzrostlé dřeviny včetně nevhodných druhů (smrky u kostela).

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou účelovou zástavbu v sídle lze realizovat výjimečně, a to zejména ve vazbě na stávající zemědělský areál

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Uplatňovat důslednou ochranu dochovaných historických staveb a cenných památkově chráněných objektů

Doporučení:

- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Zkvalitnit či doplnit stávající zeleň a její krajinotvornou funkci
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

16 Zlatá

Pozice sídla v pásmu MKR:

Sídlo lokalizované na hranici CHKO, jehož výrazně větší část tvoří rozlehlý areál zemědělské výroby, menší část tvořena jednou ulicí s rodinnými domy. K sídlu náleží rozptýlená zástavba podél jižní strany silnice II/606. Přechod části sídla zasahující do CHKO do volné krajiny je díky absentující zeleni velmi ostrý. Hranici CHKO tvoří silnice II/606. Sídlo se vizuálně uplatňuje do jižních a východních směrů – k zalesněným svahům Slavkovského lesa. Sídlo je rozděleno hranicí CHKO.

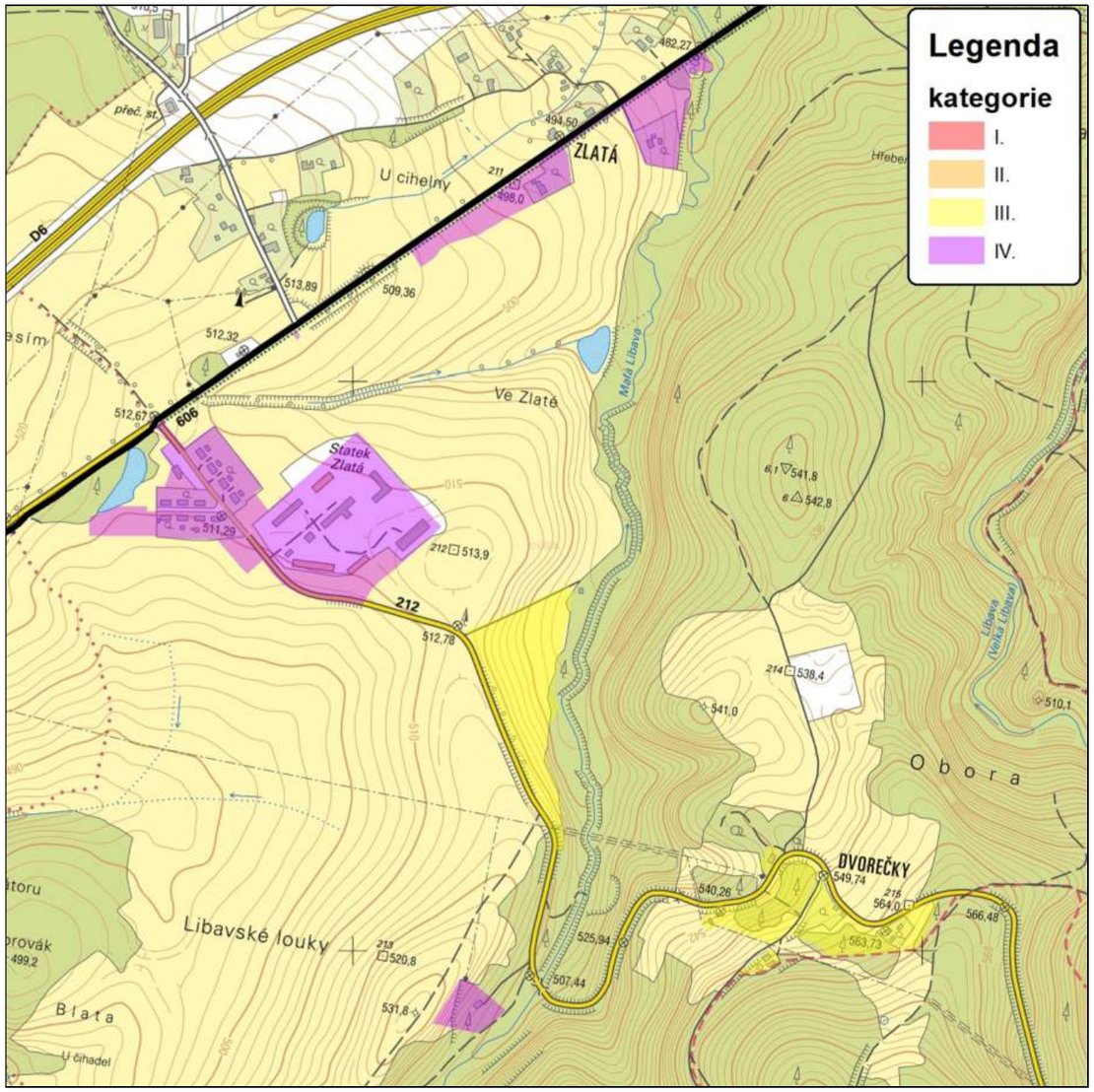

Historická charakteristika:

Původní sídlo bylo oboustraně komunikace Cheb – Karlovy Vary. Hranice CHKO dělí sídlo, přičemž menší jižní část uvnitř oblasti obsahuje několik rodinných domů, u komunikace přestavených v devadesátých letech na veřejné domy nyní opuštěné. V sedmdesátých letech vznikla nová samostatně stojící část sídla se zemědělskými objekty a několika rod. domy.

Památková ochrana:

Není.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Původní sídlo zaujímalo prostor mezi stávajícími silnicemi II/606 a D6, kde se rozptýlená zástavba doposud nachází. Stávající koncentrovaná zástavba zasahující do CHKO představuje později plánovaně vybudovanou část, což je na její kvalitě patrné. Naprosto dominantní součást zástavby sídla tvoří areál zemědělské velkovýroby čítající několik převážně halových objektů se zásadním dopadem na vizuální projev sídla. Obytnou zástavbu tvoří atypické dvojdomky se sedlovou střechou, rozmístěné na pravidelném půdorysu podél obou ulic. Citelná je absence zeleně v okrajové (přechodové) části sídla.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Při návrhu úprav zástavby musí být neoddělitelnou součástí návrh zeleně, a to nejen uvnitř sídla, ale především po jeho obvodu pro zmírnění negativního dopadu zástavby na krajinný ráz
- Novou obytnou výstavbu lze situovat jen ve vazbě na stávající zástavbu; nerozšiřovat zastavěné území o účelové stavby

Doporučení:

- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u stávajících obytných staveb

17 Kamenný dvůr

Pozice sídla v pásmu MKR:

Menší sídlo tvořené dvěma enklávami. Východní část (Podlesí) je lokalizované při stávající silnici II/606, která zde tvoří hranici CHKO. Jihovýchodní okraj této části sídla u kraje lesního porostu se vizuálně otevírá k východu do odlesněných poloh v předpolí Slavkovského lesa. Jeho uplatnění je však díky blízké vazbě na lesní porost nízké. Západní část sídla vyplňuje severozápadní cíp CHKO vymezený segmentem území mezi silnicí II/606 a dálnicí D6, která v tomto úseku prochází po vysoké estakádě. Západní část sídla se vizuálně neuplatňuje.

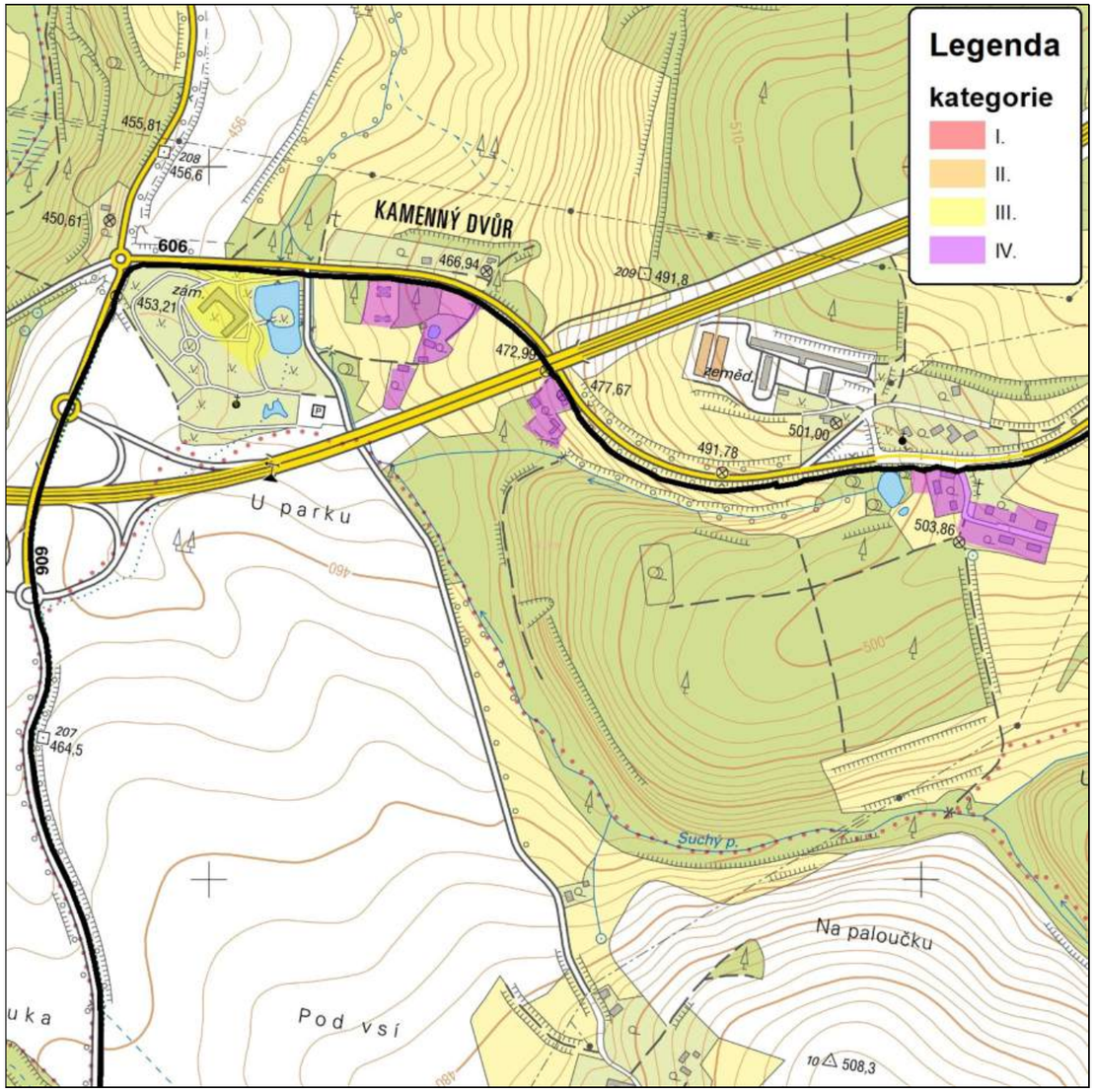

Historická charakteristika:

Zemědělsky zaměřená obec zmiňována prvně roku 1370 na důležité obchodní trase. V současnosti sídlo slouží stále zemědělství a rekreaci – mj. pobytové, kterou umožňuje rekonstruovaný barokní zámek vystavěný na místě původní tvrze.

Památková ochrana:

Areál zámku Zámecký park.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Dominantu zástavby západní části sídla reprezentuje nedávno zrekonstruovaný barokní trojkřídlý patrový zámek. V okolí zámku, využívaného jako hotel, byl rovněž nově zrekonstruován park s jezírkem. Obytnou zástavbu tvoří několik převážně přízemních stavení pod estakádou dálnice D6 včetně opuštěného bývalého provozního objektu. Postavení estakády vůči okolní zástavbě je zcela nadřazeno a dominuje celému sídlu.

Východní část tvoří rovněž několik objektů, mezi kterými představuje cennější prvek udržovaná kaple se zvoničkou přímo u silnice (na severní straně – vně CHKO). Zástavbě zde dominují objekty zemědělského areálu, již za hranicí CHKO. Zástavbu v rámci CHKO reprezentují později postavené rekreační objekty, před nimiž stojí starší hospodářská stavení.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou účelovou zástavbu v části sídla zasahující do CHKO vyloučit.
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě stávající zástavbu, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Chránit a věnovat potřebnou péči segmentu komponované krajiny v okolí zámku (park)

Doporučení:

- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Doplnit okrajové partie sídla v jihozápadní části o výsadby stanoviště odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a vpůdorys především starší obytné zástavby)

18 Lázně Kynžvart

Pozice sídla v pásmu MKR:

Větší sídlo lokalizované na exponovaných jihozápadních svazích Slavkovského lesa pod nejvyššími vrcholy Lesným a Lysinou. Sídlo se díky rozlehlé i hmotově výrazné zástavbě uplatňuje v Tachovské brázdě.

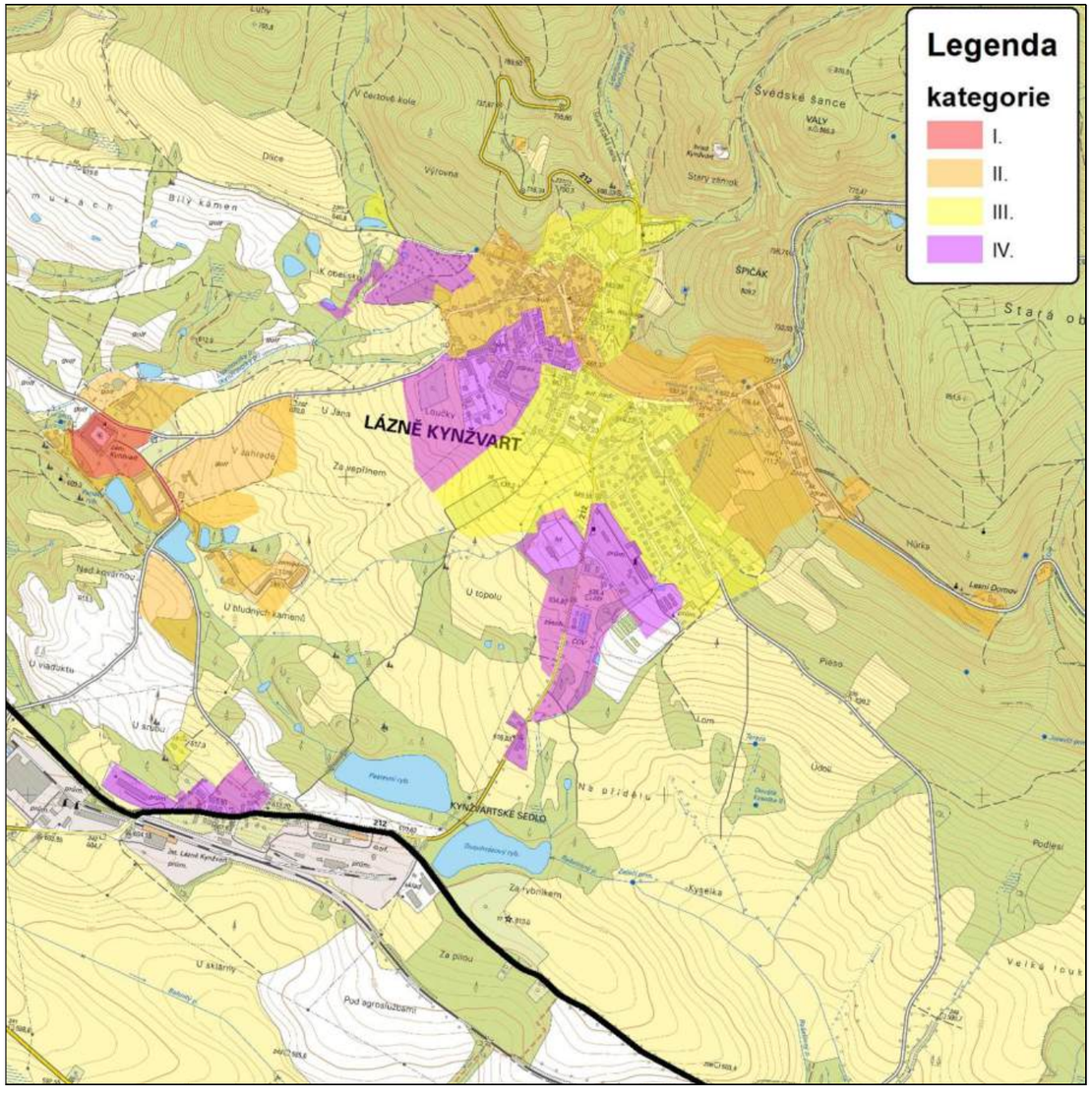

Historická charakteristika:

Místo se poprvé připomíná roku 1214 (Konigeswart – Královská varta). Podle historika M. Urbana bylo sídlo Kynžvart od počátku založení německé. Na vrchu nad obcí vznikl hrad Kynžvart jako centrum ochrany zemské stezky, která vedla přes obec vzhůru na plošinu Císařského lesa.

V 19. století zde vznikla lázeňská čtvrť, jejímž centrem se stal Richardův pramen. V nižší části území se nachází zámecký areál kancléře Metternicha s parkem, vybudovaný v první polovině 19. století. Dnes je význam pramenů podstatně menší, z Kynžvartu se staly klimatické lázně především pro dětskou klientelu. Sídlo má značný rekreační potenciál, v nedávné době posílený výstavbou golfového hřiště v blízkosti zámku. Nachází se zde i výrobní provozy – mimo vlastní město u nádraží.

Památková ochrana:

- Areál kostel sv. Markéty
- Areál zámek Kynžvart čp. 347 - národní kulturní památka
- Objekt socha sv. Jana Nepomuckého
- Objekt socha Trpícího Krista
- Objekt lázeňský dům New York čp. 19
- Objekt smírčí kříž
- Objekt socha sv. Vavřince
- Objekt polní opevnění - Švédské šance, archeologické stopy
- Objekt sloup se sochou Panny Marie
- Objekt hrad Kynžvart, zřícenina a archeologické stopy
- Objekt lázeňský dům Orlík čp. 206.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Půdorys sídla se vyznačuje rostlým charakterem, přizpůsobeným terénu. Dominuje zde jedna hlavní osa sledující vrstevnici. Rozšiřuje se v úzké, podlouhlé náměstí, kterému vévodí kostel sv. Markéty z roku 1870. Mezi druhou polovinou 17. století až po 1. polovinu 19. století vznikla v sídle zahuštěná zástavba v síti drobných uliček pod i nad zmíněnou hlavní osou, do níž náleží i židovská čtvrť. V těsném sousedství náměstí se nachází v zástavbě neorganický objekt nákupního centra. Mimo historické centrum jižním a východním směrem vznikla v poválečné době nesourodá zástavba rodiných a bytových domů se školním areálem.

Až šestipodlažní bytovky výrazně negativně ovlivnily panorama města při dálkových pohledech. V jižním cípu zástavby vzniknul průmyslový areál. Ve východní části města podél Lázeňské ulice vznikla lázeňská část s budovami z přelomu 19. a 20. století. Lázeňské domy zde tvoří kulisu pod okrajem lesa, na níž navazuje lázeňský park. Na jih od středu města se nachází areál zámku s hospodářskými budovami. Zámek kancléře Metternicha přestavěný v pozdně empírovém stylu z původního raně barokního je národní kulturní památkou.

Hodnotný je rovněž přilehlý zámecký park. V nedávné době zde bylo vybudováno golfové hřiště. Zámeckou část a město spojuje lipová alej. Stromořadí se doprovázejí i další přístupové cesty, zeleň se vyskytuje hojně i v sídle. Na zástavbu sídla navazuje výše do svahu souvislý lesní porost.

Podmínky ochrany KR:

Pro část sídla v I. kategorii platí limity a doporučení orgánů památkové péče.

Pro část sídla ve II. a III. kategorii platí následující limity a doporučení

Limity:

- Zabránit potenciálnímu srůstu dosud zřetelně oddělené výše položené městské části sídla a níže se nacházejícího zámeckého areálu
- Předcházet negativním dopadům – zásahům do stávající siluety sídla v důsledku nové výstavby
- Nerozšiřovat zástavbu sídla výše do lesnatých svahových partií – vyloučit zásahy do porostních okrajů
- Uplatňovat důslednou ochranu dochovaných historických staveb a cenných památkově chráněných
- objektů; zachovat klidový charakter lázeňské části
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky)

Doporučení:

- Při realizaci nové obytné výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; nerozšiřovat zástavbu bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla
- Kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí – s důrazem na komponované parkové prostory
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Pro část sídla ve IV. kategorii platí podmínky územního plánu s tím, že stávající parametry zástavby v této části jsou limitující

19 Loket

Pozice sídla v pásmu MKR:

Typické sídlo na říčním ostrohu s výraznou dominantou hradu.

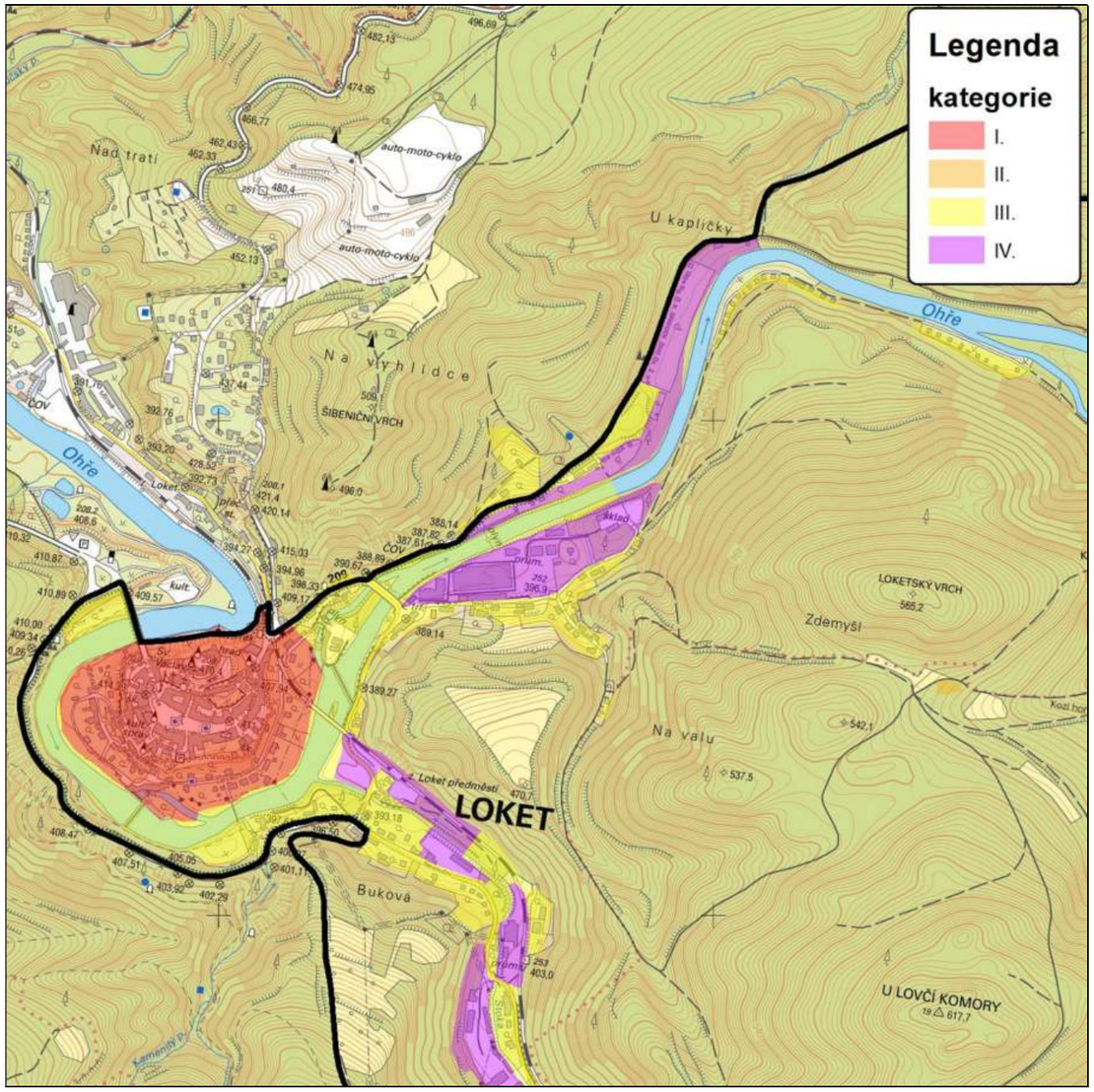

Historická charakteristika:

Historie loketského hradu sahá do 12. století, založení města pod ním je mladšího data (první písemná zmínka pochází z roku 1234) a zřejmě souvisí s německou kolonizací pohraničí Václavem I. Do počátku 14. století se dotvořil rastr královských měst Čech a Moravy. Nejvydatněji k tomu přispěla vláda českého krále Přemysla Otakara II. Teprve on vtiskl urbanizačnímu tempu potřebnou dynamiku. Síť královských měst se zahustila a prakticky dovršila. Do více než padesáti měst spojených s fundacemi tohoto velkého krále patří také Loket. Ppevný hrad v Lokti patřil od druhé čtvrtiny 13. století k zemským oporám na hranici s Chebskem. Za Přemysla Otakara II. získala v Loketsku na tempu kolonizace pronikající z Chebska. Dá se tedy předpokládat, že králova iniciativa osídlovat pohraničí vedla k tomu, že se pod loketským hradem ustavila městská obec i když názory na to nejsou jednoznačné. Loket patřil do oblasti silného zájmu Přemysla Otakara II. v opevňování a osídlování pohraničí, stejně jako je to u nedalekého Ostrova a Kadaně.

Památková ochrana:

Střed města je památkovou zónou.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Kompaktní zástavba středu sídla po obvodu náměstí s hodnotnou historickou zástavbou padá k břehům Ohře. Další stavební vývoj zastavěl údolí proti proudu řeky, po proudu byly umístěny na pravém břehu průmyslové objekty, v 60 a 70 letech pak expanze rekreačních chat.

Podmínky ochrany KR:

Limity a doporučení pro území vymezené památkovou zónou jsou obsaženy v podmínkách orgánů památkové péče a toto území je zařazeno do I. kategorie sídla.
Pro ostatní části sídla platí (zařazené v kategorii II, III a IV):

Limity:

- Zástavbu po obvodu památkové zóny postupně regulovat náhradou stávajících nehodnotných objektů kvalitní architekturou. Novou výstavbu vždy doprovázet výsadbou zeleně

Doporučení:

- Při opravách stávajících objektů respektovat existenci sousedící památkové zóny volbou odpovídajících materiálů a barevnosti

20 Údolí

Pozice sídla v pásmu MKR:

Sídlo lineárního charakteru podél vodoteče – Stoky. Stejně je vedena komunikace do Horního Slavkova, podél které postupně vznikly obytné a průmyslové objekty. Výrazným prvkem je železniční trať, která v několika místech přetíná údolí konstrukčně i architektonicky zajímavými mosty. Svahy a celé údolí je zaplněné vzrostlou zelení.

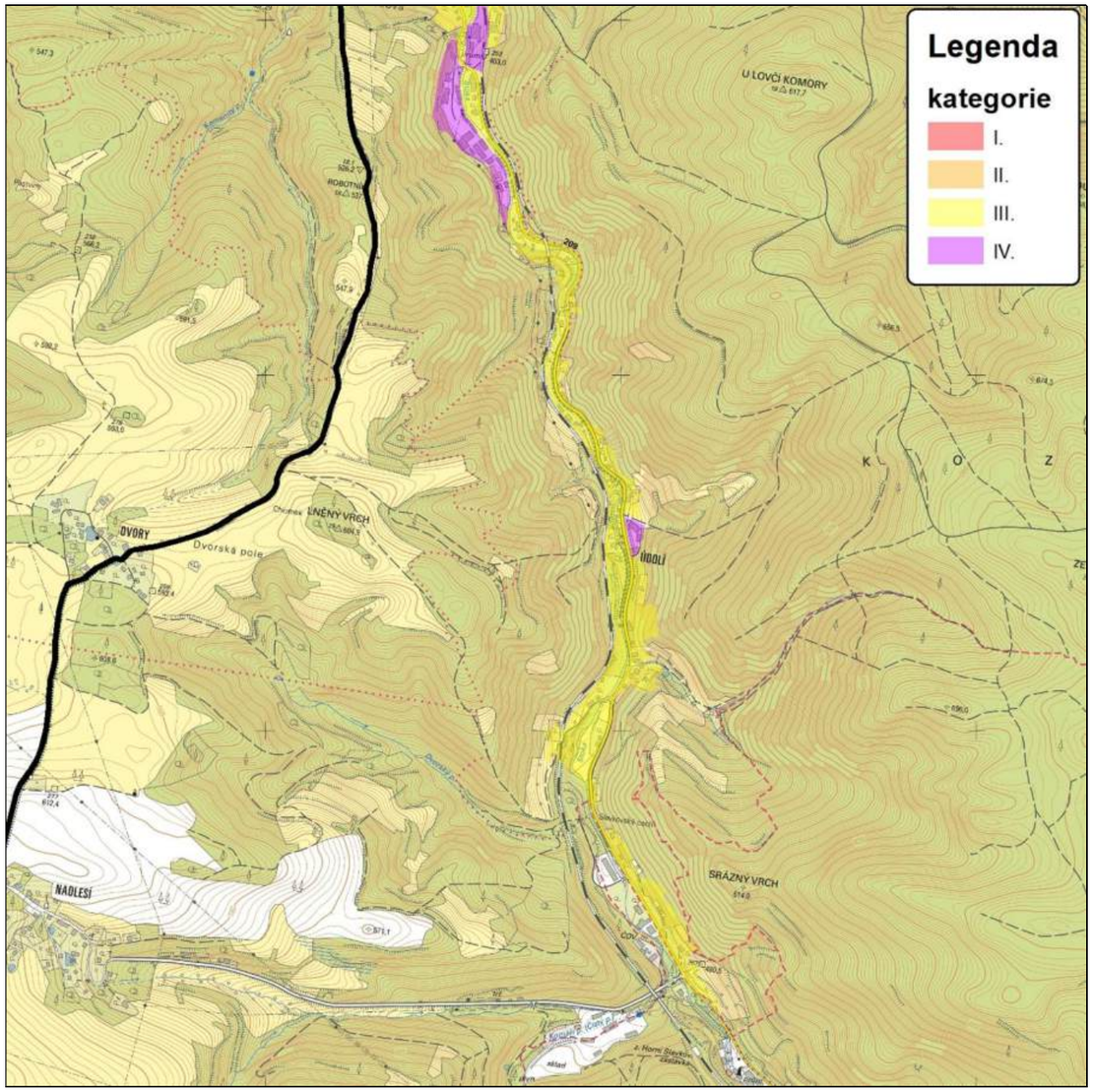

Historická charakteristika:

První písemná zmínka o vesnici pochází z roku 1643. Z mapových podkladů je zřejmé, že k rozvoji sídla došlo v průběhu 19 století. Po druhé světové válce byly některé objekty opuštěny a posléze zbourány.

Památková ochrana:

Objekt zvonička.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Lineární zástavba byla modelována úzkým údolím se strmými svahy. Zástavba je rozptýlená v několika nevýrazných shlucích podél komunikace II/209. Vesměs se jedná o stavby s architekturou druhé poloviny 19. století, upravovanou a opravovanou s různou mírou nevkusu. Bytové objekty jsou dvoupodlažní se sedlovými střechami, rodinné domy přízemní rovněž se sedlovými střechami, hřeben ve směru údolí. Průmyslové objekty pro drobnou výrobu a zpracování kaolinu Výrazným prvkem je regulovaný břeh vodoteče.

Podmínky ochrany KR:

Vzhledem ke konfiguraci terénu není předpoklad k výrazné obměně či rozšíření zástavby. Podmínky – limity a doporučení jsou dány územním plánem a spočívají:

- v respektování a případném řízeném doplnění zeleně v nejnižších partií zeleně
- zachování korpusu železniční tratě a po technických úpravách využití jako cyklotrasy.

21 Chotěnov

Pozice sídla v pásmu MKR:

Malá sídelní enkláva lokalizovaná na jihozápadním úpatí Slavkovského lesa na Kosím potoce. Zástavba sídla se díky poloze při toku a hojné okolní zeleni vizuálně neuplatňuje.

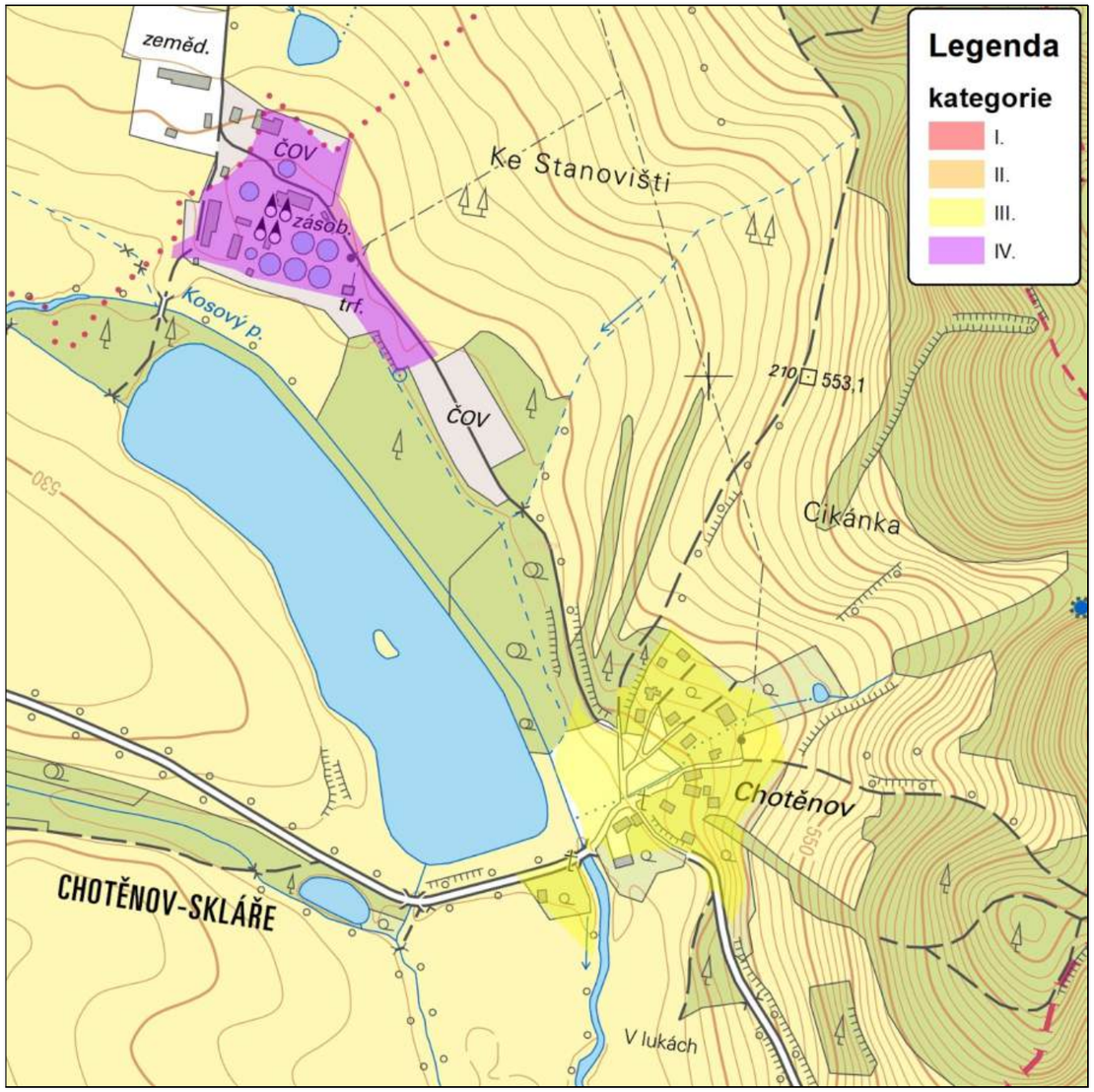

Historická charakteristika:

Chotěnov je zmiňován už při údajném založení tepelského kláštera v roce 1193, a to jako hraniční obec tepelského panství. První písemná zmínka o vsi pochází z roku 1273.

Památková ochrana:

Venkovská usedlost čp. 12

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Zástavba původně nepravidelné okrouhlice byla po vyhnání původního obyvatelstva narušena razantní demolicí řady objektů. Nová zástavba nestejné úrovně je situována bez dodržování elementárních urbanistických zásad.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty s výjimkou areálu čistírny odpadních vod na území sídla zcela vyloučit
- Novou obytnou výstavbu lze připustit pouze výjimečně ve vazbě na stávající zástavbu (proluky), nerozšiřovat zástavbu sídla s dokončeným plošným rozvojem (výše do svahu, na protější břeh Kosího potoka)

Doporučení:

- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Zachovat doprovodnou zeleň podél komunikace mezi Skláři a Chotěnovem.

22 Skláře

Pozice sídla v pásmu MKR:

Malá sídelní enkláva lokalizovaná na jihozápadním úpatí Slavkovského lesa na Kosím potoce. Zástavba sídla se díky poloze při toku a hojné okolní zeleni vizuálně neuplatňuje. Skláře jsou součástí Chotěnov u M. Lázní, nacházející se při silnici II/230 – na hranici CHKO. Sídlo je rozděleno hranicí CHKO.

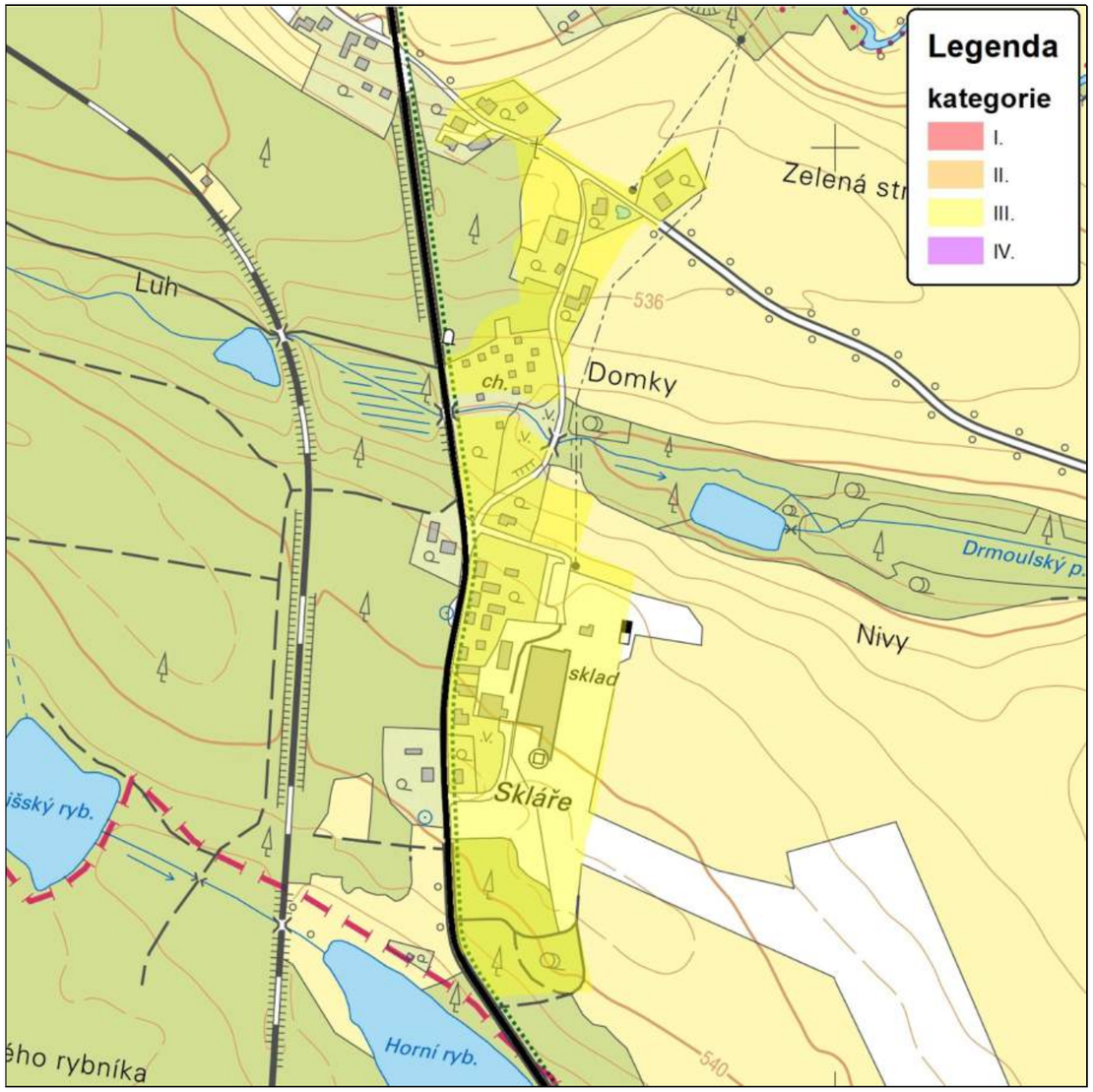

Historická charakteristika:

Koncem 13 století vznikl v místech dnešních Sklářů na Kosím potoce pod Hamrnickým dvorem železný hamr, pojmenovaný podle svatého Bartoloměje, patrona pístovské farnosti. Vysoká pec skončila svou činnost po roce 1834 a byla zbořena roku 1870. Na Kosím potoce stály ještě dva další hamry, panský hamr svatého Kryštofa a tzv. Vodní hamr, všechny provozy patřily klášteru Teplá. Na potoce byla i řada mlýnů, z nichž mezi nejstarší patří Selský mlýn, zřejmě totožný s Novým mlýnem zmiňovaným již v roce 1463. Po roce 1818 vznikla ve Sklářích továrna na hliněné džbánky na stáčení minerálních vod, která byla v provozu do roku 1834 a zbořena roku 1870. Skláře nikdy nebyly katastrálně ani správně samostatné, vždy patřily pod Chotěnov. Některé ze zdejších četných samot byly v minulosti počítány pod Hamrníky (část Vysoká Pec s hamrnickým číslováním) a Stanoviště (7 domů s chotěnovským číslováním).

Památková ochrana:

Není.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Část obce Skláře oddělena komunikací Mar. Lázně – Planá, která zároveň tvoří hranici CHKO, je tvořena několika domy, z nichž nejvýznamnější je odbavovací budova letiště, která je v intaktní podobě z 80. let bezchybně zachována. Významným objektem je letiště, které bylo zbudováno jako mezinárodní v roce 1927. Za války bylo využíváno německou armádou k výcviku pilotů. V padesátých letech byla letecká doprava opět zastavena a informace o využití letiště podléhaly cenzuře, nějakou dobu sloužilo jen zemědělským letounům. V letech 1965–1970 byla odstřelena betonová letištní budova. V 80. letech bylo pravidelné letecké spojení s Prahou. Po roce 1989 bylo letiště obnoveno a sloužilo zejména lehkým a ultralehkým letounům, parašutismu a plachtaření, nyní je areál bez využití.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Ve Sklářích novou obytnou výstavbu situovat výhradně podél stávající cestní sítě, nerozšiřovat sídlo směrem do údolí (k Chotěnovu)
- Nerozšiřovat stávající chatový areál ve Sklářích; ponechat tuto enklávu skrytou ve stávající zeleni
- Zachovat dochované znaky dřívější parcelace – vyloučit zásahy do krajinotvorné zeleně liniového typu

Doporučení:

- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Zachovat doprovodnou zeleň podél komunikace mezi Skláři a Chotěnovem

23 Sítiny

Pozice sídla v pásmu MKR:

Liniové sídlo nacházející se v rovinaté poloze východně pod hřbetem Vlčího kamene. Vizuální uplatnění sídla je díky rovinatému terénu nízké, ze vzdálenějších pohledů je viditelný halový zemědělský objekt při východním okraji sídla.

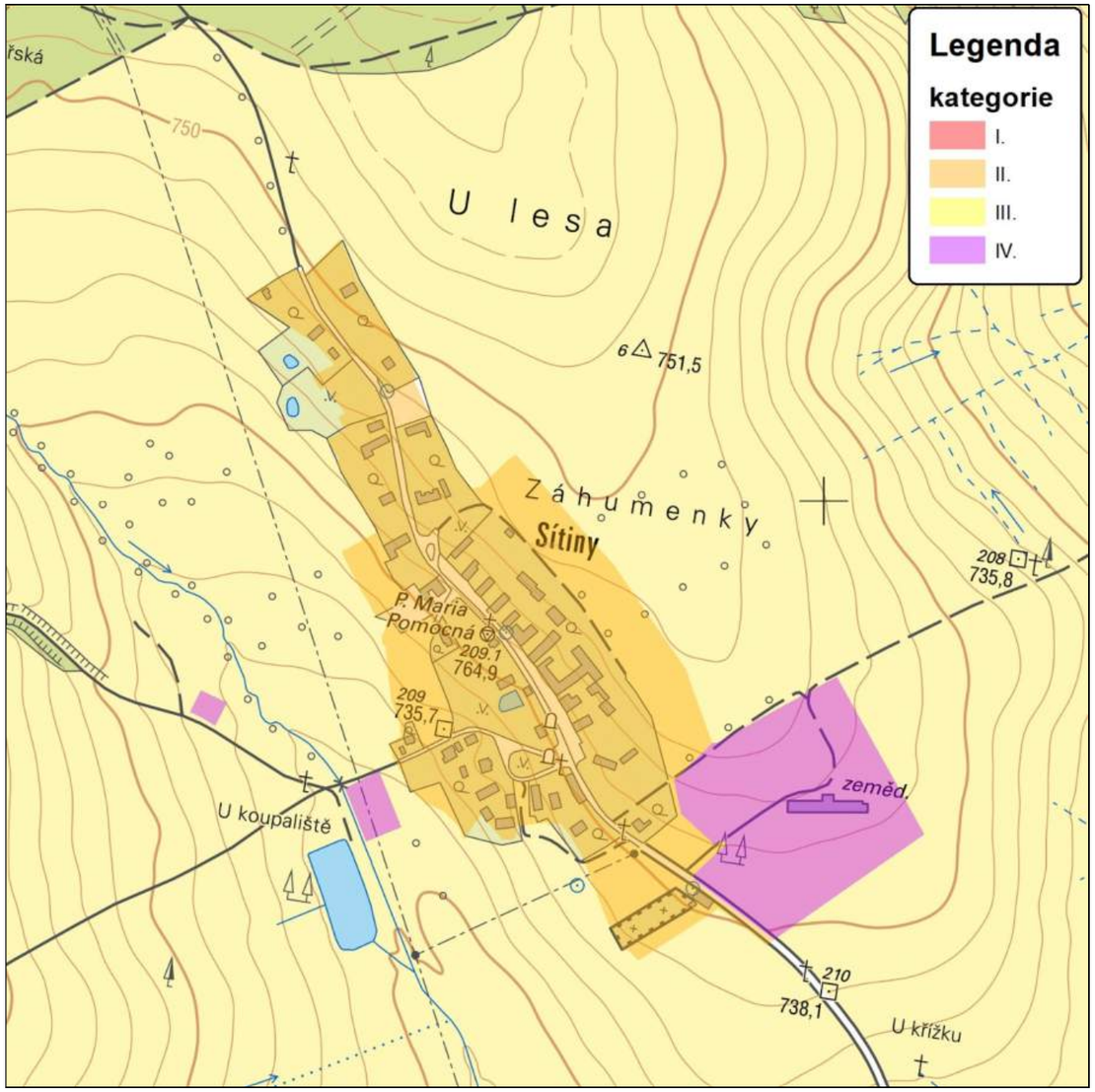

Historická charakteristika:

Obec, která nemá slovanský původ, je zmiňována prvně roku 1347 v souvislosti s těžbou cínu. Vznik sídla díky poloze na Královské zemské stezce je však zřejmě staršího data. Později byli místní zaměstnáni v zemědělství či lese. Důležitá vazba fungovala k Mariánským Lázním, která přetrvává i podnes v souvislosti s rekreací.

Památková ochrana:

- Areál venkovská usedlost čp. 6
- Areál venkovská usedlost čp. 3
- Objekt socha sv. Jana Nepomuckého
- Objekt sousoší Korunování Panny Marie
- Objekt kostel Panny Marie Pomocné

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Zástavba sídla sleduje doposud zachovalý ulicový půdorys s převažující orientací domů štítovým průčelím k cestě. Ve střední části sídla se nachází dominanta pozdně barokního kostela P. Marie Pomocné, podobně však jako sousední výrazné patrové stavení ve zchátralém stavu. Cenné jsou zde dále dochované objekty lidové architektury – především patrové statky s vjezdovými branami, které se zůstaly zčásti po obvodu menší návsi. Některé usedlosti se vyznačují zachovalým hrázděním.

Na návsi stojí socha sv. Jana Nepomuckého, památník prvním osadníkům obce, pomník obětem I. sv. války. Na východním okraji při vstupu do obce se nachází hřbitov s bývalou sýpkou. Před hřbitovem stojí lidové sousoší Nejsv. trojice. Kromě uvedené stavby v blízkosti kostela se zde vyskytují i další opuštěné objekty, rušivým prvkem je zmíněná zemědělská hala na východním okraji sídla a objekt občanské vybavenosti na návsi. Zeleň doprovází hojná vzrostlá zeleň.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Uchovat dominantní pozici kostela P. Marie Pomocné, nerozšiřovat zástavbu do otevřeného prostoru návsi
- Uplatňovat důslednou ochranu památkově chráněných dochovaných staveb lidové architektury

Doporučení:

- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

24 Mnichov

Pozice sídla v pásmu MKR:

V rámci CHKO jedno z větších sídel nacházející se na náhorní planině v mírně svažitém k severovýchodu ukloněném terénu. Vizuální uplatnění sídla je značné, dominanty zástavby jsou patrné v četných dálkových výhledech. Nepříznivě se v panoramatu uplatňuje zemědělský areál na severozápadě sídla.

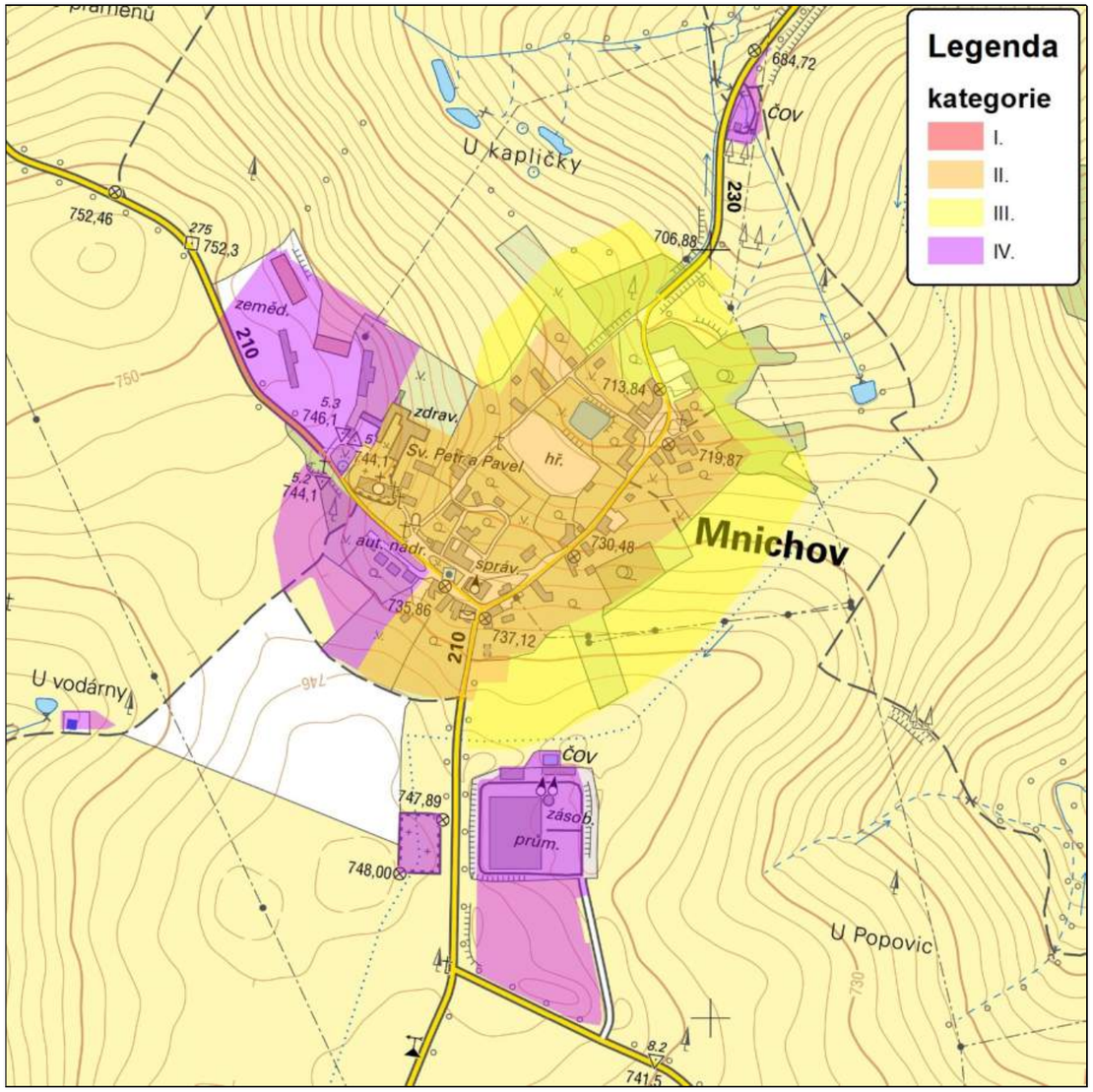

Historická charakteristika:

Velmi staré sídlo, které bylo v majetku kláštera v Teplé již roku 1193 při jeho založení. Původní stará osada stála blízko zřícenin Siardovy kaple západně od obce. V průběhu 13. století již obec zaujímá na křižovatce obchodních cest svoji nynější polohu. Po morové epidemii r. 1381 byla obec dosídlena německými kolonisty, roku 1437 se stává městem. V životě města hrálo důležitou úlohu dobývání rud a později hadce a také zemědělství na okolních pláních. Obec byla jako většina ostatních v území značně postižena odsunem obyvatelstva po II. světové válce.

Památková ochrana:

- Areál fara čp. 10
- Areál kostel sv. Petra a Pavla
- Objekt socha sv. Josefa
- Objekt boží muka
- Objekt sloup se sochou sv. Petra
- Objekt smírčí kříž 2x
- Objekt radnice čp. 1 s pranýřem

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Stará část zástavby byla zřejmě situována na dnešním jižním okraji sídla – bývalém tržišti či náměstí. Na západním konci tohoto prostoru stojí kostel sv. Petra a Pavla, který byl barokně přestavěn – výrazná dominanta obce i širokého okolí. Na kostel navazuje barokní fara. U kostela je také starý hřbitov, poblíž jsou usazeny dva smírčí kříže. Výrazným objektem v této části sídla je také patrová budova radnice s mansardovou střechou a zvoničkou na jejím vrcholu. Dochovanou městskou zástavbu reprezentují převážně patrové zděné domy z 19. století se štítovou orientací a vjezdovými branami. Neorganicky s touto zástavbou působí navazující řadové okálové domy v blízkosti kostela, které po demolici původní zástavby v 70. letech minulého století nevratně narušily historické centrum.

Od staré části sídla jsou vedeny dvě rovnoběžné ulice, které vytvářejí s bývalým náměstím široký otevřený vnitřní prostor, který je nezvykle vyplněn fotbalovým hřištěm a vodní nádrží. I v této zástavbě převažují patrové statky. Některé objekty z přelomu 19. a 20. století se vyznačují renovovanými štíty se zachovalým neoklasicistním tvaroslovím. Výrazný další dominantní prvek zástavby představuje třípodlažní budova v současnosti ústavu pro duševně postižené ve vyvýšené poloze za kostelem, postavená roku 1856, v areálu bývalého kláštera sester de Notre Dame.

Zástavba sídla je celkově dosti různorodá v prostoru náměstí upomínající na někdejší městský status. Dominanta sídla – kostel sv. Petra a Pavla figuruje v v širokém spektru výhledů. Jeho mimořádná pozice je však snížena účelovou zástavbou v sídle. Ze severních pohledů narušuje jeho pozici zchátralý zemědělský areál umístěný na sv. okraji sídla, z východních směrů (cesta od Poutnova) se společně s kostelem uplatňuje vybudovaná stáčírna minerálních vod.

V sídle se vyskytuje hojná vzrostlá zeleň, stejně tak při okrajích. Ne vždy se však jedná o zeleň vhodnou (skupiny smrků) v blízkosti architektonicky cizorodé bývalé prodejny.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla
- Nenarušovat více dominantní pozici kostela sv. Petra a Pavla v dálkových výhledech

Doporučení:

- Uplatňovat důslednou ochranu dochovaných historických staveb a cenných památkově chráněných objektů
- Kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

25 Nová Ves

Pozice sídla v pásmu MKR:

Na náhorní planině lokalizovaná obec s ne zcela souvislou zástavbou. Vizuální uplatnění sídla do okolí je nízké, obklopují jej mírné elevace. Sídlo doprovází také bohatá okrajová zeleň (s výjimkou zemědělského areálu v severovýchodní části). Dobrý výhled na obec poskytuje rozhledna na Krásenském vrchu.

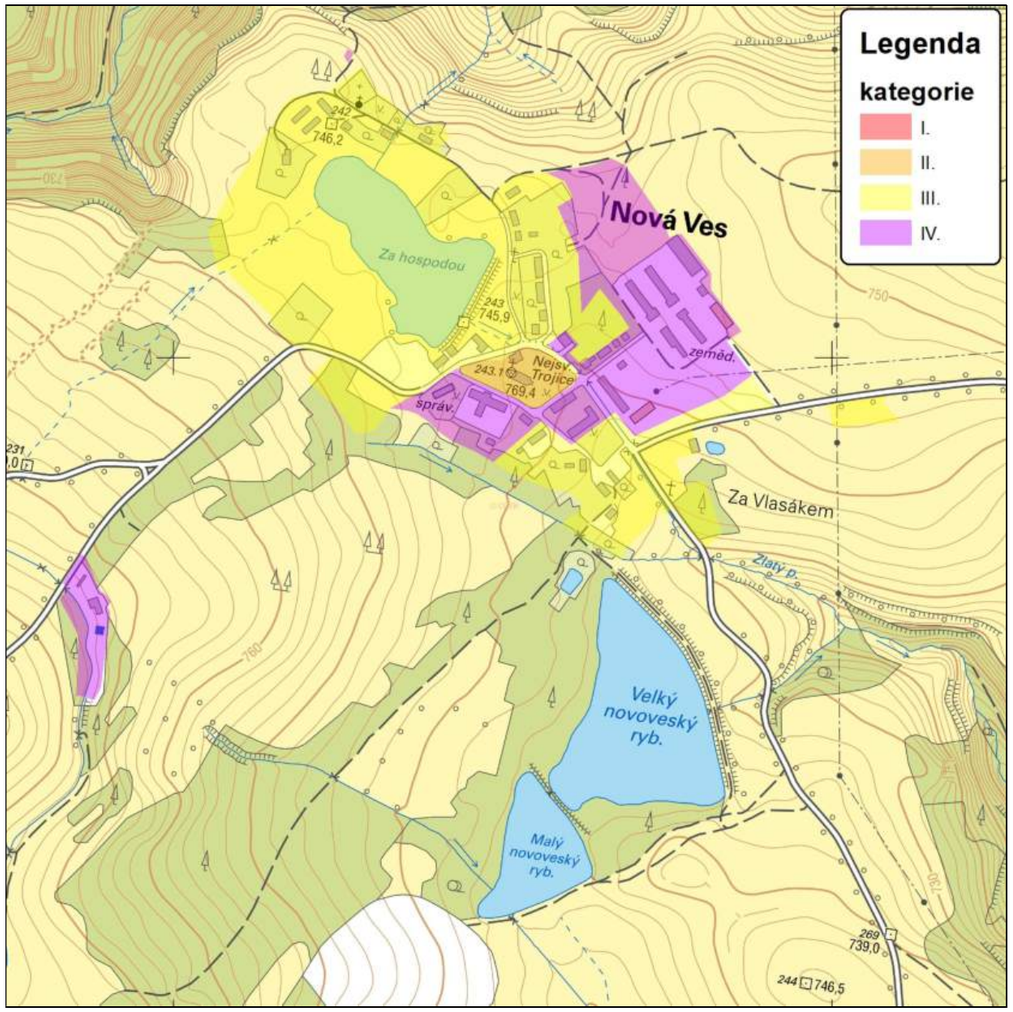

Historická charakteristika:

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1364. Jednalo se o německé kolonizační sídlo, i když střed měl původně podobu okrouhlé návsi, typickou spíše pro slovanské vsi. Až do roku 1850 byla vesnice součástí bečovského panství. Střed měl původně podobu okrouhlé návsi, typickou spíše pro slovanské vsi. Až do roku 1850 byla vesnice součástí bečovského panství. Roku 1850 se stala samostatnou obcí. Okolo návsi byla především na přelomu 18. a 19. století postavena skupina chebských hrázděných statků. Po druhé světové válce došlo k vyhnání německého obyvatelstva a obec se octla na území nově vzniklého Vojenského výcvikového prostoru Prameny. Došlo k devastaci a postupnému zániku hrázděných stavení i památek. Po opuštění vojenského prostoru byly v obci postaveny panelové domy. Stávající sídlo slouží především bydlení a rekreaci.

Památková ochrana:

- Areál kostel Nejsvětější Trojice
- Objekt sloup se sousoším Nejsvětější Trojice
- Areál plavební kanál Dlouhá stoka - Národní kulturní památka

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Struktura zástavby upomíná na někdejší plošný rozsah sídla. Původní náves byla zřejmě v západní části, kterou dnes vyplňuje rybník. Nesouvislá zástavba doprovází bývalou náves dnes pouze ze severní strany. Na východní straně bývalé návsi stojí kostel Nejsvětější Trojice, přestavěný z bývalé kaple na farní kostel v roce 1737. Tvoří dominantu sídla a je postupně rekonstruován. Dominantu kostela potlačují čtyřpodlažní bytovky stojící opodál. Do této části je dnes posunuto centrum sídla. V zástavbě sídla se uplatňují velké hmoty patrových domů v empírovém stylu, bez pozdějších stavebních zásahů.

Zástavba sídla je měřítkově i z hlediska urbanistické struktury nesourodá. Řada objektů je v havarijním stavu či opuštěná. V ulici vedoucí k severovýchodu po severní straně bývalé návsi byly umístěny řadové okály. Dále k severovýchodu se nachází několik stavení z první poloviny 20. století a také novodobých rekreačních objektů. Na samém severozápadním konci se nachází hřbitov německých obyvatel, při něm byla postavena kaplička smíření. Na severovýchodní straně sídla stojí rozlehlý areál zemědělské velkovýroby. Dobrým počinem z poslední doby je zdařilá rekonstrukce bývalé školy na školící středisko. Sídlo doprovází hojná vzrostlá zeleň, včetně nevhodných druhů (smrk).

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky) – zástavba podél bývalé návsi
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; nerozšiřovat vícepodlažní bytové domy
- Uchovat dominantní pozici kostela Nejsvětější trojice v rámci zástavby sídla

Doporučení:

- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Zachovat a kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

26 Louka

Pozice sídla v pásmu MKR:

Sídlo v současnosti s roztroušenou zástavbou (po značném úbytku domů) v pramenné oblasti bezejmenného levostranného přítoku Teplé. Vlastní sídlo se vzhledem k hojné zeleni v okolí sídla vizuálně neuplatňuje, zemědělský areál nacházející se jihozápadně mimo jeho zástavbu lze naopak dobře rozpoznat v dálkových výhledech.

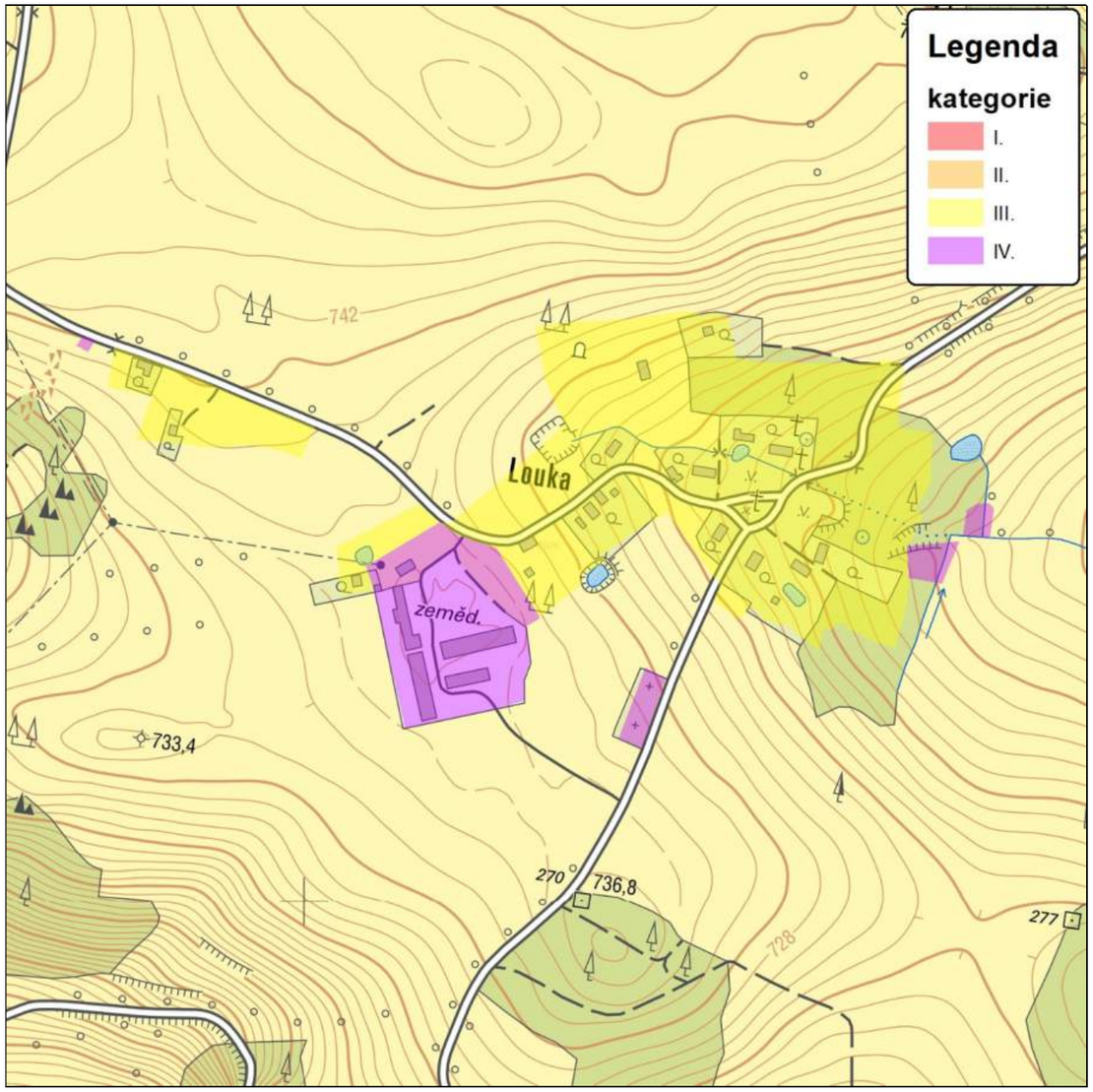

Historická charakteristika:

Zemědělsky zaměřená obec se prvně připomíná roku 1354 v souvislosti s jejím prodejem tepelským klášterem bečovskému panství. V okolních lesích se až do konce 19. století provozovalo smolařské řemeslo (těžba smoly). Po II. světové válce sídlo postihl dramatický pokles zástavby. V současnosti slouží ves k bydlení i rekreaci.

Památková ochrana:

Není.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Zástavbu sídla tvoří zbylá patrová i přízemní stavení rozptýlená na dřívějším širším půdorysu. V centru sídla se nachází širší volné prostranství. Na jeho jižní straně se výrazně uplatňuje třípodlažní panelová bytovka ze 70. let minulého století. Zásadní a dominantní prvek z hlediska struktury i charakteru zástavby představují halové zemědělské objekty v jihovýchodním předpolí sídla. Dále za zemědělským areálem k západu u silnice stojí dvě stavení jako pozůstatek oddělené části někdejšího sídla – liniově uspořádané zástavby podél cesty do Nové Vsi. Při cestě od jihu stojí v německý hřbitov, dnes již ve vzrostlé zeleni (remízu). Níže pod vsí mimo sídlo na křižovatce se silnicí mezi Mnichovem a Bečovem nad Teplou stojí udržovaná barokní kaple.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou obytnou zástavbu situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), respektovat historickou parcelaci
- Úpravu stávajících objektů zemědělské výroby či výstavbu nových limitovat měřítkem stávajících objektů, které je nutné považovat za maximální

Doporučení:

- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních pravidel či forem – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost
- Zachovat bohatou především okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

27 Měchov

Pozice sídla v pásmu MKR:

Sídlo s nesouvislou zástavbou v údolí menšího levostranného přítoku Měchovského potoka. Sídlo se i přes hojnou okrajovou zeleň uplatňuje v dálkových pohledech – především od Tisovského vrchu přes údolí Otročínského potoka.

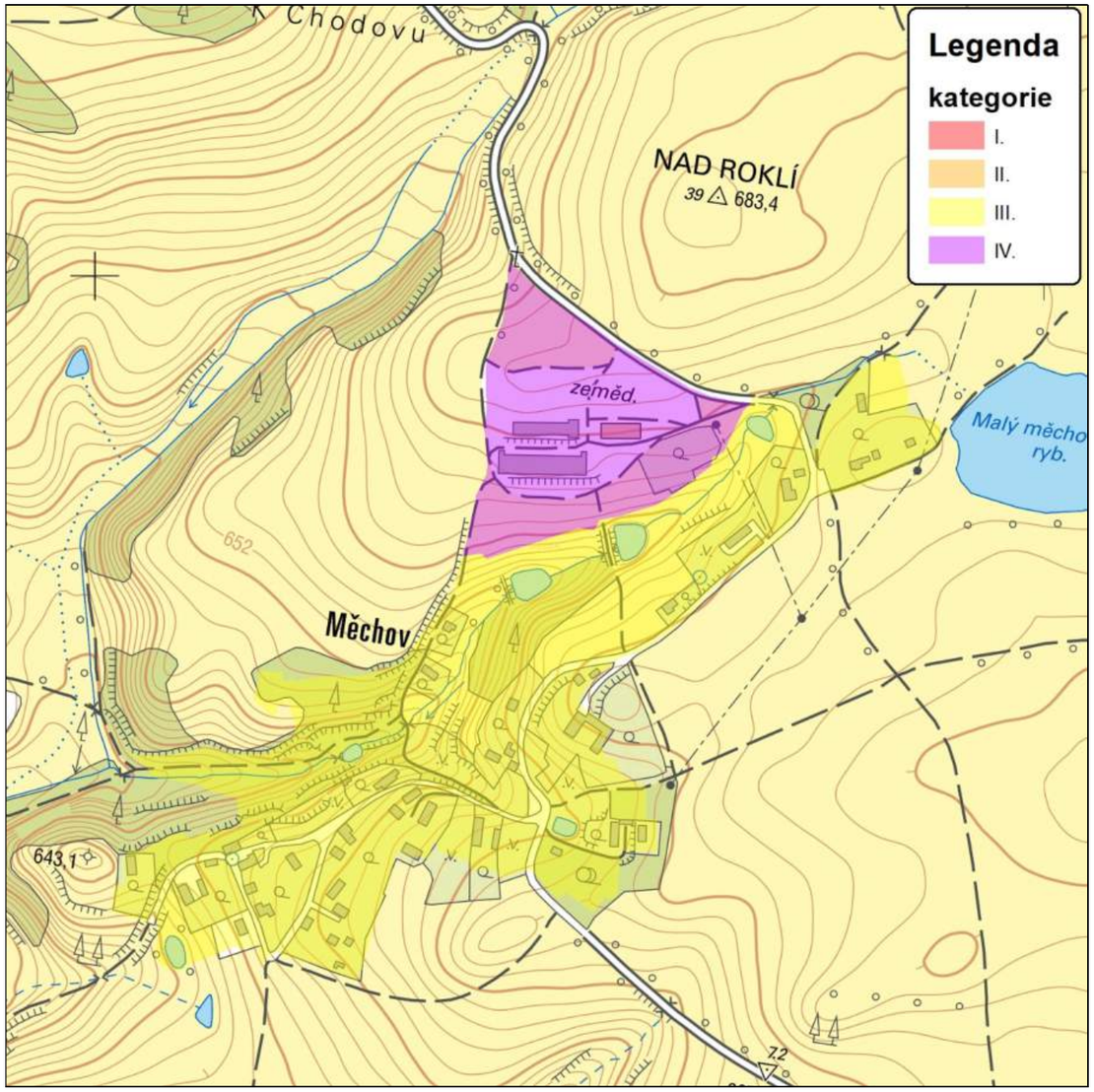

Historická charakteristika:

První zmínka o zemědělsky zaměřené obci pochází z roku 1536, již předtím ale náležela ke statkům Bečovského panství. V současnosti přetrvává orientace na zemědělskou výrobu, část objektů je využívána rekreačně.

Památková ochrana:

Není.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Původně sídlo vystavěné snad na okrouhlicovém půdorysu se dnes kompaktním projevem zástavby ani urbanistické struktury nevyznačuje. V prostoru návsi se nachází několik patrových hmotných stavení s viditelnými stavebními zásahy. Výše nad návsí stojí uzavřený hospodářský dvůr. Vlastní svažitá náves nepůsobí udržovaným dojmem (zeleň). Od původního jádra se zástavba níže do údolí, kde dnes stojí přízemní i patrová zástavba často rekreačně využívaných objektů.

Později byla zástavba rozšířena také výše do údolí, kde bylo vybudováno několik menší nádržek. Zástavba v této části se vyznačuje menší jednotou, převažují zde patrové stavby, mezi něž byla postavena v obrazu sídla neorganická bytovka. Dominantou této části sídla je pak areál zemědělské výroby na protějším svahu údolí. Sídlo působí celkově značně nesourodým dojmem. Uvnitř sídla i v okrajových částech se vyskytuje hojná zeleň, vázaná na tok i rozptýleně výše nad tokem.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou obytnou výstavbu v části sídla situovat ve vazbě na stávající zástavbu, respektovat historickou parcelaci
- Vyloučit novou výstavbu v centrální části sídla – svažité zatravněné návsi
- Nerozšiřovat zástavbu sídla směrem k toku do cenných partií s výskytem cenné zeleně

Doporučení:

- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyhnout se výstavbě bytových domů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Zabránit zásahům do zeleně vně i uvnitř sídla, především pak v blízkosti toku

28 Ovesné Kladruby

Pozice sídla v pásmu MKR:

Na poměry v okolí rozlehlé sídlo v protáhlém tvaru lokalizované v rozvodné oblasti mezi Teplou a Kosím potokem. Sídlo se nachází ve velice exponovaném prostoru – především jeho jižní část, kde stojí dominanta kostela sv. Vavřince a která se i s další zástavbou uplatňuje v širokých výhledech především do jižních a východních směrů. Silueta sídla je vcelku kompaktní.

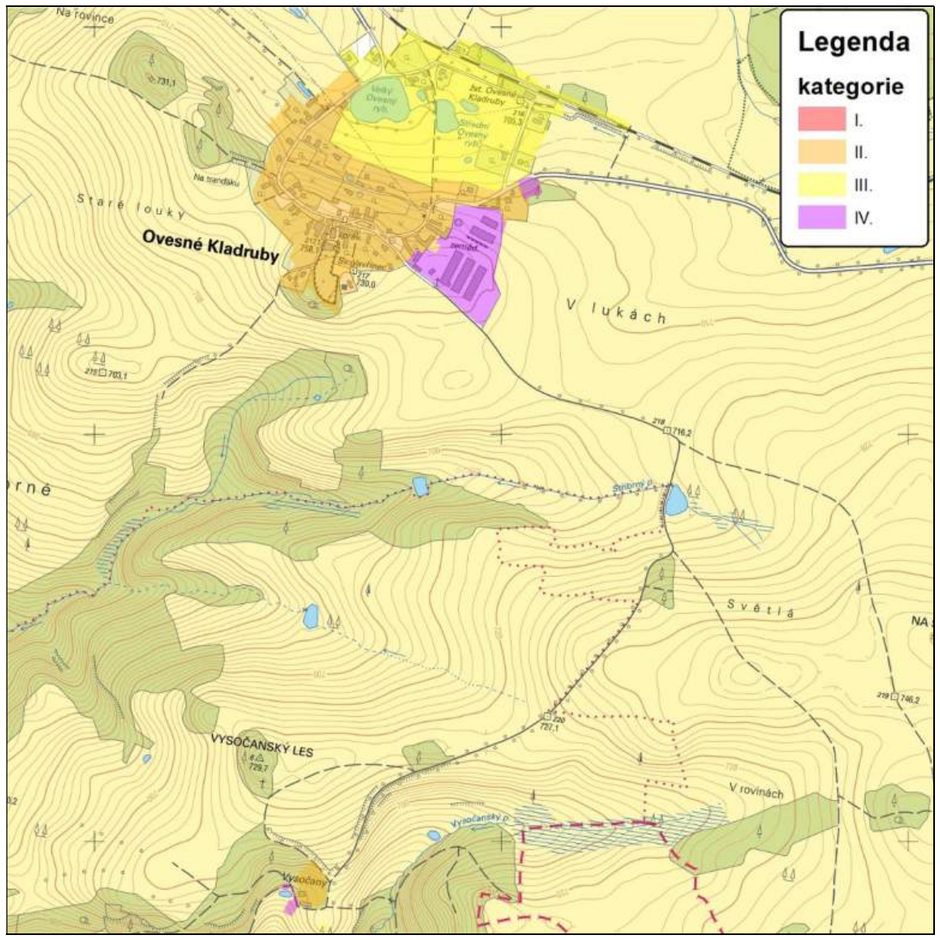

Historická charakteristika:

Obec zaujímá mezi vesnicemi bývalého panství kláštera tepelského výjimečné postavení, neboť není uvedena ve velké potvrzující listině kláštera z roku 1273. Již v roce 1242 je zde doložena farní stanice, to poukazuje na význam tohoto místa již v raném věku. Pravděpodobnost výstavby obce se datuje až po roce 1273. Počátkem 17. století byla obec takřka povýšena na město, ke kterému však díky selským bouřím nedošlo. Dlouhodobě zemědělsky zaměřená obec dnes slouží i bydlení a rekreaci.

Památková ochrana::

- Areál venkovská usedlost – Vysočany, k. ú. Vysočany u Ovesných Kladrub
- Areál fara s hospodářskými budovami čp. 16
- Areál kostel sv. Vavřince
- Objekt smírčí kříž 2x

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Původní sídlo zřejmě tvořilo okrouhlici, čemuž napovídá zástavba na východním okraji prostorné návsi. V jižní nejvyšší části sídla stojí dominanta pozdně barokního kostela sv. Vavřince se hřbitovem uplatňující se v dálkových pohledech – přes údolí Jilmového potoka. V sídle jsou dochovány cenné stavby lidové architektury – přízemní i patrová hospodářská stavení se zachovalými vstupními branami či brázděné statky.

V jižní (horní) části sídla stojí další výrazné hmoty – např. budova fary, bývalé klášterní školy, či budova obecního úřadu. Na návsi byl umístěn památník věnovaný Františku Josefu I. Celkový charakter současné zástavby je již dosti různorodý, doplněný o pozdější výstavbu rodinných domů i vil. Řada objektů prošla rekonstrukcí. V jihozápadní části stojí rozlehlý areál zemědělské velkovýroby, který se i přes vizuálně citlivou pozici uplatňuje ve vedutě sídla omezeně – např. z cesty do Vysočan. Ve vnitřní i okrajových částech sídla se vyskytuje hojná vzrostlá zeleň.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla
- Uchovat dominantní pozici kostela sv. Vavřince v dálkových výhledech, jeho pozici nesnižovat ani v intravilánu sídla

Doporučení:

- Uplatňovat důslednou ochranu cenných dochovaných staveb lidové architektury
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby

Odloučené lokality:

Venkovská usedlost – Vysočany u Ovesných Kladrub. Poslední dochovaná stavba z vesnice s velmi zajímavým urbanistickým uspořádáním. Není předpoklad jakékoliv další výstavby. Podhorní hájovna – Ovesné Kladruby 70 - v severní části katastrálního území u silnice Mar. Lázně - Teplá areál hájovny tvořený hospodářskou a obytnou budovou. Venkovská architektura z 19. století doposud nenarušená přestavbou. Není předpoklad jakékoliv další výstavby.

29 Prameny

Pozice sídla v pásmu MKR:

Vysoko položené sídlo lokalizované podél Pramenského potoka (Rody) a jeho levostranného přítoku v odlesněné horské kotlině obklopené výraznými elevacemi, jen zčásti zalesněnými. Vizuální uplatnění sídla je v této kotlině díky jeho rozlehlosti a nesouvislé vzrostlé zelení v jeho okolí poměrně zřetelné. Nepříznivě se v panoramatu uplatňuje zemědělský areál v severní části sídla.

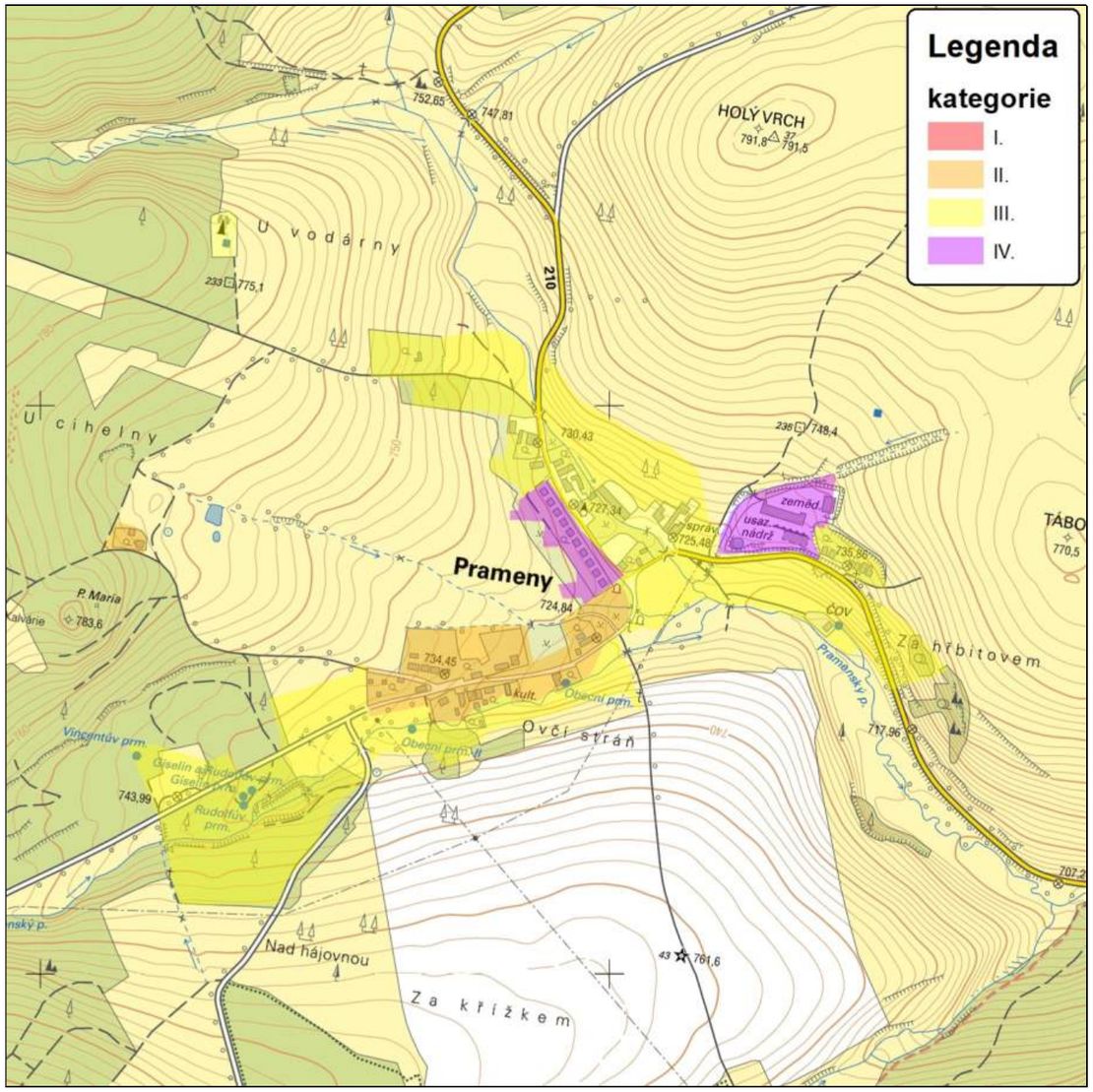

Historická charakteristika:

Původní hornická obec vznikla z důvodu výskytu rudných zdrojů již před rokem 1350. V roce 1380 získala obec městská práva poddanského městečka a přešla do majetku tepelského kláštera. V 16. století se zde těžilo stříbro a cín, později i železná ruda. Ve druhé polovině 19. století se obec začíná rozvíjet jako lázeňské středisko, roku 1873 je povýšena na město. Ještě před II. světovou válkou velkou obec postihl úbytek obyvatel. Po druhé světové válce došlo k vyhnání německého obyvatelstva a obec se octla na území nově vzniklého Vojenského výcvikového prostoru Prameny. Došlo k devastaci a postupnému zániku řady objektů včetně kostela a hřbitova. Současná zeštíhlená obec se orientuje na zemědělství, rekreaci (včetně pobytové) a slouží k bydlení.

Památková ochrana:

Areál plavební kanál Dlouhá stoka – národní kulturní památka

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Současná zástavba sídla sleduje uliční síť – příjezdové komunikace ze tří směrů. V severní části ji tvoří patrové stavby výrazného měřítka, mezi kterými se zřetelně uplatňuje dochovaný objekt radnice z druhé poloviny 19. století. Podél západní strany silnice bylo přistavěno cca 10 patrových okálů v řadě, jejichž působení je ve vztahu ke starší zástavbě značně neorganické.

Jihozápadní část sídla působí z hlediska charakteru zástavby kompaktněji, v této části se nacházejí převážně přízemní stavení se štítovou či okapovou orientací k cestě. Východní části sídla s několika přízemními objekty dominuje zemědělský areál s hmotnými účelovými objekty. V blízkosti mostu se nachází čerstvě renovovaná socha sv. Jana Nepomuckého. Zeleň rozličné kvality se vyskytuje v okrajových partiích sídla, a především podél vodotečí.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; nerozšiřovat zástavbu okálů; vyloučit výstavbu bytových domů

Doporučení:

- Kultivovat vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

30 Rovná

Pozice sídla v pásmu MKR:

Sídlo lokalizované v mělké sníženině v rozvodné oblasti. Výrazné hmoty mnohapodlažních panelových staveb se i přes exponovanou polohu vizuálně uplatňují pouze omezeně.

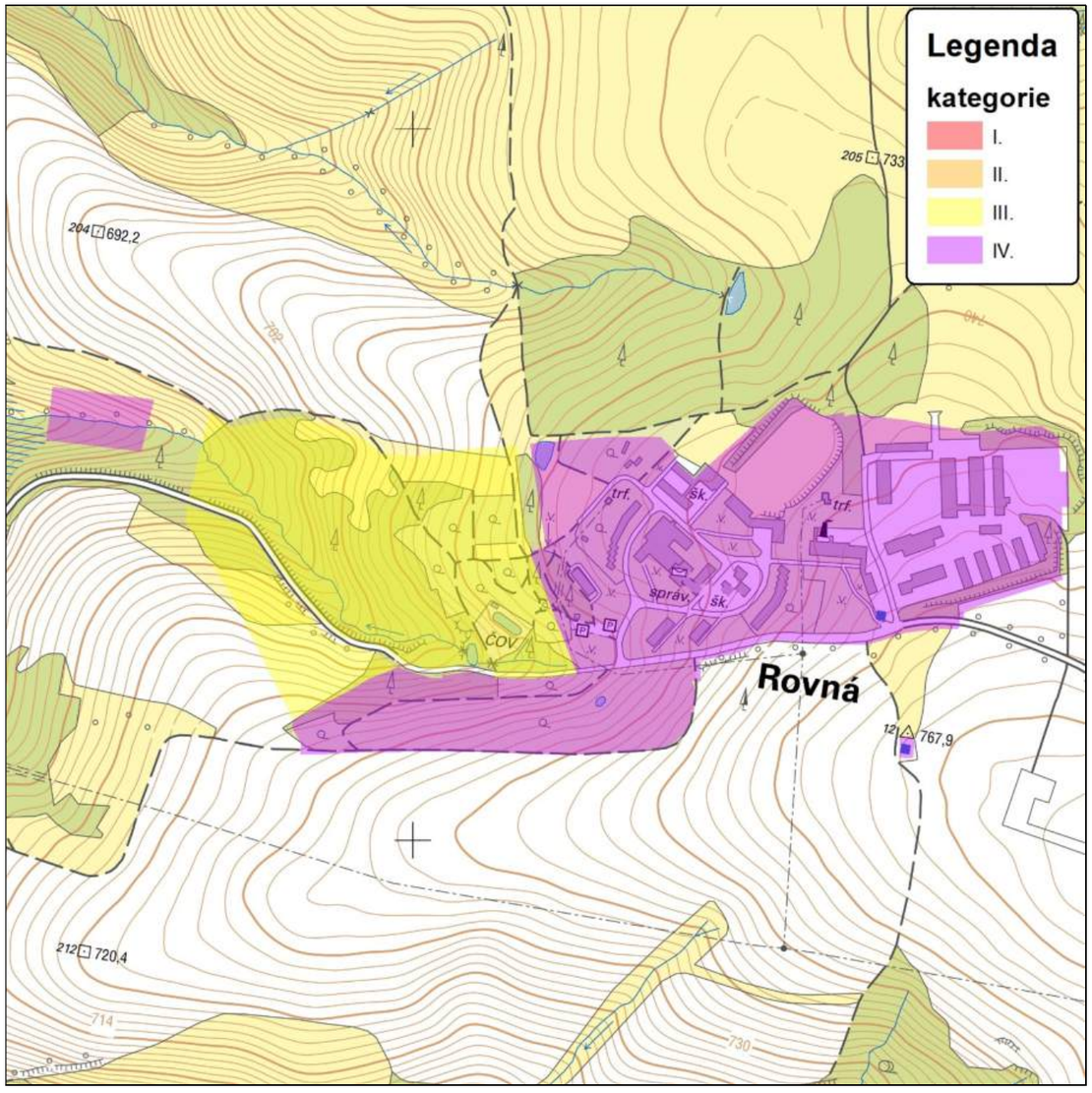

Historická charakteristika:

Původní německá kolonizační obec byla prvně zmiňována roku 1370. Po II. světové válce byla začleněna do vojenského prostoru Prameny a poté zbořena. Na počátku 60. let 20. století bylo rozhodnuto o výstavbě nové obce - "socialistické vesnice", která byla následně postavena ve střední a horní části původní obce. Zcela absurdně se na návrhu nové střediskové obce podíleli vysokoškolští pedagogové. Obec mimo bydlení měla školu, zemědělské učiliště, obchodní a společensko-kulturní objekt atd. Původně zemědělsky zaměřená obec dnes slouží již především bydlení, přítomen je také drobný průmysl. Urbanistická struktura obce je poplatná socialistické centrálně plánované výstavbě, která vycházela z požadavku Athénské charty na důslednou separaci jednotlivých rozdílných funkčních zón bydlení, zeleně, služeb, rekreace a výroby. Obec zcela ztratila jakýkoliv venkovský charakter a stala se tak malým městským sídlem.

Památková ochrana:

Není.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Mimořádný sídelní útvar nejen v rámci CHKO Slavkovský les má charakter městského satelitu. Zástavbě dominují výrazné čtyři panelové osmipodlažní vertikály, doplněné o nižší panelovou zástavbu. Nepříznivě působí rovně řadové domy či chatové (zahradní) kolonie v okrajových částech. Východní část sídla vyplňuje účelový areál včetně dominanty komína kotelny. Vzrostlá zeleň se vyskytuje především v okolí sídla (chatové osady), stromořadí doprovází silnici od Podstrání. Celkový obraz sídla je značně negativní a velmi poučný.

Podmínky ochrany KR:

Jakékoliv regulativy v podobě limitů a doporučení nemohou změnit či zmírnit negativní výraz sídla. Další rozvoj se bude odvíjet od sumarizace skutečně reálných potřeb a možností, které budou zpracovány formou územně plánovací dokumentace.

Limity:

Neoddělitelnou součástí dokumentace je návrh rozšíření, rozšiřování zeleně uvnitř a po obvodu sídla

Doporučení:

- Nerozšiřovat vícepodlažní i řadovou zástavbu
- Kultivovat stavební fond (fasády panelových domů) a prostor chatových (zahradních) kolonií

31 Hlinky

Pozice sídla v pásmu MKR:

Sídlo s rozmělněnou zástavbou lokalizované do vyšších partií území východně nad údolím Teplé. Exponovaná poloha umožňuje daleké výhledy k západu na Horní Slavkov či k východu – k Novým Kounicím. Přechod sídla do volné krajiny je velmi zřetelný, především v důsledku četných účelových zemědělských staveb velkého měřítka.

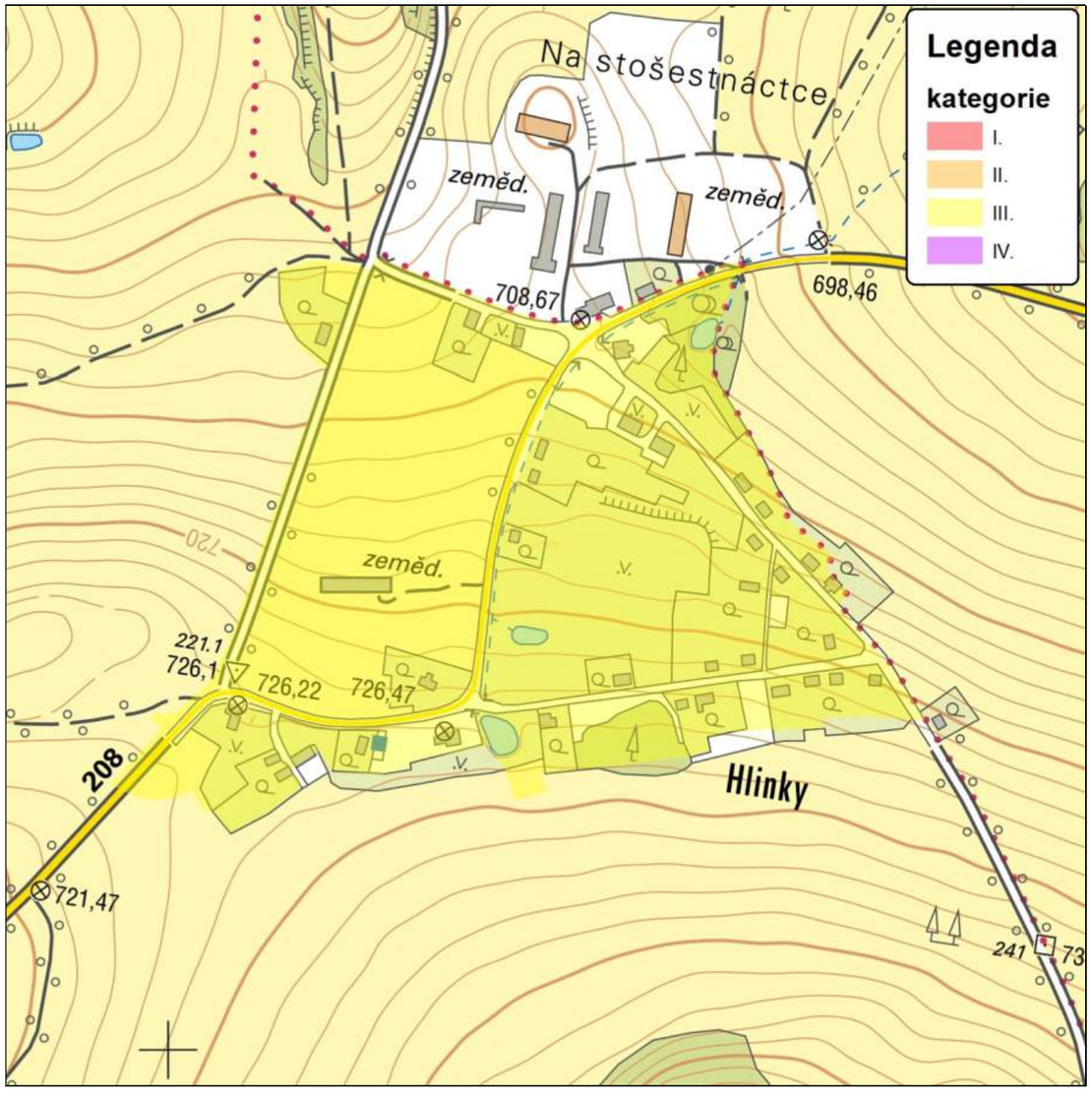

Historická charakteristika:

Poměrně mladá především zemědělsky orientovaná obec připomínaná prvně roku 1726. V 18. století se na území dnešní obce těžil kaolín. Výrazný dopad na podobu obce měly poválečné události – odsun německého obyvatelstva a likvidace řady staveb. V současnosti obec slouží především bydlení.

Památková ochrana:

Není.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Původní ulicový charakter zástavby podél hlavní silnice z Bečova nad Teplou na Bochov je již méně patrný. V současnosti převažuje liniová zástavba s častými prolukami po zbořených domech lokalizovaná podél vedlejších komunikací. Zástavba tím vytváří nezvyklý trojúhelník, jehož rozlehlý vnitřní prostor je nezastavěný, vyplněný travinami a náletovou vegetací. Zástavbu reprezentují patrové i přízemní objekty průměrné kvality.

Mimo takto vymezený prostor jsou lokalizovány četné větší hmoty zemědělských objektů, především v severní části sídla. Příznivé je použití dřevěného obložení těchto účelových staveb, což je zřetelně lépe včleňuje do krajinného rámce než-li v případě standardního kontrastního opláštění. V severní části sídla rovněž stojí dvě větší hmoty 3-podlažních bytovek. Sídlo tak působí díky nekompaktní různorodé zástavbě značně nesourodě.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou obytnou zástavbu lokalizovat ve vazbě na stávající zástavbu – podél komunikační sítě
- Vyloučit výstavbu dalších účelových staveb většího měřítka mimo existující zemědělský areál
- V severní části sídla; zabránit dalšímu ovlivnění siluety sídla v exponované poloze

Doporučení:

- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Zkvalitnit či doplnit stávající zeleň a její krajinotvornou funkci
- Vymezit a revitalizovat veřejné prostranství

32 Poutnov

Pozice sídla v pásmu MKR:

Sídlo tvořené dvěma enklávami. V údolí Teplé lokalizovaný Dolní Poutnov tvořený rozmanitou zástavbou nevstupuje do širších vizuálních vazeb, výše položený Poutnov naopak zaujímá exponovanou pozici na pravém břehu Teplé pod vrchem Spálený – do jižních i severních směrů.

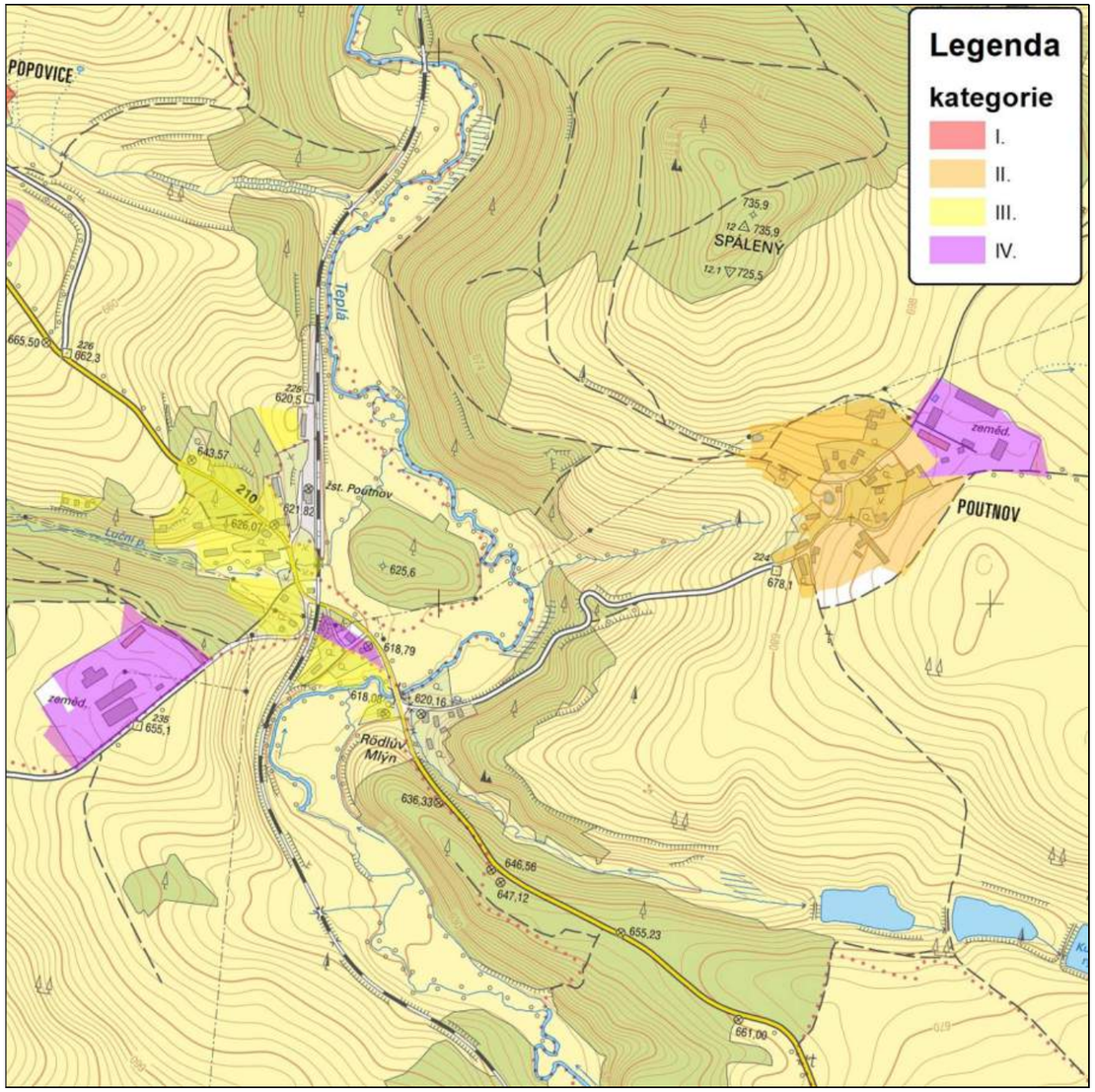

Historická charakteristika:

První písemná zmínka o vesnici pochází z roku 1214, kdy patřila klášteru v Teplé. Později se stala součástí bečovského panství pánů z Rýzmburka. V letech 1399 a 1408 je připomínán poutnovský man Ondřej z Poutnova, a je tedy pravděpodobné, že zde jako panské sídlo stála nějaká tvrz, i když písemně je doložena až roku 1456. V první polovině sedmnáctého století byla vesnice rozdělena mezi dva majitele. Jedna část patřila Jiřímu Kfelířovi ze Zakšova, který zde sídlil v panském domě, a druhou vlastnili Schindelové z Hirschfeldu, kteří si po roce 1627 postavili na okraji starého poplužního dvora barokní zámek. Ve kterém se ještě po II. sv. válce bydlelo, nyní v rozvalinách. Zemědělské zaměření obce je patrné doposud. Význam a velikost obce značně poklesl po II. světové válce.

Památková ochrana:

- Objekt boží muka
- Objekt socha sv. Jana Nepomuckého
- Objekt socha sv. Anny Samotřetí
- Objekt židovský hřbitov

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Struktura zástavby v Horním Poutnově dokládá původní okrouhlicový půdorys. Zástavba byla původně rozložena okolo panského dvorce, dnes ji tvoří převážně patrová stavení v celkově špatném stavu. Dominantu návsi představuje budova bývalého zámečku, rovněž ve zchátralém stavu. Celé sídlo působí zanedbaně – opuštěné objekty, neudržovaná zeleň na návsi, rozvaliny sochy sv. Jana Nepomuckého. V severní části sídla se dochovala poslední socha sv. Anny samétřetí. Východní část sídla vyplňuje plošný areál zemědělské velkovýroby, rovněž v neudržovaném stavu. Roztroušená zástavba Dolního Poutnova je velmi diferencovaná jak z hlediska proporcí, tak z hlediska funkce. Dominantu tvoří patrový objekt u silnice nad železniční stanicí, který odcloňuje třípodlažní bytovku stojící za ním. Směrem k jihu k Babicím se ve svahu nachází rovněž zemědělský areál. U Dolního Poutnova byl zřízen symbolický hřbitov obětem I. světové války.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu, respektovat historickou parcelaci
- Kultivovat centrální část sídla (Poutnov) – údržba zeleně, drobné architektury

Doporučení:

- V Dolním Poutnově novou výstavbou propojit stávající enklávy roztroušené nesourodé výstavby
- V Poutnově realizovat novou výstavbu pouze v hranicích sídla, výjimečně možná je obnova obslužného areálu na sanovaných plochách v jižní části sídla, hmotové řešení obslužných budov přizpůsobit měřítku okolní zástavby
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu dalších bytových domů
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

33 Teplá

Pozice sídla v pásmu MKR:

Rozlehlé sídlo situované z větší části v dominantní pravobřežní poloze nad stejnojmenným tokem. Sídlo se vizuálně uplatňuje do protějších svahů údolí Teplé, dominanta kostela sv. Jiljí na náměstí vystupuje v širokých dálkových pohledech. Centrální částí sídla prochází hranice CHKO, do které sídlo zasahuje menší částí na severozápadní straně.

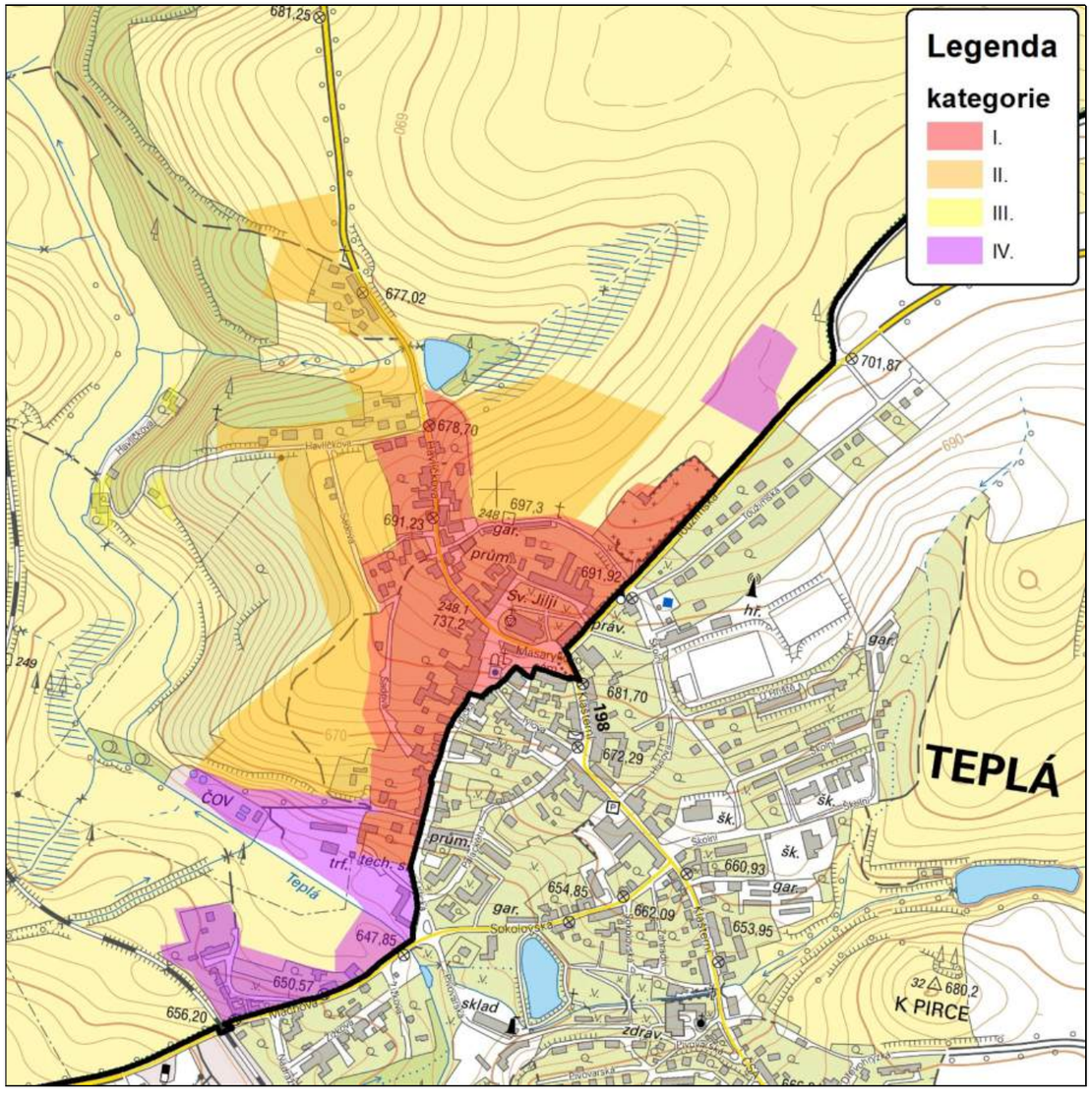

Historická charakteristika:

Existenci Teplé a kláštera poprvé dokládá pět listin z roku 1197, klášter však byl založen již roku 1193. Teplá měla strategický význam přední zemské brány s celnicí a tržištěm a měla důležitou úlohu v zemské obraně. Koncem 13. století se trhová ves stává městečkem. Po roce 1322, kdy bylo k českému státu připojeno Chebsko, jeho význam ochabl. V 16. století bylo město obehnáno hradbami. Největší rozvoj města nastal ve druhé polovině 19. století. V roce 1850 se Teplá stala okresním městem. Ve druhé polovině 19. století byly zbourány hradby. V současnosti představuje město převážně zemědělsky zaměřené lokální centrum východní části Chebska.

Památková ochrana:

- Památková ochrana - památková zóna zahrnuje střed sídla
- Objekt sloup se sousoším Nejsvětější Trojice
- Objekt kaple Panny Marie Bolestné a sv. Ondřeje
- Objekt městský dům - hospoda čp. 142
- Objekt měšťanský dům čp. 62
- Objekt městský dům čp. 106
- Objekt radnice čp. 1
- Objekt venkovský dům čp. 92
- Objekt měšťanský dům čp. 61
- Objekt městský dům čp 157
- Objekt městský dům čp. 113
- Objekt kostel sv. Jiljí
- Objekt kašna
- Areál městský dům čp. 268
- Areál městský dům čp. 146
- Areál městský dům čp. 260
- Soubor městských domů čp. 31
- Areál děkanství čp. 7

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Urbanistická struktura městského sídla je vcelku složitá. Dominantní prostorem města je velké nepravidelné náměstí vidlicového či kyjovitého tvaru, které je jakoby rozšířením hlavní ulice (Lidické), která od přechodu přes řeku stoupá k severu. V ohnisku plochy náměstí stojí děkanský kostel sv. Jiljí, který pravděpodobně zachovává polohu kostela raně středověkého. Tuto strukturu téměř v kolmém směru protíná hlavní komunikace přicházející od jihovýchodu.

V centrální části sídla se nachází celá řada chráněných objektů, mezi jinými patrové barokní měšťanské domy. Zcela mimořádnou dominantu v širším krajinném rámci tvoří kostel sv. Jiljí téměř v nejvyšší části sídla. Měšťanské domy jsou soustředěny na Masarykově náměstí nebo v jeho blízkosti, bydlení ostatních obyvatel je situováno v bočních uličkách a má z části charakter sídlištní panelové zástavby a z části drobný charakter (již vně CHKO). Zástavbu v části sídla zasahující do CHKO reprezentují především obytné přízemní i patrové objekty z pozdější doby.

Výrobní provozy i vícepodlažní zástavba jsou lokalizovány vně hranic CHKO, z části však dochází k jejich uplatnění s výše se nacházející krajinářsky významnou zástavbou sídla. Zástavbu sídla narušuje větší počet pozdějších staveb zejména ze socialistické éry, které jsou plně podřízeny panelové technologii, na náměstí tak působí v ostrém kontrastu s historickou zástavbou bývalý hotel Flora.

Prvořadou kulturně-historickou dominantu reprezentuje klášter Premonstrátů s charakteristickou dvojicí věží vzdálený cca 2 km jihovýchodně (vně CHKO).

Zeleň v sídle je vázána především na tok Teplé, přechod sídla do volné krajiny je poměrně zřetelný, zástavba často přechází přímo v zemědělskou půdu.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Vyloučit zásahy s potenciálem narušit charakteristikou městskou siluetu s ústřední dominantou kostela sv. Jiljí
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci (proluky)
- Uplatňovat důslednou ochranu dochovaných historických staveb a cenných památkově chráněných objektů

Doporučení:

- Při realizaci nové výstavby dbát alespoň základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost; nerozšiřovat zástavbu bytových domů
- Zkvalitnit či doplnit stávající zeleň a její krajinotvornou funkci; především v okrajových částech
- Sídla Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

34 Babice

Pozice sídla v pásmu MKR:

Malá sídelní enkláva lokalizovaná do značně exponovaného prostoru na jihozápadním úbočí v blízkosti vrcholu Bučky. Celé sídlo čítající několik stavení je uzavřeno v bujné vzrostlé zeleni a díky tomu se výrazněji vizuálně neuplatňuje.

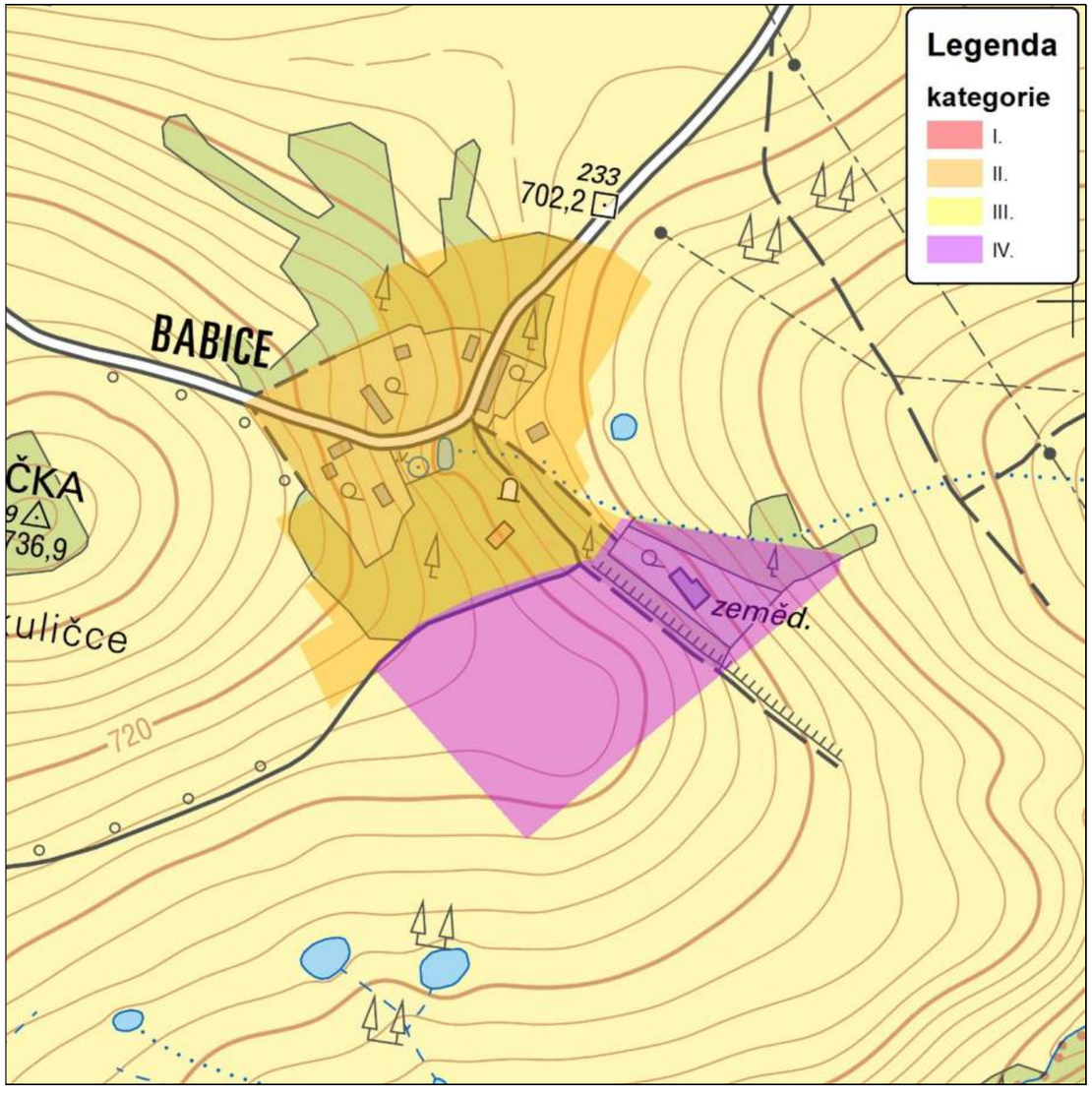

Historická charakteristika:

Stará osada původně přináležející k Poutnovu, prvně připomínaná jako majetek tepelského kláštera roku 1273. Trvale zemědělsky zaměřená obec, v současnosti slouží hlavně k bydlení a rekreaci.

Památková ochrana:

Není.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Původní půdorys okrouhlice lze z pozice zbylých stavení doposud rozeznat. Zástavbu reprezentují patrové i přízemní zčásti renovované statky, často velkého měřítka. U některých stavení jsou zachovány původní architektonické prvky (mj. pavlač v bočním průčelí u jednoho z objektů). Sídlo je protkáno velmi bujnou zelení, často neudržovanou. U cesty uvnitř sídla stojí zanedbaný pomník.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Při úpravě areálu na jihu sídla přizpůsobit hmotové řešení hospodářských budov měřítku okolní zástavby s možností dalšího rozšíření obslužného areálu i dále jižním směrem za hranici sídla
- Novou obytnou výstavbu u sídla s dokončeným plošným rozvojem lze připustit pouze jako dostavbu severních a západních poloh sídla, situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby (proluky), při výstavbě respektovat historickou parcelaci, zachovat celistvou siluetu sídla

Doporučení:

- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost, použití materiálu, barevnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- Kultivovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys obytné zástavby)

35 Rankovice

Pozice sídla v pásmu MKR:

Menší vcelku konsolidovaná enkláva v rovinatém terénu na rozvodí dvou menších pravostranných přítoků Teplé protékající mělkými údolími. Sídlo doprovází hojná zeleň, díky níž je jeho přechod do volné krajiny nenápadný. Sídlo se významněji vizuálně neuplatňuje, výjimku představuje ocelokolna na jižním okraji sídla.

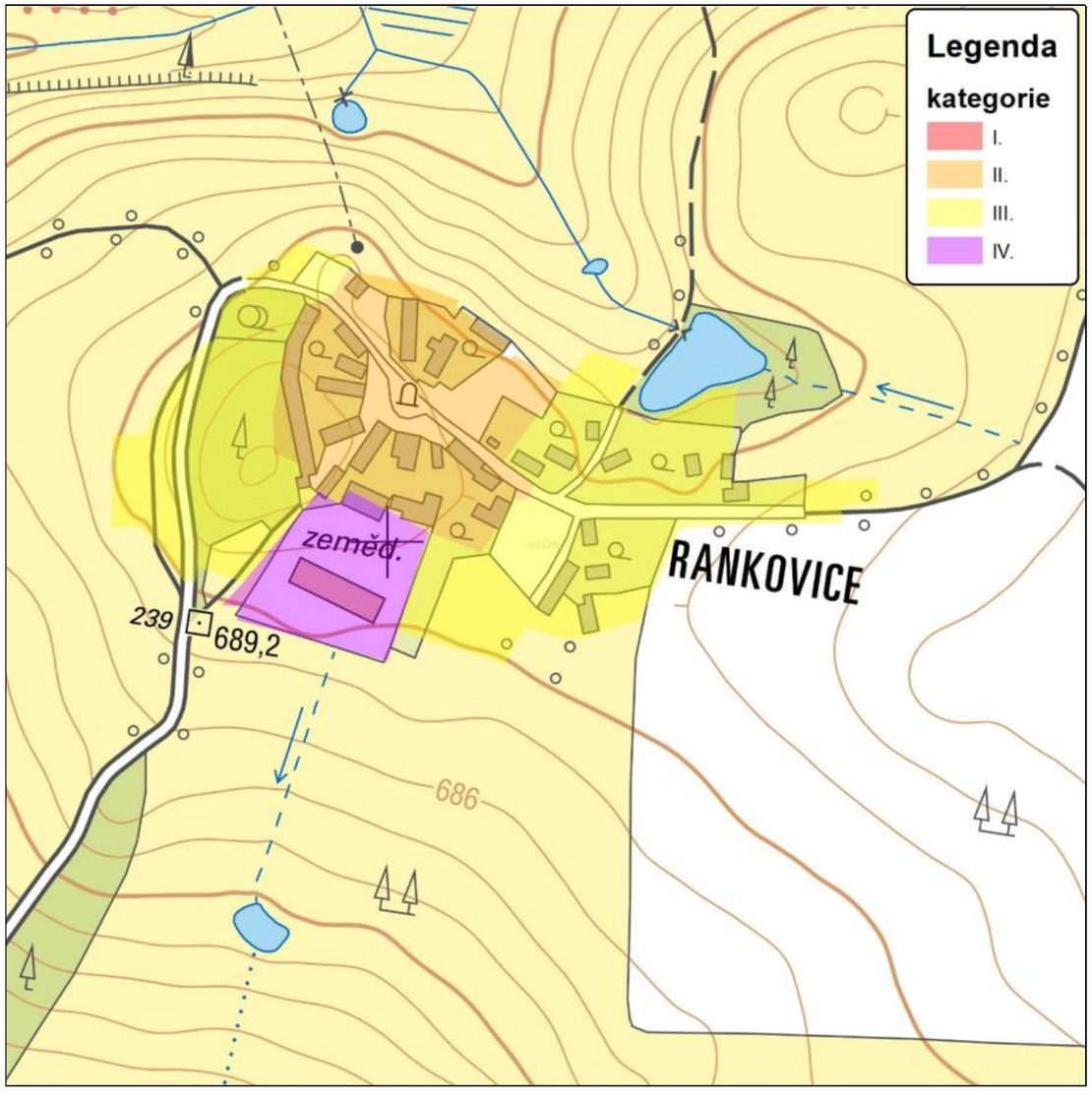

Historická charakteristika:

Obec připomíná již roku 1273 jako majetek Tepelského kláštera. Pozoruhodnou a na Tepelsku ojedinělou památkou je středověký kruhový val (tzv. ringval), ležící v polích asi 600 m jižně od vesnice. Trvale zemědělsky zaměřená obec, v současnosti slouží také k rekreaci.

Památková ochrana:

Objekt tvrz – tvrziště, archeologické stopy

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Sídlo vybudované původně jako okrouhlice – doposud velmi patrném půdorysu snad v kombinaci s ulicovým charakterem. Na malé návsi stojí hospodářská stavení spíše menších hmot bez viditelnějších stavebních úprav, často však zasluhujících renovaci. U některých statků jsou zachovány i vjezdové brány. Objekty dále od návsi (východně) jsou pozdějšího data, ctí však proporce dřívější zástavby. Větší hospodářské stavení se nachází na sz. okraji sídla, v místě někdejšího tvrziště. Na návsi stojí mezi dvěma kaštany a dvěma lipami působivý památník obětem I. světové války. V sídle i na jeho okrajích se vyskytuje hojná vzrostlá zeleň, podél přístupových cest se nacházejí stromořadí. Rušivý prvek představuje účelový objekt (ocelokolna) na jižním okraji sídla, který vstupuje i do vzdálených výhledů (od Nové Farmy).

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Plošný rozvoj sídla je již dokončen, včetně zástavby sloužící k rekreaci, zachovat celistvou siluetu sídla

Doporučení:

- Zachovat bohatou vnitřní i okrajovou zeleň se značnou krajinotvornou funkcí
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- Při renovaci malého zemědělského areálu na západě sídla přizpůsobit hmotové řešení hospodářských budov měřítku okolní zástavby

36 Nová Farma

Pozice sídla v pásmu MKR:

Sídelní enkláva lokalizovaná podél silnice z Teplé do Sokolova. Při absenci hojnější zeleně na okrajích se díky poloze v nižších partiích údolí Teplé uplatňuje z okolních elevací – především z Tepelského vrchu a východním směrem obecně.

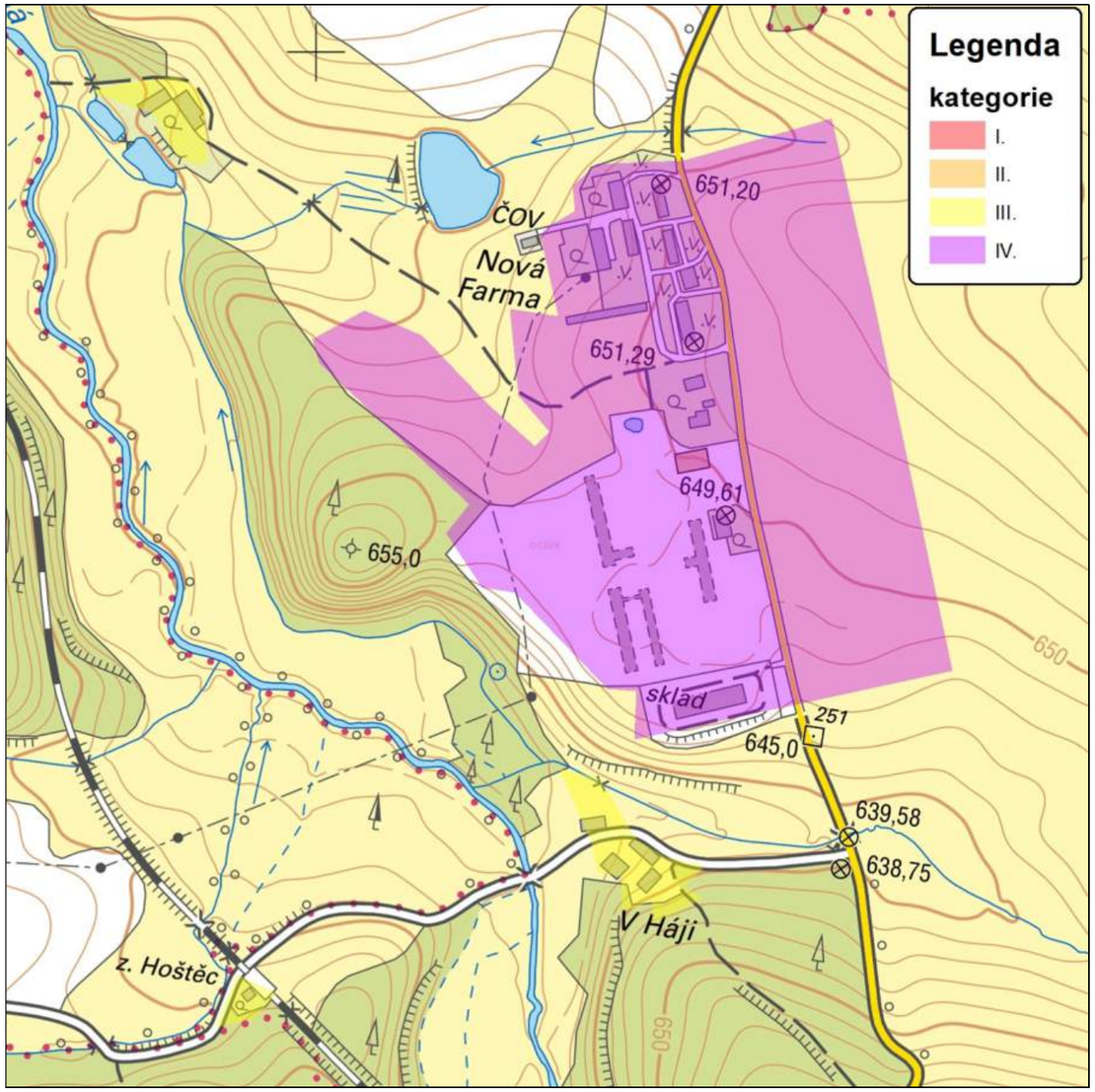

..

Historická charakteristika:

Sídlo, jehož vznik byl dán snahami o dosídlení území po odsunutém obyvatelstvu po II. světové válce. Velkokapacitní zemědělský areál postavený mimo historickou sídelní strukturu Tepelska jako zdroj pracovních příležitostí v regionu. Areál účelově doplněný obytnou zástavbou bez jakéhokoliv jiného zázemí. V současnosti sídlo funguje jako sociálně vyloučená lokalita.

Památková ochrana:

Není.

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Urbanistická struktura sídla neodpovídá žádnému z historických typů uspořádání, jak je obvyklé v případě ostatních sídel na Tepelsku. Zástavbě dominují nevzhledné dvou či třípodlažní bytovky. Jako obytné stavby slouží také objekty nefungujícího zemědělského areálu. Vlastní areál, resp. jeho ruiny, představují svým rozsahem a mírou devastace mimořádný prvek v měřítku celé CHKO i dalekého okolí.

Jižní okraj vymezuje účelový skladový objekt značného měřítka – hala s plechovým opláštěním. Tento kolorit doplňuje několik rodinných domů. Při okrajích sídla u toku Teplé se nacházejí doklady původní zástavby – mlýnů. Jižně od sídla v blízkosti železniční stanice Hoštěc stojí opuštěný statek výrazného měřítka. Stará hospodářská usedlost se nachází také níže po toku severovýchodně od sídla.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou obytnou výstavbu lze situovat ve vazbě na stávající zástavbu; nerozšiřovat více zastavěné území především pak do údolí Teplé
- Při návrhu rozšíření zastavitelného území sídla na východ od komunikace musí být neoddělitelnou součástí návrh zeleně a to nejen u expandované plochy, ale i u stávající zástavby
- Vyloučit úpravy řečiště toku Teplé

Doporučení:

- Vzhledem k nevalné urbanistické a architektonické kvalitě stávající zástavby přikročit k jejímu rozšíření jen po vyčerpání jiných možností urbanizace okolí

37 Vlkovice

Pozice sídla v pásmu MKR:

Menší kompaktní sídlo lokalizované do vyšších partií údolí Jilmového potoka na východně orientovaných svazích. Vizuálně exponovaná poloha do východních směrů. Přechod sídla do volné krajiny zjemňuje zeleň při okrajích. Výrazný prvek představuje účelový areál zemědělské výroby při severozápadním okraji sídla. Významný dopad na siluetu sídla způsobila výstavba zemědělského areálu při (vstupní) západní straně včetně charakteristických „vítkovických“ sil v modrém provedení. Vizuální uplatnění těchto objektů je v dálkových pohledech na sídlo dominantní, např. z protější hrany údolí Jilmového potoka od Ovesných Kladrub.

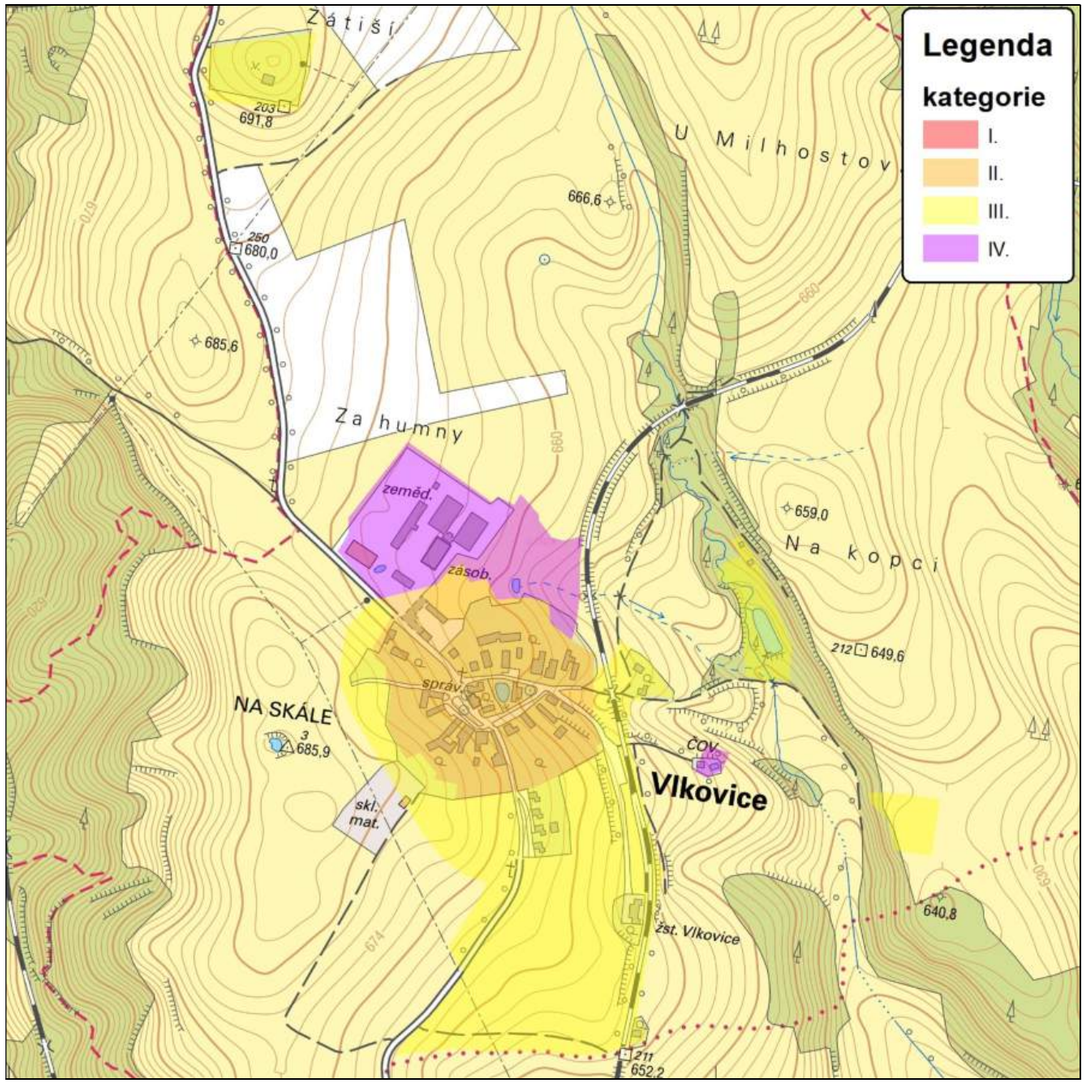

Historická charakteristika:

Obec Vlkovice patří mezi starobylé tepelské obce. Existovala již v době okolo let 1160 – 1217 a procházela jimi zemská stezka mezi Teplou a Chebem. Původně slovanskou obec patrně založili lidé z Lounska, zřejmě v průběhu 15. století zde převládlo německé obyvatelstvo. Po odsunu a následném dosídlení přetrvalo zemědělské zaměření, současnost obce je spojena s příměstským bydlením a individuální rekreací.

Památková ochrana:

Objekt smírčí kříž (jihozápadně obce)

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Sídlo má zřetelně zachovalou strukturu zástavby na půdorysu okrouhlice s rybníčkem uprostřed. Kolem mírně svažité návsi stojí štítově orientované zděné usedlosti pocházející z 19. století, tvořené patrovým starším obytným stavením s užším štítovým průčelím a z obytného stavení s širokým průčelím, půdní nadezdívkou a klasicistním tvaroslovím. Sídlo postrádá tradiční dominantu, na návsi se nachází objekt obecního úřadu z mladší doby. Zástavba dále od návsi převážně průměrné kvality s novodobými nedostatky. Na jižní straně sídla podél silnice do Martinova stojí 4 problematické nízkopodlažní objekty s pultovou střechou.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Vyloučit zásahy s potenciálem narušit dochovanou urbanistickou struktura sídla a zachovalý architektonický výraz historických staveb v centru sídla.
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu (proluky), respektovat historickou parcelaci
- Vyloučit novou výstavbu v centrální části obce – zahuštění dosud volného prostranství návsi a zabránit možnému konfliktu s dochovanými hodnotnými stavbami lidové architektury

Doporučení:

- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, podlažnost; vyloučit výstavbu bytových domů; zachovat stávající siluetu sídla
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)

Odloučené lokality:

Severně od obce na výšině stojí samostatný objet čp. 45, představuje výraznou dominantu. Objekt postupně chátrá a je opuštěn. Při rekonstrukci je vhodné zachovat stávající hmotu objektu. Dále směrem k Mariánským Lázním samostatný objekt čp. 48 v tyrolskoalpském stylu. Při případné rekonstrukci je vhodné zachovat stávající hmotu a architekturu objektu.

38 Zádub-Závišín

Pozice sídla v pásmu MKR:

Sídelní enkláva zahrnující dvě blízká sídla – Zádub a Závišín. Obě sídla jsou od sebe vzdálená cca 250 metrů, je mezi nimi funkční vizuální vazba a spojuje je stromořadí jasanů. Zástavba Zádubu lokalizovaná z velké části podél příjezdní komunikace ve svahu nad pravostranným přítokem Jilmového potoka se částečně uplatňuje v dálkových výhledech – v údolí Jilmového potoka a také. ze západních směrů – např. z východních svahů Českého lesa nad Velkou Hleďsebí.

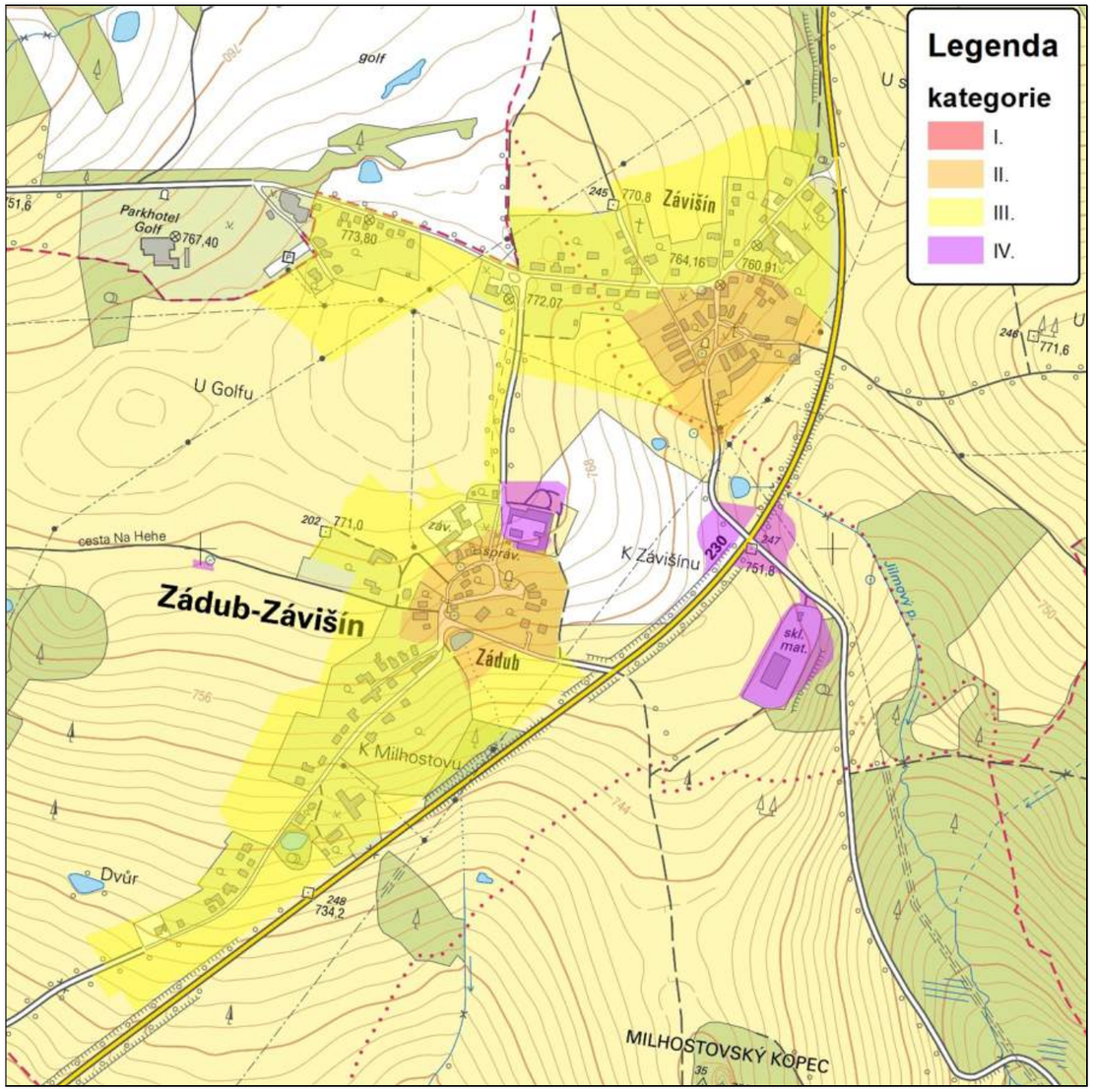

Historická charakteristika:

Obě vsi tvořící dnes jednu obec jsou prvně zmiňovány roku 1273, kdy patřily ke klášteru Teplá. Kdysi samostatné zemědělské obce dnes tvoří předměstí Mariánských Lázní, jsou zde realizovány aktivity využívané především lázeňskými hosty. Tento trend však již přetrvává od poloviny 19. století. V současnosti dochází k značnému rozšíření zástavby rod. domy.

Památková ochrana:

- Objekt smírčí kříž
- Objekt kříž (jetelový)
- Objekt kovárna

Urbanistická struktura a charakter zástavby:

Obě kdysi samostatné vsi představovaly sídla s typickou okrouhlicí, s několika staveními na návsi. Pozdější urbanistický vývoj zástavbu obou sídel rozšířil podél příjezdní cesty v liniovém směru. Obě návsi jsou téměř zachovalé včetně architektury objektů. Zbylá zástavba je z hlediska stavebního vývoje nesourodá, střídají se zde patrové a přízemní domy z různých epoch včetně atypických staveb, především pak v pozdější zástavbě situované podél příjezdové cesty. Zcela mimo kontext zástavby Zádubu je vícepodlažní rekreační objekt s atypickou střechou ve formě "skokanských můstků" lokalizovaný do vysoce exponovaného prostoru v horní části svahu nad obchvatovou komunikací do Karlových varů. V sídle se vyskytuje poměrně hojná vzrostlá zeleň, na okrajích méně.

Závišín se prezentuje ještě silněji jako zázemí lázeňského centra. Původní okrouhlá náves obklopená přízemními štítově orientovanými staveními působí udržovaným dojmem. Na návsi stojí přenesený smírčí kříž a pomník obětem I. sv. války. Centrum se dnes nachází spíše severně od návsi, na silnici vedoucí od Mariánských Lázní. Na severovýchodní straně dominuje zástavbě hotel Goethe v historizujícím stylu, na východním okraji pak hotel Morris. Při severozápadním okraji se nachází golfové hřiště založené roku 1905. Podél příjezdové cesty od Mariánských Lázní stojí v řadě přízemní rodinná zástavba.

Podmínky ochrany KR:

Limity:

- Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad obytné objekty na území obce vyloučit
- Zabránit novou výstavbou potenciálnímu spojení obou historicky oddělených sídel, zachovat alej jasanů při spojovací cestě.
- Novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na stávající zástavbu a uliční síť, respektovat historickou parcelaci. Uplatňovat důslednou ochranu cenných dochovaných staveb lidové architektury.
- Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby – sedlová střecha, obdélný půdorys, orientace, podlažnost, vyloučit výstavbu bytových domů, zabránit dalším zásahům do stávající siluety sídla (především Zádub)

Doporučení:

- Novou zástavbu při okrajích sídel vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o diferencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby).

D. Fotodokumentace

Bečov nad Teplou

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

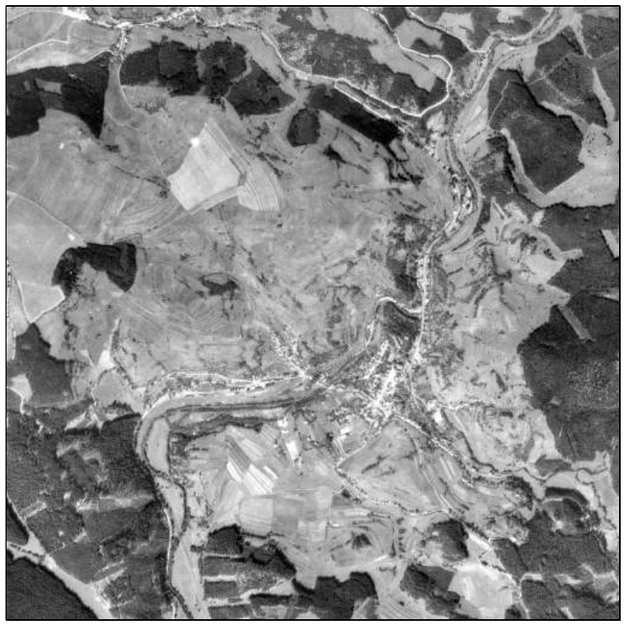

II. vojenské mapování

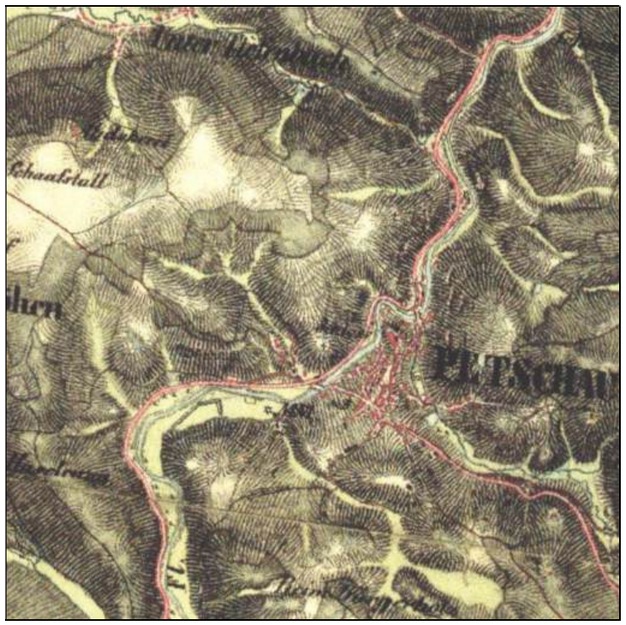

Rybničná

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

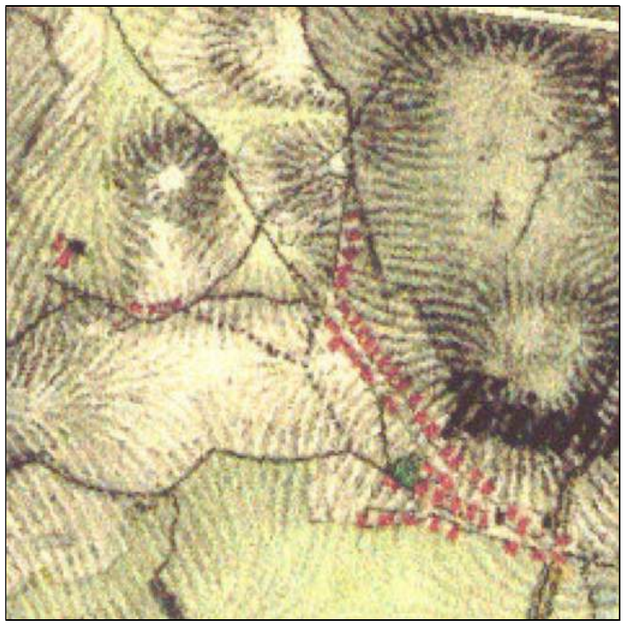

Javorná

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Kostelní Bříza

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

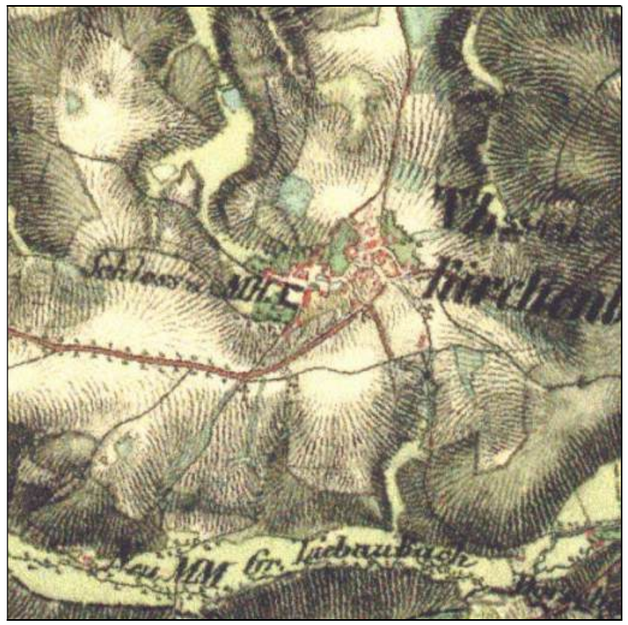

Březová

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Manský Dvůr

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

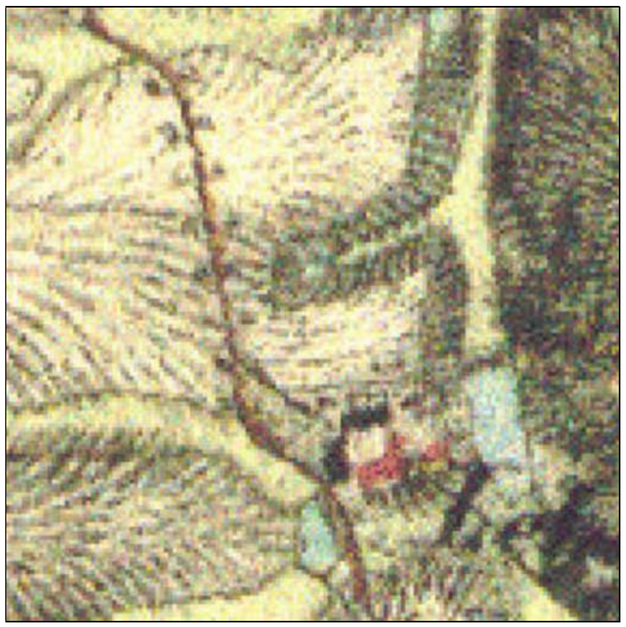

Pístov

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Holubín

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

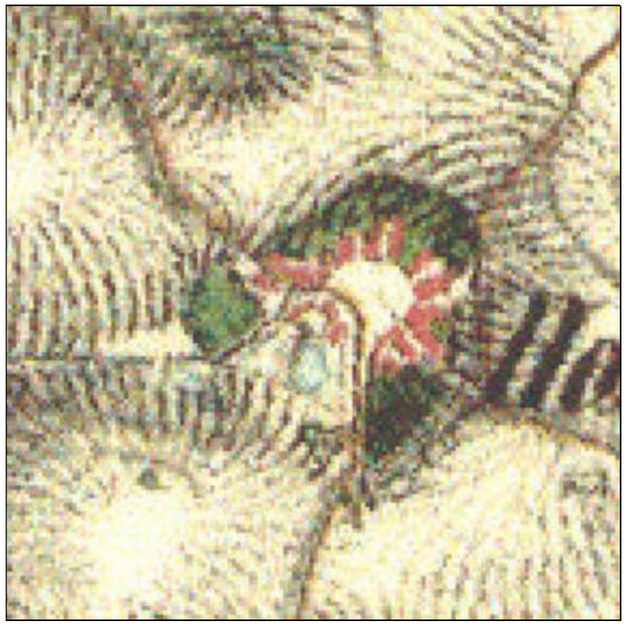

Olšová Vrata

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Cihelny

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

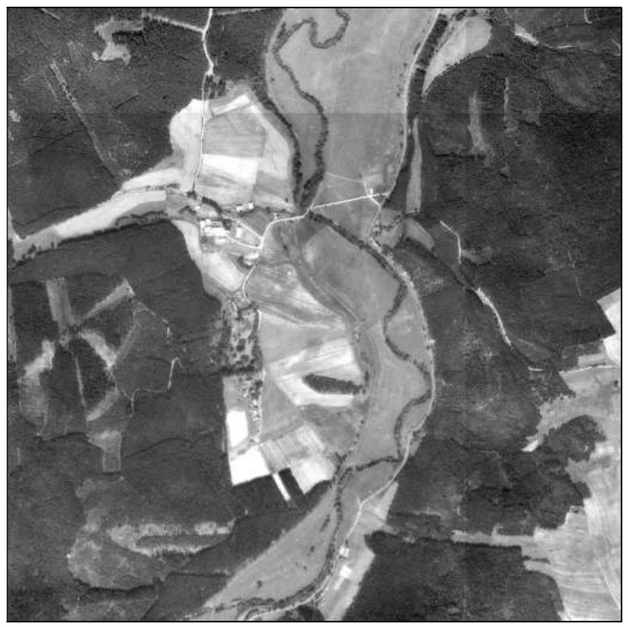

II. vojenské mapování

Doubí

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

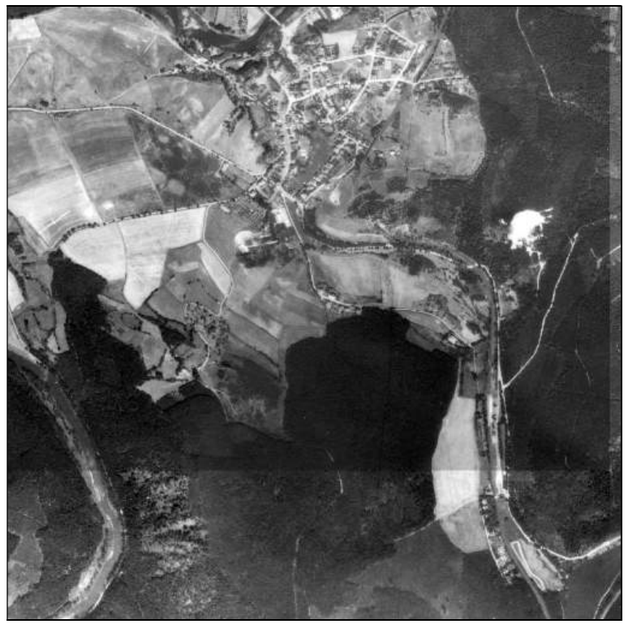

II. vojenské mapování

Gejzír park

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Hůrky

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Dolní Hluboká

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

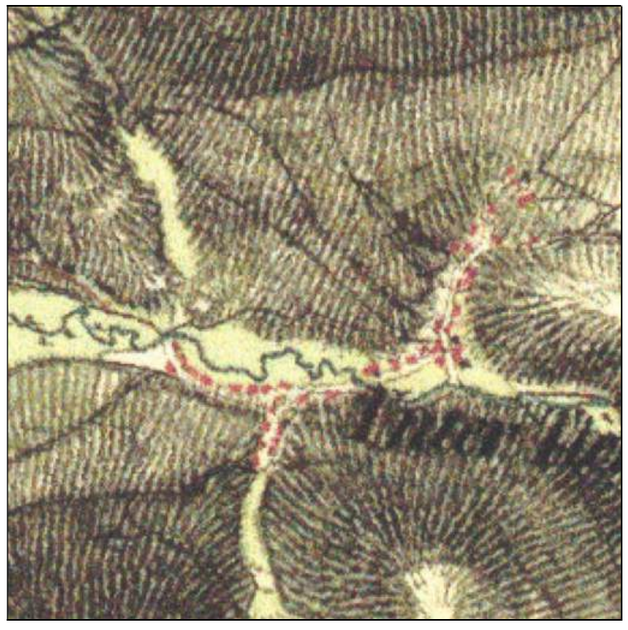

Krásno

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Zlatá

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Kamenný dvůr

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Lázně Kynžvart

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

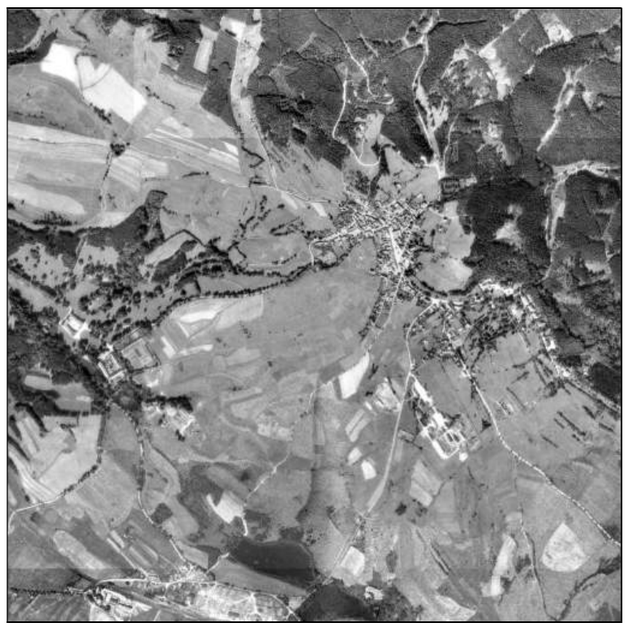

II. vojenské mapování

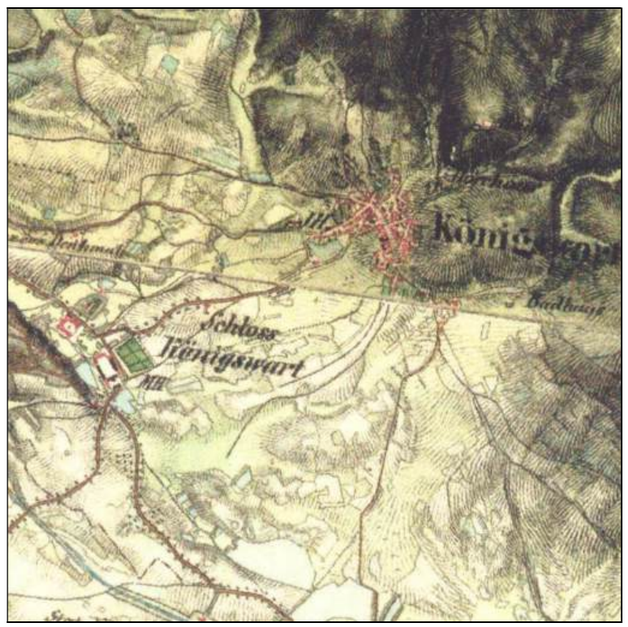

Loket

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Údolí

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

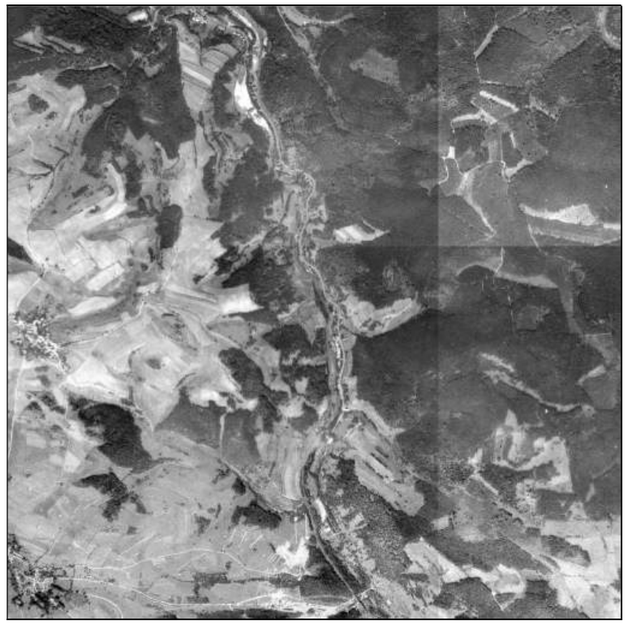

II. vojenské mapování

Chotěnov

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Skláře

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

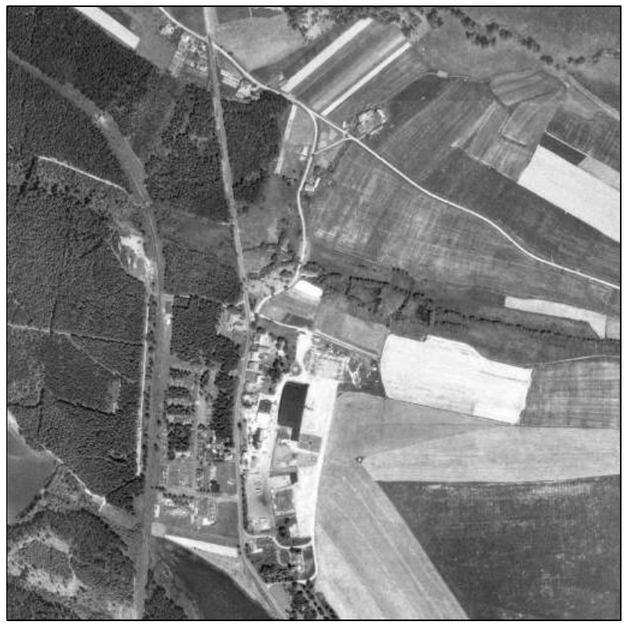

II. vojenské mapování

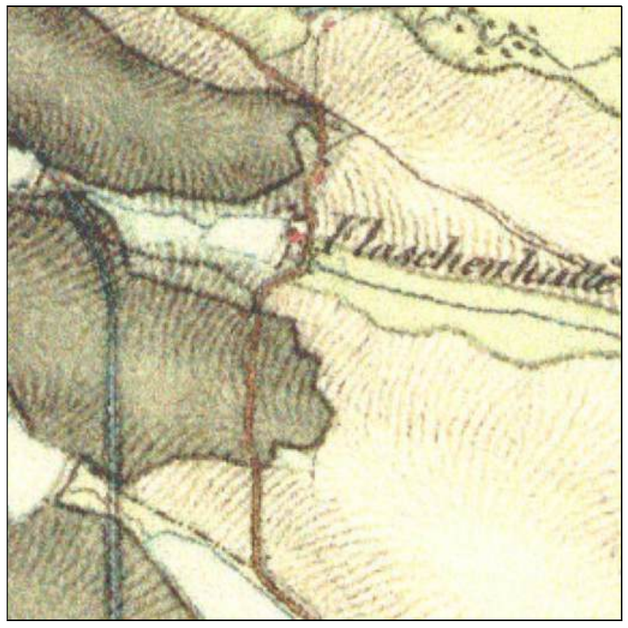

Sítiny

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

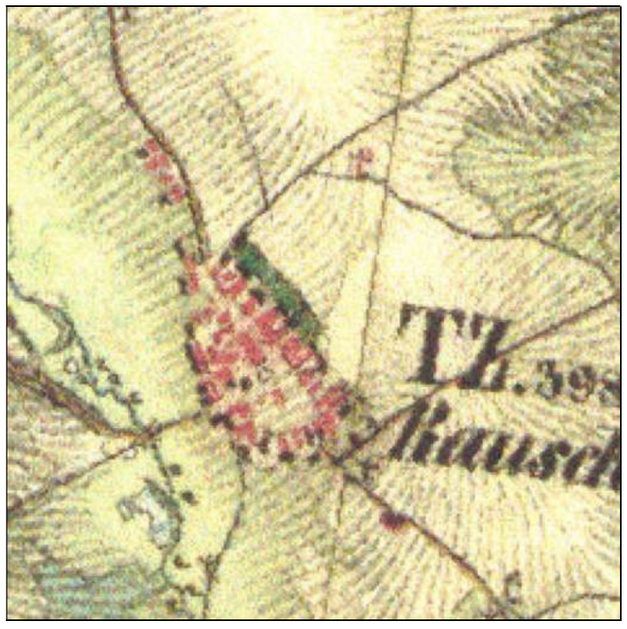

Mnichov

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Nová Ves

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

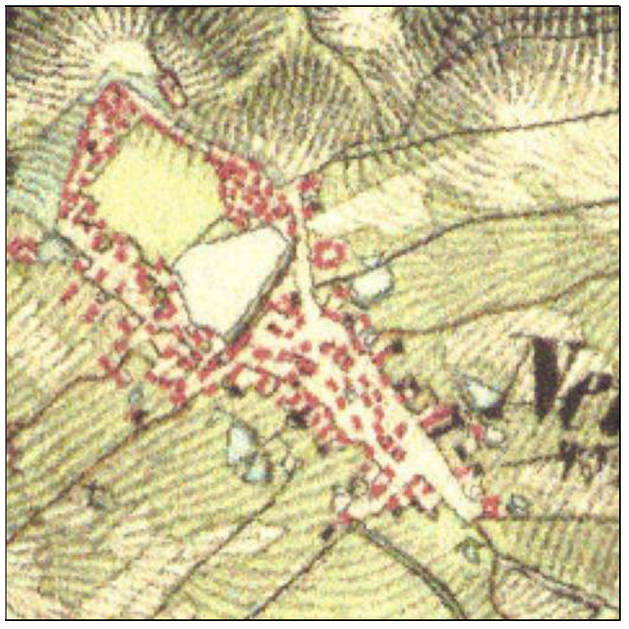

Louka

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Měchov

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

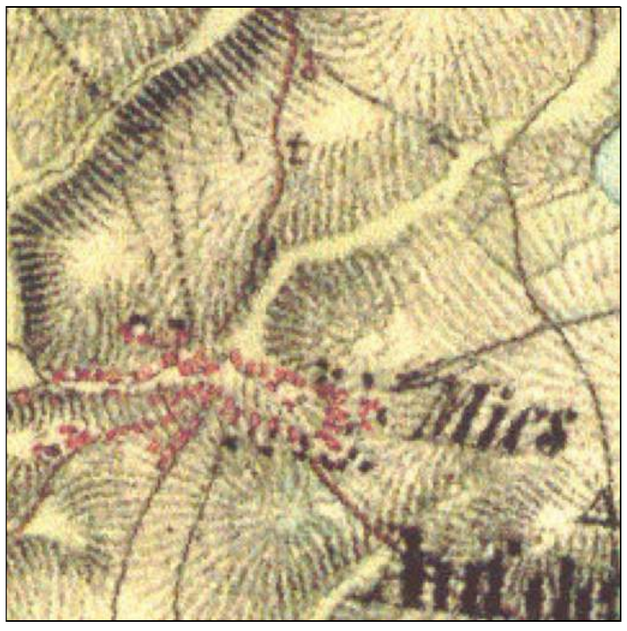

Ovesné Kladruby

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Prameny

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

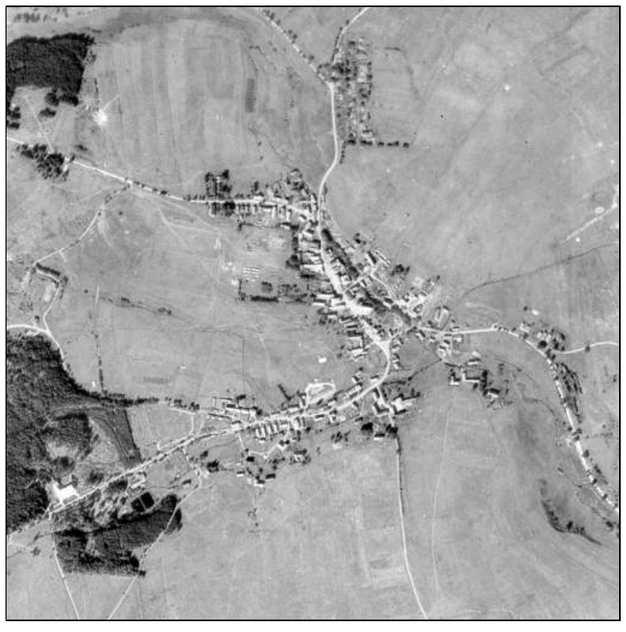

II. vojenské mapování

Rovná

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

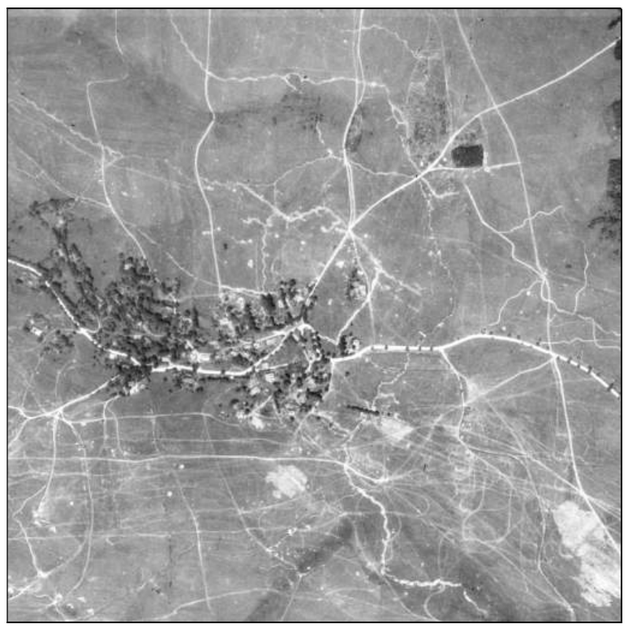

II. vojenské mapování

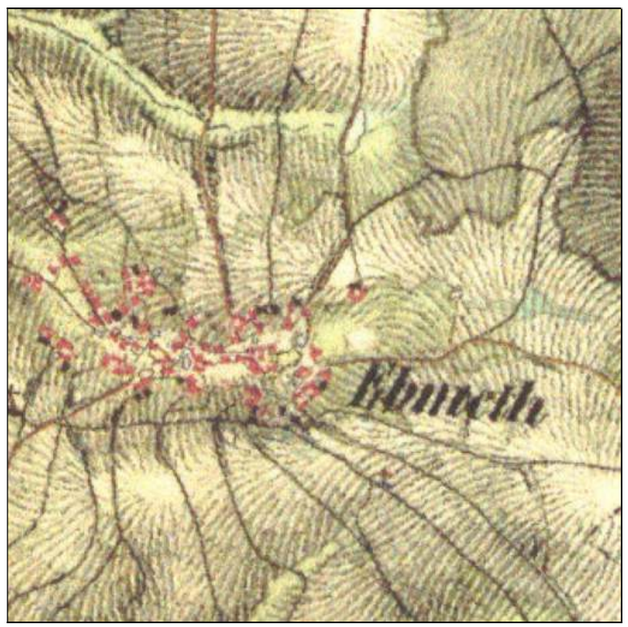

Hlinky

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Poutnov

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Teplá

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Babice

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Rankovice

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

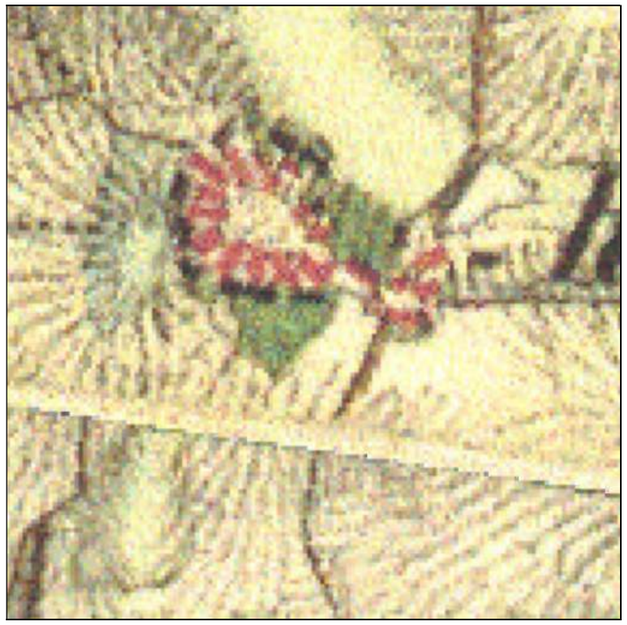

Nová Farma

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Vlkovice

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

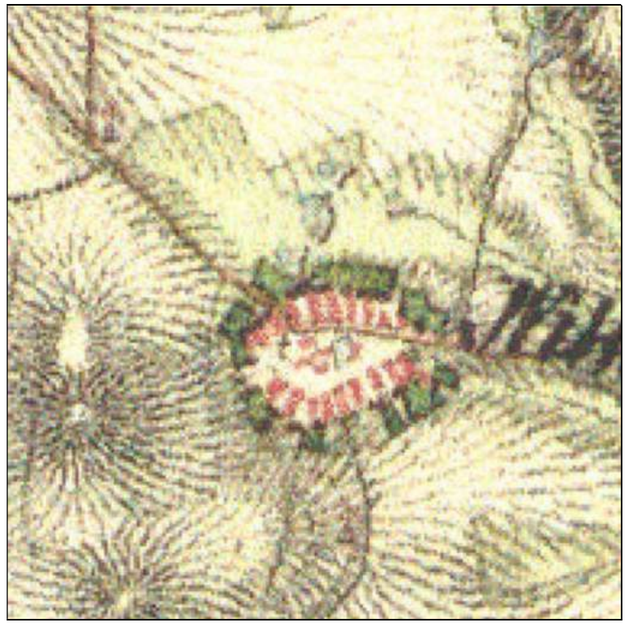

Zádub-Závišín

ortofoto 2016

letecký snímek 1953

II. vojenské mapování

Použité informační zdroje:

Literatura:

Bukáček, R., Matějka, P (1997): Hodnocení krajinného rázu v CHKO ČR, Ochrana přírody, r. 85, č. 2.

Culek M. a kol. (1996): Biogeografické členění České republiky, Enigma, Praha

Culek, M. a kol. (2005): Biogeografické členění České republiky II. díl, AOPK ČR, Praha.

Demek, J. a kol. (1987): Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. Academia, Praha.

Forman, R. T. T., Godron M. (1993): Krajinná ekologie, Academia, Praha 1993 (český překlad)

kol. (1998): Plán péče CHKO Slavkovský les.

kol. (2006): Proměny sudetské krajiny; Nakladatelství Českého lesa.

Kuča, K. (1996 - 2011): Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku; nakladatelství: Libri, Praha 1996 - 2011

Kuča, K., Kučová, V. (2000): Principy památkového urbanismu, příloha časopisu Zprávy památkové péče, ročník 60; Jalna, Praha.

Kubínová, J., Ložek, V., Špryňar, P. (2005): Chráněná území ČR, svazek XI; Plzeňsko a Karlovarsko, AOPK ČR.

Lexikon obcí České republiky 1869 – 2005; I. díl; ČSÚ, Praha.

Löw J., Míchal, I. (2003): Krajinný ráz, Lesnická práce, s.r.o., Kostelec nad Černými lesy.

Milota, J., Bartoš, J. (2006): Průvodce po minerálních pramenech; II. Minerální prameny Tepelska, ČSOP.

Milota, J., Bartoš, J. (2006): Průvodce po minerálních pramenech; III. Minerální prameny Mariánskolázeňska; ČSOP.

Muranský, S. (1977): Krajinářské hodnocení území, SČSZ, sv. 79.

Pešta, J. (2005). Encyklopedie českých vesnic, díl III. Západní Čechy; Libri, Praha.

Sádlo, J. a kol. (2008): Krajina a revoluce; významné přelomy ve vývoji kulturní krajiny českých zemí. Malá Skála, Praha.

Slavkovský les a Mariánské Lázně; turistická mapa 1 : 50 000, KČT, Praha.

Škabrada, J. (1996): Lidová architektura, ČVUT, Praha.

Vařeka, J., Frolec, V. (2007): Lidová architektura, encyklopedie; Grada Publishing, a. s., Praha.

Vorel, I. a kol. (2004): Metodický postup posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz, ČVUT, Praha.

Vorel, I. a kol. (2000): Slavkovský les; hodnocení území z hlediska krajinného rázu - § 12 zák. č. 114/92 Sb. (analýza charakteru a identity krajiny a návrh odstupňované ochrany krajinného rázu, XII.00); ATELIER V, Praha.

Wieser, S. (2006): Slavkovský les; průvodce po České republice; Nakladatelství Olympia a. s., Praha

Internetové zdroje:

http://slavkovskyles.sweb.cz/
http://www.slavkovskyles.cz/
http://www.slavkovsky-les.cz/
http://www.teplicka.cz/
http://www.obecstanovice.cz/
http://www.kolova-haje.cz/
http://www.olsovavrata.cz/
http://www.kr-karlovarsky.cz/obce/Andelska_hora
http://www.chodovaplana.cz/
http://www.mesto-bochov.cz/
http://data.obeckrasneudoli.cz/
http://www.otrocin.eu/
http://www.ovesnekladruby.cz/old/historie.htm
http://www.ou-mnichov.cz/
http://www.mu-brezova.cz/
http://www.tepla.cz/
http://www.becov.cz/
http://www.laznekynzvart.cz/
http://www.mesto-krasno.cz/
http://www.horni-slavkov.cz/
http://www.monumnet.npu.cz/monumnet.php
http://www.zanikleobce.cz/
http://www.hamelika.cz/index.htm
http://www.obcevpohranici.cz/
http://drusop.nature.cz/
http://geoportal.gov.cz/arcgis/services